

1

RÈGIM JURÍDIC DEL GOVERN I DE L'ADMINISTRACIÓ

3a edició

Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú

Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears

Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears

Decret 6/2013, de 8 de febrer, de mesures de simplificació documental dels procediments administratius

ines

Institut d'Estudis Autònomic

**RÈGIM JURÍDIC DEL GOVERN
I DE L'ADMINISTRACIÓ
3a edició**

Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les
administracions públiques i del procediment administratiu comú

•

Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears

•

Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració
de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

•

Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració
i del bon govern de les Illes Balears

•

Decret 6/2013, de 8 de febrer, de mesures de simplificació
documental dels procediments administratius

Edició preparada per
Pilar Cabotà Sainz

3a edició (revisada i actualitzada): 6 de febrer de 2016

© D'aquesta edició:

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Presidència
Institut d'Estudis Autonòmics

C/ de Sant Pere, 7, 4t
07012 - Palma
<http://iea.caib.es>

SUMARI

§1 LLEI 30/1992, DE 26 DE NOVEMBRE, DE RÈGIM JURÍDIC DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES I DEL PROCEDIMENT

ADMINISTRATIU COMÚ	9
Títol preliminar — De l'àmbit d'aplicació i principis generals	9
Títol I — De les administracions públiques i les seves relacions	10
Títol II — Dels òrgans de les administracions públiques	14
Capítol I — Principis generals i competència	14
Capítol II — Òrgans col·legiats	18
Capítol III — Abstenció i recusació	21
Títol III — Dels interessats	22
Títol IV — De l'activitat de les administracions públiques	24
Capítol I — Normes generals	24
Capítol II — Termes i terminis	31
Títol V — De les disposicions i els actes administratius	32
Capítol I — Disposicions administratives	32
Capítol II — Requisits dels actes administratius	33
Capítol III — Eficàcia dels actes	34
Capítol IV — Nul·litat i anul·labilitat	36
Títol VI — De les disposicions generals sobre els procediments administratius	38
Capítol I — Iniciació del procediment	38
Capítol II — Ordenació del procediment	41
Capítol III — Instrucció del procediment	41
Secció 1a — Disposicions generals	41
Secció 2a — Prova	42
Secció 3a — Informes	43
Secció 4a — Participació dels interessats	43
Capítol IV — Finalització del procediment	44
Secció 1a — Disposicions generals	44
Secció 2a — Resolució	45
Secció 3a — Desistiment i renúncia	45
Secció 4a — Caducitat	46
Capítol V — Execució	46
Títol VII — De la revisió dels actes en via administrativa	48
Capítol I — Revisió d'ofici	48
Capítol II — Recursos administratius	50
Secció 1a — Principis generals	50
Secció 2a — Recurs d'alçada	52
Secció 3a — Recurs potestatiu de reposició	53
Secció 4a — Recurs extraordinari de revisió	54
Títol VIII — De les reclamacions prèvies a l'exercici de les accions civils i laborals	55
Capítol I — Disposicions generals	55
Capítol II — Reclamació prèvia a la via judicial civil	55
Capítol III — Reclamació prèvia a la via judicial laboral	56

Títol IX — De la potestat sancionadora	56
Capítol I — Principis de la potestat sancionadora	56
Capítol II — Principis del procediment sancionador	58
Títol X — De la responsabilitat de les administracions públiques i de les seves autoritats i altre personal al seu servei	60
Capítol I — Responsabilitat patrimonial de l'Administració pública	60
Capítol II — Responsabilitat de les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques	62
Disposicions addicionals	63
Disposicions transitòries	68
Disposició derogatòria	69
Disposició final	69
 §2 LLEI 4/2001, DE 14 DE MARÇ, DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS	71
Títol preliminar	71
Títol I — Del president de les Illes Balears	71
Capítol I — De l'elecció i de l'estatut personal	71
Capítol II — De les atribucions del president	74
Capítol III — De la responsabilitat i del control parlamentari	75
Títol II — Del Govern de les Illes Balears	75
Capítol I — Règim general	75
Capítol II — De les atribucions del Consell de Govern	77
Capítol III — Òrgans de suport i de col·laboració del Govern	78
Títol III — Dels membres del Govern	79
Capítol I — Del vicepresident	79
Capítol II — Dels consellers	79
Títol IV — De la iniciativa legislativa i de les potestats normatives del Govern	81
Capítol I — De la iniciativa legislativa	81
Capítol II — Dels decrets legislatius	82
Capítol III — De la potestat reglamentària	82
Secció 1a — Principis generals	82
Secció 2a — Procediment general d'elaboració	83
Secció 3a — Procediment simplificat	85
Títol V — Del control dels actes del Govern	86
Disposicions addicionals	86
Disposició derogatòria	87
Disposicions finals	87
 §3 LLEI 3/2003, DE 26 DE MARÇ, DE RÈGIM JURÍDIC DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS	89
Títol I — Principis generals	89
Títol II — L'organització de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	90
Capítol I — Disposicions generals	90
Capítol II — Les conselleries i la seva estructura interna	91

Capítol III — Els consellers	92
Capítol IV — Els òrgans directius de les conselleries	93
Capítol V — Òrgans col·legiats	95
Títol III — La competència	96
Capítol I — Disposicions generals	96
Capítol II — La transferència de la titularitat de la competència	98
Capítol III — La transferència de l'exercici de la competència	98
Capítol IV — Altres formes d'exercici de la competència	99
Títol IV — Drets dels ciutadans	101
Títol V — L'activitat administrativa	103
Capítol I — La llengua	104
Capítol II — Disposicions sobre el procediment administratiu	105
Capítol III — De la revisió dels actes en via administrativa	107
Secció 1a — La revisió dels actes i de les disposicions	108
Secció 2a — El règim de recursos	109
Capítol IV — Les reclamacions prèvies	109
Capítol V — L'actuació administrativa en matèria tributària	110
Capítol VI — La contractació administrativa	110
Capítol VII — Potestat sancionadora	112
Capítol VIII — Responsabilitat patrimonial	112
Títol VI — Serveis jurídics	113
Capítol I — L'assessorament jurídic	113
Capítol II — La representació i defensa en judici	114
Títol VII — De les relacions de l'Administració de la Comunitat Autònoma amb les altres administracions públiques	115
Disposicions addicionals	118
Disposició transitòria única	120
Disposició derogatòria única	120
Disposicions finals	120

§4 LLEI 4/2011, DE 31 DE MARÇ, DE LA BONA ADMINISTRACIÓ

I DEL BON GOVERN DE LES ILLES BALEARS	121
Títol preliminar — Disposicions generals	121
Títol I — La bona administració	123
Capítol I — Accessibilitat, administració electrònica i simplificació	123
Secció 1a — Accessibilitat i ciutadania	123
Secció 2a — Administració electrònica	125
Secció 3a — Simplificació administrativa	127
Capítol II — Transparència en la gestió	130
Capítol III — Els sistemes de gestió i la qualitat de les organitzacions i dels serveis públics	133
Secció 1a — Els sistemes de gestió organitzacional	133
Secció 2a — Avaluació d'organitzacions i serveis	134
Secció 3a — Compromisos de servei i cartes ciutadanes	134
Secció 4a — Reconeixements	135

Títol II — El bon govern	136
Capítol I — Lideratge ètic i integrador	136
Secció 1a — Principis de bon govern	136
Secció 2a — conflicte d'interessos	138
Capítol II — Transparència i acció de govern	139
Secció 1a — Transparència política	139
Secció 2a — Formes de gestió, marc regulador i responsabilitat social	140
Secció 3a — Avaluació de polítiques públiques	142
Títol III — Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears	143
Disposicions addicionals	146
Disposició transitòria única	146
Disposició derogatòria única	146
Disposicions finals	146
 §5 DECRET 6/2013, DE 8 DE FEBRER, DE MESURES DE SIMPLIFICACIÓ	
DOCUMENTAL DELS PROCEDIMENTS ADMINISTRATIUS	149
Capítol I — Disposicions generals	149
Capítol II — Mesures de simplificació de les obligacions	
d'aportació de documentació	150
Secció 1a — Documentació no exigible a la ciutadania	150
Secció 2a — Informació i models a disposició de la ciutadania	151
Secció 3a — Documentació en poder de l'Administració	153
Secció 4a — Catàleg de simplificació documental	154
Secció 5a — Carpeta documental ciutadana	155
Secció 6a — Altres mesures de simplificació	157
Capítol III — Mesures administratives	158
Capítol IV — Aportació a l'expedient de documents i comprovació	
de dades no exigibles a la ciutadania	159
Disposició transitòria única	160
Disposició derogatòria única	160
Disposicions finals	161
Annex 1 — Model de comunicació identificativa de la documentació	
en poder de l'Administració	162
Annex 2 — Catàleg de simplificació documental	163
Annex 3 — Model de declaració responsable de veracitat	
de les dades aportades	164
 ÍNDEX ANALÍTIC	165
 NOTES: EVOLUCIÓ DE LA NORMATIVA ESTATAL	
EN MATÈRIA DE PROCEDIMENT ADMINISTRATIU	199

§1

LLEI 30/1992, DE 26 DE NOVEMBRE, DE RÈGIM JURÍDIC DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES I DEL PROCEDIMENT ADMINISTRATIU COMÚ¹ ([*BOE núm. 285, de 27 de novembre de 1992*](#))

TÍTOL PRELIMINAR DE L'ÀMBIT D'APLICACIÓ I PRINCIPIS GENERALS

Article 1. Objecte de la Llei

Aquesta Llei estableix i regula les bases del règim jurídic, el procediment administratiu comú i el sistema de responsabilitat de les administracions públiques, i és aplicable a totes aquestes.²

¹ Aquesta Llei quedarà derogada dia 2 d'octubre de 2016, data en què entrarà en vigor la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques ([*BOE núm. 236, de 2 d'octubre de 2015*](#)). No obstant això, d'acord amb la DT 3a serà aplicable als procediments iniciats fins a l'1 d'octubre de 2016.

Versió en català publicada en el suplement del [*BOE núm. 14 de 1992*](#). Aquesta Llei ha estat modificada per les disposicions següents: RDL 14/1993, de 4 d'agost, pel qual es modifiquen la disposició addicional tercera i la disposició transitòria segona de la Llei 30/1992, de 26 de novembre ([*BOE núm. 199, de 20 d'agost de 1993*](#)); Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració general de l'Estat ([*BOE núm. 90, de 15 d'abril de 1997*](#)); Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa ([*BOE núm. 167, de 14 de juliol de 1998*](#)); Llei 4/1999, de 13 de gener ([*BOE núm. 12, de 14 de gener de 1999*](#)); Llei 24/2001, de 27 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social ([*BOE núm. 313, de 31 de desembre de 2001*](#)); LO 14/2003, de 20 de novembre, de 20 de novembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, modificada per la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre; de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local; de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, i de la Llei 3/1991, de 10 de gener, de competència deslleial ([*BOE núm. 279, de 21 de novembre de 2003*](#)); Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local ([*BOE núm. 301, de 17 de desembre de 2003*](#)); Llei 62/2003, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social ([*BOE núm. 313, de 31 de desembre de 2003*](#)); Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics ([*BOE núm. 150, de 23 de juny de 2007*](#)); Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova Oficina judicial ([*BOE núm. 266, de 4 de novembre de 2009*](#)); Llei 18/2009, de 23 de novembre, per la qual es modifica el text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, aprovat pel RDLEG 339/1990, de 2 de març, en matèria sancionadora ([*BOE núm. 283, de 24 de novembre de 2009*](#)); Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici ([*BOE núm. 308, de 23 de desembre de 2009*](#)); Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible ([*BOE núm. 55, de 5 de març de 2011*](#)); RDL 8/2011, d'1 de juliol, de mesures de suport als deutors hipotecaris, de control de la despesa pública i cancel·lació de deutes amb empreses i autònoms contrets per les entitats locals, de foment de l'activitat empresarial i impuls de la rehabilitació i de simplificació administrativa ([*BOE núm. 161, de 7 de juliol de 2011*](#)); Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern ([*BOE núm. 295, de 10 de desembre de 2013*](#)); Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local ([*BOE núm. 312, de 30 de desembre de 2013*](#)); Llei 15/2014, de 16 de setembre, de racionalització del sector públic i altres mesures de reforma administrativa ([*BOE núm. 226, de 17 de setembre de 2014*](#)), i LO 6/2015, de 12 de juny, de modificació de la LO 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, i de la LO 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera ([*BOE núm. 141, de 13 de juny de 2015*](#)).

² D'acord amb la Sentència del Tribunal Constitucional 50/1999, de 6 d'abril (suplement del [*BOE núm. 100, de 27 d'abril de 1999*](#)), no tenen caràcter bàsic: l'incís «per qui designi l'òrgan competent per al

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. A l'efecte d'aquesta Llei, s'entén per administracions públiques:

- a) L'Administració General de l'Estat.
- b) Les administracions de les comunitats autònomes.
- c) Les entitats que integren l'Administració local.

2. Les entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia vinculades o dependents de qualsevol de les administracions públiques també tenen la consideració d'Administració pública. Aquestes entitats han de subjectar la seva activitat a aquesta Llei si exerceixen potestats administratives i la resta de la seva activitat s'ha de sotmetre al que disposen les seves normes de creació.

Article 3. Principis generals³

1. Les administracions públiques serveixen amb objectivitat els interessos generals i actuen d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb submissió plena a la Constitució, a la llei i al dret.

Han de respectar, igualment, en la seva actuació els principis de bona fe i de confiança legítima.

2. Les administracions públiques, en les seves relacions, es regeixen pel principi de cooperació i col·laboració, i en la seva actuació, pels criteris d'eficiència i servei als ciutadans.

3. Sota la direcció del Govern de la Nació, dels òrgans de govern de les comunitats autònomes i dels corresponents de les entitats que integren l'Administració local, l'actuació de l'Administració pública respectiva es desenvolupa per assolir els objectius que estableixen les lleis i la resta de l'ordenament jurídic.

4. Cada una de les administracions públiques actua, per al compliment de les seves finalitats, amb personalitat jurídica única.

5. En les seves relacions amb els ciutadans, les administracions públiques actuen de conformitat amb els principis de transparència i de participació.

TÍTOL I**DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES I LES SEVES RELACIONS****Article 4. Principis de les relacions entre les administracions públiques⁴**

1. Les administracions públiques actuen i es relacionen d'acord amb el principi de lleialtat institucional i, en conseqüència, estan obligades a:

- a) Respectar l'exercici legítim per les altres administracions de les seves competències.
- b) Ponderar, en l'exercici de les competències pròpies, la totalitat dels interessos públics implicats i, en concret, aquells la gestió dels quals estigui encomanada a les altres administracions.
- c) Facilitar a les altres administracions la informació que necessitin sobre l'activitat que duguin a terme en l'exercici de les seves pròpies competències.

nomenament d'aquells» de l'article 17.1; l'article 23.1 i 2; l'article 24.1.2 i 3; l'article 25.2 i 3, i l'article 27.2.3 i 5.

³ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

⁴ Ídem nota anterior.

d) Prestar, en l'àmbit propi, la cooperació i l'assistència actives que les altres administracions puguin demanar per a l'exercici eficaç de les seves competències.

2. A efectes del que disposen les lletres c) i d) de l'apartat anterior, les administracions públiques poden sol·licitar totes les dades, els documents o els mitjans probatoris que es trobin a disposició de l'ens al qual es dirigeixi la sol·licitud. També poden sol·licitar assistència per a l'execució de les seves competències.

3. L'assistència i la cooperació requerida només es pot negar quan l'ens del qual se sol·licita no està facultat per prestar-la, no disposa de mitjans suficients per a això o quan, si ho fa, causa un perjudici greu als interessos la tutela dels quals té encomanada o al compliment de les pròpies funcions. La negativa a prestar l'assistència s'ha de comunicar motivadament a l'Administració sol·licitant.

4. L'Administració General de l'Estat, les de les comunitats autònomes i les entitats que integren l'Administració local han de col·laborar i auxiliar-se per a les execucions dels seus actes que s'hagin de fer fora dels seus àmbits territorials de competències respectius.

5. En les relacions entre l'Administració General de l'Estat i l'Administració de les comunitats autònomes, el contingut del deure de col·laboració s'ha de dur a terme a través dels instruments i procediments que de manera comuna i voluntària estableixin aquestes administracions.

Quan aquestes relacions, en virtut del principi de cooperació, tinguin com a finalitat la presa de decisions conjuntes que permetin, en els assumptes que afectin competències compartides o exigeixin articular una activitat comuna entre ambdues administracions, una activitat més eficaç, s'han d'ajustar als instruments i els procediments de cooperació a què es refereixen els articles següents.

Article 5. Conferències sectorials i altres òrgans de cooperació⁵

1. L'Administració General de l'Estat i l'Administració de les comunitats autònomes poden crear òrgans per a la cooperació entre ambdues administracions, de composició bilateral o multilateral, d'àmbit general o d'àmbit sectorial, en les matèries en què hi hagi interrelació competencial, i amb funcions de coordinació o cooperació segons els casos.

A efectes del que estableix aquest capítol, no tenen la naturalesa d'òrgans de cooperació els òrgans col·legiats creats per l'Administració General de l'Estat per a l'exercici de les seves competències en la composició dels quals es prevegi que participin representants de l'Administració de les comunitats autònomes amb la finalitat de consulta.

2. Els òrgans de cooperació de composició bilateral i d'àmbit general que reuneixin membres del Govern, en representació de l'Administració General de l'Estat, i membres del Consell de Govern, en representació de l'Administració de la respectiva comunitat autònoma, es denominen comissions bilaterals de cooperació. La creació d'aquestes comissions s'efectua mitjançant acord, que determina els elements essencials del seu règim.

3. Els òrgans de cooperació de composició multilateral i d'àmbit sectorial que reuneixen membres del Govern, en representació de l'Administració General de

⁵ Ídem nota 3.

l'Estat, i membres dels Consells de Govern, en representació de les administracions de les comunitats autònomes, es denominen conferències sectorials. El règim de cada conferència sectorial és el que estableix el corresponent acord d'institucionalització i el reglament intern.

4. La convocatòria de la conferència, la fa el ministre o els ministres que tinguin competències sobre la matèria que hagi de ser objecte de la conferència sectorial. La convocatòria s'ha de fer amb antelació suficient i s'hi ha d'adjuntar l'ordre del dia i, si s'escau, la documentació necessària per a la preparació prèvia de la conferència.

5. Els acords que s'adoptin en una conferència sectorial, els han de signar el ministre o els ministres competents i els titulars dels òrgans de govern corresponents de les comunitats autònomes. Si s'escau, aquests acords es poden formalitzar sota la denominació de conveni de conferència sectorial.

6. Les conferències sectorials poden acordar la creació de comissions i grups de treball per a la preparació, l'estudi i el desenvolupament de qüestions concretes pròpies de l'àmbit material de cada una d'aquestes.

7. Amb la mateixa finalitat, i en àmbits materials específics, l'Administració General de l'Estat i les administracions de les comunitats autònomes poden constituir altres òrgans de cooperació que reuneixin responsables de la matèria.

8. Quan la matèria de l'àmbit sectorial d'un òrgan de cooperació de composició multilateral afecti competències de les entitats locals o s'hi refereixi, el Ple d'aquest òrgan pot acordar que l'associació d'aquestes d'àmbit estatal amb una major implantació sigui convidada a assistir a les seves reunions, amb caràcter permanent o segons l'ordre del dia.

Article 6. Convenis de col·laboració⁶

1. L'Administració General i els organismes públics vinculats o que en depenen poden establir convenis de col·laboració amb els òrgans corresponents de les administracions de les comunitats autònomes en l'àmbit de les seves respectives competències.

2. Els instruments de formalització dels convenis han d'especificar, quan sigui procedent:

- a) Els òrgans que subscriguin el conveni i la capacitat jurídica amb què actua cada una de les parts.
- b) La competència que exerceix cada Administració.
- c) El finançament.
- d) Les actuacions que s'acordi dur a terme per al seu compliment.
- e) La necessitat o no d'establir una organització per a la gestió.
- f) El termini de vigència, la qual cosa no impedeix que pugui ser prorrogat si ho acorden les parts signants del conveni.
- g) L'extinció per una causa diferent de la que preveu l'apartat anterior, així com la forma d'acabar les actuacions en curs per al supòsit d'extinció.

3. Quan es creï un òrgan mixt de vigilància i control, aquest ha de resoldre els problemes d'interpretació i compliment que es puguin plantejar respecte dels convenis de col·laboració.

⁶ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

4. Si els convenis es limiten a establir pautes d'orientació política sobre l'actuació de cada Administració en una qüestió d'interès comú o a fixar el marc general i la metodologia per dur a terme la col·laboració en una àrea d'interrelació competencial o en un assumpte d'interès mutu es denominen protocols generals.

5. Quan la gestió del conveni faci necessari crear una organització comuna, aquesta pot adoptar la forma de consorci dotat de personalitat jurídica o societat mercantil.

Els estatuts del consorci han de determinar les seves finalitats, així com les particularitats del règim orgànic, funcional i financer.

Els òrgans de decisió han d'estar integrats per representants de totes les entitats consorciades, en la proporció que fixin els Estatuts respectius.

Per a la gestió dels serveis que se li encomanin es pot utilitzar qualsevol de les formes que preveu la legislació aplicable a les administracions consorciades.

Article 7. Plans i programes conjunts⁷

1. L'Administració General de l'Estat i l'Administració de les comunitats autònomes poden acordar la realització de plans i programes conjunts d'actuació per aconseguir objectius comuns en matèries en què tinguin competències concurrents.

2. Dins de l'àmbit sectorial respectiu, correspon a les conferències sectorials la iniciativa per acordar la realització de plans o programes conjunts, l'aprovació del contingut, així com el seguiment i l'avaluació multilateral de la posada en pràctica.

3. L'acord d'aprovació de plans o programes conjunts ha d'especificar, segons la seva naturalesa, els elements següents del contingut:

Els objectius d'interès comú que s'han de complir.

Les actuacions que ha de dur a terme cada Administració.

Les aportacions de mitjans personals i materials de cada Administració.

Els compromisos d'aportació de recursos financers.

La durada, així com els mecanismes de seguiment, avaluació i modificació.

4. L'acord d'aprovació d'un pla o un programa conjunt, que té eficàcia vinculant per a l'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes participants que el subscriguin, pot ser completat mitjançant convenis de col·laboració amb cada una d'elles que concretin els punts que hagin de ser especificats de manera bilateral.

5. Els acords d'aprovació de plans o programes conjunts han de ser objecte de publicació oficial.

Article 8. Efectes dels convenis

1. Els convenis de conferència sectorial i els convenis de col·laboració en cap cas no suposen la renúncia a les competències pròpies de les administracions interventores.

2. Els convenis de conferència sectorial i els convenis de col·laboració subscrits obliguen les administracions interventores des del moment de la signatura, llevat que s'hi estableixi una altra cosa.

Tant els convenis de conferència sectorial com els convenis de col·laboració han de ser comunicats al Senat.

Els dos tipus de convenis s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de l'Estat* i en el diari oficial de la comunitat autònoma respectiva.

⁷ Ídem nota anterior.

3. Les qüestions litigioses que puguin sorgir en la seva interpretació i el seu compliment, sense perjudici del que preveu l'article 6.3, han de ser de coneixement i competència de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu i, si s'escau, de la competència del Tribunal Constitucional.

Article 9. Relacions amb l'Administració local

Les relacions entre l'Administració General de l'Estat o l'Administració de la comunitat autònoma amb les entitats que integren l'Administració local s'han de regir per la legislació bàsica en matèria de règim local, i s'hi aplica supletòriament el que disposa aquest títol.

Article 10. Comunicacions a les Comunitats Europees⁸

1. Quan en virtut d'una obligació derivada del Tractat de la Unió Europea o dels Tractats de les Comunitats Europees o dels actes de les seves institucions se'ls hagin de comunicar disposicions de caràcter general o resolucions, les Administracions públiques han de procedir a la seva tramesa a l'òrgan de l'Administració General de l'Estat competent per fer la comunicació a les institucions esmentades. A falta d'un termini específic per complir aquesta obligació, la tramesa s'ha d'efectuar en el termini de quinze dies.

2. Quan es tracti de projectes de disposicions o qualsevol altra informació, a falta d'un termini específic, la tramesa s'ha de fer en temps útil als efectes del compliment d'aquesta obligació.

TÍTOL II DELS ÒRGANS DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

CAPÍTOL I PRINCIPIS GENERALS I COMPETÈNCIA⁹

Article 11. Creació d'òrgans administratius

1. Correspon a cada Administració pública delimitar, en el seu àmbit competencial propi, les unitats administratives que configuren els òrgans administratius propis de les especialitats que deriven de la seva organització.

2. La creació de tot òrgan administratiu exigeix el compliment dels requisits següents:

- a) Determinació de la forma d'integració en l'Administració pública de què es tracti i la dependència jeràrquica.
- b) Delimitació de les funcions i competències.
- c) Dotació dels crèdits necessaris per a la posada en marxa i el funcionament.

3. No es poden crear nous òrgans que suposin duplicació d'altres que ja existeixin si alhora no se'n suprimeix o se'n restringeix degudament la competència.

⁸ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

⁹ *Vid.* article 20 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

Article 12. Competència

1. La competència és irrenunciable i l'han d'exercir precisament els òrgans administratius que la tinguin atribuïda com a pròpia, llevat dels casos de delegació o avocació,¹⁰ quan s'efectuïn en els termes que preveuen aquesta Llei o d'altres.

L'encàrrec de gestió, la delegació de signatura i la suplència no suposen cap alteració de la titularitat de la competència, encara que sí que ho suposen dels elements determinants del seu exercici que es preveuen en cada cas.

2. La titularitat i l'exercici de les competències que s'atribueixen als òrgans administratius poden ser desconcentrats en altres de jeràrquicament dependents en els termes i amb els requisits que prevegin les mateixes normes d'atribució de competències.¹¹

3. Si alguna disposició atribueix la competència a una Administració, sense especificar l'òrgan que l'ha d'exercir, s'entén que la facultat d'instruir i resoldre els expedients correspon als òrgans inferiors competents per raó de la matèria i del territori, i, si n'hi ha diversos, al superior jeràrquic comú.

Article 13. Delegació de competències¹²

1. Els òrgans de les diferents administracions públiques poden delegar l'exercici de les competències que tinguin atribuïdes en altres òrgans de la mateixa Administració, encara que no siguin jeràrquicament dependents, o de les entitats de dret públic vinculades o que en depenguin.

2. En cap cas no poden ser objecte de delegació les competències relatives a:

- a) Els assumptes que es refereixin a relacions amb el cap de l'Estat, la Presidència del Govern de la Nació, les Corts Generals, les presidències dels Consells de Govern de les comunitats autònomes i les assemblees legislatives de les comunitats autònomes.
- b) L'adopció de disposicions de caràcter general.
- c) La resolució de recursos als òrgans administratius que hagin dictat els actes objecte de recurs.
- d) Les matèries en què es determini per una norma amb rang de llei.

3. Les delegacions de competències i la revocació s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de l'Estat*, en el de la comunitat autònoma o en el de la província, segons l'Administració a què pertanyi l'òrgan delegant i l'àmbit territorial de competència d'aquest.

4. Les resolucions administratives que s'adoptin per delegació han d'indicar expressament aquesta circumstància i s'han de considerar dictades per l'òrgan delegant.

5. Llevat d'autorització expressa d'una llei, no es poden delegar les competències que s'exerceixin per delegació.

No constitueix impediment perquè es pugui delegar la competència per resoldre un procediment la circumstància que la seva norma reguladora prevegi, com a tràmit preceptiu, l'emissió d'un dictamen o un informe; no obstant això, no es pot delegar la

¹⁰ En la versió oficial publicada en el BOE figura incorrectament el terme «advocació».

¹¹ *Vid.* article 24 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

¹² Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1. *Vid.* articles 25 a 27 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

competència per resoldre un assumpte concret una vegada que en el procediment corresponent s'hagi emès un dictamen o un informe preceptiu sobre l'assumpte.

6. La delegació és revocable en qualsevol moment per l'òrgan que l'hagi conferida.

7. La delegació de competències atribuïdes a òrgans col·legiats, per a l'exercici ordinari dels quals es requereixi un quòrum especial, s'ha d'adoptar observant, en tot cas, el dit quòrum.

Article 14. Avocació¹³

1. Els òrgans superiors poden avocar per a si mateixos el coneixement d'un assumpte la resolució del qual correspongui ordinàriament o per delegació als seus òrgans administratius dependents, quan circumstàncies de tipus tècnic, econòmic, social, jurídic o territorial ho facin convenient.

En els supòsits de delegació de competències en òrgans no jeràrquicament dependents, el coneixement d'un assumpte pot ser avocat únicament per l'òrgan delegant.

2. En tot cas, l'avocació s'ha de fer mitjançant un acord motivat que ha de ser notificat als interessats en el procediment, si n'hi ha, amb anterioritat a la resolució final que es dicti.

Contra l'acord d'avocació no hi pot haver recurs, encara que es pot impugnar en el recurs que, si s'escau, s'interposi contra la resolució del procediment.

Article 15. Encàrrec de gestió¹⁴

1. La realització d'activitats de caràcter material, tècnic o de serveis de la competència dels òrgans administratius o de les entitats de dret públic es pot encarregar a altres òrgans o entitats de la mateixa Administració o d'una altra de diferent, per raons d'eficàcia, o si no es disposa dels mitjans tècnics idonis per al seu desplegament.

2. L'encàrrec de gestió no suposa cessió de titularitat de la competència ni dels elements substantius del seu exercici, i és responsabilitat de l'òrgan o l'entitat que l'encarrega dictar tots els actes o totes les resolucions de caràcter jurídic que li donin suport o en què s'integri l'activitat material concreta objecte d'encàrrec.

3. L'encàrrec de gestió entre òrgans administratius o entitats de dret públic que pertanyen a la mateixa Administració s'ha de formalitzar en els termes que estableixi la seva normativa pròpia i, si no n'hi ha, per acord exprés dels òrgans o les entitats interventors. En tot cas l'instrument de formalització de l'encàrrec de gestió i la seva resolució s'ha de publicar, perquè sigui eficaç, en el diari oficial corresponent.

Cada Administració pot regular els requisits necessaris per a la validesa d'aquests acords, que han d'incloure, com a mínim, una menció expressa de l'activitat o les activitats que afectin el termini de vigència i la naturalesa i l'abast de la gestió encarregada.

4. Si l'encàrrec de gestió es fa entre òrgans i entitats de diferents administracions, s'ha de formalitzar mitjançant la signatura del conveni corresponent entre aquestes, llevat del supòsit de la gestió ordinària dels serveis de les comunitats autònomes per

¹³ En la versió oficial publicada en el BOE figura incorrectament el terme «advocació». *Vid.* article 28 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

¹⁴ *Vid.* article 30 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

les diputacions provincials o, si s'escau, cabildos o consells insulars, que es regeix per la legislació de règim local.

5. El règim jurídic de l'encàrrec de gestió que es regula en aquest article no és aplicable si la realització de les activitats que esmenta l'apartat primer ha de recaure sobre persones físiques o jurídiques subjectes a dret privat; en aquest cas, s'ha d'ajustar, en el que sigui procedent, a la legislació corresponent de contractes de l'Estat, sense que es puguin encomanar a persones o entitats d'aquesta naturalesa activitats que, segons la legislació vigent, s'hagin de realitzar amb subjecció al dret administratiu.

Article 16. Delegació de signatura¹⁵

1. Els titulars dels òrgans administratius, en matèria de la seva pròpia competència, poden delegar la signatura de les seves resolucions i els seus actes administratius als titulars dels òrgans o les unitats administratives que en depenguin, dins dels límits que assenyalava l'article 13.

2. La delegació de signatura no altera la competència de l'òrgan delegant i per a la seva validesa no és necessària la seva publicació.

3. En les resolucions i els actes que se signin per delegació, s'hi ha de fer constar l'autoritat de procedència.

4. No hi pot haver la delegació de signatura en les resolucions de caràcter sancionador.

Article 17. Suplència¹⁶

1. Els titulars dels òrgans administratius poden ser suplerts temporalment en els supòsits de vacant, absència o malaltia per qui designi l'òrgan competent per al seu nomenament.¹⁷

Si no es designa suplent, la competència de l'òrgan administratiu l'exerceix el qui designi l'òrgan administratiu immediat del qual depengui.

2. La suplència no implica alteració de la competència.

Article 18. Coordinació de competències

1. Els òrgans administratius, en l'exercici de les seves competències pròpies, han d'ajustar la seva activitat en les seves relacions amb altres òrgans de la mateixa Administració o d'altres als principis que estableix l'article 4.1 de la Llei, i l'han de coordinar amb la que els pugui correspondre legítimament; per fer-ho poden demanar la informació que necessitin.

2. Les normes i els actes dictats pels òrgans de les administracions públiques en l'exercici de la seva competència han de ser observats per la resta dels òrgans administratius, encara que no depenguin jeràrquicament entre si o pertanyin a una altra Administració.

¹⁵ Vid. article 31 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

¹⁶ Vid. articles 22 i 33 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

¹⁷ Vid. nota 2.

Article 19. Comunicacions entre òrgans

1. La comunicació entre els òrgans administratius pertanyents a una mateixa Administració pública s'ha d'efectuar sempre directament, sense trasllats ni reproduccions a través d'òrgans intermedis.

2. Les comunicacions entre els òrgans administratius es poden dur a terme per qualsevol mitjà que asseguri la constància que s'han rebut.

Article 20. Decisions sobre competència

1. L'òrgan administratiu que es consideri incompetent per a la resolució d'un assumpte ha de remetre directament les actuacions a l'òrgan que consideri competent si aquest pertany a la mateixa Administració pública.

2. Els interessats que siguin part en el procediment es poden adreçar a l'òrgan que conegui d'un assumpte perquè declini la seva competència i remeti les actuacions a l'òrgan competent.

Així mateix, es poden adreçar a l'òrgan que estimin competent a fi que requereixi d'inhibició el que conegui de l'assumpte.

3. Els conflictes d'atribucions només es poden suscitar entre òrgans d'una mateixa Administració no relacionats jeràrquicament, i respecte a assumptes sobre els quals no hagi finalitzat el procediment administratiu.

Article 21. Instruccions i ordres de servei¹⁸

1. Els òrgans administratius poden dirigir les activitats dels seus òrgans dependents jeràrquicament mitjançant instruccions i ordres de servei.

Si una disposició específica ho estableix o s'estima convenient per raó dels destinataris o dels efectes que es puguin produir, les instruccions i ordres de servei s'han de publicar en el diari oficial que correspongui.

2. L'incompliment de les instruccions o ordres de servei no afecta la validesa dels actes dictats pels òrgans administratius, sense perjudici de la responsabilitat disciplinària en què es pugui incórrer.

CAPÍTOL II

ÒRGANS COL·LEGIATS¹⁹

Article 22. Règim

1. El règim jurídic dels òrgans col·legiats s'ha d'ajustar a les normes que conté aquest capítol, sense perjudici de les peculiaritats organitzatives de les administracions públiques en què s'integren.

2. Els òrgans col·legiats de les diferents administracions públiques en què participin organitzacions representatives d'interessos socials, així com aquells formats per representacions de diferents administracions públiques, tant si compten amb la participació d'organitzacions representatives d'interessos socials com si no hi compten, poden establir o completar les seves normes de funcionament.

Els òrgans col·legiats a què es refereix aquest apartat han de quedar integrats a l'Administració pública que correspongui, encara que sense participar en la seva

¹⁸ Vid. article 21 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

¹⁹ Vid. articles 17 a 19 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3) i article 11 de la Llei 4/2011, de 31 de març (§4).

estructura jeràrquica, llevat que així ho estableixin les seves normes de creació, es desprengui de les seves funcions o de la mateixa naturalesa de l'òrgan col·legiat.

Article 23. President²⁰

1. En cada òrgan col·legiat, correspon al president:

- a) Tenir la representació de l'òrgan.
- b) Acordar la convocatòria de les sessions ordinàries i extraordinàries i la fixació de l'ordre del dia, tenint en compte, si s'escau, les peticions dels altres membres que s'hagin formulat amb suficient antelació.
- c) Presidir les sessions, moderar el desenvolupament dels debats i suspendre'ls per causes justificades.
- d) Dirimir amb el seu vot els empats, a l'efecte d'adoptar acords, excepte si es tracta dels òrgans col·legiats a què es refereix el número 2 de l'article 22, en què el vot és diriment si així ho estableixen les seves normes.
- e) Assegurar el compliment de les lleis.
- f) Visar les actes i certificacions dels acords de l'òrgan.
- g) Exercir totes les altres funcions que siguin inherents a la seva condició de president de l'òrgan.

2. En casos de vacant, absència, malaltia, o una altra causa legal, el president ha de ser substituït pel vicepresident que correspongui i, si no hi és, pel membre de l'òrgan col·legiat de més jerarquia, antiguitat i edat, per aquest ordre, d'entre els seus components.

Aquesta norma no és aplicable als òrgans col·legiats que preveu el número 2 de l'article 22, en què el règim de substitució del president ha d'estar regulat específicament en cada cas, o ha d'estar establert expressament per acord del ple de l'òrgan col·legiat.

Article 24. Membres²¹

1. En cada òrgan col·legiat correspon als seus membres:

- a) Rebre, amb una antelació mínima de quaranta-vuit hores, la convocatòria que conté l'ordre del dia de les reunions. La informació sobre els temes que figurin en l'ordre del dia ha d'estar a disposició dels membres en el mateix termini.
- b) Participar en els debats de les sessions.
- c) Exercir el dret al vot i formular el vot particular, així com expressar el sentit del seu vot i els motius que el justifiquen.
No es poden abstenir en les votacions els qui, per la seva qualitat d'autoritats o personal al servei de les administracions públiques, tinguin la condició de membres d'òrgans col·legiats.
- d) Formular precís i preguntes.
- e) Obtenir la informació necessària per complir les funcions assignades.
- f) Totes les altres funcions que siguin inherents a la seva condició.

2. Els membres d'un òrgan col·legiat no es poden atribuir les funcions de representació reconegudes a aquest llevat que se'ls hagin atorgat expressament per una norma o per un acord vàlidament adoptat, per a cada cas concret, pel mateix òrgan.

²⁰ Vid. nota 2.

²¹ Ídem nota anterior.

3. En casos d'absència o de malaltia i, en general, si hi ha alguna causa justificada, els membres titulars de l'òrgan col·legiat han de ser substituïts pels suplents, si n'hi ha.

Si es tracta d'òrgans col·legiats a què es refereix el número 2 de l'article 22, les organitzacions representatives d'interessos socials poden substituir els seus membres titulars per d'altres, i ho han d'acreditar davant la secretaria de l'òrgan col·legiat, respecte a les reserves i limitacions que estableixin les seves normes d'organització.

Article 25. Secretari²²

1. Els òrgans col·legiats tenen un secretari que pot ser un membre del mateix òrgan o una persona al servei de l'Administració pública corresponent.

2. La designació i el cessament, així com la substitució temporal del secretari en supòsits de vacant, absència o malaltia s'han de dur a terme segons el que disposen les normes específiques de cada òrgan i, si no en tenen, per acord de l'òrgan mateix.

3. Correspon al secretari de l'òrgan col·legiat:

- a) Assistir a les reunions amb veu però sense vot si és un funcionari, i amb veu i vot si la secretaria de l'òrgan la ocupa un dels seus membres.
- b) Efectuar la convocatòria de les sessions de l'òrgan per ordre de president, així com les citacions als seus membres.
- c) Rebre les actes de comunicació dels membres amb l'òrgan i, per tant, les notificacions, les peticions de dades, les rectificacions o qualsevol altra classe d'escrits dels quals hagi de tenir coneixement.
- d) Preparar el despatx dels assumptes, redactar i autoritzar les actes de les sessions.
- e) Expedir certificacions de les consultes, els dictàmens i els acords aprovats.
- f) Totes les altres funcions que siguin inherents a la seva condició de secretari.

Article 26. Convocatòries i sessions

1. Per a la constitució vàlida de l'òrgan, a l'efecte de la celebració de sessions, deliberacions i presa d'acords, es requereix la presència del president i secretari o, si s'escau, dels qui els substitueixin, i la de la meitat, com a mínim, dels seus membres, llevat del que disposa el punt 2 d'aquest article.

Si es tracta dels òrgans col·legiats a què es refereix el número 2 de l'article 22, el president pot considerar vàlidament constituït l'òrgan, per poder celebrar la sessió, si hi són presents els representants de les administracions públiques i de les organitzacions representatives d'interessos socials membres de l'òrgan a què s'hagi atribuït la condició de portaveus.

2. Els òrgans col·legiats poden establir el règim propi de convocatòries, si aquest no està previst per les normes de funcionament.

Aquest règim pot preveure una segona convocatòria i especificar per a aquesta el nombre de membres necessaris per constituir l'òrgan vàlidament.

3. No pot ser objecte de deliberació o acord cap assumpte que no figuri inclòs a l'ordre del dia, llevat que hi siguin presents tots els membres de l'òrgan col·legiat i sigui declarada la urgència de l'assumpte pel vot favorable de la majoria.

²² Pel que fa als apartats 2 i 3, *vid.* nota 2.

4. Els acords han de ser adoptats per majoria de vots.
5. Els qui acreditin la titularitat d'un interès legítim es poden adreçar al secretari d'un òrgan col·legiat perquè se'ls expedeixi la certificació dels seus acords.

Article 27. Actes²³

1. De cada sessió que celebri l'òrgan col·legiat, el secretari n'ha d'aixecar acta i hi ha d'especificar necessàriament els assistents, l'ordre del dia de la reunió, les circumstàncies del lloc i el temps en què s'ha celebrat, els punts principals de les deliberacions, així com el contingut dels acords que s'hi hagin adoptat.

2. En l'acta ha de figurar, a sol·licitud dels membres respectius de l'òrgan, el vot contrari a l'acord adoptat, la seva abstenció i els motius que la justifiquin o el sentit del seu vot favorable. Així mateix, qualsevol membre té dret a sol·licitar la transcripció íntegra de la seva intervenció o proposta, sempre que aporti a l'acte, o en el termini que assenyali el president, el text que es correspongui fidelment amb la seva intervenció. Això s'ha de fer constar a l'acta o s'hi ha d'adjuntar com a còpia.

3. Els membres que discrepin de l'acord majoritari poden formular un vot particular per escrit en el termini de quaranta-vuit hores, que s'ha d'incorporar al text aprovat.

4. Si els membres de l'òrgan hi voten en contra o s'abstenen, queden exempts de la responsabilitat que, si s'escau, pugui derivar dels acords.

5. Les actes s'han d'aprovar a la mateixa sessió o en la següent. No obstant això, el secretari pot emetre una certificació sobre els acords específics que s'hagin adoptat, sense perjudici de la ulterior aprovació de l'acta.

En les certificacions d'acords adoptats que s'hagin emès amb anterioritat a l'aprovació de l'acta, s'hi ha de fer constar expressament aquesta circumstància.

CAPÍTOL III ABSTENCIÓ I RECUSACIÓ

Article 28. Abstenció²⁴

1. Les autoritats i el personal al servei de les administracions en què es donin algunes de les circumstàncies que s'assenyalen en el número següent d'aquest article s'han d'abstenir d'intervenir en el procediment i ho han de comunicar al seu superior immediat, el qual ha de resoldre el que sigui procedent.

2. Són motius d'abstenció els següents:

- a) Tenir interès personal en l'assumpte de què es tracti o en un altre en la resolució del qual pugui influir la d'aquell; ser administrador d'una societat o entitat interessada o tenir una qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.
- b) Tenir parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats interessades i també amb els assessors, representants legals o mandataris que intervinguin en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb aquests per a l'assessorament, la representació o el mandat.

²³ Pel que fa als apartats 2, 3 i 5, *vid.* nota 2.

²⁴ *Vid.* article 22 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

- c) Tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones que s'esmenten a l'apartat anterior.
- d) Haver tingut intervenció com a perit o com a testimoni en el procediment de què es tracti.
- e) Tenir relació de servei amb una persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc.

3. L'actuació d'autoritats i personal al servei de les administracions públiques en què hi hagi motius d'abstenció no ha d'implicar, necessàriament, la invalidesa dels actes en què hagin intervingut.

4. Els òrgans superiors poden ordenar a les persones en què es doni alguna de les circumstàncies que s'han assenyalat que s'abstinguin de tota intervenció en l'expedient.

5. La no-abstenció en els casos en què sigui procedent dóna lloc a responsabilitat.

Article 29. Recusació²⁵

1. En els casos que preveu l'article anterior els interessats poden promoure recusació en qualsevol moment de la tramitació del procediment.

2. La recusació s'ha de plantejar per escrit en el qual s'ha d'indicar la causa o les causes en què es basa.

3. L'endemà el recusat ha de manifestar al seu superior immediat si s'hi dóna la causa que s'al·lega o no. En el primer cas, el superior en pot acordar la substitució tot seguit.

4. Si el recusat nega la causa de recusació, el superior ha de resoldre en el termini de tres dies, amb els informes i les comprovacions previs que consideri oportuns.

5. Contra les resolucions adoptades en aquesta matèria no hi pot haver recurs, sense perjudici de la possibilitat d'al·legar la recusació en interposar el recurs que sigui procedent contra l'acte que acabi el procediment.

TÍTOL III DELS INTERESSATS

Article 30. Capacitat d'obrar

Tenen capacitat d'obrar davant les administracions públiques, a més de les persones que la tenen d'acord amb les normes civils, els menors d'edat per a l'exercici i la defensa dels seus drets i interessos l'actuació dels quals estigui permesa per l'ordenament jurídicoadministratiu sense l'assistència de la persona que n'exerceixi la pàtria potestat, tutela o curadoria. Se n'exceptua el supòsit dels menors incapacitats si l'extensió de la incapacitació afecta l'exercici i la defensa dels drets o interessos de què es tracti.

²⁵ Vid. article 23 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

Article 31. Concepte d'interessat

1. Es consideren interessats en el procediment administratiu:
 - a) Els qui el promoguin com a titulars de drets o interessos legítims individuals o col·lectius.
 - b) Els qui, sense haver iniciat el procediment, tinguin drets que puguin quedar afectats per la decisió que s'hi adopti.
 - c) Els qui hi tinguin interessos legítims, individuals o col·lectius que puguin quedar afectats per la resolució i es personin en el procediment mentre no s'hagi dictat resolució definitiva.
2. Les associacions i organitzacions representatives d'interessos econòmics i socials són titulars d'interessos legítims col·lectius en els termes que la llei reconeix.
3. Si la condició d'interessat deriva d'alguna relació jurídica transmissible, el drethavent ha de succeir en aquesta condició sigui quin sigui l'estat del procediment.

Article 32. Representació

1. Els interessats amb capacitat d'obrar poden actuar per mitjà d'un representant i s'entenen amb aquest les actuacions administratives, llevat de manifestació expressa en contra de l'interessat.
2. Qualsevol persona amb capacitat d'obrar pot actuar en representació d'una altra davant les administracions públiques.
3. Per formular sol·licituds, entaular recursos, desistir d'accions i renunciar a drets en nom d'una altra persona se n'ha d'acreditar la representació per qualsevol mitjà vàlid en dret que en deixi constància fidedigna, o mitjançant una declaració en compareixença personal de l'interessat. Per als actes i les gestions de mer tràmit es presumeix aquesta representació.
4. La falta o l'acreditació insuficient de la representació no impedeix que es tingui per realitzat l'acte de què es tracti, sempre que s'aporti l'acreditació o se solucioni el defecte dins el termini de deu dies que ha de concedir amb aquesta finalitat l'òrgan administratiu, o un termini superior si les circumstàncies del cas ho requereixen.

Article 33. Pluralitat d'interessats

Si en una sol·licitud, un escrit o una comunicació, hi consten diversos interessats, les actuacions a què donin lloc s'han d'efectuar amb el representant o l'interessat que hagin assenyalat expressament i, si no hi és, amb el que figuri en primer terme.

Article 34. Identificació d'interessats

Si, durant la instrucció d'un procediment que no hagi tingut publicitat en forma legal, s'adverteix l'existència de persones que siguin titulars de drets o interessos legítims i directes la identificació de les quals resulti de l'expedient i que puguin resultar afectades per la resolució que es dicti, s'ha de comunicar a aquestes persones la tramitació del procediment.

TÍTOL IV DE L'ACTIVITAT DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

CAPÍTOL I NORMES GENERALS

Article 35. Drets dels ciutadans²⁶

Els ciutadans, en les seves relacions amb les administracions públiques, tenen els drets següents:

- a) Conèixer, en qualsevol moment, l'estat de la tramitació dels procediments en què tenen la condició d'interessats, i obtenir còpies de documents que contenen aquests procediments.
- b) Identificar les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques sota la responsabilitat dels quals es tramiten els procediments.
- c) Obtenir una còpia segellada dels documents que presenten, i aportar-la juntament amb els originals, i també que els documents els siguin retornats, excepte si els originals han de romandre en el procediment.
- d) Utilitzar les llengües oficials en el territori de la seva comunitat autònoma, d'acord amb el que preveuen aquesta Llei i la resta de l'ordenament jurídic.
- e) Formular al·legacions i aportar documents en qualsevol fase del procediment anterior al tràmit d'audiència, que l'òrgan competent ha de tenir en compte en redactar la proposta de resolució.
- f) No presentar documents no exigits per les normes aplicables al procediment de què es tracti o que ja estan en poder de l'Administració actuant.²⁷
- g) Obtenir informació i orientació sobre els requisits jurídics o tècnics que les disposicions vigents imposin als projectes, les actuacions o les sol·licituds que es proposin realitzar.
- h) A l'accés a la informació pública, arxius i registres.²⁸
- i) Ser tractats amb respecte i deferència per les autoritats i funcionaris, que els han de facilitar l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions.
- j) Exigir les responsabilitats de les administracions públiques i del personal al seu servei, quan així correspongui legalment.
- k) Qualsevol altres que els reconeguin la Constitució i les lleis.

Article 36. Llengua dels procediments²⁹

1. La llengua dels procediments tramitats per l'Administració General de l'Estat és el castellà. No obstant això, els interessats que es dirigeixin als òrgans de l'Administració General de l'Estat amb seu al territori d'una comunitat autònoma també poden utilitzar la llengua que sigui cooficial en aquesta comunitat.

En aquest cas, el procediment s'ha de tramitar en la llengua que hagi triat l'interessat. Si concorren diversos interessats en el procediment, i hi ha discrepància quant a la llengua, el procediment s'ha de tramitar en castellà, per bé que els

²⁶ Vid. articles 34 a 41 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

²⁷ Vid. Decret 6/2013, de 8 de febrer (§5).

²⁸ Lletre modificada per la Llei 19/2013, de 9 de desembre, esmentada en la nota 1.

²⁹ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

documents o els testimonis que requereixin els interessats s'han d'expedir en la llengua que triïn.

2. En els procediments tramitats per les administracions de les comunitats autònomes i de les entitats locals, l'ús de la llengua s'ha d'ajustar al que preveu la legislació autonòmica corresponent.

3. L'Administració pública instructora ha de traduir al castellà els documents, els expedients o les parts d'aquests que hagin de tenir efecte fora del territori de la comunitat autònoma i els documents dirigits als interessats que així ho sol·licitin expressament. Si han de tenir efectes en el territori d'una comunitat autònoma on sigui cooficial aquesta mateixa llengua diferent del castellà, no cal fer-ne la traducció

Article 37. Dret d'accés a la informació pública³⁰

Els ciutadans tenen dret a accedir a la informació pública, arxius i registres en els termes i amb les condicions que estableixen la Constitució, la Llei de transparència, accés a la informació pública i bon govern i altres lleis que siguin aplicables.³¹

Article 38. Registres³²

1. Els òrgans administratius han de portar un registre general en el qual s'ha de fer l'assentament corresponent de qualsevol escrit o comunicació que es presenti o que es rebi en qualsevol unitat administrativa pròpia. També s'hi ha d'anotar la sortida dels escrits i les comunicacions oficials dirigides a altres òrgans o particulars.

2. Els òrgans administratius poden crear en les unitats administratives corresponents de la pròpia organització altres registres a fi de facilitar la presentació d'escrits i comunicacions. Aquests registres són auxiliars del registre general, al qual han de comunicar qualsevol anotació que efectuïn.

Els assentaments s'han d'anotar respectant l'ordre temporal de recepció o sortida dels escrits i les comunicacions, i han d'indicar la data del dia de la recepció o sortida.

Conclòs el tràmit de registre, els escrits i les comunicacions s'han de tramitar sense dilació als destinataris i a les unitats administratives corresponents des del registre en què s'hagin rebut.

3. Els registres generals, així com tots els registres que les administracions públiques estableixin per a la recepció d'escrits i comunicacions dels particulars o d'òrgans administratius, s'han d'instal·lar en suport informàtic.

El sistema ha de garantir la constància, en cada assentament que s'efectuï, d'un número, epígraf expressiu de la naturalesa, data d'entrada, data i hora de la presentació, identificació de l'interessat, òrgan administratiu remitent, si escau, i persona o òrgan administratiu al qual s'envia, i, si escau, referència al contingut de l'escrit o la comunicació que es registra.

Així mateix, el sistema ha de garantir la integració informàtica en el registre general de les anotacions efectuades als altres registres de l'òrgan administratiu.

4. Les sol·licituds, els escrits i les comunicacions que els ciutadans dirigeixin als òrgans de les administracions públiques es poden presentar:

³⁰ Article modificat per la Llei 19/2013, de 9 de desembre, esmentada en la nota 1.

³¹ Vid. Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern ([BOE núm. 295, de 10 de desembre de 2013](#)). Vid., també, article 38 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

³² Ídem nota 29.

- a) Als registres dels òrgans administratius als quals es dirigeixin.
- b) En els registres de qualsevol òrgan administratiu, que pertanyi a l'Administració General de l'Estat, a la de qualsevol administració de les comunitats autònomes, a la de qualsevol administració de les diputacions provincials, cabildos i consells insulars, als ajuntaments dels municipis a què es refereix l'article 121 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, o a la de la resta de les entitats que integren l'Administració local si, en aquest últim cas, s'ha subscrit el conveni oportú.³³
- c) A les oficines de correus, en la forma que s'estableixi per reglament.
- d) A les representacions diplomàtiques o les oficines consulars d'Espanya a l'estranger.
- e) A qualsevol altre lloc que estableixin les disposicions vigents.

Mitjançant convenis de col·laboració subscrits entre les administracions públiques, s'han d'establir sistemes d'intercomunicació i coordinació de registres que garanteixin la compatibilitat informàtica, així com la transmissió telemàtica dels assentaments registrals i de les sol·licituds, els escrits, les comunicacions i els documents que es presentin en qualsevol dels registres.

5. Per a l'eficàcia dels drets que reconeix l'article 35.c) d'aquesta Llei als ciutadans, aquests poden adjuntar una còpia dels documents que presentin a les seves sol·licituds, escrits i comunicacions.

Aquesta còpia, amb l'acarament previ amb l'original per qualsevol dels registres als quals es refereixen els punts a) i b) de l'apartat 4 d'aquest article, s'ha de trametre a l'òrgan destinatari i tornar l'original al ciutadà. Quan l'original hagi de constar en el procediment, s'ha de lliurar la còpia al ciutadà, una vegada segellada pels registres i amb la comprovació prèvia de la identitat amb l'original.

6. Cada Administració pública ha d'establir els dies i les hores d'obertura dels registres, i ha de garantir el dret dels ciutadans a la presentació de documents que preveu l'article 35.

7. Es poden fer efectius, a més d'altres mitjans, per gir postal o telegràfic, o per transferència dirigida a l'oficina pública corresponent, qualsevol tribut que s'hagi de satisfer en el moment de presentar sol·licituds i escrits a les administracions públiques.

8. Les administracions públiques han de fer pública i mantenir actualitzada una relació de les oficines d'inscripcions pròpies o concertades, els sistemes d'accés i comunicació, així com els horaris de funcionament.

9. *Derogat*³⁴

Article 39. Col·laboració dels ciutadans

1. Els ciutadans estan obligats a facilitar a l'Administració informes, inspeccions i altres actes d'investigació només en els casos que preveu la Llei.

2. Els interessats en un procediment que coneguin dades que permetin identificar altres interessats que no hi hagin comparegut tenen el deure de proporcionar-les a l'Administració actuant.

³³ Llettra modificada pel RDL 8/2011, d'1 de juliol, esmentat en la nota 1.

³⁴ Aquest apartat, afegit per la Llei 24/2001, de 27 de desembre, ha estat derogat per la Llei 11/2007, de 22 de juny, ambdues esmentades en la nota 1.

Article 39 bis. Principis d'intervenció de les administracions públiques per a l'exercici d'una activitat³⁵

1. Les administracions públiques que en l'exercici de les seves respectives competències estableixin mesures que limitin l'exercici de drets individuals o col·lectius o exigeixin el compliment de requisits per a l'exercici d'una activitat han d'escollir la mesura menys restrictiva, motivar-ne la necessitat per a la protecció de l'interès públic, i també justificar la seva adequació per aconseguir els fins que es persegueixen, sense que en cap cas es produeixin diferències de tracte discriminatòries.³⁶

2. Les administracions públiques han de vetllar pel compliment dels requisits aplicables segons la legislació corresponent, per a la qual cosa poden comprovar, verificar, investigar i inspeccionar els fets, actes, elements, activitats, estimacions i altres circumstàncies que es produeixin.

Article 40. Compareixença dels ciutadans

1. La compareixença dels ciutadans davant les oficines públiques només és obligatòria si està previst en una norma amb rang de llei.

2. En els casos en què sigui procedent la compareixença, la citació corresponent ha de fer constar expressament el lloc, la data, l'hora i l'objecte de la compareixença, així com els efectes de no atendre-la.

3. Les administracions públiques, a sol·licitud de l'interessat, li han de lliurar una certificació on consti la compareixença.

Article 41. Responsabilitat de la tramitació

1. Els titulars de les unitats administratives i el personal al servei de les administracions públiques que tenen al seu càrrec la resolució o el despatx dels assumptes són responsables directes de la seva tramitació i han d'adoptar les mesures oportunes per eliminar els obstacles que impedeixin, dificultin o endarrereixin l'exercici ple dels drets dels interessats o el respecte als seus interessos legítims, i han de disposar el que sigui necessari per evitar i eliminar qualsevol anormalitat en la tramitació de procediments.

2. Els interessats poden sol·licitar l'exigència d'aquesta responsabilitat a l'Administració pública que correspongui.

Article 42. Obligació de resoldre³⁷

1. L'Administració està obligada a dictar resolució expressa en tots els procediments i a notificar-la sigui quina sigui la seva forma d'iniciació.

En els casos de prescripció, renúncia del dret, caducitat del procediment o desistiment de la sol·licitud, així com de desaparició sobrevinguda de l'objecte del procediment, la resolució consisteix en la declaració de la circumstància que concorre en cada cas, amb indicació dels fets produïts i les normes aplicables.

S'exceptuen de l'obligació a què es refereix el paràgraf primer els supòsits d'acabament del procediment per pacte o conveni, així com els procediments relatius

³⁵ Article afegit per la Llei 25/2009, de 22 de desembre, esmentada en la nota 1.

³⁶ *Vid.* article 71 bis d'aquesta Llei.

³⁷ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

a l'exercici de drets sotmesos únicament al deure de comunicació prèvia a l'Administració.

2. El termini màxim per notificar la resolució expressa és el que fixi la norma reguladora del procediment corresponent. Aquest termini no pot excedir els sis mesos llevat que una norma amb rang de llei n'estableixi un de més llarg o que ho prevegi la normativa comunitària europea.

3. Quan les normes reguladores dels procediments no fixin el termini màxim, aquest és de tres mesos. Aquest termini i els que preveu l'apartat anterior es compten:

- a) En els procediments iniciats d'ofici, des de la data de l'acord d'iniciació.
- b) En els iniciats a sol·licitud de l'interessat, des de la data en què la sol·licitud hagi tingut entrada al registre de l'òrgan competent per a la seva tramitació.

4. Les administracions públiques han de publicar i mantenir actualitzades, a efectes informatius, les relacions de procediments, i n'han d'indicar els terminis màxims de durada, així com els efectes que produeix el silenci administratiu.

En tot cas, les administracions públiques han d'informar els interessats del termini màxim normativament establert per a la resolució i la notificació dels procediments, així com dels efectes que pugui produir el silenci administratiu, inclosa l'esmentada menció en la notificació o publicació de l'acord d'iniciació d'ofici, o en comunicació que se'ls ha de d'adreçar a aquest efecte dins dels deu dies següents a la recepció de la sol·licitud en el registre de l'òrgan competent per a la seva tramitació. En aquest últim cas, la comunicació ha d'indicar a més la data en què l'òrgan competent ha rebut la sol·licitud.

5. El transcurs del termini màxim legal per resoldre un procediment i notificar la resolució es pot suspendre en els casos següents:

- a) Quan s'hagi de requerir un interessat per esmenar deficiències i aportar documents i altres elements de judici necessaris, pel temps que transcorri entre la notificació del requeriment i el compliment efectiu pel destinatari o, si no, el transcurs del termini concedit, tot això sens perjudici del que preveu l'article 71 d'aquesta Llei.
- b) Quan s'hagi d'obtenir un pronunciament previ i preceptiu d'un òrgan de les Comunitats Europees, pel temps que transcorri entre la petició, que s'ha de comunicar als interessats, i la notificació del pronunciament a l'Administració instructora, que també els ha de ser comunicada.
- c) Quan s'hagin de sol·licitud informes que siguin preceptius i determinants del contingut de la resolució a un òrgan de la mateixa Administració o una de diferent, pel temps que transcorri entre la petició, que s'ha de comunicar als interessats, i la recepció de l'informe, que també s'ha de comunicar als interessats. Aquest termini de suspensió no pot excedir en cap cas de tres mesos.
- d) Quan s'hagin de fer proves tècniques o anàlisis contradictòries o diriments proposades pels interessats, durant el temps necessari per a la incorporació dels resultats a l'expedient.
- e) Quan s'iniciïn negociacions amb vista a la subscripció d'un pacte o un conveni en els termes que preveu l'article 88 d'aquesta Llei, des de la declaració formal i fins

a la conclusió sense efecte, si s'escau, de les negociacions esmentades que s'ha de constatar mitjançant declaració formulada per l'Administració o els interessats.

6. Quan el nombre de les sol·licituds formulades o les persones afectades puguin implicar un incompliment del termini màxim de resolució, l'òrgan competent per resoldre, a proposta raonada de l'òrgan instructor, o el superior jeràrquic de l'òrgan competent per resoldre, a proposta d'aquest, poden habilitar els mitjans personals i materials per complir el despatx adequat i en el termini escaient.

Excepcionalment, es pot acordar l'ampliació del termini màxim de resolució i notificació mitjançant motivació clara de les circumstàncies concurrents i només una vegada exhaurits tots els mitjans a disposició possibles.

Si s'acorda, finalment, l'ampliació del termini màxim, aquest no pot ser superior a l'establert per a la tramitació del procediment.

Contra l'acord que resolgui sobre l'ampliació de terminis, que s'ha de notificar als interessats, no es pot interposar recurs.

7. El personal al servei de les administracions públiques que tingui a càrrec seu el despatx dels assumptes, així com els titulars dels òrgans administratius competents per instruir i resoldre, són directament responsables, en l'àmbit de les seves competències, del compliment de l'obligació legal de dictar resolució expressa dins el termini.

L'incompliment d'aquesta obligació dóna lloc a l'exigència de responsabilitat disciplinària, sens perjudici de la que sigui procedent d'acord amb la normativa vigent.

Article 43. Silenci administratiu en procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat³⁸

1. En els procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat, sense perjudici de la resolució que l'Administració ha de dictar en la forma que preveu l'apartat 3 d'aquest article, el venciment del termini màxim sense haver-se notificat resolució expressa legitima a l'interessat o interessats que hagin deduït la sol·licitud per entendre-la estimada per silenci administratiu, excepte en els supòsits en els quals una norma amb rang de llei per raons imperioses d'interès general o una norma de dret comunitari estableixin el contrari.

Així mateix, el silenci té efecte desestimatori en els procediments relatius a l'exercici del dret de petició, a què es refereix l'article 29 de la Constitució, aquells l'estimació dels quals tingui com a conseqüència que es transfereixin al sol·licitant o a tercers facultats relatives al domini públic o al servei públic, i també els procediments d'impugnació d'actes i disposicions. No obstant això, quan el recurs d'alçada s'hagi interposat contra la desestimació per silenci administratiu d'una sol·licitud pel transcurs del termini, s'entén estimat si, arribat el termini de resolució, l'òrgan administratiu competent no dicta resolució expressa sobre aquest.

2. L'estimació per silenci administratiu té a tots els efectes la consideració d'acte administratiu finalitzador del procediment. La desestimació per silenci administratiu té els únics efectes de permetre als interessats la interposició del recurs administratiu o contenciós administratiu que sigui procedent.

3. L'obligació de dictar resolució expressa a què es refereix l'apartat primer de l'article 42 se subjecta al règim següent:

³⁸ Article modificat per la Llei 25/2009, de 22 de desembre, esmentada en la nota 1. *Vid.* article 51 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

- a) En els casos d'estimació per silenci administratiu, la resolució expressa posterior a la producció de l'acte només es pot dictar si és confirmatòria.
- b) En els casos de desestimació per silenci administratiu, la resolució expressa posterior al venciment del termini l'ha d'adoptar l'Administració sense cap vinculació al sentit del silenci.

4. Els actes administratius produïts per silenci administratiu es poden fer valer tant davant l'Administració com davant de qualsevol persona física o jurídica, pública o privada. Aquests produeixen efectes des del venciment del termini màxim en el qual s'ha de dictar i notificar la resolució expressa sense que aquesta s'hagi produït, i la seva existència es pot acreditar per qualsevol mitjà de prova admès en dret, inclòs el certificat acreditatiu del silenci produït que es pugui sol·licitar a l'òrgan competent per resoldre. Sol·licitat el certificat, aquest s'ha d'emetre en el termini màxim de quinze dies.

Article 44. Falta de resolució expressa en procediments iniciats d'ofici³⁹

En els procediments iniciats d'ofici, el venciment del termini màxim establert sense que s'hagi dictat i notificat la resolució expressa no eximeix l'Administració del compliment de l'obligació legal de resoldre, i té els efectes següents:

- 1. En el cas de procediments dels quals pot derivar el reconeixement o, si s'escau, la constitució de drets o altres situacions jurídiques individualitzades, els interessats que hagin comparegut poden entendre desestimades les seves pretensions per silenci administratiu.
- 2. En els procediments en què l'Administració exerceixi potestats sancionadores o, en general, d'intervenció, susceptibles de produir efectes desfavorables o de gravamen, es produeix la caducitat. En aquests casos, la resolució que declari la caducitat ha d'ordenar l'arxivament de les actuacions, amb els efectes que preveu l'article 92.

En cas que el procediment s'hagi paralitzat per causa imputable a l'interessat, s'interromp el còmput del termini per emetre i notificar la resolució.

Article 45. Incorporació de mitjans tècnics⁴⁰

1. Les administracions públiques han d'impulsar l'ús i l'aplicació de les tècniques i els mitjans electrònics, informàtics i telemàtics per al desplegament de la seva activitat i l'exercici de les seves competències, amb les limitacions que la Constitució i les lleis estableixen a la utilització d'aquests mitjans.

2. *Derogat*

3. *Derogat*

4. *Derogat*

5. Els documents emesos, sigui quin sigui el seu suport, per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics per les administracions públiques, o els que aquestes emetin com a còpies d'originals emmagatzemats per aquests mateixos mitjans, gaudeixen de la validesa i eficàcia de document original sempre que en quedi garantida l'autenticitat, integritat i conservació i, si s'escau, la recepció per l'interessat, així com el compliment de les garanties i els requisits que exigeixen aquestes o altres lleis.

³⁹ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

⁴⁰ Apartats 2 a 4 derogats per la Llei 11/2007, de 22 de juny, esmentada en la nota 1.

Article 46. Validesa i eficàcia de documents i còpies

1. Cada Administració pública ha de determinar reglamentàriament els òrgans que tenen atribuïdes les competències d'expedició de còpies autèntiques de documents públics o privats.

2. Les còpies de qualssevol documents públics gaudeixen de la mateixa validesa i eficàcia que aquests sempre que hi hagi constància que són autèntiques.

3. Les còpies de documents privats tenen validesa i eficàcia exclusivament en l'àmbit de l'activitat de les administracions públiques, sempre que la seva autenticitat hagi estat comprovada.

4. Tenen la consideració de document públic administratiu els documents emesos vàlidament pels òrgans de les administracions públiques.

CAPÍTOL II TERMES I TERMINIS

Article 47. Obligatorietat de termes i terminis

Els termes i terminis que estableixen aquesta Llei o altres obliguen les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques competents per a la tramitació dels assumptes, així com els que hi estiguin interessats.

Article 48. Càlcul⁴¹

1. Sempre que la llei o la normativa comunitària europea no expressin una altra cosa, quan els terminis s'assenyalin per dies, s'entén que aquests són hàbils, i queden exclosos del càlcul els diumenges i els dies declarats festius.

Quan els terminis s'assenyalin per dies naturals, s'ha de fer constar aquesta circumstància en les notificacions corresponents.

2. Si el termini es fixa en mesos o anys, aquests es computen a partir de l'endemà del dia que tingui lloc la notificació o la publicació de l'acte de què es tracti, o des de l'endemà del dia en què es produeixi l'estimació o la desestimació per silenci administratiu. Si en el mes de venciment no hi ha cap dia equivalent a aquell en què comença el càlcul, s'entén que el termini expira l'últim dia del mes.

3. Quan l'últim dia del termini sigui inhàbil, s'entén prorrogat al primer dia hàbil següent.

4. Els terminis expressats en dies es compten a partir de l'endemà del dia que tingui lloc la notificació o la publicació de l'acte de què es tracti, o des de l'endemà del dia en què es produeixi l'estimació o la desestimació per silenci administratiu.

5. Quan un dia sigui hàbil en el municipi o la comunitat autònoma en què resideix l'interessat, i inhàbil en la seu de l'òrgan administratiu, o a la inversa, s'ha de considerar inhàbil en tot cas.

6. La declaració d'un dia com a hàbil o inhàbil a efectes de càlcul de terminis no determina per si mateixa el funcionament dels centres de treball de les administracions públiques, l'organització del temps de treball ni l'accés dels ciutadans als registres.

⁴¹ Ídem nota 39.

7. L'Administració General de l'Estat i les administracions de les comunitats autònomes, amb subjecció al calendari laboral oficial, han de fixar, en el seu àmbit respectiu, el calendari de dies inhàbils a efectes de còmput de terminis. El calendari aprovat per les comunitats autònomes comprèn els dies inhàbils de les entitats que integren l'Administració local que correspon al seu àmbit territorial, a les quals és aplicable.

El calendari s'ha de publicar abans del començament de cada any en el diari oficial que correspongui i en altres mitjans de difusió que en garanteixin el coneixement per part dels ciutadans.

Article 49. Ampliació⁴²

1. L'Administració, llevat que hi hagi un precepte en contra, pot concedir d'ofici o a petició dels interessats una ampliació dels terminis establerts, que no excedeixi de la meitat d'aquests, si les circumstàncies ho aconsellen i amb això no es perjudiquen drets de tercers. L'acord d'ampliació s'ha de notificar als interessats.

2. L'ampliació dels terminis pel temps màxim permès s'aplica en tot cas als procediments tramitats per les missions diplomàtiques i les oficines consulars, així com a aquells procediments que es tramiten a l'interior i exigeixen fer algun tràmit a l'estranger o a aquells en què intervenen interessats residents fora d'Espanya.

3. Tant la petició dels interessats com la decisió sobre l'ampliació s'han de produir, en tot cas, abans del venciment del termini de què es tracti. En cap cas pot ser objecte d'ampliació un termini ja vençut. Els acords sobre l'ampliació de terminis o sobre la denegació no són susceptibles de recursos.

Article 50. Tramitació d'urgència

1. Si raons d'interès públic ho aconsellen, es pot acordar, d'ofici o a petició de l'interessat, l'aplicació al procediment de la tramitació d'urgència, per la qual es redueixen a la meitat els terminis que s'estableixen per al procediment ordinari, llevat dels relatius a la presentació de sol·licituds i recursos.

2. No hi pot haver cap recurs en contra de l'acord que declari l'aplicació de la tramitació d'urgència al procediment.

TÍTOL V

DE LES DISPOSICIONS I ELS ACTES ADMINISTRATIUS

CAPÍTOL I

DISPOSICIONS ADMINISTRATIVES

Article 51. Jerarquia i competència

1. Les disposicions administratives no poden vulnerar la Constitució o les lleis ni regular les matèries que la Constitució o els estatuts d'autonomia reconeixen de la competència de les Corts Generals o de les assemblees legislatives de les comunitats autònomes.

⁴² Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

2. Cap disposició administrativa no pot vulnerar els preceptes d'una altra de rang superior.

3. Les disposicions administratives s'han d'ajustar a l'ordre de jerarquia que estableixen les lleis.

Article 52. Publicitat i inderogabilitat singular

1. Perquè tinguin efectes jurídics, les disposicions administratives s'han de publicar en el diari oficial que correspongui.

2. Les resolucions administratives de caràcter particular no poden vulnerar el que estableix una disposició de caràcter general, encara que aquelles tinguin el mateix rang o superior.

CAPÍTOL II REQUISITS DELS ACTES ADMINISTRATIUS

Article 53. Producció i contingut

1. Els actes administratius que dictin les administracions públiques, d'ofici o a instància de l'interessat, les ha de produir l'òrgan competent ajustant-se al procediment establert.

2. El contingut dels actes s'ha d'ajustar al que disposa l'ordenament jurídic i ha de ser determinat i adequat als fins d'aquells.

Article 54. Motivació⁴³

1. Són motivats, amb referència succinta de fets i fonaments de dret:

- a) Els actes que limiten drets subjectius o interessos legítims.
- b) Els que resolen procediments de revisió d'ofici de disposicions o actes administratius, recursos administratius, reclamacions prèvies a la via judicial i procediments d'arbitratge.
- c) Els que se separen del criteri seguit en actuacions precedents o del dictamen d'òrgans consultius.
- d) Els acords de suspensió d'actes, sigui quin sigui el motiu de la suspensió, així com l'adopció de mesures provisionals previstes en els articles 72 i 136 d'aquesta Llei.
- e) Els acords per aplicar la tramitació d'urgència o de l'ampliació de terminis.
- f) Els que es dicten en l'exercici de potestats discrecionals, així com els que han de ser-ho en virtut d'una disposició legal o reglamentària expressa.

2. La motivació dels actes que exhaureixin els procediments selectius i de concurrència competitiva s'ha de fer de conformitat amb el que disposin les normes que regulin les convocatòries, i, en tot cas, han de quedar acreditats en el procediment els fonaments de la resolució que s'adopti.

Article 55. Forma

1. Els actes administratius s'han de fer per escrit llevat que la seva naturalesa exigeixi o permeti una altra forma més adequada d'expressió i constància.

⁴³ Ídem nota anterior.

2. En els casos que els òrgans administratius exerceixin la seva competència de manera verbal, la constància escrita de l'acte, quan sigui necessària, l'ha de fer i signar el titular de l'òrgan inferior o funcionari que la rebí oralment, que ha d'indicar en la seva comunicació l'autoritat de la qual procedeix. Si es tracta de resolucions, el titular de la competència ha d'autoritzar una relació de les que hagi dictat de manera verbal, i n'ha de fer constar el contingut.

3. Quan s'hagin de dictar una sèrie d'actes administratius de la mateixa naturalesa, com ara nomenaments, concessions o llicències, es poden refondre en un únic acte, acordat per l'òrgan competent, que ha d'especificar les persones o altres circumstàncies que individualitzin els efectes de l'acte per a cada interessat.

CAPÍTOL III **EFICÀCIA DELS ACTES**

Article 56. Executivitat

Els actes de les administracions públiques subjectes al dret administratiu són executius d'acord amb el que disposa aquesta Llei.

Article 57. Efectes

1. Els actes de les administracions públiques subjectes al dret administratiu es consideren vàlids i produeixen efectes des de la data en què es dictin, llevat que s'hi disposi una altra cosa.

2. L'eficàcia ha de quedar ajornada si així ho exigeix el contingut de l'acte o està supeditada a la seva notificació, publicació o aprovació superior.

3. Excepcionalment, es pot atorgar eficàcia retroactiva als actes si es dicten en substitució d'actes anul·lats, i, així mateix, si produeixen efectes favorables a l'interessat, sempre que els supòsits de fet necessaris siguin presents en la data a què es retrotregui l'eficàcia de l'acte i aquesta no lesioni drets o interessos legítims d'altres persones.

Article 58. Notificació⁴⁴

1. S'han de notificar als interessats les resolucions i els actes administratius que afectin els seus drets i interessos, en els termes que preveu l'article següent.

2. Qualsevol notificació s'ha de tramitar dins del termini de deu dies a partir de la data en què l'acte s'hagi dictat, i ha de contenir el text íntegre de la resolució, amb indicació de si és definitiu o no en la via administrativa, l'expressió dels recursos que siguin procedents, l'òrgan davant el qual s'han de presentar i el termini per interposar-los, sens perjudici que els interessats en puguin exercir, si s'escau, qualsevol altre que estimin procedent.

3. Les notificacions que continguin el text íntegre de l'acte i ometin algun del altres requisits que preveu l'apartat anterior tenen efecte a partir de la data en què l'interessat dugui a terme actuacions que impliquin el coneixement del contingut i l'abast de la resolució o l'acte objecte de la notificació o resolució, o interposi qualsevol recurs que sigui procedent.

⁴⁴ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

4. Sens perjudici del que estableix l'apartat anterior, i als únics efectes d'entendre complerta l'obligació de notificar dins del termini màxim de durada dels procediments, n'hi ha prou amb la notificació que contingui almenys el text íntegre de la resolució, així com l'intent de notificació acreditat degudament.

Article 59. Pràctica de la notificació⁴⁵

1. Les notificacions s'han de fer per qualsevol mitjà que permeti tenir constància de la recepció per l'interessat o el seu representant, així com de la data, la identitat i el contingut de l'acte notificat.

L'acreditació de la notificació efectuada s'ha d'incorporar a l'expedient.

2. En els procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat, la notificació s'ha de fer en el lloc que l'interessat hagi assenyalat a aquest efecte en la sol·licitud. Quan això no sigui possible, en qualsevol lloc adequat a aquesta finalitat, i per qualsevol mitjà d'acord amb el que disposa l'apartat 1 d'aquest article.

Quan la notificació s'efectuï en el domicili de l'interessat, si aquest no hi és en el moment de lliurar la notificació, se'n pot fer càrrec qualsevol persona que es trobi en el domicili i faci constar la seva identitat. Si ningú no es pot fer càrrec de la notificació, s'ha de fer constar aquesta circumstància en l'expedient, juntament amb el dia i l'hora en què s'hagi intentat la notificació, cosa que s'ha de repetir una sola vegada i en una hora diferent dins dels tres dies següents.

3. Derogat⁴⁶

4. Quan l'interessat o el seu representant rebutgi la notificació d'una actuació administrativa, s'ha de fer constar en l'expedient, i s'hi han d'especificar les circumstàncies de l'intent de notificació; el tràmit es considera efectuat i se segueix el procediment.

5. ⁴⁷Quan els interessats en un procediment siguin desconeguts, quan s'ignori el lloc de la notificació o el mitjà a què es refereix el punt 1 d'aquest article, o si després de l'intent de notificació no s'hagi pogut practicar, la notificació s'ha de fer per mitjà d'un anunci publicat al *Butlletí Oficial de l'Estat*.⁴⁸

Així mateix, prèviament i amb caràcter facultatiu, les administracions poden publicar un anunci al butlletí oficial de la comunitat autònoma o de la província, al tauler d'edictes de l'ajuntament de l'últim domicili de l'interessat o del consolat o secció consular de l'ambaixada corresponent, o als taulers a què es refereix l'article 12 de la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.

Les administracions públiques poden establir altres formes de notificació complementàries a través de la resta de mitjans de difusió, que no exclouen l'obligació de publicar l'anunci corresponent al *Butlletí Oficial de l'Estat*.

6. La publicació, en els termes de l'article següent, substitueix la notificació i té els mateixos efectes en els casos següents:

⁴⁵ Ídem nota anterior. Posteriorment, la Llei 24/2001, de 27 de desembre, també esmentada en la nota 1, va afegir un nou apartat 3, per la qual cosa els apartats posteriors varen passar a enumerar-se com a 4, 5 i 6.

⁴⁶ Aquest apartat, afegit per la Llei 24/2001, de 27 de desembre, ha estat derogat per la Llei 11/2007, de 22 de juny, ambdues esmentades en la nota 1.

⁴⁷ Apartat modificat per la Llei 15/2014, de 16 de setembre, esmentada en la nota 1.

⁴⁸ Vid. DA 21a i DT 3a d'aquesta Llei.

- a) Quan l'acte tingui per destinatari una pluralitat indeterminada de persones o quan l'Administració consideri que la notificació efectuada a un sol interessat és insuficient per garantir la notificació a tots; en aquest últim cas, és addicional a la notificació efectuada.
- b) Quan es tracti d'actes integrants d'un procediment selectiu o de concurrència competitiva de qualsevol tipus. En aquest cas, la convocatòria del procediment ha d'indicar el tauler d'anuncis o els mitjans de comunicació on s'efectuïn les publicacions successives, i no tenen validesa les que es duguin a terme en llocs diferents.

Article 60. Publicació

1. Els actes administratius han de ser objecte de publicació si ho estableixen les normes reguladores de cada procediment o si ho aconsellen raons d'interès públic que apreciï l'òrgan competent.

2. La publicació d'un acte ha de contenir els mateixos elements que el punt 2 de l'article 58 exigeix respecte a les notificacions. També és aplicable a la publicació el que estableix el punt 3 del mateix article.

En els supòsits de publicacions d'actes que continguin elements comuns, es poden publicar de manera conjunta els aspectes coincidents, i s'han d'especificar només els aspectes individuals de cada acte.

Article 61. Indicació de notificacions i publicacions

Si l'òrgan competent aprecia que la notificació per mitjà d'anuncis o la publicació d'un acte lesiona drets o interessos legítims, s'ha de limitar a publicar en el diari oficial que correspongui una indicació succinta del contingut de l'acte i del lloc on els interessats poden comparèixer, en el termini que s'estableixi, perquè tinguin coneixement del contingut íntegre d'aquest acte i hi hagi constància d'aquest coneixement.

CAPÍTOL IV NUL·LITAT I ANUL·LABILITAT

Article 62. Nul·litat de ple dret⁴⁹

1. Els actes de les administracions públiques són nuls de ple dret en els casos següents:

- a) Els que lesionin els drets i les llibertats susceptibles d'empara constitucional.
- b) Els que dicti un òrgan manifestament incompetent per raó de la matèria o del territori.
- c) Els que tinguin un contingut impossible.
- d) Els que siguin constitutius d'infracció penal o es dictin com a conseqüència d'aquesta.
- e) Els que es dictin prescindint totalment i absolutament del procediment establert legalment o de les normes que contenen les regles essencials per a la formació de la voluntat dels òrgans col·legiats.

⁴⁹ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

f) Els actes expressos o presumptes contraris a l'ordenament jurídic per part dels quals s'adquireixen facultats o drets quan no es tinguin els requisits essencials per a la seva adquisició.

g) Qualsevol altre que estableixi expressament una disposició de rang legal.

2. També són nul·les de ple dret les disposicions administratives que vulnerin la Constitució, les lleis o altres disposicions administratives de rang superior, les que regulin matèries reservades a la llei, i les que estableixin la retroactivitat de disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals.

Article 63. Anul·labilitat

1. Són anul·lables els actes de l'Administració que incorren en qualsevol infracció de l'ordenament jurídic, fins i tot la desviació de poder.

2. No obstant això, el defecte de forma només determina l'anul·labilitat si l'acte no té els requisits formals indispensables per assolir la seva finalitat o dóna lloc a la indefensió dels interessats.

3. La realització d'actuacions administratives fora del temps que se'ls hagi establert només implica l'anul·labilitat de l'acte si ho imposa la naturalesa del terme o termini.

Article 64. Transmissibilitat

1. La nul·litat o anul·labilitat d'un acte no implica la dels successius en el procediment que siguin independents del primer.

2. La nul·litat o anul·labilitat en part de l'acte administratiu no implica la de les seves parts independents d'aquell llevat que la part viciada sigui tan important que sense aquesta part l'acte administratiu no s'hauria dictat.

Article 65. Conversió d'actuacions viciades

Els actes nuls o anul·lables que, tanmateix, continguin els elements constitutius d'un altre de diferent tenen els efectes d'aquest.

Article 66. Conservació d'actes i tràmits

L'òrgan que declari la nul·litat o anul·li les actuacions ha de disposar sempre la conservació dels actes i tràmits el contingut dels quals s'hauria mantingut igual si no s'hagués comès la infracció.

Article 67. Convalidació

1. L'Administració pot convalidar els actes anul·lables i resoldre els vicis que continguin.

2. L'acte de convalidació ha de tenir efecte des de la seva data, llevat del que es disposa anteriorment per a la retroactivitat dels actes administratius.

3. Si el vici consisteix en incompetència no determinant de nul·litat, la convalidació la pot fer l'òrgan competent quan sigui superior jeràrquic del que va dictar l'acte viciat.

4. Si el vici consisteix en la falta d'alguna autorització, l'acte pot ser convalidat mitjançant el seu atorgament per l'òrgan competent.

TÍTOL VI
DE LES DISPOSICIONS GENERALS
SOBRE ELS PROCEDIMENTS ADMINISTRATIUS⁵⁰

CAPÍTOL I
INICIACIÓ DEL PROCEDIMENT

Article 68. Classes d'iniciació

Els procediments es poden iniciar d'ofici o a sol·licitud de la persona interessada.

Article 69. Iniciació d'ofici

1. Els procediments s'inicien d'ofici per acord de l'òrgan competent, o bé per iniciativa pròpia o com a conseqüència d'una ordre superior, a petició raonada d'altres òrgans o per denúncia.

2. Amb anterioritat a l'acord d'iniciació, l'òrgan competent pot obrir un període d'informació prèvia amb la finalitat de conèixer les circumstàncies del cas concret i la conveniència d'iniciar el procediment o no.

Article 70. Sol·licituds d'iniciació

1. Les sol·licituds que es formulin han de contenir:

- a) Nom i cognoms de l'interessat i, si s'escau, de la persona que el representi, així com la identificació del mitjà preferent o del lloc que s'assenyali a l'efecte de les notificacions.
- b) Fets, raons i petició en què es concreti, amb tota claredat, la sol·licitud.
- c) Lloc i data.
- d) Signatura del sol·licitant o acreditació de l'autenticitat de la seva voluntat expressada per qualsevol mitjà.
- e) Òrgan, centre o unitat administrativa a la qual s'adreça.

2. Si les pretensions corresponents a una pluralitat de persones tenen un contingut i fonament idèntic o substancialment similar, es poden formular en una única sol·licitud, llevat que les normes reguladores dels procediments específics disposin una altra cosa.

3. De les sol·licituds, les comunicacions i els escrits que presentin els interessats a les oficines de l'Administració, aquests en poden exigir el rebut corresponent que acrediti la data de presentació, i s'admet com a tal una còpia en la qual figuri la data de presentació anotada per l'oficina.

4. Les administracions públiques han d'establir models i sistemes normalitzats de sol·licituds si es tracta de procediments que impliquin la resolució nombrosa d'una sèrie de procediments. Aquests models han d'estar a disposició dels ciutadans a les dependències administratives.

Els sol·licitants poden adjuntar els elements que estimin convenient per precisar o completar les dades del model, i aquests elements han de ser admesos i tinguts en compte per l'òrgan al qual s'adrecin.

⁵⁰ Vid. capítol II del títol V (articles 45 a 52) de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

Article 71. Esmena i millora de la sol·licitud⁵¹

1. Si la sol·licitud d'iniciació no reuneix els requisits que assenyalava l'article anterior i els exigits, si s'escau, per la legislació específica aplicable, s'ha de requerir l'interessat perquè, en el termini de deu dies, esmeni la falta o aportï els documents preceptius, amb indicació que, si no ho fa, es considera que desisteix de la seva petició, amb la resolució prèvia que s'ha de dictar en els termes preveu l'article 42.

2. Sempre que no es tracti de procediments selectius o de concurrència competitiva, aquest termini es pot ampliar prudencialment, fins a cinc dies, a petició de l'interessat o a iniciativa de l'òrgan, quan l'aportació dels documents requerits presenti dificultats especials.

3. En els procediments iniciats a sol·licitud dels interessats, l'òrgan competent pot demanar al sol·licitant la modificació o la millora voluntàries dels termes de la sol·licitud. Se n'ha d'estendre una acta succinta, que s'ha d'incorporar al procediment.

Article 71 bis. Declaració responsable i comunicació prèvia⁵²

1. Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per declaració responsable el document subscrit per un interessat en el qual manifesta, sota la seva responsabilitat, que compleix els requisits que estableix la normativa vigent per accedir al reconeixement d'un dret o facultat o per al seu exercici, que disposa de la documentació que ho acredita i que es compromet a mantenir-ne el compliment durant el període de temps inherent al reconeixement o exercici.

Els requisits als quals es refereix el paràgraf anterior han d'estar recollits de manera expressa, clara i precisa a la corresponent declaració responsable.

2. Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per comunicació prèvia el document mitjançant el qual els interessats posen en coneixement de l'Administració pública competent les seves dades identificatives i altres requisits exigibles per a l'exercici d'un dret o l'inici d'una activitat, d'acord amb el que estableix l'article 70.1.

3. Les declaracions responsables i les comunicacions prèvies produeixen els efectes que determina en cada cas la legislació corresponent i permeten, amb caràcter general, el reconeixement o exercici d'un dret o bé l'inici d'una activitat, des del dia de la presentació, sense perjudici de les facultats de comprovació, control i inspecció que tinguin atribuïdes les administracions públiques.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, la comunicació es pot presentar dins un termini posterior a l'inici de l'activitat quan la legislació corresponent ho prevegi expressament.

4. La inexactitud, falsedat o omisió, de caràcter essencial, en qualsevol dada, manifestació o document que s'adjunti o s'incorpori a una declaració responsable o a una comunicació prèvia, o la no-presentació davant l'Administració competent de la declaració responsable o comunicació prèvia, determina la impossibilitat de continuar l'exercici del dret o activitat afectada des del moment en què es tingui constància dels

⁵¹ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

⁵² Article afegit per la Llei 25/2009, de 22 de desembre, esmentada en la nota 1. *Vid.* article 39 bis d'aquesta Llei. *Vid.*, també, entre d'altres, articles 17 i 18 de la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat ([BOE núm. 295, de 10 de desembre de 2013](#)), tot i que aquests articles han estat recorreguts davant el Tribunal Constitucional (*vid.* recursos d'inconstitucionalitat [1397/2014](#), [1411/2014](#) i [1454/2014](#), publicats en el [BOE núm. 91, de 15 d'abril de 2014](#)).

fets, sense perjudici de les responsabilitats penals, civils o administratives que pertoquin.

Així mateix, la resolució de l'Administració pública que declari aquestes circumstàncies pot determinar l'obligació de l'interessat de restituir la situació jurídica al moment previ al reconeixement o a l'exercici del dret o a l'inici de l'activitat corresponent, i també la impossibilitat d'instar un nou procediment amb el mateix objecte durant un període de temps determinat, tot això de conformitat amb els termes establerts en les normes sectorials d'aplicació.

5. Les administracions públiques han de tenir permanentment publicats i actualitzats models de declaració responsable i de comunicació prèvia, els quals s'han de facilitar de forma clara i inequívoca i que, en tot cas, s'han de poder presentar a distància i per via electrònica.

Article 72. Mesures provisionals⁵³

1. Iniciat el procediment, l'òrgan administratiu competent per resoldre'l pot adoptar, d'ofici o a instància de part, les mesures provisionals que consideri oportunes per assegurar l'eficàcia de la resolució que es pugui dictar, si hi ha elements de judici suficients.

2. Abans d'iniciar el procediment administratiu, l'òrgan competent, d'ofici o a instància de part, en els casos d'urgència i per a la protecció provisional dels interessos implicats, pot adoptar les mesures corresponents en els supòsits previstos expressament per una norma amb rang de llei. Les mesures provisionals s'han de confirmar, modificar o aixecar en l'acord d'iniciació del procediment, que s'ha d'efectuar dins dels quinze dies següents a l'adopció i que pot ser objecte del recurs que sigui procedent.

En tot cas, aquestes mesures queden sense efecte si no s'inicia el procediment en el termini esmentat o quan l'acord d'iniciació no conté un pronunciament exprés sobre les mesures.

3. No es poden adoptar mesures provisionals que puguin causar un perjudici de reparació difícil o impossible als interessats o que impliquin la violació de drets emparats per les lleis.

4. Les mesures provisionals es poden aixecar o modificar durant la tramitació del procediment, d'ofici o a instància de part, en virtut de circumstàncies sobrevingudes o que no s'hagin pogut tenir en compte en el moment d'adoptar-les.

En tot cas, s'extingeixen amb l'eficàcia de la resolució administrativa que posi fi al procediment corresponent.

Article 73. Acumulació

L'òrgan administratiu que iniciï o tramiti un procediment, sigui quina sigui la forma en què s'hagi iniciat, pot disposar que s'acumuli a altres amb què tingui identitat substancial o connexió íntima.

Contra l'acord d'acumulació, no és procedent cap recurs.

⁵³ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

CAPÍTOL II ORDENACIÓ DEL PROCEDIMENT

Article 74. Impuls

1. El procediment, sotmès al criteri de celeritat, s'ha d'impulsar d'ofici en tots els seus tràmits.

2. En el despatx dels expedients s'ha de mantenir l'ordre rigorós d'incoació en assumptes de naturalesa homogènia, llevat que el titular de la unitat administrativa doni ordre motivada en contra, de la qual quedi constància.

L'incompliment del que disposa el paràgraf anterior dóna lloc a l'exigència de responsabilitat disciplinària de l'infractor o, si s'escau, és causa de remoció del lloc de treball.

Article 75. Celeritat

1. S'han d'acordar en un sol acte tots els tràmits que, per la seva naturalesa, admetin una impulsó simultània i no sigui obligat el seu compliment successiu.

2. En sol·licitar els tràmits que hagin de complir altres òrgans, s'ha de consignar a la comunicació cursada el termini legal que s'estableixi amb aquesta finalitat.

Article 76. Compliment de tràmits

1. Els tràmits que hagin de dur a terme els interessats s'han de fer en el termini de deu dies a partir de la notificació de l'acte corresponent, llevat en el cas que a la norma corresponent es fixi un termini diferent.

2. Si en qualsevol moment es considera que algun dels actes dels interessats no reuneix els requisits necessaris, l'Administració ho ha de posar en coneixement del seu autor i li ha de concedir un termini de deu dies per esmenar-ho.

3. Els interessats que no compleixin el que disposen els apartats anteriors poden ser declarats decaiguts en el seu dret al tràmit corresponent; tanmateix, s'ha d'admetre l'actuació de l'interessat, i ha de produir els seus efectes legals, si es produeix abans o dins del dia que es notifiqui la resolució en la qual es consideri transcorregut el termini.

Article 77. Qüestions incidentals

Les qüestions incidentals que se susciten en el procediment, fins i tot les que es refereixen a la nul·litat d'actuacions, no en suspensen la tramitació, llevat de la recusació.

CAPÍTOL III INSTRUCCIÓ DEL PROCEDIMENT

SECCIÓ 1a DISPOSICIONS GENERALS

Article 78. Actes d'instrucció

1. Els actes d'instrucció necessaris per a la determinació, el coneixement i la comprovació de les dades en virtut de les quals s'hagi de pronunciar la resolució, els ha de fer d'ofici l'òrgan que tramiti el procediment, sense perjudici del dret dels

interessats de proposar les actuacions que requereixin la seva intervenció o constitueixin tràmits establerts legalment o reglamentàriament.

2. Els resultats dels sondejos i les enquestes d'opinió que s'incorporin a la instrucció d'un procediment han de reunir les garanties que s'estableixen legalment per a aquestes tècniques d'informació, així com la identificació tècnica del procediment seguit per obtenir aquests resultats.

Article 79. Al·legacions

1. Els interessats, en qualsevol moment del procediment anterior al tràmit d'audiència, poden adduir al·legacions i aportar documents o altres elements de judici.

Els uns i els altres els ha de tenir en compte l'òrgan competent en redactar la proposta de resolució corresponent.

2. En tot moment els interessats poden al·legar els defectes de tramitació i, en especial, els que suposin la paralització, infracció dels terminis assenyalats preceptivament o l'omissió de tràmits que poden ser solucionats abans de la resolució definitiva de l'assumpte. Aquestes al·legacions poden donar lloc, si hi ha raons per fer-ho, a exigir la responsabilitat disciplinària corresponent.

SECCIÓ 2a PROVA

Article 80. Mitjans i període de prova

1. Els fets rellevants per a la decisió d'un procediment es poden acreditar per qualsevol mitjà de prova admissible en dret.

2. Si l'Administració no té per certs els fets al·legats pels interessats o la naturalesa del procediment ho exigeix, el seu instructor ha d'acordar l'obertura d'un període de prova per un termini no superior a trenta dies ni inferior a deu, a fi que es puguin practicar totes les proves que es considerin pertinents.

3. L'instructor del procediment només pot rebutjar les proves proposades pels interessats quan siguin manifestament improcedents o innecessàries, mitjançant una resolució motivada.

Article 81. Pràctica de prova

1. L'Administració ha de comunicar als interessats, amb suficient antelació, l'inici de les actuacions necessàries per dur a terme les proves que hagin estat admeses.

2. En la notificació s'ha de consignar el lloc, la data i l'hora en què s'ha de practicar la prova, amb l'avertiment, si s'escau, que l'interessat pot nomenar tècnics perquè l'assisteixin.

3. En els casos en què, a petició de l'interessat, s'hagin d'efectuar proves la realització de les quals impliqui despeses que no hagi de suportar l'Administració, aquesta en pot exigir l'avançament, a reserva de la liquidació definitiva, una vegada practicada la prova. La liquidació de les despeses s'ha de practicar adjuntant els comprovants que n'acreditin la realitat i la quantia.

SECCIÓ 3a INFORMES

Article 82. Petició

1. A l'efecte de la resolució del procediment, s'han de sol·licitar els informes que siguin preceptius per disposicions legals, i els que es considerin necessaris per resoldre. S'ha d'esmentar el precepte que els exigeixi o s'ha de fonamentar, si s'escau, la conveniència de reclamar-los.

2. En la petició d'informe s'ha de concretar l'aspecte o els aspectes sobre els quals se sol·licita.

Article 83. Evacuació

1. Llevat que hi hagi una disposició expressa en contra, els informes són facultatius i no vinculants.

2. Els informes han de ser evacuats en el termini de deu dies, llevat que una disposició o el compliment de la resta dels terminis del procediment permeti o exigeixi un altre termini més ampli o més restringit.

3. Si no s'emet l'informe en el termini assenyalat, i sense perjudici de la responsabilitat en què incorri el responsable de la demora, es poden prosseguir les actuacions sigui quin sigui el caràcter de l'informe sol·licitat, excepte en els supòsits d'informes preceptius que siguin determinants per a la resolució del procediment; en aquest cas, es pot interrompre el termini dels tràmits successius.

4. Si l'informe l'ha d'emetre una Administració pública diferent de la que tramita el procediment a fi d'expressar el punt de vista corresponent a les seves competències respectives, i transcorre el termini sense que aquell s'hagi evacuat, es poden prosseguir les actuacions.

L'informe emès fora de termini pot no ser tingut en compte en adoptar la resolució corresponent.

SECCIÓ 4a PARTICIPACIÓ DELS INTERESSATS

Article 84. Tràmit d'audiència

1. Una vegada instruïts els procediments, i immediatament abans de redactar la proposta de resolució, s'han de posar de manifest als interessats o, si s'escau, als seus representants, llevat del que afecti les informacions i dades a què es refereix l'article 37.5.

2. Els interessats, en un termini no inferior a deu dies ni superior a quinze, poden al·legar i presentar els documents i les justificacions que estimin pertinents.

3. Si abans del venciment del termini els interessats manifesten la seva decisió de no fer-hi al·legacions ni aportar nous documents o justificacions, el tràmit es considera realitzat.

4. Es pot prescindir del tràmit d'audiència si no figuren en el procediment ni són tinguts en compte en la resolució altres fets ni altres al·legacions i proves que els que hagi adduït l'interessat.

Article 85. Actuació dels interessats

1. Els actes d'instrucció que requereixin la intervenció dels interessats s'han de practicar en la forma que resulti més còmoda per a ells i que sigui compatible, en la mesura que sigui possible, amb les seves obligacions laborals o professionals.

2. Els interessats, en tot cas, poden actuar assistits d'un assessor quan ho considerin convenient en defensa dels seus interessos.

3. En tot cas, l'òrgan instructor ha d'adoptar les mesures necessàries per aconseguir el respecte ple dels principis de contradicció i d'igualtat dels interessats en el procediment.

Article 86. Informació pública

1. L'òrgan al qual correspongui la resolució del procediment, si la naturalesa d'aquest ho requereix, pot acordar un període d'informació pública.

2. A aquest efecte, s'ha d'anunciar en el *Butlletí Oficial de l'Estat*, de la comunitat autònoma, o en el de la província respectiva, a fi que qualsevol persona física o jurídica pugui examinar el procediment o la part que s'acordi.

L'anunci ha d'assenyalar el lloc d'exhibició i ha de determinar el termini per formular al·legacions, que en cap cas no pot ser inferior a vint dies.

3. La incompareixença en aquest tràmit no impedeix que els interessats interposin els recursos procedents contra la resolució definitiva del procediment.

La compareixença en el tràmit d'informació pública no atorga, per si mateixa, la condició d'interessat. No obstant això, els qui presentin al·legacions o observacions en aquest tràmit tenen dret a obtenir de l'Administració una resposta raonada, que pot ser comuna per a totes les al·legacions que plantegin qüestions substancialment iguals.

4. D'acord amb el que disposen les lleis, les administracions públiques poden establir altres formes, mitjans i cursos de participació dels ciutadans, directament o a través de les organitzacions i associacions reconegudes per la llei en el procediment d'elaboració de les disposicions i els actes administratius.

CAPÍTOL IV FINALITZACIÓ DEL PROCEDIMENT

SECCIÓ 1a DISPOSICIONS GENERALS

Article 87. Terminació

1. Posen fi al procediment la resolució, el desistiment, la renúncia al dret en què es fonamenta la sol·licitud, si aquesta renúncia no està prohibida per l'ordenament jurídic, i la declaració de caducitat.

2. També produeix la terminació del procediment la impossibilitat material de continuar-lo per causes sobrevingudes. La resolució que es dicti ha de ser motivada en tot cas.

Article 88. Terminació convencional

1. Les administracions públiques poden subscriure acords, pactes, convenis o contractes amb persones tant de dret públic com privat, sempre que no siguin contraris a l'ordenament jurídic ni s'ocupin de matèries no susceptibles de transacció i

tinguin per objecte satisfer l'interès públic que tenen encarregat, amb l'abast, els efectes i el règim jurídic específic que en cada cas prevegi la disposició que ho reguli. Aquests actes poden tenir la consideració de finalitzadors dels procediments administratius o es poden inserir amb caràcter previ, vinculant o no, a la resolució que els doni per acabats.

2. Aquests instruments han d'establir com a contingut mínim la identificació de les parts interventores, l'àmbit personal, funcional i territorial, i el termini de vigència, i s'han de publicar o no segons la seva naturalesa i les persones a les quals estiguin destinats.

3. En tot cas, requereixen l'aprovació expressa del Consell de Ministres els acords que s'ocupin de matèries que siguin competència directa d'aquest òrgan.

4. Els acords que se subscriguin no han de suposar alteració de les competències atribuïdes als òrgans administratius ni de les responsabilitats que corresponguin a les autoritats i els funcionaris relatives al funcionament dels serveis públics.

SECCIÓ 2a RESOLUCIÓ

Article 89. Contingut

1. La resolució que posi fi al procediment ha de decidir totes les qüestions que plantegin els interessats i aquelles altres que en derivin.

Si es tracta de qüestions connexes que no han estat plantejades pels interessats, l'òrgan competent s'hi pot pronunciar, i abans els ho ha de posar de manifest per un termini no superior a quinze dies, perquè hi formulin les al·legacions que creguin pertinents i aportin, si s'escau, els mitjans de prova.

2. En els procediments tramitats a sol·licitud de l'interessat, la resolució ha de ser congruent amb les peticions que aquest hagi formulat, sense que en cap cas no pugui agreujar la seva situació inicial i sense perjudici de la potestat de l'Administració d'incoar d'ofici un nou procediment, si és procedent.

3. Les resolucions han de contenir la decisió, que ha de ser motivada en els casos a què es refereix l'article 54. Han d'expressar, a més, els recursos en contra que siguin procedents, l'òrgan administratiu o judicial davant el qual s'han de presentar i el termini per interposar-los, sense perjudici que els interessats en puguin exercir qualsevol altre que estimin oportú.

4. En cap cas l'Administració no es pot abstenir de resoldre adduint pretext de silenci, obscuritat o insuficiència dels preceptes legals aplicables al cas, tot i que pot resoldre la inadmissió de les sol·licituds de reconeixement de drets no previstos en l'ordenament jurídic o que manifestament no tenen fonament, sense perjudici del dret de petició que preveu l'article 29 de la Constitució.

5. L'acceptació d'informes o dictàmens serveix de motivació a la resolució si s'incorporen al seu text.

SECCIÓ 3a DESISTIMENT I RENÚNCIA

Article 90. Exercici

1. Tot interessat pot desistir de la seva sol·licitud o, si no està prohibit per l'ordenament jurídic, pot renunciar als seus drets.

2. Si l'escrit d'iniciació l'han formulat dos interessats o més, el desistiment o la renúncia només afecta aquells que l'han formulat.

Article 91. Mitjans i efectes

1. Tant el desistiment com la renúncia es poden fer per qualsevol mitjà que permeti tenir-ne constància.

2. L'Administració ha d'acceptar el desistiment o la renúncia, i ha de declarar acabat el procediment llevat que s'hi hagin personat tercers interessats i aquests n'instin la continuació en el termini de deu dies des que se'ls va notificar el desistiment.

3. Si la qüestió suscitada per la incoació del procediment comporta interès general o és convenient substanciar-la perquè sigui definida i aclarida, l'Administració pot limitar els efectes del desistiment o la renúncia a l'interessat i seguir el procediment.

SECCIÓ 4a CADUCITAT

Article 92. Requisits i efectes

1. En els procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat, si se'n produeix la paralització per una causa que li és imputable, l'Administració l'ha d'advertir que, al cap de tres mesos es produirà la seva caducitat. Una vegada consumit aquest termini sense que el particular requerit digui dins el termini les activitats necessàries per reprendre la tramitació, l'Administració ha d'acordar l'arxivament de les actuacions i ho ha de notificar a l'interessat. Contra la resolució que declari la caducitat són procedents els recursos pertinents.

2. No es pot acordar la caducitat per la simple inactivitat de l'interessat en el compliment de tràmits, sempre que no siguin indispensables per dictar resolució. Aquesta inactivitat no només té l'efecte que la pèrdua del dret a aquest tràmit.

3. La caducitat no produeix per si sola la prescripció de les accions del particular o de l'Administració, però els procediments caducats no interrompen el termini de prescripció.

4. Pot no ser aplicable la caducitat en el supòsit que la qüestió suscitada afecti l'interès general, o si és convenient substanciar-la perquè sigui definida i aclarida.

CAPÍTOL V EXECUCIÓ⁵⁴

Article 93. Títol

1. Les administracions públiques no han d'iniciar cap actuació material d'execució de resolucions que limiti drets dels particulars sense que prèviament hagi estat adoptada la resolució que li serveixi de fonament jurídic.

2. L'òrgan que ordeni un acte d'execució material de resolucions està obligat a notificar al particular interessat la resolució que autoritzi l'actuació administrativa.

⁵⁴ Vid. article 52 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

Article 94. Executorietat

Els actes de les administracions públiques subjectes al dret administratiu són immediatament executius, llevat del que preveuen els articles 111 i 138, i en els casos en què una disposició estableixi el contrari o requereixin l'aprovació o autorització superior.

Article 95. Execució forçosa

Les administracions públiques, a través dels seus òrgans competents en cada cas, poden procedir, amb advertiment previ, a l'execució forçosa dels actes administratius, llevat en els supòsits que se suspengui l'execució d'acord amb la llei, o si la Constitució o la llei exigeixen la intervenció dels tribunals.

Article 96. Mitjans d'execució forçosa

1. L'execució forçosa per les administracions públiques s'ha d'efectuar, respectant sempre el principi de proporcionalitat, pels mitjans següents:

- a) Constrenyiment sobre el patrimoni.
- b) Execució subsidiària.
- c) Multa coercitiva.
- d) Compulsió sobre les persones.

2. Si són diversos els mitjans d'execució admissibles, s'ha de triar el que sigui menys restrictiu de la llibertat individual.

3. Si és necessari entrar en el domicili de l'afectat, les administracions públiques n'han d'obtenir el consentiment o, si no, l'autorització judicial oportuna.

Article 97. Constrenyiment sobre el patrimoni

1. Si en virtut d'un acte administratiu s'ha de satisfer una quantitat líquida, s'ha de seguir el procediment que preveuen les normes reguladores del procediment recaptador en la via executiva.

2. En tot cas, no es pot imposar als administrats una obligació pecuniària que no estigui establerta d'acord amb una norma de rang legal.

Article 98. Execució subsidiària

1. Escau l'execució subsidiària si es tracta d'actes que no són personalíssims i poden ser realitzats per subjecte diferent de l'obligat.

2. En aquest cas, les administracions públiques han de dur a terme l'acte, per si o a través de les persones que determinin, a costa de l'obligat.

3. L'import de les despeses, els danys i els perjudicis s'ha d'exigir d'acord amb el que disposa l'article anterior.

4. Aquest import es pot liquidar de manera provisional i s'ha de fer abans de l'execució, a reserva de la liquidació definitiva.

Article 99. Multa coercitiva

1. Si ho autoritzen les lleis, i en la forma i quantia que aquestes determinin, les administracions públiques, per a l'execució de determinats actes, poden imposar multes coercitives, reiterades per lapsos de temps que siguin suficients per complir el que s'ordeni, en els supòsits següents:

- a) Actes personalíssims en què no sigui procedent la compulsió directa sobre la persona de l'obligat.
- b) Actes en què sigui procedent la compulsió però en els quals l'Administració no l'estimi convenient.
- c) Actes l'execució dels quals l'obligat pugui encarregar a una altra persona.

2. La multa coercitiva és independent de les sancions que es puguin imposar amb aquest caràcter i que hi siguin compatibles.

Article 100. Compulsió sobre les persones

1. Els actes administratius que imposin una obligació personalíssima de no fer o suportar poden ser executats per compulsió directa sobre les persones en els casos en què la llei ho autoritzi expressament, i sempre en el respecte de la seva dignitat i dels drets que reconeix la Constitució.

2. Si, tractant-se d'obligacions personalíssimes de fer, no es realitza la prestació, l'obligat ha de rescabalar els danys i perjudicis, que s'han de liquidar i cobrar per la via administrativa.

Article 101. Prohibició d'interdictes

No s'admeten a tràmit interdictes contra les actuacions dels òrgans administratius que es facin en matèria de la seva competència i d'acord amb el procediment establert legalment.

TÍTOL VII

DE LA REVISIÓ DELS ACTES EN VIA ADMINISTRATIVA

CAPÍTOL I REVISIÓ D'OFICI

Article 102. Revisió de disposicions i actes nuls⁵⁵

1. Les administracions públiques, en qualsevol moment, per iniciativa pròpia o a sol·licitud d'un interessat, i amb el dictamen favorable previ del Consell d'Estat o òrgan consultiu equivalent de la comunitat autònoma, si n'hi ha, han de declarar d'ofici la nul·litat dels actes administratius que hagin posat fi a la via administrativa o que no hagin estat recorreguts en el termini corresponent, en els supòsits que preveu l'article 62.1.

2. Així mateix, en qualsevol moment, les administracions públiques d'ofici, i amb el dictamen favorable previ del Consell d'Estat o òrgan consultiu equivalent de la comunitat autònoma, si n'hi ha, poden declarar la nul·litat de les disposicions administratives en els supòsits que preveu l'article 62.2.

3. L'òrgan competent per a la revisió d'ofici pot acordar motivadament la inadmissió a tràmit de les sol·licituds formulades pels interessats, sense necessitat de demanar el dictamen del Consell d'Estat o l'òrgan consultiu de la comunitat autònoma, quan aquestes no es basin en alguna de les causes de nul·litat de l'article

⁵⁵ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1. *Vid.* article 54 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

62 o no tinguin fonament manifestament, així com en el supòsit que s'hagin desestimat quant al fons altres sol·licituds substancialment iguals.

4. Les administracions públiques, en declarar la nul·litat d'una disposició o un acte, poden establir, en la mateixa resolució, les indemnitzacions que sigui procedent reconèixer als interessats, si es donen les circumstàncies que preveuen els articles 139.2 i 141.1 d'aquesta Llei; sens perjudici que, tractant-se d'una disposició, subsisteixin els actes fers dictats en aplicació d'aquesta.

5. Quan el procediment s'hagi iniciat d'ofici, el transcurs del termini de tres mesos des de l'inici sense dictar-se resolució produeix la seva caducitat. Si el procediment s'ha iniciat a sol·licitud d'un interessat, es pot entendre desestimada per silenci administratiu.

Article 103. Declaració de lesivitat d'actes anul·lables⁵⁶

1. Les administracions públiques poden declarar lesius per a l'interès públic els actes favorables per als interessats que siguin anul·lables d'acord amb el que disposa l'article 63 d'aquesta Llei, a fi de procedir a la seva ulterior impugnació davant l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

2. La declaració de lesivitat no es pot adoptar una vegada transcorreguts quatre anys des que s'hagi dictat l'acte administratiu i exigeix l'audiència prèvia de tots els que constin com a interessats, en els termes que estableix l'article 84 d'aquesta Llei.

3. Transcorregut el termini de sis mesos des de la iniciació del procediment sense que s'hagi declarat la lesivitat, s'ha de produir la seva caducitat.⁵⁷

4. Si l'acte prové de l'Administració General de l'Estat o de les comunitats autònomes, la declaració de lesivitat, l'adopta l'òrgan de cada administració competent en la matèria.

5. Si l'acte prové de les entitats que integren l'Administració local, la declaració de lesivitat, l'adopta el Ple de la corporació o, si no ho fa, l'òrgan col·legiat superior de l'entitat.

Article 104. Suspensió

Una vegada iniciat el procediment de revisió d'ofici, l'òrgan competent per resoldre pot suspendre l'execució de l'acte, si aquest pot causar perjudicis de reparació impossible o difícil.

Article 105. Revocació d'actes i rectificació d'errors⁵⁸

1. Les administracions públiques poden revocar en qualsevol moment els seus actes de gravamen o desfavorables, sempre que aquesta revocació no constitueixi dispensa o exempció no permesa per les lleis, o sigui contrària al principi d'igualtat, a l'interès públic o a l'ordenament jurídic.

2. Així mateix, les administracions públiques poden rectificar en qualsevol moment, d'ofici o a instància dels interessats, els errors materials, de fet o aritmètics existents en els seus actes.

⁵⁶ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1. *Vid.* article 55 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

⁵⁷ Apartat modificat per la Llei 62/2003, de 30 de desembre, esmentada en la nota 1.

⁵⁸ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

Article 106. Límits de la revisió

Les facultats de revisió no es poden exercir si, per prescripció d'accions, pel temps transcorregut o per altres circumstàncies, el seu exercici és contrari a l'equitat, a la bona fe, al dret dels particulars o a les lleis.

CAPÍTOL II
RECURSOS ADMINISTRATIUS

SECCIÓ 1a
PRINCIPIS GENERALS

Article 107. Objecte i classes⁵⁹

1. Contra les resolucions i els actes de tràmit, si aquests últims decideixen directament o indirectament el fons de l'assumpte, determinen la impossibilitat de continuar el procediment, i produeixen indefensió o perjudici irreparable a drets i interessos legítims, els interessats poden interposar els recursos d'alçada i potestatiu de reposició, que es poden fonamentar en qualsevol dels motius de nul·litat o anul·labilitat que preveuen els articles 62 i 63 d'aquesta Llei.

L'oposició als altres actes de tràmit, la poden al·legar els interessats per a la seva consideració en la resolució que posi fi al procediment.

2. Les lleis poden substituir el recurs d'alçada, en el supòsits o els àmbits sectorials determinats, i quan l'especificitat de la matèria així ho justifiqui, per altres procediments d'impugnació, reclamació, conciliació, mediació i arbitratge, davant òrgans col·legiats o comissions específiques no sotmeses a instruccions jeràrquiques, amb respecte als principis, les garanties i els terminis que aquesta Llei reconeix als ciutadans i als interessats en qualsevol procediment administratiu.⁶⁰

En les mateixes condicions, el recurs de reposició pot ser substituït pels procediments a què es refereix el paràgraf anterior, respectant el seu caràcter potestatiu per a l'interessat.

L'aplicació d'aquests procediments en l'àmbit de l'Administració local no pot implicar el desconeixement de les facultats resolutòries reconegudes als òrgans representatius electes que estableix la Llei.

3. Contra les disposicions administratives de caràcter general no es pot interposar recurs en via administrativa.

Els recursos contra un acte administratiu que es fonamentin únicament en la nul·litat d'alguna disposició administrativa de caràcter general es poden interposar directament davant l'òrgan que hagi dictat la disposició esmentada.

4. Les reclamacions economicoadministratives s'ajusten als procediments establerts per la seva legislació específica.

Article 108. Recurs extraordinari de revisió⁶¹

Contra els actes fermes en via administrativa, només és procedent el recurs extraordinari de revisió quan concorri alguna de les circumstàncies que preveu l'article 118.1.

⁵⁹ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

⁶⁰ *Vid.* article 56 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

⁶¹ Ídem nota 59. *Vid.* article 60 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

Article 109. Fi de la via administrativa⁶²

Posen fi a la via administrativa:

- a) Les resolucions dels recursos d'alçada.
- b) Les resolucions dels procediments d'impugnació a què es refereix l'article 107.2.
- c) Les resolucions dels òrgans administratius que no tinguin superior jeràrquic, llevat que una llei estableixi el contrari.
- d) Les altres resolucions d'òrgans administratius quan una disposició legal o reglamentària així ho estableixi.
- e) Els acords, pactes, convenis o contractes que tinguin la consideració de finalitzadors del procediment.

Article 110. Interposició del recurs⁶³

1. La interposició del recurs ha d'expressar:

- a) El nom i els cognoms del recurrent, així com la seva identificació personal.
- b) L'acte que es recorre i la raó de la seva impugnació.
- c) Lloc, data, signatura del recurrent, identificació del mitjà i, si s'escau, del lloc que s'assenyali a efectes de notificacions.
- d) Òrgan, centre o unitat administrativa a què es dirigeix.
- e) Les altres particularitats exigides, si s'escau, per les disposicions específiques.

2. L'error en la qualificació del recurs per part del recurrent no és obstacle per a la seva tramitació, sempre que se'n dedueixi el caràcter veritable.

3. *Derogat*⁶⁴

Article 111. Suspensió de l'execució⁶⁵

1. La interposició de qualsevol recurs, excepte en els casos en què una disposició estableixi el contrari, no suspèn l'execució de l'acte impugnat.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, l'òrgan competent per resoldre el recurs, amb la ponderació prèvia, raonada suficientment, entre el perjudici que causaria a l'interès públic o a tercers la suspensió i el perjudici que es causa al recurrent com a conseqüència de l'eficàcia immediata de l'acte recorregut, pot suspendre, d'ofici o a sol·licitud del recurrent, l'execució de l'acte impugnat quan concorri alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que l'execució pugui causar perjudicis de reparació impossible o difícil.
- b) Que la impugnació es fonamenti en alguna de les causes de nul·litat de ple dret que preveu l'article 62.1 d'aquesta Llei.

3. L'execució de l'acte impugnat s'entén suspesa si, transcorreguts trenta dies des que la sol·licitud de suspensió hagi tingut entrada al registre de l'òrgan competent per decidir, aquest no ha dictat resolució expressa sobre la suspensió. En aquests casos no és aplicable el que estableix l'article 42.4, segon paràgraf, d'aquesta Llei.

4. En dictar l'acord de suspensió es poden adoptar les mesures cautelars que calguin per assegurar la protecció de l'interès públic o de tercers i l'eficàcia de la resolució o l'acte impugnat.

⁶² Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

⁶³ Ídem nota anterior.

⁶⁴ Apartat derogat per la Llei 29/1998, de 13 de juliol, esmentada en la nota 1.

⁶⁵ Ídem nota 62.

Quan, de la suspensió puguin derivar perjudicis de qualsevol naturalesa, aquella només té efectes amb la prestació prèvia de caució o d'una garantia suficient per respondre'n, en els termes que s'estableixin per reglament.

La suspensió es pot prolongar després d'exhaurida la via administrativa quan existeixi una mesura cautelar i els efectes s'estenguin a la via contenciosa administrativa. Si l'interessat interposa recurs contenciós administratiu, i sol·licita la suspensió de l'acte objecte del procés, es manté la suspensió fins que es produeixi el corresponent pronunciament judicial sobre la sol·licitud.

5. Quan el recurs tingui per objecte la impugnació d'un acte administratiu que afecti una pluralitat indeterminada de persones, la suspensió de la seva eficàcia s'ha de publicar al diari oficial en què l'acte s'hagi publicat.

Article 112. Audiència dels interessats

1. Si s'han de tenir en compte nous fets o documents no recollits en l'expedient originari, s'han de posar de manifest als interessats perquè, en un termini no inferior a deu dies ni superior a quinze, hi formulin les al·legacions i presentin els documents i les justificants que estimin procedents.

No s'han de tenir en compte en la resolució dels recursos, fets, documents o al·legacions del recurrent si, tot i haver-los pogut aportar en el tràmit d'al·legacions, no ho va fer.

2. Si hi ha altres interessats, en tot cas se'ls ha de traslladar el recurs perquè, en el termini abans esmentat, hi al·leguin tot el que estimin procedent.

3. El recurs, els informes i les propostes no tenen el caràcter de documents nous a l'efecte d'aquest article. Tampoc no el tenen els que els interessats hagin aportat a l'expedient abans que es dictés la resolució impugnada.

Article 113. Resolució

1. La resolució del recurs ha d'estimar en tot o en part o ha de desestimar les pretensions que s'hi formulin o n'ha de declarar la inadmissió.

2. Si hi ha vici de forma i no s'estima procedent resoldre sobre el fons, s'ha d'ordenar la retroacció del procediment al moment en què el vici es va cometre, llevat del que disposa l'article 67.

3. L'òrgan que resolgui el recurs ha de decidir totes les qüestions, tant de forma com de fons, que plantegi el procediment, tant si els interessats les han al·legat com si no. En aquest últim cas, se'ls ha d'escoltar prèviament. No obstant això, la resolució ha de ser congruent amb les peticions formulades pel recurrent, sense que en cap cas es pugui agreujar la seva situació inicial.

SECCIÓ 2a RECURS D'ALÇADA⁶⁶

Article 114. Objecte⁶⁷

1. Les resolucions i els actes a què es refereix l'article 107.1, quan no posin fi a la via administrativa, poden ser recorreguts en alçada davant l'òrgan superior jeràrquic del

⁶⁶ Rúbrica d'aquesta secció modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1. Vid. article 58 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

⁶⁷ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

que els hagi dictat. A aquests efectes, els tribunals i els òrgans de selecció del personal al servei de les administracions públiques i qualssevol altres que, al si d'aquestes, actuïn amb autonomia funcional, es consideren dependents de l'òrgan al qual estiguin adscrits o, si no n'hi ha, de l'òrgan del que hagi nomenat el president.

2. El recurs es pot interposar davant l'òrgan que hagi dictat l'acte que s'impugna o davant el competent per resoldre'l.

Si el recurs s'ha interposat davant l'òrgan que hagi dictat l'acte impugnat, aquest l'ha de trametre a l'òrgan competent en el termini de deu dies, amb el seu informe i amb una còpia completa i ordenada de l'expedient.

El titular de l'òrgan que hagi dictat l'acte recorregut és responsable directe del compliment del que preveu el paràgraf anterior.

Article 115. Terminis⁶⁸

1. El termini per a la interposició del recurs d'alçada és d'un mes, si l'acte és exprés.

Si no ho és, el termini és de tres mesos i es compta, per al sol·licitant i altres possibles interessats, a partir de l'endemà del dia que, d'acord amb la normativa específica, es produeixin els efectes del silenci administratiu.

Transcorreguts els terminis esmentats sense que s'hagi interposat el recurs, la resolució esdevé ferma amb caràcter general.

2. El termini màxim per dictar i notificar la resolució és de tres mesos. Transcorregut aquest termini sense que es dicti resolució, es pot entendre desestimat el recurs, excepte en el supòsit que preveu l'article 43.2, segon paràgraf.⁶⁹

3. Contra la resolució d'un recurs d'alçada no es pot interposar cap altre recurs administratiu, llevat del recurs extraordinari de revisió en els casos que estableix l'article 118.1.

SECCIÓ 3a

RECURS POTESTATIU DE REPOSICIÓ⁷⁰

Article 116. Objecte i naturalesa⁷¹

1. Els actes administratius que exhaureixin la via administrativa poden ser recorreguts potestativament en reposició davant el mateix òrgan que els hagi dictat o ser impugnats directament davant l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

2. No es pot interposar recurs contenciós administratiu fins que sigui resolt expressament o s'hagi produït la desestimació presumpta del recurs de reposició interposat.

Article 117. Terminis⁷²

1. El termini per interposar el recurs de reposició és d'un mes, si l'acte és exprés. Si no ho és, el termini és de tres mesos i es compta, per al sol·licitant i altres possibles interessats, a partir de l'endemà del dia que, d'acord amb la normativa específica, es

⁶⁸ Ídem nota anterior.

⁶⁹ La referència s'ha d'entendre feta a l'incís final del 2n paràgraf de l'article 43.1.

⁷⁰ Secció (articles 116 i 117) introduïda per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1. *Vid.* article 57 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

⁷¹ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

⁷² Ídem nota anterior.

produeixi l'acte presumpte. Transcorreguts els terminis esmentats, únicament es pot interposar recurs contenciós administratiu, sens perjudici, si s'escau, de la procedència del recurs extraordinari de revisió.

2. El termini màxim per dictar i notificar la resolució del recurs és d'un mes.

3. Contra la resolució d'un recurs de reposició no es pot tornar a interposar el recurs esmentat.

SECCIÓ 4a

RECURS EXTRAORDINARI DE REVISIÓ⁷³

Article 118. Objecte i terminis⁷⁴

1. Contra els actes fermes en via administrativa es pot interposar el recurs extraordinari de revisió davant l'òrgan administratiu que els hagi dictat, que també és el competent per a la resolució, quan concorri alguna de les circumstàncies següents:

1a Que en dictar-los s'hagi incorregut en un error de fet, que resulti dels mateixos documents incorporats a l'expedient.

2a Que apareguin documents de valor essencial per a la resolució de l'assumpte que, encara que siguin posteriors, evidenciïn l'error de la resolució recorreguda.

3a Que en la resolució hagin influït essencialment documents o testimonis declarats falsos per sentència judicial ferma, anterior o posterior a la resolució.

4a Que la resolució s'hagi dictat com a conseqüència de prevaricació, suborn, violència, maquinació fraudulenta o d'una altra conducta punible i s'hagi declarat així en virtut de sentència judicial ferma.

2. El recurs extraordinari de revisió s'ha d'interposar, quan es tracti de la causa 1a, dins del termini de quatre anys següents a la data de la notificació de la resolució impugnada. En els altres casos, el termini és de tres mesos a comptar del coneixement dels documents o des que la sentència judicial sigui ferma.

3. El que estableix aquest article no perjudica el dret dels interessats a formular la sol·licitud i la instància a què es refereixen els articles 102 i 105.2 d'aquesta Llei ni el seu dret que aquestes se substanciïn i es resolguin.

Article 119. Resolució⁷⁵

1. L'òrgan competent per a la resolució del recurs pot acordar motivadament la inadmissió a tràmit, sense necessitat de demanar el dictamen del Consell d'Estat o l'òrgan consultiu de la comunitat autònoma, quan el recurs no es fonamenti en alguna de les causes que preveu l'apartat 1 de l'article anterior o en el supòsit que s'hagin desestimat quant al fons altres recursos substancialment iguals.

2. L'òrgan al qual correspon conèixer del recurs extraordinari de revisió s'ha de pronunciar no només sobre la procedència del recurs, sinó també, si s'escau, sobre el fons de la qüestió resolta per l'acte recorregut.

⁷³ Rúbrica d'aquesta secció modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

⁷⁴ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

⁷⁵ Ídem nota anterior.

3. Transcorregut el termini de tres mesos des de la interposició del recurs extraordinari de revisió sense que s'hagi dictat i notificat la resolució, s'entén desestimat, i queda expedita la via jurisdiccional contenciosa administrativa.

TÍTOL VIII DE LES RECLAMACIONS PRÈVIES A L'EXERCICI DE LES ACCIONS CIVILS I LABORALS⁷⁶

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 120. Naturalesa

1. La reclamació en la via administrativa és requisit previ a l'exercici d'accions fonamentades en dret privat o laboral contra qualsevol Administració pública, llevat dels supòsits en què aquest requisit estigui exceptuat per una disposició amb rang de llei.

2. Aquesta reclamació s'ha de tramitar i resoldre a través de les normes que conté aquest títol i, a través d'aquelles que, en cada cas, hi siguin aplicables, i si no, les generals d'aquesta Llei.

Article 121. Efectes

1. Si plantejada una reclamació davant les administracions públiques, aquesta no s'ha resolt i no ha transcorregut el termini en què s'ha d'entendre desestimada, no es pot deduir la mateixa pretensió davant la jurisdicció corresponent.

2. Plantejada la reclamació prèvia, s'interrompen els terminis per a l'exercici de les accions judicials, que s'han de tornar a comptar a partir de la data en què s'hagi practicat la notificació expressa de la resolució o, si s'escau, des que s'entengui desestimada pel transcurs del termini.

CAPÍTOL II RECLAMACIÓ PRÈVIA A LA VIA JUDICIAL CIVIL

Article 122. Iniciació

1. La reclamació s'ha d'adreçar a l'òrgan competent de l'Administració pública de què es tracti.

2. A l'Administració General de l'Estat s'ha de plantejar davant el ministre del departament que sigui competent per raó de la matèria objecte de la reclamació. Les reclamacions es poden presentar en qualsevol dels llocs que preveu aquesta Llei per a la presentació d'escrits o sol·licituds.

Article 123. Instrucció

1. L'òrgan davant el qual s'hagi presentat la reclamació, l'ha de remetre en el termini de cinc dies a l'òrgan competent juntament amb tots els antecedents de l'assumpte.

⁷⁶ Vid. article 61 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

2. L'òrgan competent per emetre resolució pot ordenar que es completi l'expedient amb els antecedents, els informes, els documents i les dades que siguin necessaris.

Article 124. Resolució

1. Una vegada el ministre o l'òrgan competent hagin resolt la reclamació, s'ha de notificar a l'interessat.

2. Si l'Administració no notifica la seva decisió dins el termini de tres mesos, l'interessat pot considerar desestimada la seva reclamació a l'efecte de formular la demanda judicial corresponent.

CAPÍTOL III RECLAMACIÓ PRÈVIA A LA VIA JUDICIAL LABORAL

Article 125. Tramitació

1. La reclamació s'ha d'adreçar al cap administratiu o director de l'establiment o organisme en què el treballador presti els seus serveis.

2. Transcorregut un mes sense que hagi estat notificada cap resolució, el treballador pot considerar desestimada la reclamació a l'efecte de l'acció judicial laboral.

Article 126. Reclamacions del personal civil no funcionari de l'Administració militar

Les reclamacions que formuli el personal civil no funcionari al servei de l'Administració militar es regeixen per les seves disposicions específiques.

TÍTOL IX DE LA POTESTAT SANCIONADORA⁷⁷

CAPÍTOL I PRINCIPIS DE LA POTESTAT SANCIONADORA

Article 127. Principi de legalitat⁷⁸

1. La potestat sancionadora de les administracions públiques, reconeguda per la Constitució, s'exerceix quan hagi estat expressament reconeguda per una norma amb rang de llei, amb aplicació del procediment previst per al seu exercici i d'acord amb el que estableix aquest títol i, quan es tracti d'entitats locals, de conformitat amb el que disposa el títol XI de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.⁷⁹

2. L'exercici de la potestat sancionadora correspon als òrgans administratius que la tinguin atribuïda expressament, per disposició de rang legal o reglamentari.

3. Les disposicions d'aquest títol no són aplicables a l'exercici per les administracions públiques de la potestat disciplinària respecte del personal al seu servei i dels que hi estiguin vinculats per una relació contractual.

⁷⁷ Vid. articles 67 i 68 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

⁷⁸ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

⁷⁹ Apartat modificat per la Llei 57/2003, de 16 de desembre, esmentada en la nota 1.

Article 128. Irretroactivitat

1. Són aplicables les disposicions sancionadores vigents en el moment que es produeixen els fets que constitueixen infracció administrativa.

2. Les disposicions sancionadores tenen efecte retroactiu mentre afavoreixin el presumpte infractor.

Article 129. Principi de tipicitat

1. Només constitueixen infraccions administratives les vulneracions de l'ordenament jurídic previstes com a tals infraccions per una llei, sense perjudici del que disposa per a l'Administració local el títol XI de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.⁸⁰

2. Únicament es poden imposar sancions per la comissió d'infraccions administratives que, en tot cas, han d'estar delimitades per la llei.

3. Les disposicions reglamentàries de desplegament poden introduir especificacions o graduacions al quadre de les infraccions o sancions que s'estableixen legalment que, sense constituir noves infraccions o sancions, ni alterar la naturalesa o els límits de les que la llei considera, contribueixin a la identificació més correcta de les conductes o a la determinació més precisa de les sancions corresponents.

4. Les normes definidores d'infraccions i sancions no són susceptibles d'aplicació analògica.

Article 130. Responsabilitat

1. Només poden ser sancionades per fets constitutius d'infracció administrativa les persones físiques i jurídiques que en siguin responsables fins i tot a títol de simple inobservança.

2. Les responsabilitats administratives que derivin del procediment sancionador són compatibles amb l'exigència que l'infractor reposi la situació alterada al seu estat originari, així com amb la indemnització pels danys i perjudicis causats que pot determinar l'òrgan competent; en aquest cas, s'ha de comunicar a l'infractor perquè ho satisfaci en el termini que es determini a aquest efecte, i si no ho fa, queda expedita la via judicial corresponent.

3. Si el compliment de les obligacions que preveu una disposició legal correspon a diverses persones conjuntament, han de respondre de manera solidària de les infraccions que, si s'escau, es cometin i de les sancions que s'imposin.

Són responsables subsidiaris o solidaris per l'incompliment de les obligacions que imposa la llei que comportin el deure de prevenir la infracció administrativa comesa per altres, les persones físiques i jurídiques sobre les quals recaigui aquest deure, si ho determinen les lleis reguladores dels diferents règims sancionadors.

Article 131. Principi de proporcionalitat

1. Les sancions administratives, de naturalesa pecuniària o no, en cap cas no poden implicar, directament o subsidiàriament, privació de llibertat.

2. L'establiment de sancions pecuniàries ha de preveure que la comissió de les infraccions tipificades no resulti més beneficiosa per a l'infractor que el compliment de les normes infringides.

⁸⁰ Ídem nota anterior.

3. En la determinació normativa del règim sancionador, així com en la imposició de sancions per les administracions públiques, s'ha de mantenir l'adequació adient entre la gravetat del fet constitutiu de la infracció i la sanció aplicada; s'han de considerar especialment els criteris següents per a la graduació de la sanció a aplicar:

- a) L'existència d'intencionalitat o reiteració.
- b) La naturalesa dels perjudicis causats.
- c) La reincidència, per comissió dins el termini d'un any de més d'una infracció de la mateixa naturalesa si ha estat declarat per resolució ferma.

Article 132. Prescripció

1. Les infraccions i sancions prescriuen segons el que disposen les lleis que les estableixen. Si aquestes no fixen terminis de prescripció, les infraccions molt greus prescriuen al cap de tres anys, les greus al cap de dos anys i les lleus al cap de sis mesos; les sancions imposades per faltes molt greus prescriuen al cap de tres anys, les imposades per faltes greus al cap de dos anys i les imposades per faltes lleus al cap d'un any.

2. El termini de prescripció de les infraccions es comença a comptar des del dia en què la infracció s'ha comès.

Interromp la prescripció la iniciació, amb coneixement de l'interessat, del procediment sancionador, i el termini de prescripció s'ha de reprendre si l'expedient sancionador està paralitzat durant més d'un mes per una causa no imputable al presumpte responsable.

3. El termini de prescripció de les sancions es comença a comptar des de l'endemà del dia en què adquireix fermesa la resolució per la qual s'imposa la sanció.

Interromp la prescripció la iniciació, amb coneixement de l'interessat, del procediment d'execució, i torna a transcórrer el termini si aquell està paralitzat durant més d'un mes per una causa no imputable a l'infractor.

Article 133. Concurrència de sancions

No es poden sancionar els fets que hagin estat sancionats penalment o administrativament, en els casos en què s'aprecii identitat del subjecte, fet i fonament.

CAPÍTOL II PRINCIPIS DEL PROCEDIMENT SANCIONADOR

Article 134. Garantia de procediment

1. L'exercici de la potestat sancionadora requereix procediment establert legalment o reglamentàriament.⁸¹

2. Els procediments que regulin l'exercici de la potestat sancionadora han d'establir la separació adient entre la fase instructora i la sancionadora, i s'han d'encarregar a òrgans diferents.

⁸¹ Vid. RD 1398/1993, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament del procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora ([BOE núm. 189, de 9 d'agost de 1993](#)).

3. En cap cas no es pot imposar una sanció sense que s'hagi tramitat el procediment necessari.

Article 135. Drets del presumpte responsable

Els procediments sancionadors han de garantir al presumpte responsable els drets següents:

Ser notificat dels fets que se li imputin, de les infraccions que aquests fets puguin constituir i de les sancions que, si s'escau, se li poden imposar, així com de la identitat de l'instructor, de l'autoritat competent per imposar la sanció i de la norma que atribueix aquesta competència.

Formular al·legacions i utilitzar els mitjans de defensa que admet l'ordenament jurídic i que siguin procedents.

Els altres drets que reconeix l'article 35 d'aquesta Llei.

Article 136. Mesures de caràcter provisional

Si està previst a les normes que regulen els procediments sancionadors, es pot procedir mitjançant acord motivat a adoptar mesures de caràcter provisional que assegurin l'eficàcia de la resolució final que es pugui dictar.

Article 137. Presumpció d'innocència

1. Els procediments sancionadors han de respectar la presumpció de no-existència de responsabilitat administrativa mentre no es demostrï el contrari.

2. Els fets declarats provats per resolucions judicials penals fermes vinculen les administracions públiques respecte als procediments sancionadors que substancien.

3. Els fets constatats per funcionaris als quals es reconeix la condició d'autoritat, i que es formalitzen en un document públic que observa els requisits legals pertinents, tenen valor probatori sense perjudici de les proves que els mateixos administrats puguin assenyalar o aportar en defensa dels drets o interessos respectius.

4. S'han de practicar d'ofici o admetre's a proposta del presumpte responsable totes les proves que siguin adequades per a la determinació de fets i possibles responsabilitats.

Només es poden declarar improcedents les proves que, per la seva relació amb els fets, no puguin alterar la resolució final a favor del presumpte responsable.

Article 138. Resolució⁸²

1. La resolució que posi fi al procediment ha de ser motivada i ha de resoldre totes les qüestions que plantegi l'expedient.

2. En la resolució no es poden acceptar fets diferents dels determinats en el curs del procediment, amb independència de la diferent valoració jurídica.

3. La resolució és executiva si posa fi a la via administrativa.

En la resolució s'han d'adoptar, si s'escau, les disposicions cautelars necessàries per garantir-ne l'eficàcia mentre no sigui executiva.

⁸² Vid. article 68 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

TÍTOL X
DE LA RESPONSABILITAT DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES
I DE LES SEVES AUTORITATS I ALTRE PERSONAL AL SEU SERVEI⁸³

CAPÍTOL I
RESPONSABILITAT PATRIMONIAL
DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Article 139. Principis de la responsabilitat

1. Els particulars tenen dret de ser indemnitzats per les administracions públiques corresponents de tota lesió que pateixin en qualsevol dels seus béns i drets, llevat dels casos de força major, sempre que la lesió sigui conseqüència del funcionament normal o anormal dels serveis públics.

2. En tot cas, el dany al·legat ha de ser efectiu, avaluable econòmicament i individualitzat respecte a una persona o un grup de persones.

3. Les administracions públiques han d'indemnitzar els particulars per l'aplicació d'actes legislatius de naturalesa no expropiatòria de drets i que aquests no tinguin el deure jurídic de suportar, si s'estableix als mateixos actes legislatius i en els termes que especifiquin aquests actes.

4. La responsabilitat patrimonial de l'Estat pel funcionament de l'Administració de justícia es regeix per la Llei orgànica del poder judicial.

5. ⁸⁴El Consell de Ministres ha de fixar l'import de les indemnitzacions que sigui procedent abonar quan el Tribunal Constitucional hagi declarat, a instància d'una part interessada, l'existència d'un funcionament anormal en la tramitació dels recursos d'empara o de les qüestions d'inconstitucionalitat.

El procediment per fixar l'import de les indemnitzacions ha de ser tramitat pel Ministeri de Justícia, amb audiència al Consell d'Estat.

Article 140. Responsabilitat concurrent de les administracions públiques⁸⁵

1. Quan de la gestió provinent de fórmules conjuntes d'actuació entre diverses administracions públiques derivi responsabilitat en els termes que preveu aquesta Llei, les administracions intervinents han de respondre de manera solidària. L'instrument jurídic regulador de l'actuació conjunta pot determinar la distribució de la responsabilitat entre les diferents administracions públiques.

2. En altres supòsits de concurrència de diverses administracions en la producció del dany, la responsabilitat es fixa per a cada administració atenent els criteris de competència, interès públic tutelat i intensitat de la intervenció. La responsabilitat és solidària quan no sigui possible la determinació esmentada.

Article 141. Indemnització⁸⁶

1. Només són indemnitzables les lesions produïdes al particular provinents de danys que aquest no tingui el deure jurídic de suportar d'acord amb la Llei. No són indemnitzables els danys que derivin de fets o circumstàncies que no s'hagin pogut

⁸³ Vid. article 69 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

⁸⁴ Apartat afegit per la Llei 13/2009, de 3 de novembre, esmentada en la nota 1.

⁸⁵ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

⁸⁶ Ídem nota anterior.

preveure o evitar segons l'estat dels coneixements de la ciència o de la tècnica existents en el moment de producció dels danys, tot això sens perjudici de les prestacions assistencials o econòmiques que les lleis puguin establir per a aquests casos.

2. La indemnització es calcula d'acord amb els criteris de valoració establerts en la legislació d'expropiació forçosa, legislació fiscal i altres normes aplicables, i es ponderen, si s'escau, les valoracions predominants en el mercat.

3. La quantitat de la indemnització es calcula amb referència al dia en què la lesió s'hagi produït efectivament, sens perjudici de la seva actualització a la data en què es posi fi al procediment de responsabilitat d'acord amb l'índex de preus al consum, fixat per l'Institut Nacional d'Estadística, i dels interessos que siguin procedents per demora en el pagament de la indemnització fixada, els quals s'exigeixen d'acord amb el que estableix la Llei general pressupostària.

4. La indemnització procedent es pot substituir per una compensació en espècie o ser abonada mitjançant pagaments periòdics, quan sigui més adequat per aconseguir la reparació deguda i convingui a l'interès públic, sempre que hi hagi acord amb l'interessat.

Article 142. Procediments de responsabilitat patrimonial⁸⁷

1. Els procediments de responsabilitat patrimonial de les administracions públiques s'inicien d'ofici o per reclamació dels interessats.

2. Els procediments de responsabilitat patrimonial, els resolen el ministre respectiu, el Consell de Ministres si una llei ho disposa o els òrgans corresponents de les comunitats autònomes o de les entitats que integren l'Administració local. Si la norma de creació ho determina, la reclamació l'han de resoldre els òrgans als quals correspongui de les entitats de dret públic a què es refereix l'article 2.2 d'aquesta Llei.

3. Per determinar la responsabilitat patrimonial s'ha d'establir reglamentàriament un procediment general amb inclusió d'un procediment abreujat per als supòsits en què concorrin les condicions que preveu l'article 143 d'aquesta Llei. En el procediment general és preceptiu el dictamen del Consell d'Estat o, si s'escau, de l'òrgan consultiu de la comunitat autònoma quan les indemnitzacions reclamades siguin d'una quantia igual o superior a 50.000 € o a la que estableixi la legislació autonòmica corresponent.⁸⁸

4. L'anul·lació en la via administrativa o per l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu dels actes o les disposicions administratives no pressuposa dret a la indemnització, però si la resolució o disposició impugnada ho és per raó del seu fons o la seva forma, el dret de reclamar prescriu al cap d'un any d'haver-se dictat la sentència definitiva, i no hi és aplicable el que disposa el punt 5.

5. En tot cas, el dret de reclamar prescriu al cap d'un any d'haver-se produït el fet o l'acte que motiva la indemnització o de manifestar-se l'efecte lesiu. En cas de danys a les persones, de caràcter físic o psíquic, el termini es comença a computar des de la curació o la determinació de l'abast de les seqüeles.

⁸⁷ Vid. RD 429/1993, de 26 de març, pel qual s'aprova el Reglament dels procediments de les administracions públiques en matèria de responsabilitat patrimonial ([BOE núm. 106, de 4 de maig de 1993](#)).

⁸⁸ Apartat modificat per la Llei 2/2011, de 4 de març, esmentada en la nota 1.

6. La resolució administrativa dels procediments de responsabilitat patrimonial, sigui quin sigui el tipus de relació, pública o privada, de què derivi, posa fi a la via administrativa.

7. Si no es dicta resolució expressa, la sol·licitud d'indemnització es pot entendre desestimada.

Article 143. Procediment abreujat

1. Iniciat el procediment general, si són inequívocs la relació de causalitat entre el funcionament del servei públic i la lesió, així com la valoració del dany i el càlcul de la quantia de la indemnització, l'òrgan competent pot acordar la substanciació d'un procediment abreujat, a fi de reconèixer el dret a la indemnització en el termini de trenta dies.

2. En tot cas, els òrgans competents poden acordar o proposar que se segueixi el procediment general.

3. Si no es dicta resolució expressa, la sol·licitud d'indemnització es pot entendre desestimada.

Article 144. Responsabilitat de dret privat⁸⁹

Quan les administracions públiques actuïn en relacions de dret privat, responen directament dels danys i perjudicis causats pel personal que es trobi al seu servei; l'actuació d'aquest personal es considera acte propi de l'Administració al servei de la qual es trobi. La responsabilitat s'exigeix de conformitat amb el que preveuen els articles 139 i següents d'aquesta Llei.

CAPÍTOL II RESPONSABILITAT DE LES AUTORITATS I EL PERSONAL AL SERVEI DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Article 145. Exigència de responsabilitat patrimonial de les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques⁹⁰

1. Per fer efectiva la responsabilitat patrimonial a què es refereix el capítol I d'aquest títol, els particulars han d'exigir directament a l'Administració pública corresponent les indemnitzacions pels danys i perjudicis causats per les autoritats i el personal al seu servei.

2. L'Administració corresponent, quan hagi indemnitzat els lesionats, ha d'exigir d'ofici a les autoritats i altre personal al seu servei la responsabilitat en què hagin incorregut per dol, o culpa o negligència greus, amb la instrucció prèvia del procediment que s'estableixi per reglament.

Per a l'exigència de la responsabilitat esmentada s'han de ponderar, entre altres, els criteris següents: el resultat danyós produït, l'existència o no d'intencionalitat, la responsabilitat professional del personal al servei de les administracions públiques i la relació amb la producció del resultat danyós.

⁸⁹ Article modificat per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

⁹⁰ Ídem nota anterior.

3. Així mateix, l'Administració ha d'instruir el mateix procediment a les autoritats i altre personal al seu servei pels danys i perjudicis causats als seus béns o drets quan hi hagi hagut dol, o culpa o negligència greus.

4. La resolució declaratòria de responsabilitat posa fi a la via administrativa.

5. El que disposen els paràgrafs anteriors s'entén sens perjudici de passar, si escau, la part de culpa als tribunals competents.

Article 146. Responsabilitat penal⁹¹

1. La responsabilitat penal del personal al servei de les administracions públiques, així com la responsabilitat civil derivada del delictes s'exigeix d'acord amb el que preveu la legislació corresponent.

2. L'exigència de responsabilitat penal del personal al servei de les administracions públiques no suspèn els procediments de reconeixement de responsabilitat patrimonial que s'instrueixin, llevat que la determinació dels fets en l'ordre jurisdiccional penal sigui necessària per fixar la responsabilitat patrimonial.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició adicional primera. Òrgans col·legiats de govern

Les disposicions del capítol II del títol II d'aquesta Llei no són aplicables al ple i, si s'escau, a la comissió de govern de les entitats locals, als òrgans col·legiats del Govern de la Nació i als òrgans de govern de les comunitats autònomes.

Disposició adicional segona. Informatització de registres⁹²

La incorporació a suport informàtic dels registres a què es refereix l'article 38.3 d'aquesta Llei és efectiva atenent el grau de desenvolupament dels mitjans tècnics de què disposin.⁹³

Disposició adicional tercera. Adequació de procediments⁹⁴

En el termini de divuit mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, s'ha de portar a efecte per reglament l'adequació a aquesta de les normes reguladores dels diferents procediments administratius, sigui quin sigui el seu rang, amb menció específica dels efectes estimatoris o desestimatoris que produeixi la falta de resolució expressa.

Disposició adicional quarta. Taxes del procediment

Les taxes que generin les actuacions del procediment administratiu s'han d'exigir d'acord amb el que disposi la norma que les reguli.

⁹¹ Ídem nota 89.

⁹² Disposició modificada pel RDL 8/2011, d'1 de juliol, esmentat en la nota 1.

⁹³ *Vid.* Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics ([BOE núm. 150, de 23 de juny de 2007](#)).

⁹⁴ Disposició modificada pel RDL 14/1993, de 4 d'agost, esmentat en la nota 1.

Disposició addicional cinquena. Procediments administratius en matèria tributària⁹⁵

1. Els procediments tributaris i l'aplicació dels tributs es regeixen per la Llei general tributària, per la normativa sobre drets i garanties dels contribuents, per les lleis pròpies dels tributs i les altres normes dictades en el seu desplegament i l'aplicació. Si no hi ha cap norma tributària aplicable, regeixen supletòriament les disposicions d'aquesta Llei.

En tot cas, en els procediments tributaris, els terminis màxims per dictar resolucions, els efectes del seu incompliment, així com, si s'escau, els efectes de la falta de resolució són els que preveu la normativa tributària.

2. La revisió d'actes en via administrativa en matèria tributària s'ha d'ajustar al que disposen els articles 153 a 171 de la Llei general tributària i les disposicions dictades en desplegament i aplicació d'aquesta Llei.⁹⁶

Disposició addicional sisena. Actes de Seguretat Social i desocupació

1. La impugnació dels actes de la Seguretat Social i desocupació, en els termes que preveu l'article 2n del text articulat de la Llei de procediment laboral, aprovat pel Reial decret legislatiu 521/1990, de 27 d'abril, així com la seva revisió d'ofici, es regeixen pel que disposa la Llei esmentada.⁹⁷

2. Els actes de gestió recaptadora de la Seguretat Social es regeixen pel que disposa la seva normativa específica.

Disposició addicional setena. Procediment administratiu sancionador per infraccions en l'ordre social i per a l'extensió d'actes de liquidació de quotes de la Seguretat Social

Els procediments administratius per a la imposició de sancions per infraccions en l'ordre social i per a l'extensió d'actes de liquidació de quotes de la Seguretat Social es regeixen per la seva normativa específica i, subsidiàriament, per les disposicions d'aquesta Llei.

Disposició addicional vuitena. Procediments disciplinaris

Els procediments d'exercici de la potestat disciplinària de les administracions públiques respecte al personal al seu servei i dels qui hi estiguin vinculats per una relació contractual es regeixen per la seva normativa específica i no els és aplicable aquesta Llei.

Disposició addicional vuitena bis. Procediment sancionador en matèria de trànsit i seguretat viària⁹⁸

Els procediments administratius per a la imposició de sancions per infraccions en matèria de trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, es regeixen pel que disposa la seva legislació específica i, supletòriament, pel que disposa aquesta Llei.

⁹⁵ Disposició modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

⁹⁶ La referència s'ha d'entendre feta als articles 213 a 221 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària ([BOE núm. 302, de 18 de desembre de 2003](#)).

⁹⁷ La referència s'ha d'entendre feta a la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social ([BOE núm. 245, d'11 d'octubre de 2011](#)).

⁹⁸ Disposició afegida per la Llei 18/2009, de 23 de novembre, esmentada en la nota 1.

Disposició adicional novena*Derogada*⁹⁹**Disposició adicional desena**

L'article 37.1 de la Llei reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, de 27 de desembre de 1956, queda redactat de la manera següent:

«El recurs contenciós administratiu és admissible en relació amb les disposicions i els actes de l'Administració que hagin posat fi a la via administrativa, d'acord amb el que preveu la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.»

Disposició adicional onzena. Procediments administratius instats davant missions diplomàtiques i oficines consulars¹⁰⁰

Els procediments instats davant les missions diplomàtiques i oficines consulars per ciutadans estrangers no comunitaris es regeixen per la seva normativa específica, que s'ha d'adequar als compromisos internacionals assumits per Espanya i, en matèria de visats, als Convenis de Schengen i les disposicions que els despleguin, i supletòriament s'aplica aquesta Llei.

Disposició adicional dotzena. Responsabilitat en matèria d'assistència sanitària¹⁰¹

La responsabilitat patrimonial de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, siguin estatals o autonòmics, així com de les altres entitats, serveis i organismes del sistema nacional de salut i dels centres sanitaris concertats amb aquestes, pels danys i perjudicis causats per l'assistència sanitària o en ocasió d'aquesta, i les reclamacions corresponents, han de seguir la tramitació administrativa que preveu aquesta Llei; la revisió jurisdiccional correspon a l'ordre contenciós administratiu en tot cas.

Disposició adicional tretzena. Règim de subscripció de convenis de col·laboració¹⁰²

En l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, els titulars dels departaments ministerials i els presidents o directors dels organismes públics vinculats o dependents, poden establir els convenis que preveu l'article 6, dins de les facultats que els atorga la normativa pressupostària i amb el compliment previ dels tràmits establerts, entre els quals s'inclou necessàriament l'informe del ministeri o els ministeris afectats. El règim de subscripció i, si s'escau, de l'autorització, així com els aspectes procedimentals o formals relacionats amb aquests, s'ha d'ajustar al procediment que s'estableixi per reglament.

Disposició adicional catorzena. Relacions amb les ciutats de Ceuta i Melilla¹⁰³

El que disposa el títol I d'aquesta Llei sobre les relacions entre l'Administració General de l'Estat i les administracions de les comunitats autònomes és aplicable a les

⁹⁹ Disposició derogada per la Llei 6/1997, de 14 d'abril, esmentada en la nota 1.

¹⁰⁰ Ídem nota 95.

¹⁰¹ Disposició afegida per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

¹⁰² Ídem nota anterior.

¹⁰³ Ídem nota 101.

relacions amb les ciutats de Ceuta i Melilla en la mesura que afecti l'exercici de les competències assumides estatutàriament.

Disposició adicional quinzena¹⁰⁴

En l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, i als efectes de l'article 42.3.b) d'aquesta Llei, s'entén per registre de l'òrgan competent per a la tramitació d'una sol·licitud qualsevol dels registres del ministeri competent per iniciar-ne la tramitació.

En els procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat la tramitació i resolució dels quals correspongui a òrgans integrats a l'Òrgan Central del Ministeri de Defensa, Estat Major de la Defensa i Casernes Generals dels Exèrcits, el termini per resoldre i notificar es compta des de la data en què la sol·licitud hagi tingut entrada als registres dels òrgans esmentats.

Disposició adicional setzena. Administració dels territoris històrics del País Basc¹⁰⁵

En la Comunitat Autònoma del País Basc, a efectes del que disposa l'article segon, s'entén per administracions públiques les diputacions forals i les administracions institucionals que en depenen, així com les juntes generals dels territoris històrics quan dictin actes i disposicions en matèria de personal i gestió patrimonial subjectes al dret públic.

Disposició adicional dissetena¹⁰⁶

1. Per a l'exercici de la funció consultiva com a garantia de l'interès general i de la legalitat objectiva de les comunitats autònomes, els ens forals s'organitzen d'acord amb el que estableix aquesta disposició.

2. L'Administració consultiva es pot articular mitjançant òrgans específics dotats d'autonomia orgànica i funcional respecte a l'Administració activa, o a través dels serveis jurídics d'aquesta última.

En aquest cas, els serveis esmentats no poden estar subjectes a dependència jeràrquica, ja sigui orgànica o funcional, ni rebre instruccions, directrius o qualsevol classe d'indicació dels òrgans que hagin elaborat les disposicions o produït els actes objecte de consulta, i hagin actuat per complir aquestes garanties de manera col·legiada.

3. Aquesta disposició té caràcter bàsic d'acord amb l'article 149.1.18a de la Constitució.¹⁰⁷

Disposició adicional divuitena. Presentació telemàtica de sol·licituds i comunicacions dirigides a l'Administració General de l'Estat i els seus organismes públics

Derogada¹⁰⁸

¹⁰⁴ Disposició afegida per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

¹⁰⁵ Ídem nota anterior.

¹⁰⁶ Ídem nota 104.

¹⁰⁷ Vid. nota 2.

¹⁰⁸ Aquesta disposició, afegida per la Llei 24/2001, de 27 de desembre, ha estat derogada per la Llei 11/2007, de 22 de juny, ambdues esmentades en la nota 1.

Disposició addicional dinovena. Procediments administratius regulats a la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, modificada per la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre¹⁰⁹

Els procediments que regula la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, modificada per la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, es regeixen per la seva normativa específica, i s'hi aplica supletòriament aquesta Llei.

Disposició addicional vintena. Règim jurídic dels consorcis¹¹⁰

1. Els estatuts de cada consorci han de determinar l'Administració pública a què està adscrit, així com el seu règim orgànic, funcional i financer d'acord amb el que preveuen els apartats següents.

2. D'acord amb els següents criteris de prioritat, referits a la situació el primer dia de l'exercici pressupostari, el consorci queda adscrit, en cada exercici pressupostari i per tot aquest període, a l'Administració pública que:

- a) Disposi de la majoria de vots en els òrgans de govern.
- b) Tingui facultats per nomenar o destituir la majoria dels membres dels òrgans executius.
- c) Tingui facultats per nomenar o destituir la majoria dels membres del personal directiu.
- d) Disposi de més control sobre l'activitat del consorci a causa d'una normativa especial.
- e) Tingui facultats per nomenar o destituir la majoria dels membres de l'òrgan de govern.
- f) Financi en més d'un cinquanta per cent o, si no, en una mesura més gran l'activitat duta a terme pel consorci, tenint en compte tant l'aportació del fons patrimonial com el finançament concedit cada any.
- g) Tingui el percentatge més gran de participació en el fons patrimonial.
- h) Tingui un nombre d'habitants o una extensió territorial més grans depenent de si els fins definits a l'estatut estan orientats a la prestació de serveis, a les persones, o al desenvolupament d'actuacions sobre el territori.

3. En el supòsit que participin en el consorci entitats privades sense finalitat de lucre, en tot cas el consorci ha d'estar adscrit a l'Administració pública que resulti d'acord amb els criteris que estableix l'apartat anterior.

4. Els consorcis han d'estar subjectes al règim de pressupostació, comptabilitat i control de l'Administració pública a què estiguin adscrits, sense perjudici de la seva subjecció al que preveu la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera. En tot cas, s'ha de portar a terme una auditoria dels comptes anuals que és responsabilitat de l'òrgan de control de l'Administració a què s'hagi adscrit el consorci. Els consorcis han de formar part dels pressupostos i s'han d'incloure en el compte general de l'Administració pública d'adscripció.

5. ¹¹¹El personal al servei dels consorcis pot ser funcionari o laboral i ha de procedir exclusivament de les administracions participants. El seu règim jurídic és el de

¹⁰⁹ Disposició afegida per la LO 14/2003, de 20 de novembre, esmentada en la nota 1.

¹¹⁰ Disposició afegida per la Llei 27/2013, de 27 de desembre, esmentada en la nota 1.

¹¹¹ Apartat modificat per la LO 6/2015, de 12 de juny, esmentada en la nota 1.

l'administració pública d'adscripció i les seves retribucions en cap cas poden superar les establertes per a llocs de treball equivalents en aquella.

Excepcionalment, quan no sigui possible disposar de personal procedent de les administracions participants en el consorci en atenció a la singularitat de les funcions a exercir, el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques o l'òrgan competent de l'administració a la qual s'adscrigui el consorci pot autoritzar la contractació directa de personal per part del consorci per a l'exercici de les funcions esmentades.

Disposició addicional vint-i-unena. Notificació per mitjà d'anunci publicat al *Butlletí Oficial de l'Estat*¹¹²

1. L'Agència estatal Butlletí Oficial de l'Estat ha de posar a disposició de les diferents administracions públiques un sistema automatitzat de remissió i gestió telemàtica per a la publicació dels anuncis de notificació al *Butlletí Oficial de l'Estat* previstos a l'article 59.5 d'aquesta Llei i en aquesta mateixa disposició addicional. Aquest sistema, que ha de complir amb el que s'estableix a la Llei 11/2007, de 22 de juny, i la seva normativa de desplegament, ha de garantir la celeritat en la publicació dels anuncis, una inserció correcta i fidel, així com la identificació de l'òrgan remitent.

2. En el cas dels procediments administratius que tinguin una normativa específica, si concorren els supòsits previstos a l'article 59.5 d'aquesta Llei, la pràctica de la notificació s'ha de fer, en tot cas, mitjançant un anunci publicat al *Butlletí Oficial de l'Estat*, sense perjudici que prèviament i amb caràcter facultatiu es pugui dur a terme de la manera prevista per la normativa específica esmentada.

3. La publicació al *Butlletí Oficial de l'Estat* dels anuncis a què es refereixen els dos paràgrafs anteriors s'ha de fer sense cap contraprestació econòmica per part dels organismes que l'hagin sol·licitat.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera. Corporacions de dret públic

Les corporacions de dret públic representatives d'interessos econòmics i professionals han d'ajustar la seva actuació a la seva legislació específica. Mentre no es completi aquesta legislació, els són aplicables les prescripcions d'aquesta Llei en el que sigui procedent.

Disposició transitòria segona. Règim transitori dels procediments

1. Als procediments iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei no els és aplicable aquesta Llei, i es regeixen per la normativa anterior.

2. Els procediments iniciats durant el termini d'adequació que es considera a la disposició addicional tercera es regeixen pel que disposa la normativa anterior que els sigui aplicable, llevat que amb anterioritat a l'expiració d'aquest termini hagi entrat en vigor la normativa d'adequació corresponent; en aquest cas, els procediments iniciats amb posterioritat a la seva entrada en vigor, els regula la normativa esmentada.

¹¹² Disposició afegida per la Llei 15/2014, de 16 de setembre, esmentada en la nota 1.

3. Als procediments iniciats després de la finalització del termini a què es refereix la disposició addicional tercera els és aplicable, en tot cas, el que disposa aquesta Llei.¹¹³

Disposició transitòria tercera. Règim transitori de la notificació per mitjà d'anuncis¹¹⁴

El que disposen l'apartat 5 de l'article 59 i la disposició addicional vint-i-unena és aplicable a partir de l'1 de juny de 2015, tant als procediments que s'iniciïn amb posterioritat a aquesta data com als ja iniciats.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

1. Queden derogades totes les normes del mateix rang o inferior en els aspectes que contradiguin el que disposa aquesta Llei o s'hi oposin.

2. Queden derogades expressament les disposicions següents:

- a) De la Llei de règim jurídic de l'Administració de l'Estat, de 26 de juliol de 1957: els punts 3 i 5 de l'article 22, els articles 29, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 i 43.
- b) De la Llei de procediment administratiu, de 17 de juliol de 1958: el títol preliminar, els capítols primer, segon i quart del títol primer, el títol segon, els articles 29 i 30, l'article 34, en els seus punts 2 i 3, l'article 35, els capítols segon, tercer, quart i cinquè del títol tercer, el títol quart, el títol cinquè i els capítols segon i tercer del títol sisè.
- c) De la Llei reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, de 27 de desembre de 1956: els articles 52, 53, 54 i 55.

3. Es declaren expressament en vigor les normes, sigui quin sigui el seu rang, que regulin procediments de les administracions públiques en els aspectes que no contradiguin el que disposa aquesta Llei o s'hi oposin.

4. Les referències que contenen normes vigents a les disposicions que es deroguen expressament s'han d'entendre efectuades a les disposicions d'aquesta Llei que regulen la mateixa matèria que aquelles.

DISPOSICIÓ FINAL

Disposició final. Desplegament i entrada en vigor de la Llei¹¹⁵

S'autoritza el Consell de Ministres a dictar totes les disposicions per aplicar i desplegar aquesta Llei que siguin necessàries.

Aquesta Llei entra en vigor tres mesos després d'haver estat publicada en el *Butlletí Oficial de l'Estat*.

¹¹³ Apartat modificat pel RDL 14/1993, de 4 d'agost, esmentat en la nota 1.

¹¹⁴ Ídem nota 112.

¹¹⁵ Disposició modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, esmentada en la nota 1.

§2

LLEI 4/2001, DE 14 DE MARÇ, DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS¹¹⁶

([BOIB núm. 35, de 22 de març de 2001](#))

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1. Objecte de la llei

Aquesta llei té per objecte establir, d'acord amb l'Estatut d'Autonomia, el règim jurídic aplicable al president i al Govern de les Illes Balears, així com regular l'exercici de la iniciativa legislativa i de les potestats normatives del Govern.

TÍTOL I DEL PRESIDENT DE LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I DE L'ELECCIÓ I DE L'ESTATUT PERSONAL

Article 2. Del president

1. El president de les Illes Balears exerceix la més alta representació de la comunitat autònoma i l'ordinària de l'Estat a les Illes Balears. Així mateix, presideix el Govern, en dirigeix les accions i coordina les funcions dels seus membres, d'acord amb el que estableixen l'Estatut d'Autonomia i aquesta llei.

2. El president o la presidenta rep el tractament de senyor o senyora i té dret a utilitzar la bandera de la comunitat autònoma de les Illes Balears com a guió i als honors corresponents al càrrec.¹¹⁷

Article 3. De l'elecció i del nomenament

1. El president de les Illes Balears serà elegit pel Parlament d'entre els seus membres i el rei el nomenarà.

2. En el termini de cinc dies comptadors des del dia en què s'hagi publicat el Reial decret de nomenament en el *Boletín Oficial del Estado*, i sense perjudici que es publiqui també en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, el president nomenat prendrà

¹¹⁶ Aquesta llei ha estat modificada per les disposicions següents: Llei 3/2003, de 26 de març (§3); Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior ([BOIB núm. 171, de 25 de novembre de 2010](#)); Llei 4/2011, de 31 de març (§4), i Llei 5/2015, de 23 de març, de racionalització i simplificació de l'ordenament legal i reglamentari de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 44, de 28 de març de 2015](#)).

¹¹⁷ Apartat modificat per la Llei 4/2011, de 31 de març (§4). Sobre el tractament dels expresidents, *vid.* DA 1a d'aquesta llei. *Vid.*, també, Decret 256/1999, de 24 de desembre, pel qual es regula el règim de precedències dels càrrecs i institucions públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears en els actes oficials ([BOCAIB núm. 7, de 15 de gener de 2000](#)).

possessió del càrrec. L'acte de presa de possessió, públic i solemne, consistirà en l'acceptació del càrrec i l'acatament de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia.

Article 4. De la incompatibilitat¹¹⁸

1. El càrrec de president és incompatible amb l'exercici de qualsevol altre càrrec públic, com també de qualsevol activitat professional, mercantil o industrial. Així mateix, li és aplicable la legislació específica sobre incompatibilitats dels membres del Govern i alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. En tot cas, el càrrec de president és compatible amb les activitats següents:

- a) El desenvolupament de les funcions pròpies de la condició de parlamentari i les de caràcter representatiu en institucions, organismes o entitats de caràcter públic quan derivin de la condició de president.
- b) Les activitats corresponents a l'administració del patrimoni personal i familiar.
- c) L'exercici de càrrecs representatius, sense remuneració, en un partit polític.
- d) L'exercici de càrrecs honorífics en institucions, organismes o entitats de caràcter social, assistencial o no lucratiu.

Article 5. Del fur processal

1. El president, durant el seu mandat, i per la comissió d'actes delictius en el territori de les Illes Balears, no pot ser detingut ni retingut, llevat del cas de delictes flagrant i, en tot cas, pertoca decidir-ne la inculpació, l'empresonament, el processament i el judici al Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears.

2. Fora de l'àmbit territorial de les Illes Balears, la responsabilitat penal del president serà exigible en els mateixos termes davant la Sala Penal del Tribunal Suprem.

Article 6. Del cessament

1. El president cessa per alguna de les causes següents:

- a) L'elecció de nou president després d'eleccions autonòmiques.
- b) L'aprovació de la moció de censura.
- c) La denegació de la qüestió de confiança.
- d) La dimissió comunicada per escrit al president del Parlament.
- e) La incapacitat física o psíquica permanent que l'impossibiliti per a l'exercici del càrrec.
- f) La sentència ferma dels tribunals que l'inhabiliti per a l'exercici del càrrec.
- g) La pèrdua de la condició de diputat del Parlament.
- h) La incompatibilitat declarada i publicada, d'acord amb la normativa específica d'aplicació.

¹¹⁸ Vid. Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ([BOCAIB núm. 150, de 5 de desembre de 1996](#)) i Decret 250/1999, de 3 de desembre, pel qual s'aprova el reglament d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([BOCAIB núm. 156, de 16 de desembre de 1999](#)).

2. En les causes previstes en els apartats a), b), c) i d) del número 1 d'aquest article, el president ha de continuar en l'exercici del càrrec fins que el successor n'hagi pres possessió.

3. La incapacitat a què fa referència l'apartat e) del número 1 d'aquest article ha de ser apreciada motivadament pel Consell de Govern, per acord, com a mínim, de les tres cinquenes parts dels seus membres, i proposada al Parlament, el qual, en cas que l'estimi, l'ha de declarar per majoria absoluta dels seus membres.

Article 7. De la vacant del càrrec

1. Si el càrrec de president queda vacant perquè se n'ha produït el cessament per alguna de les causes establertes als apartats e), f), g) i h) del número 1 de l'article anterior, i en el cas de defunció, el Govern serà presidit interinament, fins a la presa de possessió del nou president, pel vicepresident, si n'hi ha, sempre que aquest tingui la condició de diputat del Parlament de les Illes Balears, i, si no n'hi ha, pel conseller que, sent també diputat, tingui atribuïda la secretaria del Consell de Govern.

2. Si cap conseller no compleix els requisits esmentats abans, el Govern serà presidit interinament pel conseller més antic en el càrrec, que també ha de ser diputat del Parlament, i si cap dels consellers no ho és, pel més antic en el càrrec de conseller i, finalment, en igualtat entre ells, pel de més edat.

3. Qui substitueixi interinament el president tindrà dret als mateixos honors i tractament que aquest i exercirà les funcions i les competències que aquesta llei i la resta de l'ordenament jurídic atorguen al president, si bé no podrà plantejar la qüestió de confiança, ni ser objecte d'una moció de censura, ni separar dels càrrecs els membres del Govern.

4. Quan el cessament del president es produeixi per qualsevol de les causes establertes en els apartats d), e), f), g) i h) del número 1 de l'article anterior i en el cas de defunció, el president del Parlament en el termini màxim de dos mesos reunirà la Cambra per a l'elecció d'un nou president.

Article 8. De les suplències i absències temporals

1. En els casos d'absència, malaltia o altre impediment temporal del president, el substituirà el vicepresident, o, si no n'hi ha, el membre del Govern que el president hagi designat expressament. En defecte de designació expressa, el president serà substituït pel conseller a qui correspongui d'acord amb el ordre de precedències de les conselleries establert per decret de la Presidència.

2. El suplent del president, en els casos prevists a aquest article, només pot exercir les atribucions que siguin necessàries per al despatx ordinari dels assumptes.

Article 9. De la representació de les Illes Balears

Durant el temps en què el càrrec de president estigui vacant o en què el president sigui substituït temporalment, i independentment de qui el substitueixi al capdavant del Govern, el president del Parlament exercirà la representació de les Illes Balears.

CAPÍTOL II DE LES ATRIBUCIONS DEL PRESIDENT

Article 10. De les atribucions de representació

1. Correspon al president, com a més alt representant de la comunitat autònoma:
 - a) Exercir la representació de les Illes Balears en les relacions amb les institucions de l'Estat i les altres administracions públiques.
 - b) Convocar a eleccions al Parlament de les Illes Balears, en els termes regulats per la llei.
2. Correspon al president, com a representant ordinari de l'Estat a la comunitat autònoma:
 - a) Promulgar, en nom del rei, les lleis i els decrets legislatius i ordenar-ne la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en el *Boletín Oficial del Estado*, en el termini de quinze dies comptadors des del dia en què s'hagin aprovat.
 - b) Ordenar la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* del nomenament del president del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb el que estableix l'article 53 de l'Estatut d'Autonomia.

Article 11. De les atribucions de direcció

Correspon al president, com a responsable de la direcció del Govern:

- a) Establir les directrius generals de l'acció de govern, d'acord amb el seu programa polític, i impartir les instruccions pertinents als membres del Govern.
- b) Mantenir la unitat de direcció política i administrativa i coordinar les accions de les diferents conselleries.
- c) Crear i extingir les conselleries, així com establir-ne la denominació i les competències.
- d) Nomenar i separar els consellers i el vicepresident, si n'hi ha.
- e) Resoldre els conflictes d'atribucions entre les conselleries.
- f) Determinar, mitjançant decret, les suplències dels consellers i del vicepresident, si n'hi ha, en cas d'absència, malaltia o en els casos d'abstenció obligada.
- g) Encomanar transitòriament, en cas de vacant, la titularitat d'una conselleria a un altre membre del Govern.
- h) Subscriure els convenis de col·laboració i els acords de cooperació amb l'Estat i altres comunitats autònomes.
- i) Convocar les reunions del Consell de Govern, fixar-ne l'ordre del dia, presidir-les, suspendre-les i aixecar-ne les sessions, i dirigir els debats i les deliberacions que s'hi produeixin.
- j) Plantejar la qüestió de confiança davant el Parlament de les Illes Balears, amb la deliberació prèvia del Consell de Govern.
- k) Firmar els decrets aprovats pel Govern i ordenar-ne la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
- l) Firmar els acords del Consell de Govern.
- m) Sol·licitar el dictamen del Consell Consultiu de les Illes Balears, en els supòsits prevists en la legislació vigent.

- n) Sotmetre a deliberació i a acord del Consell de Govern la interposició del recurs d'inconstitucionalitat, així com el plantejament de conflictes de competències davant el Tribunal Constitucional.
- o) Exercir accions judicials i administratives, en cas d'urgència, i informar-ne el Consell de Govern en la primera reunió que dugui a terme.
- p) Designar el representant de les Illes Balears en el Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.
- q) Exercir la resta de funcions que li atribueixi l'ordenament jurídic.

Article 12. De la delegació de competències

El president podrà delegar en el vicepresident, si n'hi ha, o en un conseller les funcions i les competències previstes en els apartats b), e), h), m) i o) de l'article 11.

CAPÍTOL III DE LA RESPONSABILITAT I DEL CONTROL PARLAMENTARI

Article 13. De la responsabilitat política

1. El president respon políticament davant el Parlament, sense perjudici de la responsabilitat solidària del Govern i de la directa de cada un dels seus membres per la seva gestió.

2. La delegació de funcions executives del president en el vicepresident o en un conseller no l'eximeix de la responsabilitat política davant el Parlament.

Article 14. De la moció de censura i la qüestió de confiança

El plantejament de la qüestió de confiança i l'adopció de la moció de censura s'han de dur a terme d'acord amb el que disposen l'Estatut d'Autonomia i el Reglament del Parlament.

TÍTOL II DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS¹¹⁹

CAPÍTOL I RÈGIM GENERAL

Article 15. De la seva naturalesa i composició

1. El Govern, d'acord amb les directrius del president, estableix la política general i dirigeix l'Administració de la comunitat autònoma. Així mateix, exerceix la funció executiva i la potestat reglamentària en el marc de la Constitució, de l'Estatut d'Autonomia i d'aquesta llei.

¹¹⁹ En relació amb els principis d'actuació, *vid.* Llei 4/2011, de 31 de març (§4) i Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern ([BOE núm. 295, de 10 de desembre de 2013](#)).

2. El Govern és integrat pel president, pel vicepresident, si n'és el cas, i pels consellers. Cada conseller estarà al capdavant d'una conselleria, sense perjudici de l'existència dels consellers sense cartera.

3. El Govern reunit per a l'exercici de les seves funcions constitueix el Consell de Govern.

Article 16. Del funcionament del Consell de Govern¹²⁰

El funcionament del Consell de Govern s'ha d'ajustar a les regles següents:

- a) Les sessions del Consell de Govern són convocades pel president i s'hi han d'adjuntar l'ordre del dia i la documentació corresponent als assumptes de què s'hi tractarà.
- b) La constitució del Consell de Govern serà vàlida si hi assisteixen el president, o la persona que el substitueixi, i la meitat, com a mínim, dels consellers.
- c) Els documents que es presentin a les reunions del Consell de Govern tenen caràcter reservat i secret, llevat que el mateix Consell de Govern acordi fer-los públics. El mateix caràcter tenen les deliberacions del Consell de Govern, així com les opinions i els vots que s'hi emetin, i els seus membres estan obligats a mantenir el deure de reserva, fins i tot quan hagin deixat de pertànyer al Govern.
- d) Els acords del Consell de Govern¹²¹ s'adopten per majoria dels membres presents. El president dirimeix amb el seu vot els possibles empats.
- e) Només poden adoptar-se acords sobre els assumptes que figurin en l'ordre del dia. No obstant això, i per raons d'urgència, el Consell de Govern pot deliberar i, si s'escau, adoptar acords, sobre altres assumptes no inclosos en l'ordre del dia.
- f) A les reunions del Consell de Govern, el president pot convocar-hi alts càrrecs, funcionaris de l'Administració i experts, el parer dels quals es consideri necessari. La intervenció d'aquests es limitarà a l'assumpte sobre el qual hagin d'informar. En qualsevol cas, els és d'aplicació el deure de reserva aplicable als membres del Consell de Govern.

Article 17. De la Secretaria del Consell de Govern

1. De les sessions del Consell de Govern se n'ha d'estendre una acta en la qual han de constar, com a mínim, a més de les circumstàncies relatives al temps, al lloc i als assistents, les decisions i els acords adoptats.

2. Per decret de la Presidència es determinarà el conseller que ha d'exercir com a secretari del Consell de Govern i el règim de suplència d'aquest.

Article 18. Del cessament del Govern

1. El cessament del president determina el del Govern.

2. El Govern cessant ha de continuar en funcions fins a la presa de possessió del que el succeeixi, amb les limitacions establertes en aquesta llei.

¹²⁰ La DA 1a de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3), exclou el Consell de Govern de la regulació dels òrgans col·legiats.

¹²¹ Sobre la forma dels actes del Consell de Govern (acords), *vid.* articles 11 i 21 d'aquesta Llei i article 42 b de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3). Pel que fa a l'exhauriment de la via administrativa, *vid.* article 53.1 a de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

3. El Govern en funcions ha de facilitar el normal desenvolupament del procés de formació del nou govern i el traspàs de poders a aquest.

4. El Govern en funcions no pot adoptar decisions que excedeixin de la gestió ordinària, llevat dels supòsits de necessitat urgent i, en conseqüència, no pot fer ús de les delegacions legislatives atorgades pel Parlament, ni aprovar el projecte de llei de pressuposts generals.

CAPÍTOL II

DE LES ATRIBUCIONS DEL CONSELL DE GOVERN

Article 19. De les atribucions del Consell de Govern

Correspon al Consell de Govern:

1. Establir la política general de la comunitat autònoma, d'acord amb el programa polític definit pel president, i dirigir l'Administració.
2. Aprovar els projectes de llei i trametre'ls al Parlament perquè els tramiti, com també determinar-ne la retirada en els termes que estableix el Reglament de la cambra.
3. Aprovar el projecte de llei de pressuposts de la comunitat autònoma.
4. Aprovar els decrets legislatius, amb la delegació prèvia del Parlament, en els termes prevists en l'Estatut d'Autonomia.
5. Aprovar, amb el dictamen previ del Consell Consultiu, els reglaments per al desenvolupament i l'execució de les lleis, així com la resta de disposicions reglamentàries que li correspon dictar.
6. Prestar o denegar la conformitat a la tramitació de les proposicions de llei que suposin increment de les despeses o disminució dels ingressos pressupostaris.
7. Deliberar sobre la qüestió de confiança que el president s'hagi proposat de presentar davant el Parlament de les Illes Balears.
8. Acordar la interposició del recurs d'inconstitucionalitat i totes aquelles altres actuacions davant del Tribunal Constitucional que corresponguin al Govern de les Illes Balears.
9. Proposar al Parlament de les Illes Balears la incapacitació del president en els termes que estableix l'article 6.1 e) d'aquesta llei.
10. Sol·licitar que el Parlament de les Illes Balears es reunixi en sessió extraordinària.
11. Autoritzar la firma de convenis i acords de col·laboració i cooperació amb l'Estat i altres comunitats autònomes.
12. Nomenar i separar mitjançant decret els alts càrrecs de l'Administració de la comunitat autònoma.
13. Adoptar les mesures necessàries per a l'execució, dins el propi territori, dels tractats i els convenis internacionals i dels actes normatius en allò que afecti les competències de la comunitat autònoma.
14. Exercir les facultats de control i coordinació dels consells insulars dins el marc de la llei.
15. Concedir honors i distincions, d'acord amb la normativa específica.

16. Exercitar accions judicials i desistir-ne d'acord amb la legislació específica aplicable.
17. Exercir totes aquelles altres facultats que li atribueixin les disposicions vigents.

Article 20. De les comissions delegades

1. El Govern de les Illes Balears pot constituir comissions delegades sobre matèries específiques, integrades pel president o el vicepresident i per dos o més consellers.
2. En el decret de creació d'aquestes, se n'han d'indicar la composició, la presidència i la secretaria, així com les funcions assignades. En tot cas, el règim general de funcionament de les comissions s'ha d'ajustar als criteris establerts per al Consell de Govern.

CAPÍTOL III ÒRGANS DE SUPORT I DE COL·LABORACIÓ DEL GOVERN

Article 21. De la Comissió de secretaris generals [tècnics]¹²²

El Govern podrà crear la Comissió de secretaris generals [tècnics] com a l'òrgan col·legiat encarregat de preparar les deliberacions i els acords del Consell de Govern. Un decret en regularà el funcionament, la composició, la presidència i la secretaria.

Article 22. Dels gabinets

1. Els gabinets són els òrgans de suport polític i tècnic dels membres del Govern. Acompleixen tasques de confiança i d'assessorament qualificat i, en cap cas, no poden executar actes o adoptar resolucions que corresponguin als òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma ni desenvolupar tasques pròpies d'aquests.
2. Els responsables dels gabinets tenen la consideració de personal eventual, d'acord amb el que disposa la legislació sobre funció pública.

Article 23. Dels comissionats autonòmics

1. Els comissionats autonòmics són persones de prestigi reconegut que desenvolupen amb caràcter temporal funcions concretes de representació de la comunitat autònoma en els àmbits i els fòrums que es determinin.
2. El decret de nomenament ha de regular la durada i l'abast específic del mandat de representació.

Article 24. El portaveu del Govern

El president pot nomenar un portaveu del Govern que, en el cas que no sigui membre del Govern,¹²³ tindrà rang de director general, podrà assistir a les reunions del

¹²² D'acord amb la DA 3a de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3), totes les referències a les secretaries generals tècniques i als secretaris generals tècnics s'han d'entendre fetes, respectivament, a les secretaries generals i als secretaris generals. *Vid.* Decret 124/2010, de 23 de desembre, pel qual es regula la Comissió de Secretaris Generals del Govern de les Illes Balears ([BOIB núm. 191 Ext., de 31 de desembre de 2010](#)).

¹²³ El portaveu del Govern sol ser nomenat pel decret del president de les Illes Balears pel qual es disposa el nomenament dels membres del Govern.

Consell de Govern i quedarà obligat a mantenir el deure de reserva en relació a les deliberacions d'aquest.

TÍTOL III DELS MEMBRES DEL GOVERN

CAPÍTOL I DEL VICEPRESIDENT

Article 25. Del vicepresident

1. Correspon al vicepresident l'exercici de les funcions que li encomani o li delegui el president del Govern.¹²⁴ Així mateix, li pertoca substituir-lo en els casos prevists en aquesta llei.

2. El vicepresident, quan així ho disposi el president, pot assumir també la titularitat d'una conselleria.

3. L'estatut personal, el nomenament i el cessament del vicepresident s'han de regir pel que disposa aquesta llei per als consellers.

CAPÍTOL II DELS CONSELLERS

Article 26. Dels consellers

1. Els consellers són membres del Govern i titulars de la conselleria que tinguin assignada. No obstant això, hi pot haver consellers sense cartera.¹²⁵

2. Per ser conseller es requereix tenir la nacionalitat espanyola, ser major d'edat, gaudir dels drets de sufragi actiu i passiu, així com no estar inhabilitat per exercir càrrec o ocupació públics per sentència judicial ferma.

3. Els consellers o les conselleres reben el tractament de senyor o senyora i tenen dret als honors que els corresponen per raó del càrrec.¹²⁶

Article 27. Del nomenament

1. Els consellers són nomenats i separats lliurement pel president del Govern i inicien el seu mandat en el moment de la presa de possessió.

2. En el decret de nomenament, s'ha de consignar la conselleria la titularitat de la qual els assigna. Quan es tracti del vicepresident o d'un conseller sense cartera, el nomenament especificarà l'àmbit de funcions conferit, que en cap cas no suposarà l'existència de responsabilitat executiva.

¹²⁴ Sobre la forma dels actes del vicepresident, *vid.* article 42 c de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

¹²⁵ En relació amb el conseller com a òrgan de l'Administració, *vid.* articles 5.3 i 9 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

¹²⁶ Apartat modificat per la Llei 4/2011, de 31 de març (§4). *Vid.* Decret 256/1999, de 24 de desembre, esmentat en la nota 117.

3. Els decrets de nomenament s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 28. Del cessament

1. Els consellers cessen per qualsevol de les causes següents:

- a) El cessament o la defunció del president, si bé han de continuar en funcions fins a la presa de possessió del nou govern.
- b) La incompatibilitat declarada i publicada, d'acord amb el que disposa la legislació específica aplicable.
- c) La incapacitat i inhabilitació en l'exercici del seu càrrec declarada per sentència ferma.
- d) La dimissió acceptada pel president.
- e) La decisió del president.

2. El cessament produeix efectes des del moment de la publicació del corresponent decret del president en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 29. De les vacants i les suplències

1. En cas de vacant del càrrec de conseller, i mentre no n'hagi pres possessió el nou titular, el president encomanarà transitòriament a un altre membre del Govern el despatx dels assumptes de la conselleria.

2. En cas d'absència, malaltia o d'altre impediment temporal d'un conseller, aquest serà suplert pel conseller que designi el president mitjançant decret.

3. Els decrets relatius a vacants i suplències dels consellers s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 30. De les incompatibilitats

1. Els membres del Govern no poden exercir altres funcions que les que derivin del seu càrrec, ni cap activitat professional o mercantil, llevat de la mera administració del seu propi patrimoni, personal o familiar.

2. En tot cas, els és aplicable el que disposa la legislació sobre incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.¹²⁷

Article 31. Del fur processal

D'acord amb l'Estatut d'Autonomia, la responsabilitat penal dels membres del Govern és exigible en els mateixos termes que s'estableixi per als diputats del Parlament de les Illes Balears.

Article 32. De la responsabilitat

Sense perjudici de la responsabilitat política solidària del Govern davant el Parlament de les Illes Balears, el vicepresident i els consellers responen directament de la seva gestió.

¹²⁷ Vid. nota 118.

Article 33. De les atribucions dels consellers

Correspon als consellers, com a membres del Govern:

1. Desenvolupar l'acció de govern en la seva àrea de responsabilitat.
2. Preparar i presentar al Govern els avantprojectes de llei i projectes de decret, relatius a les qüestions pròpies de la seva conselleria.
3. Dictar ordres en les matèries pròpies de la seva conselleria.
4. Formular els programes d'actuació i fixar els objectius de la conselleria, als efectes de l'elaboració de l'avantprojecte de pressuposts generals de la comunitat autònoma.
5. Proposar al Consell de Govern el nomenament i el cessament d'alts càrrecs dependents de la seva conselleria.
6. Exercir totes les competències que els atribueixi la legislació vigent.

Article 34. De la representació del Govern davant del Parlament

1. La representació del Govern de la comunitat autònoma davant el Parlament correspon al president de les Illes Balears.

2. No obstant això, el despatx ordinari d'assumptes entre el Govern i el Parlament s'ha de canalitzar a través del secretari del Consell de Govern i del representant del Govern davant de la Junta de Portaveus.

TÍTOL IV
DE LA INICIATIVA LEGISLATIVA
I DE LES POTESTATS NORMATIVES DEL GOVERN

CAPÍTOL I
DE LA INICIATIVA LEGISLATIVA

Article 35. De la iniciativa legislativa¹²⁸

El Govern exerceix la iniciativa legislativa prevista a l'article 26 de l'Estatut d'Autonomia, mitjançant l'elaboració, l'aprovació i la tramesa posterior dels projectes de llei al Parlament.

Article 36. Del procediment de la iniciativa

1. El procediment d'elaboració dels projectes de llei, sense perjudici dels tràmits que legalment tenen caràcter preceptiu, s'inicia en la conselleria competent mitjançant la redacció d'una proposta d'avantprojecte, a la qual s'han d'adjuntar els estudis, els informes i la documentació que es considerin oportuns.¹²⁹

¹²⁸ Vid. articles 13 i 42 de la Llei 4/2011, de 31 de març (§4) i article 26 del Decret 6/2013, de 8 de febrer (§5).

¹²⁹ Amb la consideració d'instruccions internes, d'acord amb l'article 21.2 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3), el Consell de Govern de 28 de desembre de 2004 va aprovar les «[Instruccions sobre el procediment per a l'exercici de la iniciativa legislativa del Govern](#)».

En particular, s'hauran d'adjuntar, com a mínim, els informes següents:¹³⁰

- a) En cas d'introduir un silenci administratiu amb un efecte desestimatori, un informe que motivi les raons imperioses d'interès general que el justifiquen.
- b) En el supòsit d'establiment d'un règim d'autorització per accedir o exercir una activitat de serveis, motivació suficient sobre la concurrència dels requisits de no-discriminació, necessitat i proporcionalitat d'aquest règim en el marc del que disposa la Llei bàsica estatal 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici.¹³¹

2. El conseller competent ha d'elevat l'avantprojecte al Consell de Govern perquè, si s'escau, l'aprovi com a projecte de llei o decideixi la realització de nous tràmits. El text aprovat ha d'incloure una exposició de motius.¹³²

3. Una vegada aprovat el projecte de llei, el Govern n'acordarà la tramesa al Parlament, juntament amb una memòria i els antecedents necessaris per pronunciar-s'hi.¹³³

CAPÍTOL II DELS DECRETS LEGISLATIUS

Article 37. Dels decrets legislatius

En el cas previst a l'article 27 de l'Estatut d'Autonomia, el Govern pot dictar normes amb rang de llei que rebran el nom de decrets legislatius. Per elaborar-los, se seguiran, com a mínim, els tràmits prevists als articles 42 i 46 d'aquesta llei.

CAPÍTOL III DE LA POTESTAT REGLAMENTÀRIA

SECCIÓ 1a PRINCIPIS GENERALS

Article 38. Dels titulars de la potestat reglamentària

1. La potestat reglamentària de l'Administració de la comunitat autònoma correspon al Govern de les Illes Balears.

2. Això no obstant, els consellers poden dictar disposicions reglamentàries en les matèries pròpies dels seus departaments, en el casos següents:

¹³⁰ Paràgraf introduït per la Llei 12/2010, de 12 de novembre, esmentada en la nota 116.

¹³¹ Vid. articles 39 bis i 71 bis de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (§1). Vid., també, entre d'altres, articles 14, 17 i 18 de la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat ([BOE núm. 295, de 10 de desembre de 2013](#)), tot i que aquests articles estan recorreguts davant el Tribunal Constitucional (vid. recursos d'inconstitucionalitat [1397/2014](#), [1411/2014](#) i [1454/2014](#), publicats en el [BOE núm. 91, de 15 d'abril de 2014](#)).

¹³² Vid. Acord de Consell de Govern de 29 de desembre de 2000, pel qual s'aproven les directrius sobre la forma i l'estructura dels avantprojectes de llei ([BOIB núm. 12, de 27 de gener de 2001](#)) i Acord del Consell de Govern de les Illes Balears de 22 d'octubre de 2001, pel qual s'aproven les «Recomanacions sobre la redacció, en català, de disposicions generals i d'actes administratius» ([BOIB núm. 24, de 23 de febrer de 2002](#)).

¹³³ Vid. Reglament del Parlament de les Illes Balears ([BOPIB núm. 170, de 20 d'abril de 2011](#)).

- a) Quan aquests reglaments tinguin per objecte regular l'organització i el funcionament dels serveis de la conselleria.
 - b) Quan ho autoritzi una llei o un decret del Govern.
3. El president de la comunitat autònoma pot dictar reglaments només en els casos següents:
- a) Creació i extinció de conselleries, inclosa la modificació de la denominació i de les competències que els corresponen.
 - b) Determinació del règim de suplències dels consellers i de la secretaria del Consell de Govern.
 - c) Qualsevol altre de previst en una norma amb rang de llei.

Article 39. De la forma de les disposicions administratives

1. Les disposicions generals adoptaran la forma de decret si són aprovades pel Govern o pel president, i d'ordre, si són aprovades pels consellers.¹³⁴
2. Els decrets són signats pel president, o pel president i pel conseller o consellers competents en la matèria.
3. Les ordres són signades pel conseller competent. Les ordres que afecten més d'una conselleria són signades pel conseller encarregat de la secretaria del Consell de Govern.
4. Els reglaments poden incloure un preàmbul, que s'ha de limitar a expressar la finalitat de la regulació i el marc normatiu que l'habilita.

Article 40. De la jerarquia normativa

Les disposicions administratives s'ajusten a la jerarquia següent:

1. En primer lloc, els decrets aprovats pel Consell de Govern o pel president.
2. En segon lloc, les ordres dels consellers.

Article 41. De l'eficàcia

Perquè produeixin efectes jurídics, les disposicions administratives s'han de publicar íntegrament al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. Entren en vigor als vint dies d'ençà de la publicació, llevat que s'hi estableixi un termini diferent.

SECCIÓ 2a

PROCEDIMENT GENERAL D'ELABORACIÓ¹³⁵

Article 42. De l'inici

1. L'elaboració de disposicions administratives és iniciada pel conseller competent, el qual ha de designar l'òrgan responsable del procediment. Per fer-ne la tramitació, s'ha d'adjuntar a l'avantprojecte una memòria i, si s'escau, un estudi econòmic.¹³⁶

¹³⁴ Sobre el decret com a forma dels actes del president, *vid.* article 42 *a* de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

¹³⁵ Epígraf d'aquesta secció modificat per la Llei 5/2015, de 23 de març, esmentada en la nota 116.

¹³⁶ *Vid.* articles 13 i 42 de la Llei 4/2011, de 31 de març (§4) i article 26 del Decret 6/2013, de 8 de febrer (§5). *Vid.*, també, «Recomanacions sobre la redacció, en català, de disposicions generals i d'actes administratius», esmentades en la nota 132.

2. En la memòria s'han de justificar l'oportunitat de la regulació i l'adequació de les mesures proposades als fins perseguits. També s'hi ha d'expressar el marc normatiu en què s'insereix la proposta i s'hi ha d'incloure en tot cas una relació de les disposicions afectades i la taula de vigències de disposicions anteriors sobre la mateixa matèria.

Així mateix, es durà a terme un estudi de les càrregues administratives, en relació amb l'administració i les persones interessades, que inclogui la nova regulació, si escau, amb la finalitat de fomentar la simplificació administrativa i evitar que s'incloguin tràmits o càrregues innecessàries.¹³⁷

3. En els casos de creació de nous serveis o de modificació dels existents, s'hi ha d'adjuntar la proposta d'un estudi del cost i del finançament de la nova organització.

4. Queden excloses de l'aplicació d'aquest procediment les disposicions regulades als apartats a) i b) del punt 3 de l'article 38.

Article 43. De l'audiència i la participació

1. El projecte s'ha de sotmetre a l'audiència dels ciutadans, directament o per mitjà de les entitats reconegudes per la llei que els agrupin o els representin, sempre que els seus fins estiguin relacionats amb l'objecte de regulació, en els casos següents:

- a) Quan ho exigeixi una norma amb rang de llei.
- b) Quan la disposició hagi d'afectar els drets i els interessos legítims dels ciutadans.
- c) Quan el Consell de Govern, o el conseller competent, ho decideixi motivadament.

2. No serà exigible el tràmit previst al punt anterior respecte de les entitats esmentades si han estat consultades en el procediment d'elaboració o hi ha participat mitjançant informes.

3. L'audiència no serà exigible en relació als projectes de disposicions que regulin l'organització del Govern, de l'Administració de la comunitat autònoma o de les entitats públiques que en depenguin. Així mateix, es podrà prescindir d'aquest tràmit quan ho exigeixin raons greus d'interès públic apreciades per resolució del conseller competent, les quals hauran de posar-se de manifest a l'expedient.

4. El termini de l'audiència ha de ser adequat a la naturalesa de la disposició, i no inferior a quinze dies. Per raons justificades, i mitjançant acord o resolució degudament motivat, aquest termini pot reduir-se a set dies.

Article 44. De la informació pública

Quan ho exigeixi la naturalesa de la disposició o ho decideixi el Consell de Govern o el conseller competent, el projecte serà sotmès a informació pública, d'acord amb el que disposa el punt 4 de l'article anterior.

Article 45. De la intervenció dels ens territorials

1. L'òrgan responsable de la tramitació adoptarà les mesures que facin possible la participació dels ajuntaments i dels consells insulars en el procediment quan el projecte de disposició afecti les competències d'aquests ens.

¹³⁷ Paràgraf afegit per la Llei 12/2010, de 12 de novembre, esmentada en la nota 116.

2. Quan la naturalesa de la disposició ho aconselli, aquesta consulta pot materialitzar-se mitjançant una sol·licitud d'informe a les organitzacions representatives d'aquestes entitats.

Article 46. Dels informes i dels dictàmens

Els projectes de disposicions hauran de ser sotmesos preceptivament als següents informes i dictàmens:

1. L'informe dels serveis jurídics competents.
2. L'informe de la Secretaria General [Tècnica]¹³⁸ competent, el qual ha de referir-se, com a mínim, a la correcció del procediment seguit i a la valoració de les al·legacions presentades.
3. Els dictàmens del Consell Consultiu i els d'altres òrgans de consulta i assessorament, en els casos prevists en la legislació que els regula.¹³⁹

Article 47. De l'expedient

Els tràmits que preveu aquesta secció han de quedar documentats en l'expedient corresponent, la formació del qual correspon a l'òrgan que es determini en la iniciació del procediment.¹⁴⁰

SECCIÓ 3a PROCEDIMENT SIMPLIFICAT¹⁴¹

Article 47 bis. Procediment simplificat d'elaboració de texts consolidats

1. Els texts consolidats de reglaments s'han d'aprovar seguint els tràmits del procediment simplificat que regula aquest article.

Als efectes d'aquest procediment, s'entén per text consolidat d'un reglament el que es limita a reunir en una única versió el text inicial del reglament, substituint les disposicions modificades, eliminant les derogades expressament i incorporant les addicionades, sempre que hagin estat aprovades seguint el procediment reglamentari general i publicades en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Aquest procediment simplificat no es pot fer servir quan la nova norma pretengui incorporar modificacions que no hagin estat objecte d'aprovació i publicació oficial, llevat que es tracti de modificacions estrictament gramaticals, terminològiques o d'estil per raons de correcció lingüística.

2. L'elaboració dels texts consolidats a què es refereix l'apartat anterior, l'ha d'iniciar la persona titular de la conselleria competent per raó de la matèria, la qual ha

¹³⁸ D'acord amb la DA 3a de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3), es denomina Secretaria General.

¹³⁹ Vid. Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu de les Illes Balears ([BOIB núm. 94, de 22 de juny de 2010](#)). Vid., també, Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ([BOIB núm. 150, de 9 de desembre de 2000](#)) i Llei 16/2012, de 27 de desembre, per la qual se suspenen la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i el seu funcionament ([BOIB núm. 195, de 29 de desembre](#)). Pel que fa a l'emissió de l'informe sobre l'impacte de gènere, vid. article 3 de la Llei 5/2000, de 20 d'abril, de l'Institut Balear de la Dona ([BOCAIB núm. 54, de 29 d'abril de 2000](#)).

¹⁴⁰ Vid. articles 45 i 48 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

¹⁴¹ Secció introduïda per la Llei 5/2015, de 23 de març, esmentada en la nota 116.

de designar l'òrgan responsable de tramitar el procediment i ha de justificar la necessitat de dur a terme la consolidació.

3. Els projectes de texts consolidats únicament s'han de sotmetre als tràmits i als informes següents:

- a) Informe de l'Institut Balear de la Dona, en els casos en què les normes objecte de consolidació no hagin estat objecte d'aquest informe en el moment en què es tramitaren. Aquest informe s'ha d'emetre en el termini de deu dies hàbils.
- b) Informe de la secretaria general de la conselleria corresponent, el qual ha de valorar els suggeriments que faci l'Institut Balear de la Dona i s'ha de referir a l'adequació del procediment seguit, d'acord amb les limitacions substantives i els tràmits procedimentals que estableix aquest article.
- c) Dictamen del Consell Consultiu de les Illes Balears, si pertoca, d'acord amb la legislació reguladora d'aquest òrgan consultiu

4. Els reglaments que s'aprovin per mitjà d'aquest procediment han d'incloure la denominació "text consolidat" en el títol de la disposició i s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

TÍTOL V DEL CONTROL DELS ACTES DEL GOVERN

Article 48. Dels tipus de control

1. El Govern de les Illes Balears actua d'acord amb la Constitució, l'Estatut d'Autonomia i la resta de l'ordenament jurídic.

2. El control polític de tota l'actuació del Govern és exercit pel Parlament de les Illes Balears, d'acord amb aquesta llei i el Reglament de la cambra.¹⁴²

3. L'actuació del Govern es pot impugnar davant les jurisdiccions competents, d'acord amb les seves lleis reguladores

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició adicional primera¹⁴³

Les persones que hagin ocupat el càrrec de president o presidenta de les Illes Balears tenen dret a rebre, amb caràcter permanent, les atencions honorífiques i protocol·làries corresponents, sempre que no hagin cessat per alguna de les causes establertes en les lletres f) i h) del punt 1 de l'article 6 d'aquesta llei, ni per sentència ferma amb declaració de culpabilitat per qualsevol delictes.

Disposició adicional segona

*Derogada*¹⁴⁴

¹⁴² Vid. Reglament del Parlament de les Illes Balears, esmentat en la nota 133.

¹⁴³ Disposició modificada per la Llei 4/2011, de 31 de març (§4).

¹⁴⁴ Disposició derogada per la Llei 3/2003, de 26 de març (§3).

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

1. Queden derogades totes les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposin al que es disposa en aquesta llei, ho contradiguin o hi siguin incompatibles.

2. Queden derogats els articles 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19, punts 3 i 4; 20; 21; 22; 23; 24; 25; 26, punts 2, 5 i 8; 27, primer incís; 29; 32; 35; 36; 37, punt 2; 39 i 41; així com les disposicions addicionals i transitòria de la Llei 5/1984, de 24 d'octubre, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

En el termini d'un any des que comenci a vigir aquesta llei, el Govern de les Illes Balears ha de presentar al Parlament de les Illes Balears un projecte de llei regulador del règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Disposició final segona

S'habilita el Govern de les Illes Balears perquè dicti les disposicions administratives necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquesta llei.

Disposició final tercera

Aquesta llei comença a vigir l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

§3

LLEI 3/2003, DE 26 DE MARÇ, DE RÈGIM JURÍDIC DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS¹⁴⁵ ([*BOIB núm. 44, de 3 d'abril de 2003*](#))

TÍTOL I PRINCIPIS GENERALS

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei regula, en el marc del règim jurídic comú a totes les administracions públiques, l'organització i el funcionament de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, com també les especialitats del procediment que li són aplicables.

2. Les entitats de dret públic dependents de l'Administració de la comunitat autònoma, que integren l'administració instrumental,¹⁴⁶ han de subjectar-ne l'activitat a aquesta llei quan actuïn en l'exercici de potestats administratives.

Article 2. Personalitat jurídica

1. L'Administració de la comunitat autònoma serveix amb objectivitat els interessos generals i desenvolupa funcions executives de caràcter administratiu.

2. Aquesta administració actua amb personalitat jurídica única per al compliment de les seves finalitats.

¹⁴⁵ Aquesta llei ha estat modificada per les disposicions següents: Llei 10/2003, de 22 de desembre, de mesures tributàries i administratives ([*BOIB núm. 179 Ext., de 29 de desembre de 2003*](#)); Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([*BOIB núm. 112, de 29 de juliol de 2010*](#)); Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior ([*BOIB núm. 171, de 25 de novembre de 2010*](#)); Llei 7/2012, de 13 de juny, de mesures urgents per a l'ordenació urbanística sostenible ([*BOIB núm. 91, de 23 de juny de 2012*](#)); Llei 9/2012, de 19 de juliol, de modificació de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([*BOIB núm. 106, de 21 de juliol de 2012*](#)); Llei 12/2015, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2016 ([*BOIB núm. 189 Ext., de 30 de desembre de 2015*](#)), i Llei 1/2016, de 3 de febrer, de modificació de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears ([*BOIB núm. 18, de 6 de febrer de 2016*](#)).

¹⁴⁶ D'acord amb l'apartat 3 de la DA 2a de la Llei 7/2010, de 21 de juliol, esmentada en la nota anterior, les referències a l'administració instrumental de la comunitat autònoma contingudes en aquesta Llei 3/2003, de 26 de març, s'han d'entendre fetes, amb caràcter general, als organismes públics i als consorcis regulats en la Llei 7/2010, com a entitats de dret públic instrumentals que poden exercir potestats administratives en els termes que preveu l'article 1.2 de la Llei 3/2003.

Article 3. Principis d'actuació¹⁴⁷

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears actua d'acord amb els principis constitucionals d'eficàcia, de jerarquia, de descentralització, de desconcentració i de coordinació, amb submissió plena a la Constitució, a l'Estatut d'autonomia, a la llei i a la resta de l'ordenament jurídic.

2. En les relacions amb els ciutadans, l'Administració de la comunitat autònoma, per al servei efectiu a aquests, actua amb objectivitat i transparència, i facilita la participació dels ciutadans en els assumptes públics.

3. En les relacions amb les altres administracions, actua d'acord amb els principis de col·laboració i de cooperació, amb respecte ple als àmbits competencials respectius, d'acord amb el principi de lleialtat institucional.

Article 4. Estructura territorial

L'Administració de la comunitat autònoma s'estructura fonamentalment en òrgans amb competència central. En conseqüència, quan les característiques de la matèria ho exigeixin, i d'acord amb els mecanismes legalment prevists, els consells insulars i els municipis han d'assumir, en l'àmbit territorial establert, les facultats executives corresponents a competències de l'Administració autonòmica.

TÍTOL II
L'ORGANITZACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ
DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I
DISPOSICIONS GENERALS

Article 5. Òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears està constituïda per òrgans jeràrquicament ordenats.

2. Sota la direcció superior del president i del Govern, l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'estructura en òrgans superiors i òrgans directius.

3. Són òrgans superiors els consellers, i com a tals els correspon establir els plans d'actuació de l'organització situada sota la seva responsabilitat.

4. Són òrgans directius els secretaris generals, els directors generals i els altres òrgans als quals s'hi assimilin en rang, i els correspon l'execució i el desenvolupament dels plans d'actuació.

5. Per a l'exercici de les competències es poden crear òrgans o unitats administratives que funcionalment actuïn fora del territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.¹⁴⁸

¹⁴⁷ En relació amb altres principis d'actuació de l'Administració, *vid.* Llei 4/2011, de 31 de març (§4) i Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern ([BOE núm. 295, de 10 de desembre de 2013](#)).

¹⁴⁸ Sobre la col·laboració entre administracions respecte de les execucions dels actes, *vid.* apartats 4 i 5 de l'article 4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (§1).

Article 6. Òrgans i unitats administratives

1. Les unitats administratives són els elements organitzatius bàsics de l'estructura orgànica i comprenen els llocs de feina vinculats funcionalment per raó de les seves comeses a un comandament superior comú.

2. Les unitats administratives es denominen departaments, serveis, seccions i negociats. Els departaments, serveis i seccions s'estructuren, com a regla general, en dues o més unitats de nivell inferior.

3. Tenen la consideració d'òrgans administratius, a més dels òrgans superiors i dels directius, aquelles unitats administratives a les quals s'atribueixen funcions que tenen efectes jurídics davant de terceres persones o l'actuació de les quals té caràcter preceptiu.

4. Els òrgans superiors i els directius de l'Administració de la comunitat autònoma es creen d'acord amb el que disposen la Llei del Govern de les Illes Balears¹⁴⁹ i aquesta llei. Per a la creació d'altres òrgans administratius s'ha d'atendre el que disposa la normativa estatal bàsica.

5. Les unitats administratives es creen, es modifiquen o se suprimeixen a través de les relacions de llocs de feina.

6. L'inici del funcionament de noves unitats previstes en la relació de llocs de feina només serà efectiu quan s'hagin establert reglamentàriament les funcions que han de desenvolupar.¹⁵⁰

CAPÍTOL II LES CONSELLERIES I LA SEVA ESTRUCTURA INTERNA

Article 7. Les conselleries

L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'organitza en conselleries, a les quals correspon el desenvolupament d'un o de diversos sectors d'activitat administrativa funcionalment homogenis.

Article 8. L'organització interna de les conselleries

1. Les conselleries, per a l'exercici de les funcions que tenen, s'estructuren en:

- a) Secretaria General.
- b) Direccions generals.

2. L'estructura orgànica bàsica de cada conselleria s'ha d'aprovar per decret del president del Govern de les Illes Balears.

3. Els consellers, mitjançant ordre, n'han de desenvolupar l'estructura orgànica bàsica, d'acord amb la relació de llocs de feina vigent, per tal de determinar les funcions atribuïdes a les unitats administratives de cada conselleria.

¹⁴⁹ Vid. Llei 4/2001, de 14 de març (§2).

¹⁵⁰ Quant a la creació d'òrgans administratius, vid. article 11 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (§1).

CAPÍTOL III ELS CONSELLERS

Article 9. Els consellers

1. Els consellers, a més de les atribucions que els corresponen com a membres del Govern, dirigeixen i gestionen l'activitat administrativa de la conselleria en els sectors corresponents i assumeixen la responsabilitat inherent a aquesta direcció.

2. El nomenament i el cessament dels consellers, com també el seu estatut personal i el règim d'incompatibilitats al qual estan sotmesos, es regeixen per les previsions de la Llei del Govern de les Illes Balears.

Article 10. De les atribucions de direcció

1. Correspon, en tot cas, als consellers:

- a) Fixar els objectius de la conselleria, aprovar-ne els plans d'actuació i assignar els recursos necessaris per executar-los, dins els límits de les dotacions pressupostàries corresponents.
- b) Dirigir l'elaboració i l'execució de plans d'actuació de la conselleria i exercir-ne el control d'eficàcia i eficiència, sense perjudici d'allò que disposen la legislació de finances i la pressupostària.
- c) Desenvolupar l'estructura orgànica bàsica que determini, mitjançant ordre i coordinadament amb la relació de llocs de feina vigent, les funcions de les unitats administratives de la conselleria.
- d) Dirigir i coordinar l'actuació dels titulars dels òrgans directius de la conselleria.
- e) Mantenir, en l'àmbit de les competències atribuïdes a la seva conselleria, les relacions institucionals amb els òrgans superiors de l'Administració General de l'Estat, de les comunitats autònomes i de la resta d'administracions públiques territorials.
- f) Resoldre els conflictes d'atribucions que es puguin plantejar entre els òrgans directius de la conselleria o d'aquests amb òrgans directius i de govern dels ens que integren l'administració instrumental adscrits a la seva conselleria, com també aquells que es plantegin entre òrgans o unitats administratives que depenguin d'òrgans directius distints.
- g) Plantejar, si pertoca, els conflictes d'atribucions envers òrgans d'altres conselleries.¹⁵¹
- h) Resoldre els recursos i les reclamacions administratives d'acord amb el que preveu la legislació vigent.
- i) Exercir aquelles altres facultats i atribucions que els corresponguin d'acord amb la legislació vigent.

2. Són indelegables les competències assenyalades en les lletres a), b), f) i g), del número anterior.

Article 11. De les atribucions de gestió

Corresponen als consellers, en l'àmbit de les competències materials atribuïdes a la seva conselleria, les funcions següents:

¹⁵¹ Vid. article 11 e de la Llei 4/2001, de 14 de març (§2), relatiu a la competència del president per resoldre.

- a) Subscriure contractes en nom de l'Administració de la comunitat autònoma.
- b) Autoritzar els convenis de col·laboració i els acords de cooperació que es duiguin a terme amb l'Administració General de l'Estat i la resta d'administracions territorials, o amb els ens públics que en depenen, com també aquells que es duiguin a terme amb persones físiques i jurídiques subjectes a dret privat, i que no correspongui autoritzar-los al Consell de Govern, d'acord amb el que preveu l'article 81 d'aquesta llei.
- c) Subscriure els convenis de col·laboració i els acords de cooperació la firma dels quals no correspon al president de la comunitat autònoma, d'acord amb el que preveuen la lletra h) de l'article 11 de la Llei del Govern de les Illes Balears i l'article 80 d'aquesta llei.
- d) Dirigir els recursos humans de la conselleria, d'acord amb la legislació específica.
- e) Nomenar o, si n'és el cas, proposar, el representant de la conselleria en els òrgans col·legiats, si no ho regula la normativa aplicable.
- f) Trametre al conseller competent en matèria pressupostària l'avantprojecte de l'estat de despeses i de l'estimació d'ingressos de la conselleria i de les entitats públiques dependents.
- g) Gestionar els crèdits per a despeses de les seves seccions pressupostàries i proposar-ne les modificacions.
- h) Autoritzar i disposar les despeses que no siguin de la competència del Consell de Govern i elevar-li'n a l'aprovació les que li corresponen.
- i) Reconèixer les obligacions econòmiques i proposar-ne el pagament.
- j) Exercir aquelles altres facultats i atribucions que els corresponguin d'acord amb la legislació vigent.

CAPÍTOL IV

ELS ÒRGANS DIRECTIUS DE LES CONSELLERIES

Article 12. Dels titulars dels òrgans directius

1. Els titulars dels òrgans directius són nomenats lliurement pel Govern atenent criteris de competència professional i d'experiència. A l'exercici de les seves funcions és aplicable:

- a) La responsabilitat professional, personal i directa per la gestió desenvolupada.
- b) La subjecció al control i a l'avaluació de l'òrgan superior competent, sense perjudici del control establert per la legislació de finances i la pressupostària.

2. Els titulars dels òrgans directius no poden exercir altres funcions que les que se'n deriven del càrrec, ni cap altra activitat professional o mercantil, llevat de la mera administració del seu patrimoni, personal o familiar i, en tot cas, els és aplicable el que disposa la legislació sobre incompatibilitats dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.¹⁵²

¹⁵² Vid. Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ([BOCAIB núm. 150, de 5 de desembre de 1996](#)) i Decret 250/1999, de 3 de desembre, pel qual s'aprova el reglament d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([BOCAIB núm. 156, de 16 de desembre de 1999](#)).

Article 13. Dels secretaris generals

1. Els secretaris generals són els òrgans directius encarregats de la gestió dels serveis comuns, i també de les funcions d'assessorament jurídic i de suport tècnic.

2. Cada conselleria ha de comptar amb un secretari general, el qual ha de ser nomenat i separat per decret del Govern de les Illes Balears, a proposta del titular de la conselleria.

Article 14. De les atribucions dels secretaris generals

Correspon al secretari general:

- a) Prestar assistència tècnica i jurídica al conseller en l'exercici de la potestat normativa i en la producció dels actes administratius que corresponen al conseller, com també a altres òrgans directius de la conselleria, si s'escau.
- b) Informar sobre els projectes de disposicions generals tramitats per la conselleria, en els termes prevists en la Llei del Govern de les Illes Balears.
- c) Elaborar l'avantprojecte de l'estat de despeses i de l'estimació d'ingressos de la conselleria i de les entitats públiques dependents, de manera coordinada amb els directors generals.
- d) Controlar, sota la direcció superior del conseller, la gestió del pressupost de la conselleria.
- e) Exercir, d'acord amb les directrius fixades pel conseller, el control de l'eficàcia i de l'eficiència dels òrgans i de les unitats administratives de la conselleria.
- f) Gestionar, sota la direcció del conseller, els recursos humans de la conselleria.
- g) Tenir cura de les publicacions tècniques de la conselleria, com també preparar compilacions sistematitzades de les disposicions normatives que afectin la conselleria i proposar la refosa o la revisió dels textos normatius que es considerin oportuns.
- h) Gestionar el registre general, els mitjans materials i els serveis auxiliars, com també altres elements organitzatius.
- i) Exercir aquelles altres facultats i atribucions que li corresponen d'acord amb la legislació vigent.

Article 15. Dels directors generals

1. Els directors generals són els òrgans directius encarregats de la gestió d'una o de diverses àrees funcionalment homogènies de cada conselleria.

2. Els directors generals es nomenen i separen per decret del Govern de les Illes Balears, a proposta del titular de la conselleria.

Article 16. De les atribucions dels directors generals

Corresponen als directors generals les funcions següents:

- a) Elaborar els programes d'actuació específics de la direcció general que encapçalen, per tal d'aconseguir els objectius establerts pel conseller, i també dirigir-ne l'execució i controlar-ne el compliment adequat.
- b) Impulsar propostes normatives en les matèries concernents a la seva direcció general.
- c) Proposar al conseller la resolució dels assumptes que afecten les àrees de la seva competència, sempre que no estigui expressament atribuïda a un altre òrgan, com també resoldre'ls quan els correspongui.

- d) Dirigir els òrgans i les unitats administratives que estiguin sota la seva dependència.
- e) Vetllar per la utilització racional i eficient dels mitjans materials i de les dependències a càrrec seu.
- f) Exercir aquelles altres facultats i atribucions que els corresponen d'acord amb la legislació vigent.

CAPÍTOL V ÒRGANS COL·LEGIATS

Article 17. Dels òrgans col·legiats¹⁵³

1. Són òrgans col·legiats de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears aquells que es creïn d'acord amb aquesta llei i que estiguin formats per tres o més persones, als quals s'atribueixin funcions administratives de deliberació, d'assessorament, de proposta, de seguiment, de control o de decisió.

2. El règim jurídic dels òrgans col·legiats a què fa referència aquest capítol s'ha d'ajustar a les normes contingudes en el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, sense perjudici de les peculiaritats organitzatives contingudes en aquesta llei, en les pròpies normes de constitució, en els convenis de creació o en els reglaments interns, si n'és el cas.

3. En el marc de la legislació bàsica estatal, els òrgans col·legiats de l'Administració en què participen organitzacions representatives d'interessos socials, com també els composts per representacions d'administracions públiques diferents, tant si compten amb participació d'organitzacions representatives d'interessos socials com si no, poden establir o completar les normes pròpies de funcionament.

Article 18. Requisits generals de creació

Per a la creació d'un òrgan col·legiat s'han de preveure expressament:

- a) Les finalitats o els objectius que persegueix.
- b) L'adscripció administrativa o dependència jeràrquica.
- c) La composició i els criteris per a la designació del president i dels altres membres.
- d) Les funcions que se li atribueixen.
- e) La dotació dels crèdits pressupostaris necessaris, si n'és el cas, perquè funcioni.

Article 19. Requisits formals per a la creació

1. La creació d'un òrgan col·legiat de l'Administració de la comunitat autònoma requereix una norma específica en el cas que se li atribueixin funcions decisòries, de proposta, d'emissió d'informes preceptius, o de seguiment i control d'altres òrgans de l'Administració.

2. Els òrgans col·legiats que realitzin exclusivament funcions consultives internes o d'assessorament i de consulta no preceptiva es poden crear per conveni, per acord del Consell de Govern, o per resolució del titular de la conselleria interessada.

¹⁵³ Sobre l'inventari d'òrgans col·legiats, *vid.* DA 4a d'aquesta llei.

3. La participació de representants d'altres administracions públiques en requereix l'acceptació voluntària, que una norma aplicable a les administracions afectades la determini o que un conveni l'estableixi.

4. La norma de constitució dels òrgans col·legiats o, si n'és el cas, l'acord o resolució de creació o el conveni pel qual els òrgans col·legiats es creïn ha de determinar, en consideració a les funcions que se li atribueixin, la participació d'organitzacions representatives d'interessos col·lectius, com també d'altres membres que es poden designar d'acord amb les condicions d'experiència o de coneixements especials que hi concorren.

5. La modificació i la supressió dels òrgans col·legiats s'ha de dur a terme de la mateixa manera que s'ha disposat per crear-los, llevat que en l'instrument de creació ja s'hagi fixat el termini previst per a l'extinció.

TÍTOL III LA COMPETÈNCIA

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 20. Principis de competència

1. La competència és irrenunciable i l'han d'exercir els òrgans administratius que la tenen atribuïda com a pròpia per l'ordenament jurídic, llevat que l'exercici de la competència s'atribueixi a altres òrgans en les formes previstes legalment.

2. Quan s'atribueixi una competència genèricament a l'Administració i no s'especifiqui quin òrgan l'ha d'exercir, aquest òrgan s'ha de determinar dins l'estructura orgànica de la conselleria competent per raó de la matèria, i si no es pot entendre atribuïda a un òrgan concret, s'entén que correspon al conseller corresponent.

Article 21. Instruccions, circulars i ordres de servei

1. Els òrgans superiors i directius impulsen i dirigeixen l'activitat administrativa per mitjà d'instruccions, de circulars o d'ordres de servei.

2. Tenen la consideració d'instruccions aquelles regles internes adreçades a establir pautes o criteris d'actuació, per les quals s'han de regir, en general, els òrgans i les unitats administratives dependents, o aquells que les han d'aplicar per raó de la matèria o les tasques que desenvolupen.¹⁵⁴

3. Són circulars aquelles pautes d'actuació interna dictades pels òrgans superiors o directius i encaminades a recordar l'aplicació de determinades disposicions legals o a unificar criteris d'interpretació d'aquestes, amb la finalitat d'aplicar-ne en l'àmbit de l'actuació administrativa una interpretació homogènia.

4. Les ordres de servei són mandats específics dictats per qualsevol òrgan de l'Administració que s'adrecen a un òrgan jeràrquicament inferior per a un supòsit determinat.

¹⁵⁴ Sobre instruccions als serveis jurídics, *vid.* article 72.2 d'aquesta Llei.

5. Quan una disposició ho estableixi així, o en aquells casos en què es consideri convenient que els ciutadans o la resta d'òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma en tinguin coneixement, el titular de la conselleria pot ordenar la publicació de les instruccions i circulars en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 22. L'abstenció

1. Els titulars dels òrgans i el personal de l'Administració de la comunitat autònoma i de la seva administració instrumental s'han d'abstenir d'intervenir en el procediment quan es trobin en alguna de les causes establertes a la legislació bàsica estatal.

2. Els que es considerin afectats per una causa d'abstenció, ho han de comunicar per escrit al seu immediat superior jeràrquic, el qual ha de resoldre el que pertorqui. A aquests efectes, s'entén que el Consell de Govern actua com a superior jeràrquic dels consellers, i que aquests actuen com a superiors jeràrquics dels titulars dels òrgans de govern o de direcció dels ens instrumentals quan els seus estatuts no prevegin el competent per resoldre sobre abstencions.

3. L'actuació del titular d'un òrgan o del personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma en qui recaigui alguna causa d'abstenció no implica necessàriament la invalidesa dels actes en què hagi intervengut, i el superior jeràrquic els pot convalidar, d'acord amb l'apartat anterior.

4. La no-abstenció quan pertorqui fer-ho donarà lloc a les responsabilitats de qui incorri en la causa d'abstenció.

5. L'abstenció, també la poden ordenar els superiors jeràrquics i els òrgans que actuïn amb aquest caràcter d'acord amb l'apartat 2 d'aquest article, quan l'afectat no en dugui a terme la comunicació de manera voluntària.

Article 23. La recusació

1. Les persones interessades en un procediment poden promoure la recusació dels titulars dels òrgans i del personal de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i de la seva administració instrumental, quan hi hagi alguna de les causes establertes per a l'abstenció en la legislació estatal bàsica.

2. La recusació s'ha de plantejar per escrit davant l'òrgan el titular del qual es pretén recusar o davant el seu immediat superior jeràrquic, que és el competent per resoldre l'incident de recusació i designar la persona que ha de substituir el recusat. Per determinar l'òrgan superior jeràrquic, s'ha d'atendre el que preveu l'apartat 2 de l'article anterior.

3. Quan la persona recusada ho és en qualitat de membre d'un òrgan col·legiat, ha de resoldre l'òrgan que la nomena.

4. La presentació de l'escrit de recusació suspèn la tramitació del procediment principal des de la data en què té entrada en el registre de l'òrgan afectat o en el del competent per resoldre-la.

5. La recusació es tramita pel procediment establert en la legislació bàsica estatal, sense perjudici de les normes específiques d'aquest article.

CAPÍTOL II

LA TRANSFERÈNCIA DE LA TITULARITAT DE LA COMPETÈNCIA

Article 24. La desconcentració

1. El Govern i els consellers, en ús de la seva potestat reglamentària, poden desconcentrar les competències pròpies dels òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma en altres òrgans jeràrquicament dependents d'aquests.

2. La desconcentració ha de respectar tant les previsions de la llei, quan aquesta hagi atribuït la competència, com les limitacions previstes per a la delegació de competències.

3. La competència desconcentrada es pot delegar d'acord amb el que disposa aquesta llei.

CAPÍTOL III

LA TRANSFERÈNCIA DE L'EXERCICI DE LA COMPETÈNCIA

Article 25. La delegació interorgànica

1. Mitjançant un acte motivat, els òrgans administratius poden delegar l'exercici de les seves competències, conservant-ne la titularitat, en altres òrgans de l'Administració autonòmica de rang igual o inferior, encara que no siguin jeràrquicament dependents.

2. La delegació és revocable en qualsevol moment, sense perjudici del que disposa l'article 28 per a l'avocació,¹⁵⁵ i correspon la revocació al mateix òrgan que l'ha atorgada.

3. No es pot delegar l'exercici de les competències següents:

- a) Les atribuïdes directament per la Constitució o l'Estatut d'autonomia a un òrgan determinat.
- b) Les que estableix com a indelegables la normativa bàsica estatal de règim jurídic de les administracions públiques.
- c) Les que estableixi com a indelegables una norma amb rang legal.

4. Les resolucions adoptades per delegació han d'indicar expressament aquesta circumstància juntament amb l'especificació de l'òrgan que delega i de la publicació oficial d'aquesta delegació.

5. Aquestes resolucions s'entenen dictades per l'òrgan delegant a tots els efectes, i la delegació implica la transmissió global de l'exercici de la competència, inclosa, si n'és el cas, la resolució del recurs de reposició, llevat que expressament se n'exclougui alguna facultat a la mateixa resolució de delegació.

6. No es pot delegar una competència delegada, llevat que així ho permeti una norma amb rang de llei.

7. Per delegar les competències atribuïdes a òrgans col·legiats s'ha de respectar el quòrum exigat a aquells per exercir-les.

Article 26. La delegació en favor de l'administració instrumental

1. En els termes prevists en l'article anterior, els consellers poden delegar l'exercici de les seves competències en els òrgans de direcció dels ens que integren

¹⁵⁵ Vid. nota 157.

l'administració instrumental, adscrits a la seva conselleria, sempre que aquest exercici sigui compatible amb l'objecte i les finalitats de l'ens.¹⁵⁶

2. En aquest cas, l'eficàcia de la delegació ha de quedar condicionada a l'acceptació prèvia per part de l'ens a favor de qui es fa la delegació.

Article 27. Publicitat i eficàcia

La delegació de competències, com també la revocació, produeixen efectes a partir de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 28. L'avocació¹⁵⁷

1. La competència s'exerceix per avocació quan els òrgans superiors i directius de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears atreuen el coneixement i la resolució d'un procediment determinat que correspon, per qualsevol títol d'atribució, als seus òrgans dependents.

2. En els supòsits de delegació de competències en òrgans no dependents jeràrquicament, el coneixement d'un assumpte comprès en la matèria delegada, pot ser avocat únicament per l'òrgan delegant.

3. L'avocació exercida pels òrgans directius ha de ser autoritzada amb caràcter previ pel conseller del qual depenen.

4. L'avocació no implica transferència de la titularitat de la competència i mai no té caràcter general. Només pot tenir efectes per a un o diversos procediments concrets, determinats o determinables, s'ha d'acordar motivadament i s'ha de notificar a les persones interessades amb caràcter previ a la resolució final del procediment.

5. L'avocació ha d'adoptar la mateixa forma jurídica que la prevista per a la delegació.

6. Contra l'acte d'avocació no es pot interposar cap recurs, encara que aquest acte es pot impugnar en el recurs que, si n'és el cas, s'interposi contra la resolució del procediment.

Article 29. La delegació en favor dels ens territorials

Les competències atribuïdes a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears es poden delegar en una altra administració territorial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposen l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i la normativa reguladora dels ens territorials.

CAPÍTOL IV

ALTRES FORMES D'EXERCICI DE LA COMPETÈNCIA

Article 30. L'encomana de gestió

1. Les activitats de caràcter material, tècnic o de serveis dels òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma es poden encomanar a altres òrgans de la mateixa administració, inclosos altres ens públics dependents d'aquesta, per raons d'eficàcia o quan no es posseeixen els mitjans tècnics apropiats per dur-les a terme.

¹⁵⁶ Vid. Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 112, de 29 de juliol de 2010](#)).

¹⁵⁷ En la versió oficial publicada en el BOIB figura incorrectament el terme «advocació».

L'encomana de gestió s'ha de formalitzar per acord exprés dels òrgans o de les entitats que hi intervenen.

2. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears pot encomanar la gestió de determinades funcions materials, tècniques o de serveis, que tenguin atribuïdes com a pròpies o per delegació, a una altra administració, d'acord amb el que disposen l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, la normativa bàsica estatal i la normativa reguladora de cada administració.

3. L'eficàcia de l'encomana de gestió queda condicionada a la publicació íntegra en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

4. L'encomana de gestió no implica la cessió de la titularitat de la competència ni dels elements substantius del seu exercici, i és responsabilitat de l'òrgan o de l'entitat encomanant dictar els actes o les resolucions que donin suport a l'activitat material concreta objecte de l'encomana o en els quals s'integri aquesta activitat.

5. L'encomana de gestió no pot implicar facultats de resolució sobre les matèries que hagin estat encomanades. Això no obstant, es poden dictar els actes d'instrucció que siguin necessaris per executar les resolucions derivades de l'encomana, sempre que no es tracti d'actes de tràmit susceptibles de recurs.

Article 31. La delegació de firma¹⁵⁸

1. Els titulars dels òrgans administratius poden delegar, en matèries de la seva competència atribuïda per qualsevol títol, la firma de les resolucions i dels actes administratius en els titulars dels òrgans o de les unitats administratives dependents, llevat dels supòsits indelegables establerts en aquesta llei.

2. En els actes i les resolucions dictades en règim de delegació de firma ha de constar l'autoritat de procedència.

3. S'han de comunicar al superior jeràrquic aquelles delegacions de firma que tenen caràcter permanent.

Article 32. La suplència¹⁵⁹

1. Els titulars dels òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han de substituir en les seves funcions, de manera temporal, en els supòsits d'absència, de malaltia o de vacant, d'acord amb el que estableix aquesta llei, llevat del que disposa la normativa específica per als membres del Govern.

2. La suplència es limita al despatx ordinari i a la tramitació dels actes que són competència, pròpia o delegada, de l'òrgan el titular del qual se substitueix.

3. Les suplències es poden establir per a un àmbit general o per a un àmbit específic, i també per a supòsits concrets.

4. Poden coexistir simultàniament distintes suplències d'un mateix titular, i en aquest cas s'entén que la d'àmbit específic preval a la d'àmbit general, i ambdues poden quedar en suspens si se n'estableix una per a un supòsit concret.

5. La designació de suplents s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, llevat que sigui per a supòsits concrets.

¹⁵⁸ Aquest article desenvolupa el règim general de la suplència establert en l'article 17 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (§1).

¹⁵⁹ Ídem nota anterior.

Article 33. La suplència dels titulars dels òrgans directius i d'altres òrgans

1. La suplència dels titulars dels òrgans directius s'ha de dur a terme de la manera següent:

- a) Els secretaris generals, els directors generals i els altres òrgans directius, ha de suplir-los l'òrgan directiu que determini el conseller.
- b) Si no s'ha designat expressament un suplent, el secretari general supleix els directors generals, i si no n'hi ha, el director general més antic en el càrrec o, si dos o més tenen la mateixa antiguitat, el de més edat.
- c) Si no hi ha designació expressa, el director general més antic en el càrrec supleix el secretari general o, si dos o més tenen la mateixa antiguitat, el de més edat.

2. En la resta de casos, la suplència l'ha de determinar el superior jeràrquic del titular de l'òrgan afectat entre els titulars d'òrgans del mateix rang o del rang immediatament inferior. Si no hi ha designació expressa, els supleix el superior jeràrquic.

TÍTOL IV DRETS DELS CIUTADANS

Article 34. Principis generals

1. Els ciutadans, en les relacions amb l'Administració de la comunitat autònoma, tenen els drets establerts en aquesta llei, a més dels que els reconeix la legislació bàsica de l'Estat.¹⁶⁰

2. L'Administració de la comunitat autònoma en la seva actuació ha d'assegurar, mitjançant mesures adequades, l'efectivitat d'aquests drets. Amb aquest objectiu, l'actuació administrativa ha de procurar en la relació amb els ciutadans:

- a) Oferir-los l'accés igualitari als serveis públics.
- b) Facilitar-los un tractament personalitzat i adequat a les seves condicions socials i culturals.
- c) Mantenir-hi una relació activa, de manera que pugui anticipar-se a les seves necessitats i expectatives.
- d) Vetllar per la millora contínua dels serveis i de les prestacions públiques, mitjançant models de gestió enfocats cap a la innovació i l'avaluació de resultats per part de les persones usuàries.
- e) Prendre en consideració la percepció i les opinions que rebin de les persones usuàries sobre la prestació dels serveis.
- f) Promoure la utilització general de les tècniques i dels mitjans electrònics, telefònics i telemàtics, i assegurar la confidencialitat de les comunicacions.

Article 35. Dret d'atenció adequada

Qualsevol persona que estableix una relació amb l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears té dret a ser atesa amb cortesia, diligència i confidencialitat, i sense discriminacions per raó de sexe, llengua, raça, religió, condició social, nacionalitat, origen o opinió.

¹⁶⁰ Sobre drets dels ciutadans, *vid.* article 35 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (§1). *Vid.*, també, Llei 4/2011, de 31 de març (§4) i Llei 19/2013, de 9 de desembre, esmentada en la nota 147.

Article 36. Dret a la imparcialitat administrativa

Els ciutadans tenen dret que tots els òrgans i totes les unitats administratives integrants de l'Administració de la comunitat autònoma tractin els seus assumptes de manera imparcial i equitativa, sense dilacions indegudes.

Article 37. Dret de presentació d'escrits i documents

1. Qualsevol ciutadà té dret a presentar escrits i documents en qualsevol registre dependent de l'Administració autonòmica i a obtenir constància d'aquesta presentació. Els encarregats dels registres no en poden limitar o impedir la presentació per raons formals o derivades del contingut de l'escrit, llevat que del mateix document no puguin extreure la informació mínima necessària per tramitar-lo.

2. Els ciutadans tenen dret a no presentar documents que ja estan en poder de l'Administració autonòmica; això no obstant, els ciutadans han d'identificar l'expedient en què hi ha el document. Les formes d'exercici d'aquest dret s'han de concretar reglamentàriament.¹⁶¹

3. Els ciutadans tenen dret a efectuar per via telemàtica els tràmits necessaris per accedir a una activitat de serveis i al seu exercici.¹⁶²

Article 38. Dret d'accés a arxius i registres¹⁶³

1. Qualsevol ciutadà té dret a accedir als arxius i registres administratius en els termes prevists en la normativa vigent.¹⁶⁴

2. El dret d'accés comporta el d'obtenir còpies o certificats dels documents, amb el pagament previ, si n'és el cas, de les exaccions que s'hagin establert legalment.

Article 39. Dret a la qualitat dels serveis públics

1. Els ciutadans tenen dret a exigir els nivells de qualitat en la prestació dels serveis públics que hagin establert els òrgans competents.

2. El Govern de les Illes Balears ha d'adoptar algun dels models reconeguts i existents en relació amb l'avaluació de la qualitat dels serveis públics, a fi que els òrgans de l'Administració puguin autoavaluar-ne, periòdicament, l'activitat.

3. El Govern pot establir premis o una altra mena d'incentius per promoure entre els seus òrgans la millora contínua de la qualitat dels serveis.

4. En l'organització dels serveis públics s'han de tenir en compte especialment les necessitats de les persones pertanyents a col·lectius socialment més desprotegits.

Article 40. Dret de petició

1. Qualsevol ciutadà té el dret de petició davant l'Administració de la comunitat autònoma, d'acord amb la Constitució i la llei orgànica que el regula.¹⁶⁵

¹⁶¹ Vid. Decret 6/2013, de 8 de febrer (§5).

¹⁶² Apartat afegit per la Llei 12/2010, de 12 de novembre, esmentada en la nota 145.

¹⁶³ Sobre gestió documental dels arxius, *vid.* DA 8a d'aquesta Llei.

¹⁶⁴ Vid. articles 35 h, 37 i 48.6 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (§1) i Llei 19/2013, de 9 de desembre, esmentada en la nota 147.

¹⁶⁵ Vid. article 89.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (§1), article 29 de la Constitució espanyola (BOE núm. 311, de 29 de desembre de 1978), i LO 4/2001, de 12 de novembre, reguladora del dret de petició (BOE núm. 272, de 13 de novembre de 2001).

2. Les peticions poden expressar també suggeriments o queixes relatius al funcionament dels serveis públics que, en defecte de procediment específic per a la seva atenció i resposta, s'han de tramitar d'acord amb el procediment establert en la Llei orgànica reguladora del dret de petició.¹⁶⁶

Article 41. Dret d'informació¹⁶⁷

1. Qualsevol ciutadà té dret a ser informat sobre els assumptes que l'afecten. Per a això, en les seus i en les dependències principals de cada conselleria s'han de constituir unitats d'informació i atenció ciutadana.

2. L'Administració de la comunitat autònoma està obligada a:

- a) Informar permanentment i de manera actualitzada sobre l'organització pròpia, com també sobre els principals serveis i prestacions públiques, i facilitar tota aquella informació relativa a la identificació i localització de les diverses unitats administratives.¹⁶⁸
- b) Oferir informació general sobre els procediments vigents de competència de l'Administració de la comunitat autònoma.¹⁶⁹
- c) Informar dels mitjans d'impugnació i de reclamació a l'abast del ciutadà.
- d) Informar i posar a l'abast de les persones interessades els models de declaració responsable i comunicació prèvia, que hauran d'incloure de manera expressa i clara els requisits exigits en cada cas, i que hauran d'estar publicats en el web de la comunitat autònoma, així com la relació permanentment actualitzada de tots els procediments en què s'admeten.¹⁷⁰

3. El Govern ha d'adoptar les mesures adequades perquè els consells insulars i les altres entitats territorials puguin oferir als ciutadans informació sobre els serveis de l'Administració de la comunitat autònoma a què fa referència aquest article.

4. Així mateix, l'Administració de la comunitat autònoma ha d'informar les comunitats balears assentades fora del territori balear sobre l'organització pròpia i sobre els principals serveis i prestacions públiques de què puguin ser beneficiàries.

TÍTOL V L'ACTIVITAT ADMINISTRATIVA

Article 42. Forma dels actes administratius

La forma dels actes administratius, llevat que una llei n'exigeixi específicament una altra, és la següent:

¹⁶⁶ Vid. Decret 82/2009, de 13 de novembre, pel qual es regula la gestió de les queixes i els suggeriments sobre el funcionament dels serveis públics de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 170 Ext., de 20 de novembre de 2009](#)) i Ordre de la consellera d'Administracions Públiques d'1 d'agost de 2014 per la qual es desplega el Decret 82/2009, de 13 de novembre ([BOIB núm. 107, de 9 d'agost de 2014](#)).

¹⁶⁷ Vid. Decret 6/2013, de 8 de febrer (§5).

¹⁶⁸ Vid. la regulació de la seu electrònica en el Decret 113/2010, de 5 de novembre, d'accés electrònic als serveis públics de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 165, de 13 de novembre de 2010](#)).

¹⁶⁹ Vid. article 14 de la Llei 4/2011, de 31 de març (§4) i article 7 del Decret 6/2013, de 8 de febrer (§5).

¹⁷⁰ Lletra introduïda per la Llei 12/2010, de 12 de novembre, esmentada en la nota 145.

- a) Els actes dictats pel president adopten la forma de decret.
- b) Els actes dictats pel Govern i per les comissions delegades adopten la forma d'acord.
- c) Els actes dictats pel vicepresident i pels consellers adopten la forma de resolució.
- d) Els actes dictats per altres òrgans han d'adoptar la forma de resolució i, si es tracta d'òrgans col·legiats, la d'acord.

CAPÍTOL I LA LLENGUA¹⁷¹

Article 43. Ús del català en l'actuació administrativa¹⁷²

1. L'Administració de la comunitat autònoma i les entitats que integren l'administració instrumental han d'emprar el català en les seves actuacions internes i en la relació entre elles. També l'han d'emprar normalment en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques, residents a l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret de les persones interessades a rebre-les en castellà, si han de ser atesos en aquesta llengua.

2. L'ús del català en l'actuació dels òrgans administratius integrants de les administracions a què fa referència l'apartat anterior ha de ser regulat per disposicions reglamentàries.

Article 44. Ús del català en els procediments administratius¹⁷³

1. En els procediments administratius tramitats per l'Administració de la comunitat autònoma i les entitats que integren l'administració instrumental s'ha d'emprar el català, sens perjudici del dret de les persones interessades a ser ateses en la llengua oficial de la seva elecció i a presentar escrits i documents, a fer manifestacions i, si ho sol·liciten, a rebre notificacions en castellà.

2. L'Administració ha de lliurar a les persones interessades que ho sol·licitin en cada cas, en la llengua oficial demanada, un testimoniatge traduït de les actuacions o de la documentació que els afecta. La sol·licitud de traducció no pot comportar cap perjudici o despesa a la persona sol·licitant, ni retards en el procediment ni la suspensió de la tramitació o dels terminis establerts.

¹⁷¹ Sobre l'àmbit d'aplicació a altres ens, *vid.* DA 5a d'aquesta Llei. *Vid.*, també, Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears ([BOCAIB núm. 15, de 20 de maig de 1986](#)) i Acord del Consell de Govern de les Illes Balears de 22 d'octubre de 2001, pel qual s'aproven les «Recomanacions sobre la redacció, en català, de disposicions generals i d'actes administratius» ([BOIB núm. 24, de 23 de febrer de 2002](#)).

¹⁷² Títol i redacció d'aquest article modificats per la Llei 9/2012, de 19 de juliol, i per la Llei 1/2016, de 3 de febrer, ambdues esmentades en la nota 145.

¹⁷³ Títol d'aquest article i redacció de l'apartat 1 modificats per la Llei 9/2012, de 19 de juliol, i per la Llei 1/2016, de 3 de febrer, ambdues esmentades en la nota 145.

CAPÍTOL II

DISPOSICIONS SOBRE EL PROCEDIMENT ADMINISTRATIU

Article 45. De l'inici del procediment, la declaració responsable i la comunicació prèvia¹⁷⁴

1. Els procediments s'inicien d'ofici o a sol·licitud de la persona interessada, i se'ls ha d'assignar un codi d'identificació indicatiu del tipus d'expedient de què es tracta i del número correlatiu dins l'any d'inici, que també hi ha de constar.

2. En els procediments iniciats a sol·licitud de la persona interessada adreçats a l'accés o l'exercici d'una activitat de serveis, així com en aquells altres supòsits en què es determini reglamentàriament, es pot presentar una declaració responsable o una comunicació prèvia, que tindran els efectes prevists per la normativa corresponent i, amb caràcter general, permeten des del dia de la seva presentació l'inici de l'activitat, sens perjudici de les facultats de comprovació i inspecció que té atribuïdes l'administració pública.

3. S'entén per declaració responsable el document, subscrit per una persona interessada o per qui la representi, en el qual manifesta que, sota la seva responsabilitat, compleix els requisits establerts normativament per iniciar una activitat econòmica, empresarial o professional, que disposa de la documentació que ho acredita i que es compromet a mantenir el compliment d'aquests requisits durant el temps en què mantengui l'activitat esmentada.

4. S'entén per comunicació prèvia el document subscrit per una persona interessada o per qui la representi, mitjançant el qual es posen en coneixement de l'administració pública les seves dades identificatives i la resta de requisits exigits per exercir un dret o iniciar una activitat.

5. Pot ser exigida per la norma que reguli la presentació de la declaració responsable o la comunicació prèvia la presentació necessària de la documentació acreditativa dels requisits exigits en cada cas.

6. La presentació d'una declaració responsable o una comunicació prèvia faculta l'administració competent a comprovar, per qualsevol mitjà admès en dret i en qualsevol moment, la veracitat de les dades i el compliment dels requisits. En aquest sentit, s'impulsarà la funció inspectora dels òrgans competents i es podrà indicar reglamentàriament un termini per dur a terme les actuacions pertinents.

7. La inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de qualsevol dada o manifestació a què es refereixi una declaració responsable o una comunicació prèvia, o la documentació acreditativa dels requisits que s'exigeixi, determina la impossibilitat de continuar l'exercici de l'activitat afectada des del moment en què es tenguí constància dels fets, sens perjudici de les responsabilitats penals, civils o administratives que pertoquin.

En el cas que es detecti un error, una inexactitud o una ommissió en les dades declarades que no siguin de caràcter essencial, se suspendrà l'activitat, amb

¹⁷⁴ Article modificat per la Llei 12/2010, de 12 de novembre, esmentada en la nota 145. *Vid.* articles 39 bis i 71 bis de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (§1) i article 22 del Decret 6/2013, de 8 de febrer (§5). *Vid.*, també, Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat ([BOE núm. 295, de 10 de desembre de 2013](#)), tot i que aquesta Llei està recorreguda davant el Tribunal Constitucional (*vid.* recursos d'inconstitucionalitat [1397/2014](#), [1411/2014](#) i [1454/2014](#), publicats en el [BOE núm. 91, de 15 d'abril de 2014](#), i [5437/2014](#), publicat en el [BOE núm. 241, de 4 d'octubre de 2014](#)).

l'audiència prèvia de la persona interessada, i s'instruirà un expedient d'esmena de defectes o, si escau, un de sancionador. Si hi ha risc per a les persones o les coses, la suspensió podrà ser adoptada cautelarment de manera immediata mitjançant una resolució motivada.

8. La manca de presentació de la declaració responsable o la comunicació prèvia quan sigui necessari serà objecte de la sanció administrativa corresponent d'acord amb el que disposi la llei sectorial que pertorqui en cada cas.

9. La persona interessada ha d'informar l'administració de qualsevol canvi en les dades incloses en la comunicació prèvia o la declaració responsable des del moment que es presentin fins que acabi l'activitat.

Article 46. Tramitació i custòdia dels expedients

La tramitació dels procediments i la custòdia dels expedients correspon a l'òrgan responsable del procediment, el qual ha d'identificar, si n'és el cas, l'instructor corresponent.

Article 47. Efectes de la presentació de sol·licituds i documents

La presentació de sol·licituds i de documents, d'acord amb el que preveu la legislació bàsica del procediment administratiu comú, produeix efectes quant al compliment dels terminis pels ciutadans. Això no obstant, el còmput del termini establert per resoldre i notificar comença a comptar des de la data d'entrada en el registre de l'òrgan competent per tramitar-los.

Article 48. Actuacions i documentació dels expedients¹⁷⁵

1. L'instructor del procediment ha de fer constar mitjançant diligència les actuacions que la persona interessada dugui a terme davant l'Administració, o les que faci ell mateix, que siguin d'interès per a la tramitació de l'expedient.

2. Els documents de l'expedient han d'anar correctament foliats per ordre cronològic d'unió d'aquests a l'expedient.

Article 49. Informació dels procediments en tramitació

La informació sobre l'estat o el contingut dels procediments en tramitació, i la identificació de les autoritats i dels funcionaris sota la responsabilitat dels quals es tramiten els procediments, només es pot facilitar a les persones que tenen la condició d'interessades en cada procediment o als seus representants legals, i l'han d'aportar les diverses unitats de gestió de l'Administració de la comunitat autònoma.

Article 50. Durada dels procediments

1. Els terminis màxims per dictar i notificar la resolució expressa en els procediments de competència de la comunitat autònoma són els que fixi la norma reguladora del procediment corresponent i no poden excedir de sis mesos, llevat que una llei n'estableixi un de més ampli o així es prevegi en la normativa comunitària europea.

¹⁷⁵ En relació amb la tramitació de la documentació no exigible per l'Administració, *vid.* article 27 del Decret 6/2013, de 8 de febrer (§5).

2. Quan les normes reguladores dels procediments no fixin el termini màxim per dictar i notificar la resolució expressa, aquest termini és de sis mesos.

3. Els terminis màxims per dictar i notificar la resolució expressa en els procediments sancionadors i disciplinaris respecte dels quals la comunitat autònoma disposa de competència normativa són els següents:

- a) Un any, en els procediments ordinaris.
- b) Sis mesos, en els procediments simplificats o abreujats.
- c) El que estableix la normativa procedimental de caràcter específic, si el termini fixat és superior a l'establert en les lletres anteriors.

Article 51. Efectes del silenci¹⁷⁶

En els procediments iniciats a sol·licitud de persona interessada, el transcurs del termini habilitat per resoldre el procediment i notificar la resolució sense que se n'hagi notificat la resolució expressa faculta la persona interessada per entendre estimada la sol·licitud per silenci administratiu, excepte en els procediments següents, en els quals s'ha d'entendre desestimada:

- a) Els procediments per a la concessió d'ajudes i de subvencions públiques.¹⁷⁷
- b) Els procediments prevists en una norma amb rang de llei per raons imperioses d'interès general o en una norma de dret comunitari.¹⁷⁸

Article 52. Execució dels procediments

Les mesures d'execució previstes en els acords i en les resolucions han de ser ordenades pel mateix òrgan que les ha dictades.

CAPÍTOL III DE LA REVISIÓ DELS ACTES EN VIA ADMINISTRATIVA

Article 53. L'exhauriment de la via administrativa

- 1. Exhaureixen la via administrativa:
 - a) Els actes dictats pel president i pel Consell de Govern.
 - b) Els acords de les comissions delegades del Govern i les resolucions dels consellers, llevat que una llei n'estableixi el contrari.
 - c) Les resolucions dels recursos d'alçada.
 - d) La resolució dels procediments de reclamació o d'impugnació als quals fa referència l'article 59 d'aquesta llei.
 - e) Els acords, pactes o convenis que tenguin la condició d'acabadors dels procediments prevists en les normes bàsiques del règim jurídic.
 - f) Les resolucions d'altres òrgans, quan una norma de rang legal o reglamentari ho estableixi així.

¹⁷⁶ Sobre el règim general del silenci, *vid.* article 43 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (§1).

¹⁷⁷ *Vid.* DLEG 2/2005, de 28 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de subvencions ([BOIB núm. 196, de 31 de desembre de 2005](#)).

¹⁷⁸ Lletre modificada per la Llei 12/2010, de 12 de novembre, esmentada en la nota 145.

2. En els ens que integren l'administració instrumental exhauereixen la via administrativa els actes emanats dels òrgans de direcció unipersonals o col·legiats, si així ho preveuen els seus estatuts o la norma de creació.

SECCIÓ 1a LA REVISIÓ DELS ACTES I DE LES DISPOSICIONS

Article 54. Revisió d'actes i disposicions nuls

1. Els procediments de revisió d'actes nuls s'inicien d'ofici per l'òrgan autor de l'acte, o a sol·licitud de persona interessada. La resolució d'aquests procediments correspon al conseller competent per raó de la matèria, llevat que l'acte provengui d'una comissió delegada o del Consell de Govern, i en aquest cas correspon al Consell de Govern.

2. En els procediments de revisió d'ofici de disposicions administratives la competència per iniciar-los i resoldre'ls correspon a l'òrgan que les hagi aprovades.

3. *Derogat*¹⁷⁹

4. La declaració de nul·litat requereix dictamen previ i favorable del Consell Consultiu.

Article 55. Declaració de lesivitat d'actes anul·lables

1. Els procediments per declarar la lesivitat dels actes anul·lables els ha d'iniciar l'òrgan autor de l'acte.

2. La competència per declarar la lesivitat dels actes anul·lables correspon al conseller competent per raó de la matèria, llevat que l'acte provengui d'una comissió delegada o del Consell de Govern, i en aquest cas correspon al Consell de Govern declarar-la.

3. *Derogat*¹⁸⁰

Article 56. Revocació i rectificació¹⁸¹

1. La revocació dels actes de gravamen o desfavorables i la rectificació dels errors materials, aritmètics i de fet en actes i disposicions administratives correspon a l'òrgan que hagi dictat l'acte o la disposició.

2. La rectificació d'errors ha d'especificar, si n'és el cas, els efectes jurídics que se'n deriven, i s'ha de notificar o publicar preceptivament quan faci referència a actes que hagin estat notificats o publicats.

3. Les errates en el text publicat, respecte del text rebut, en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, poden ser corregides per l'òrgan encarregat del butlletí, tot i que prèviament ho ha de comunicar a l'òrgan del qual hagi emanat l'acte o la disposició objecte de correcció.

¹⁷⁹ Apartat derogat per la Llei 7/2010, de 21 de juliol, esmentada en la nota 145.

¹⁸⁰ Ídem nota anterior.

¹⁸¹ *Vid.* articles 105 i 106 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (§1). Sobre rectificació d'errades publicades en el BOIB, *vid.* Decret 68/2012, de 27 de juliol, pel qual es regula el Butlletí Oficial de les Illes Balears ([BOIB núm. 111, de 2 d'agost de 2012](#)).

SECCIÓ 2a EL RÈGIM DE RECURSOS

Article 57. Recurs de reposició

1. Contra els actes que exhaureixen la via administrativa es pot interposar amb caràcter potestatiu recurs de reposició davant el mateix òrgan que els dictà.

2. En cap cas no es pot interposar recurs de reposició contra la resolució d'un recurs administratiu, ni en els supòsits prevists en les lletres d) i e) de l'apartat 1 de l'article 53.

Article 58. Recurs d'alçada

1. Els actes dels òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma que no exhaureixen la via administrativa, com també els actes de tràmit en aquells supòsits prevists en la normativa bàsica de procediment administratiu, són susceptibles de recurs d'alçada davant l'òrgan superior jeràrquic.

2. A aquests efectes, s'entén que el conseller és l'òrgan superior jeràrquic dels òrgans directius adscrits a la conselleria. En la resta d'òrgans administratius, la jerarquia la determinen les disposicions d'estructura orgànica.

3. Així mateix, es pot interposar recurs d'alçada davant el Consell de Govern, pel que fa als actes dictats per les comissions delegades o pels consellers, quan una llei prevegi que aquests actes no exhaureixen la via administrativa.

4. Els actes i les resolucions dels òrgans superiors de direcció dels ens que integren l'administració instrumental de la comunitat autònoma són objecte de recurs d'alçada davant el conseller titular de la conselleria a la qual estiguin adscrits, sempre que aquests actes no exhaureixin la via administrativa.

Article 59. Substitució dels recursos administratius

1. El recurs d'alçada i el de reposició es poden substituir per altres procediments d'impugnació o de reclamació, de conciliació, de mediació i d'arbitratge, davant òrgans col·legiats o comissions específiques que no estiguin sotmesos a instruccions jeràrquiques. Aquesta substitució es pot establir en supòsits o en àmbits sectorials determinats i quan l'especificitat de la matèria ho justifiqui així i, en tot cas, per llei.

2. La resolució d'aquests procediments deixa expedita la via contenciosa administrativa.

Article 60. Recurs extraordinari de revisió

El recurs extraordinari de revisió s'ha d'interposar i s'ha de resoldre en els termes que preveu la legislació reguladora del procediment administratiu comú.

CAPÍTOL IV LES RECLAMACIONS PRÈVIES

Article 61. Reclamacions prèvies a la via judicial civil i laboral

1. El termini per a la interposició de les reclamacions prèvies a la via judicial civil o laboral és el que preveuen les normes específiques sobre el termini de prescripció o de caducitat de l'exercici de cada acció.

2. Les reclamacions prèvies a la via judicial civil, les ha de resoldre el conseller competent en la matèria objecte de reclamació, llevat de les relatives als béns i drets de titularitat de la comunitat autònoma, la resolució de les quals correspon al conseller competent en matèria de patrimoni.

3. El termini de resolució i notificació de les reclamacions prèvies a la via judicial civil és de tres mesos. Una vegada transcorregut aquest termini, la persona interessada pot considerar desestimada la seva reclamació als efectes de formular la demanda judicial corresponent.

4. Les reclamacions prèvies a la via judicial laboral, les ha de resoldre el conseller competent en matèria de personal, amb l'informe previ de l'òrgan del qual depèn el centre de treball en relació amb el qual es reclama. Si transcorre un mes sense que se li hagi notificat cap resolució, el treballador pot entendre desestimada la reclamació als efectes de l'acció judicial laboral.

CAPÍTOL V

L'ACTUACIÓ ADMINISTRATIVA EN MATÈRIA TRIBUTÀRIA

Article 62. Procediments en matèria tributària

1. Els procediments administratius en matèria tributària s'han de regir per la seva normativa específica.

2. La revisió d'actes en via administrativa en matèria tributària s'ha d'ajustar al que disposen la Llei general tributària i les disposicions dictades en desplegament d'aquesta llei.

3. Els actes dictats per l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria tributària són susceptibles de recurs potestatiu de reposició i de reclamació economicoadministrativa davant la Junta Superior d'Hisenda de les Illes Balears, d'acord amb la normativa reguladora d'aquest òrgan.¹⁸²

CAPÍTOL VI

LA CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA

Article 63. Règim

Els contractes que formalitzi l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han de regir per la legislació bàsica de l'Estat i per la normativa autonòmica que la desplega.

Article 64. Òrgans de contractació

1. Els consellers són els òrgans de contractació de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i formalitzen els contractes en nom d'aquesta, sense

¹⁸² Vid. Decret 20/2012, de 16 de març, pel qual es regula l'estructura dels òrgans competents per conèixer i resoldre les reclamacions economicoadministratives que es produeixen en l'àmbit de la gestió econòmica, financera i tributària de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 42, de 22 de març de 2012](#)).

perjudici de les facultats d'autorització que en aquesta matèria té atribuïdes el Consell de Govern.

2. En l'àmbit de l'administració instrumental són òrgans de contractació aquells que especifiquen els seus estatuts.

3. No obstant el que estableixen els apartats anteriors, i sense perjudici de les competències de direcció que corresponen al Consell de Govern, l'òrgan de contractació centralitzada en l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i dels ens del sector públic autonòmic és el conseller competent en matèria de contractació pública que, a aquests efectes, pot declarar de contractació centralitzada els subministraments, les obres i els serveis que es contractin de forma general i amb característiques essencialment homogènies pels diferents òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i pels ens del sector públic autonòmic.¹⁸³

Article 65. Junta Consultiva de Contractació Administrativa

1. La Junta Consultiva de Contractació Administrativa és l'òrgan consultiu específic de l'Administració de la comunitat autònoma i de la seva administració instrumental en matèria de contractació.

2. Reglamentàriament se n'han de determinar l'adscripció, la composició i el règim de funcionament.

3. La Junta Consultiva de Contractació Administrativa ha de promoure, si n'és el cas, totes aquelles normes o mesures de caràcter general que consideri convenients per millorar el sistema de contractació, en els aspectes administratius, tècnics i econòmics. Així mateix, li corresponen totes aquelles funcions previstes legalment o reglamentàriament.

Article 66. Recurs especial en matèria de contractació

1. Contra els actes dels òrgans de contractació es pot interposar un recurs especial en matèria de contractació. Aquest recurs, al qual és aplicable el règim jurídic previst en la legislació bàsica per al recurs de reposició, té caràcter potestatiu, l'ha de resoldre la Junta Consultiva de Contractació i substitueix, a tots els efectes, el recurs de reposició.

2. El recurs es pot interposar davant l'òrgan de contractació o directament davant la Junta Consultiva de Contractació Administrativa. Si el recurs s'interposa davant l'òrgan de contractació, aquest l'ha de trametre a la Junta en el termini de deu dies, amb un informe jurídic i amb una còpia completa i ordenada de l'expedient de contractació. Si s'interposa davant la Junta, aquesta ha de requerir la remissió de l'expedient i l'informe corresponent a l'òrgan de contractació.

3. La competència de la Junta Consultiva per resoldre comprèn també la facultat de suspendre l'execució de l'acte impugnat i, si n'és el cas, l'adopció de mesures cautelars.

4. Els acords que adopti la Junta Consultiva són vinculants per a l'òrgan de contractació que dictà l'acte impugnat.

¹⁸³ Apartat afegit per la Llei 7/2012, de 13 de juny, esmentada en la nota 145.

CAPÍTOL VII POTESTAT SANCIONADORA¹⁸⁴

Article 67. Principis de la potestat sancionadora

La potestat sancionadora de l'Administració de la comunitat autònoma s'ha d'exercir d'acord amb els principis de legalitat, d'irretroactivitat, de tipicitat, de responsabilitat, de proporcionalitat, de prescripció i d'interdicció de la concurrència de sancions.

Article 68. Òrgans competents

1. L'exercici de la potestat sancionadora correspon als òrgans administratius que la tenen atribuïda expressament per disposició de rang legal o reglamentari. Si no hi ha atribució expressa, la competència per iniciar el procediment sancionador correspon al conseller competent per raó de la matèria.

2. Els òrgans competents per a l'inici del procediment són també competents per ordenar la pràctica d'informacions prèvies, per a la designació d'instructor, per a l'adopció de mesures provisionals prèvies a la iniciació del procediment en casos d'urgència, per a la protecció provisional dels interessos implicats, com també per ordenar les mesures d'execució forçosa.

CAPÍTOL VIII RESPONSABILITAT PATRIMONIAL

Article 69. El règim de la responsabilitat patrimonial¹⁸⁵

1. Els procediments de responsabilitat patrimonial tramitats davant l'Administració de la comunitat autònoma, els ha de resoldre el conseller competent per raó de la matèria, amb el dictamen previ, si pertoca, del Consell Consultiu de les Illes Balears.

2. L'òrgan competent per resoldre pot declarar, motivadament, la no admissió de les reclamacions formulades per les persones interessades, sense necessitat d'instrucció, quan la competència material per resoldre-les correspongui a una altra administració pública.

3. ¹⁸⁶En l'àmbit de l'administració instrumental, els òrgans competents en matèria de responsabilitat patrimonial i, en especial, la competència per resoldre, pot atribuir-se als òrgans de direcció, unipersonals o col·legiats, si així ho preveuen els seus estatuts o la norma de creació.

¹⁸⁴ Sobre els terminis del procediment, *vid.* article 50.3 d'aquesta Llei, i, quant al règim general de la potestat sancionadora, *vid.* articles 127 a 138 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (§1). *Vid.*, també, Decret 14/1994, de 10 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament del procediment a seguir per l'Administració de la Comunitat Autònoma en l'exercici de la potestat sancionadora ([BOCAIB núm. 21, de 17 de febrer de 1994](#)).

¹⁸⁵ Sobre el règim general del procediment de responsabilitat patrimonial, *vid.* articles 139 a 144 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (§1) i RD 429/1993, de 26 de març, pel qual s'aprova el Reglament dels procediments de les administracions públiques en matèria de responsabilitat patrimonial ([BOE núm. 106, de 4 de maig de 1993](#)).

¹⁸⁶ Apartat afegit per la Llei 10/2003, de 22 de desembre, esmentada en la nota 145.

Els actes dictats per aquests òrgans en aquesta matèria exhauriran la via administrativa.

Cas que la norma de creació o els estatuts dels ens instrumentals no estableixin els òrgans competents per resoldre, s'hi ha d'aplicar el que estableix l'apartat 1 d'aquest article d'acord amb la conselleria d'adscripció.

TÍTOL VI SERVEIS JURÍDICS¹⁸⁷

CAPÍTOL I L'ASSESSORAMENT JURÍDIC

Article 70. L'Advocacia de la comunitat autònoma¹⁸⁸

1. L'assessorament jurídic del president i del Govern correspon, amb caràcter general, als advocats de l'Administració de la comunitat autònoma, els quals s'integren en l'Advocacia de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. La direcció de l'Advocacia de la comunitat autònoma de les Illes Balears gaudirà de la condició d'òrgan directiu dels que es preveuen en l'article 5.4 d'aquesta llei, assimilat en rang a una direcció general, el titular del qual ha de ser un funcionari públic del cos d'advocats de l'Estat o del cos superior d'advocats de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

La regulació, les característiques, el nomenament i el règim de suplència de la direcció de l'Advocacia de la comunitat autònoma s'ha de regir per la normativa reglamentària de desplegament d'aquesta llei, i no hi serà d'aplicació el que disposa l'article 12.1 pel que fa al nomenament pel Govern de les Illes Balears.

3. L'estructura i el règim de funcionament de l'Advocacia de la comunitat autònoma, com també el sistema d'accés al cos superior d'advocats de l'Administració de la comunitat autònoma, es regiran per la normativa reglamentària de desplegament que dicti el Consell de Govern.¹⁸⁹

Article 71. Els serveis jurídics de les conselleries

Totes les conselleries han de disposar d'un servei jurídic, al qual corresponen les tasques d'assessorament en dret dels òrgans superiors i directius de les conselleries i, en els termes que estableixi la norma corresponent, les d'intervenció en els procediments administratius.

¹⁸⁷ D'acord amb la DA 20a de la Llei 10/2003, de 22 de desembre, esmentada en la nota 145, totes les referències al Departament Jurídic de la Comunitat Autònoma s'han d'entendre realitzades a l'Advocacia de la Comunitat Autònoma.

¹⁸⁸ Article modificat per la Llei 10/2003, de 22 de desembre, esmentada en la nota 145.

¹⁸⁹ *Vid.* Decret 55/2015, de 3 de juliol, pel qual s'estableix l'estructura bàsica de la Direcció de l'Advocacia de la Comunitat Autònoma ([BOIB núm. 98 Ext., de 3 de juliol de 2015](#)).

Article 72. Coordinació¹⁹⁰

1. Els serveis jurídics de les conselleries han d'actuar en coordinació amb el *Departament Jurídic* de la comunitat autònoma.

2. Quan raons generals de transcendència especial ho aconsellin, l'òrgan directiu del *Departament Jurídic* pot proposar l'adopció de disposicions reglamentàries i dirigir instruccions als serveis jurídics de les conselleries perquè funcionin millor i per a la unificació de criteris interpretatius i d'actuació. Així mateix, poden constituir-se unitats de coordinació entre el *Departament Jurídic* i la resta dels serveis jurídics.

3. Malgrat el que disposa l'article 8.3 d'aquesta llei, el Consell de Govern, a proposta de la direcció de l'Advocacia, podrà fixar l'estructura orgànica i les funcions dels serveis jurídics de les conselleries a l'efecte d'aconseguir la coordinació efectiva dels serveis esmentats.¹⁹¹

CAPÍTOL II**LA REPRESENTACIÓ I DEFENSA EN JUDICI****Article 73. Règim general**

1. La representació i la defensa en judici de l'Administració de la comunitat autònoma davant tots els ordres i els òrgans jurisdiccionals correspon a l'advocat titular de la direcció de l'Advocacia i als advocats de l'Administració de la comunitat autònoma.¹⁹²

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, aquestes funcions també poden correspondre a funcionaris llicenciats en dret o a advocats col·legiats designats per a casos o àmbits concrets, els quals han d'actuar d'acord amb les instruccions fixades a l'efecte per l'òrgan directiu que tengui atribuïda la direcció del *Departament Jurídic*.

Excepcionalment, també correspon a funcionaris llicenciats en dret o a advocats col·legiats la defensa dels drets de la hisenda de la comunitat autònoma de les Illes Balears provinents de procediments de constrenyiment a judicis universals per insolvència.

3. L'actuació de funcionaris o advocats col·legiats requereix l'habilitació prèvia del conseller competent i l'informe de l'òrgan directiu que tengui atribuïda la direcció del *Departament Jurídic* de la comunitat autònoma.

Article 74. Representació dels ens instrumentals

*Derogat*¹⁹³

Article 75. Autoritzacions per actuar

1. La interposició d'accions, el desistiment i l'assentiment en tot tipus de processos per part de l'Administració de la comunitat autònoma requereix l'autorització del

¹⁹⁰ Sobre consultes i sol·licituds d'informes i peticions d'assistència de lletrat a reunions o actes per part de les diverses conselleries, *vid.* Ordre del conseller de Presidència de 26 d'octubre de 2001, sobre el procediment d'admissió de sol·licituds d'informes jurídics i realització d'altres serveis per part del Departament Jurídic de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 135, de 10 de novembre de 2001](#)).

¹⁹¹ Apartat afegit per la Llei 10/2003, de 22 de desembre, esmentada en la nota 145.

¹⁹² Apartat modificat per la Llei 10/2003, de 22 de desembre, esmentada en la nota 145.

¹⁹³ Article derogat per la Llei 7/2010, de 21 de juliol, esmentada en la nota 145.

Consell de Govern o, en casos d'urgència, la del president, el qual n'ha d'informar el Consell de Govern en la primera reunió que dugui a terme.

2. La decisió de no interposar els recursos possibles davant les resolucions judicials desfavorables requereix l'autorització del titular de la conselleria d'adscripció del *Departament Jurídic*.

3. L'autorització per interposar accions comporta la de seguir el procés en totes les instàncies.

Article 76. Comunicació amb els òrgans judicials

1. Les notificacions, les citacions i la resta de comunicacions judicials adreçades a la representació processal de la comunitat autònoma, perquè es puguin entendre realitzades vàlidament, s'han de practicar a la seu del *Departament Jurídic* de la comunitat autònoma i en la persona d'un dels seus advocats.

2. Els òrgans i les unitats administratives de l'Administració de la comunitat autònoma han d'assabentar el *Departament Jurídic*, amb caràcter d'urgència, de les comunicacions i actuacions judicials de què tinguin coneixement.

3. En la tramesa de documentació i en qualsevol altra relació amb els òrgans jurisdiccionals, les secretaries generals de les conselleries han d'actuar coordinadament amb el *Departament Jurídic*.

TÍTOL VII

DE LES RELACIONS DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA AMB LES ALTRES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Article 77. Règim general

1. Les relacions entre l'Administració de la comunitat autònoma i les altres administracions públiques es regeixen, a més de per les previsions d'aquesta llei, per:

- a) La normativa bàsica de l'Estat.
- b) La legislació de consells insulars en les relacions amb aquestes entitats.
- c) La legislació de règim local en les relacions amb les altres entitats que integren l'administració local.

2. D'acord amb els principis de cooperació i de lleialtat institucional, com també del deure de col·laboració entre administracions públiques, l'Administració de la comunitat autònoma ha d'utilitzar els instruments i les tècniques de col·laboració, coordinació i cooperació previstes a les lleis.¹⁹⁴

Article 78. Convenis de col·laboració

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears pot subscriure convenis de col·laboració amb les altres administracions públiques en l'àmbit de les respectives competències.

2. Els convenis que es limitin a establir pautes d'orientació sobre l'actuació de cada administració pública en qüestions d'interès comú o a fixar el marc general i la

¹⁹⁴ Vid. Decret 59/2005, de 27 de maig, pel qual es regula el reconeixement de signatura de les autoritats i dels funcionaris de l'Administració autonòmica de les Illes Balears que han de tenir efectes a l'estranger ([BOIB núm. 85, de 4 de juny de 2005](#)).

metodologia per al desenvolupament de la cooperació en una àrea d'interrelació competencial o en un assumpte d'interès mutu, s'anomenen protocols generals.

3. Els convenis poden preveure la constitució d'òrgans de vigilància i control, com també d'organitzacions personificades de gestió.

4. Els instruments de formalització dels convenis han d'especificar, quan pertoqui:

- a) Els òrgans que subscriuen el conveni i la capacitat jurídica amb la qual actua cada una de les parts.
- b) La competència que exerceix cada administració.
- c) El finançament.
- d) Les actuacions que s'acorda desenvolupar.
- e) La necessitat o no d'establir una organització personificada per a la gestió.
- f) El termini de vigència, la qual cosa no n'impedeix la pròrroga si així ho acorden les parts.
- g) L'extinció per causa distinta a la prevista en la lletra anterior, com també la forma de determinar les actuacions en curs per al supòsit d'extinció.

5. Quan es creï un organisme mixt de vigilància i control, aquest ha de resoldre els problemes d'interpretació i compliment que es puguin plantejar respecte dels convenis de col·laboració. Abans de residenciar, quan sigui pertinent fer-ho, el coneixement dels litigis produïts davant els òrgans jurisdiccionals ordinaris, és un requisit procedimental previ intentar la conciliació en el si de l'òrgan mixt esmentat.

Article 79. Convenis i acords de cooperació amb altres comunitats autònomes

1. La comunitat autònoma de les Illes Balears pot subscriure convenis amb altres comunitats autònomes per a la gestió i la prestació de serveis propis de les seves competències, en els termes establerts en l'article 17.1 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

2. Així mateix, la comunitat autònoma de les Illes Balears pot establir acords de cooperació amb altres comunitats autònomes, d'acord amb allò que estableix l'article 17.2 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

Article 80. Firma de convenis i acords

1. Correspon al president de la comunitat autònoma, d'acord amb el que preveu la lletra h) de l'article 11 de la Llei del Govern de les Illes Balears, la firma dels convenis de col·laboració i dels acords de cooperació amb l'Estat i les comunitats autònomes, com també aquells que es firmin amb òrgans constitucionals o estatutaris.

2. La firma dels convenis que es formalitzin amb l'Administració general de l'Estat i els subscriguin els ministres també correspon al president, el qual pot delegar-la en un membre del Govern.

3. Així mateix, correspon al president la firma d'aquells instruments de col·laboració o cooperació que versen sobre matèries de projecció exterior i de cooperació al desenvolupament que pertoqui subscriure amb institucions públiques d'altres països, sense perjudici que, excepcionalment, la pugui delegar en un altre membre del Govern.

4. En la resta de supòsits, la firma dels convenis correspon al conseller competent per raó de la matèria que en constitueix l'objecte o, si n'és el cas, a qui designi el Consell de Govern, sense perjudici que el president assumeixi aquesta atribució quan així es consideri oportú.

Article 81. Autorització per part del Consell de Govern de convenis i acords

Correspon al Consell de Govern:

- a) L'autorització, d'acord amb el que disposa l'apartat 11 de l'article 19 de la Llei del Govern de les Illes Balears, dels convenis i acords prevists en els apartats 1 i 2 de l'article anterior, independentment de la seva quantia, i també dels instruments de col·laboració i cooperació que preveu l'apartat 3 de l'article anterior.
- b) L'autorització d'aquells que per raó de la quantia així ho exigeix la legislació pressupostària.

Article 82. Registre de convenis i acords

1. Es crea el Registre de convenis i acords, com a instrument de publicitat, transparència i control dels convenis i acords signats per l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. S'han d'inscriure, com a mínim, en el Registre de convenis i acords aquells que subscrigui l'Administració de la comunitat autònoma, o alguna de les entitats que n'integren l'administració instrumental, amb qualsevol altra administració o entitat pública.

3. El règim jurídic, el funcionament i l'adscripció orgànica del Registre de convenis i acords s'han de determinar reglamentàriament.¹⁹⁵

Article 83. Plans d'actuació conjunta

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i les altres administracions públiques poden concertar plans d'actuació conjunta, quan en un determinat sector administratiu concorri una comunitat d'interessos.

Els plans d'actuació conjunta han de fixar, mitjançant programes anuals, el desenvolupament que cada administració dins el seu àmbit ha de dur endavant per assolir les finalitats proposades, com també els compromisos i els mitjans que aquests compromisos impliquen.

2. Els plans d'actuació conjunta s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* una vegada els òrgans competents de les administracions que els concertin els hagin aprovat.

3. En l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma, correspon al Govern, mitjançant acord, la facultat d'aprovar els plans d'actuació conjunta amb altres administracions, sense perjudici que, excepcionalment, la pugui delegar en un altre membre del Govern.

Article 84. Organitzacions personificades de gestió¹⁹⁶

Per a finalitats d'interès comú, l'Administració de la comunitat autònoma pot constituir amb altres administracions públiques organitzacions personificades de gestió que poden adoptar les formes següents:

- a) Consorcis.
- b) Societats mercantils públiques.

¹⁹⁵ Vid. Decret 49/2011, de 20 de maig, pel qual es regula el Registre de Convenis i Acords de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 81, de 2 de juny de 2011](#)).

¹⁹⁶ Vid. Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 112, de 29 de juliol de 2010](#)).

Article 85. Consorcis

1. El Govern de les Illes Balears pot acordar la creació o la integració de l'Administració de la comunitat autònoma en consorcis amb altres administracions públiques i, si s'escau, amb entitats sense ànim de lucre, entre les quals hi hagi una comunitat d'interessos per a la consecució de finalitats d'interès públic comú.

2. L'acord de creació, que ha d'incloure els estatuts del consorci, o l'acord d'integració, que ha d'incloure la ratificació o l'adhesió a uns estatuts preexistents, han de ser objecte de publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. Els estatuts han de determinar les finalitats del consorci, així com les particularitats del règim orgànic, funcional i financer.

3. Els òrgans de direcció dels consorcis han d'estar integrats per representants de totes les entitats consorciades, en la proporció que es fixi en els estatuts respectius, els quals han d'atendre l'aportació financera i patrimonial de la comunitat autònoma per fixar-ne la representació.

4. Els consorcis adscrits a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, d'acord amb els criteris que estableix la legislació estatal bàsica relativa al règim jurídic de les administracions públiques i del sector públic, han de sotmetre la seva organització i la seva activitat a l'ordenament autonòmic.¹⁹⁷

Article 86. Societats mercantils públiques

*Derogat*¹⁹⁸

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició adicional primera

S'exceptuen de l'aplicació del règim previst en aquesta llei per als òrgans col·legiats el Consell de Govern de les Illes Balears i les comissions delegades del Govern.

Disposició adicional segona

1. Contra els actes administratius dictats pels consells insulars en l'exercici de les competències que els hagi atribuït la comunitat autònoma per delegació, pertoca la interposició del recurs en interès de la delegació davant el Consell de Govern de les Illes Balears, d'acord amb el que preveu la Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars.

2. El termini per a la resolució i la notificació del recurs en interès de la delegació és de tres mesos i li són aplicables tots els principis generals dels recursos administratius prevists en la legislació bàsica del procediment administratiu comú.

3. En els procediments d'impugnació contra actes administratius emanats de corporacions de dret públic o d'altres entitats, la resolució dels quals correspon a l'Administració de la comunitat autònoma, i respecte dels quals no s'ha establert un termini, s'entén que el termini de resolució i notificació és de tres mesos.

¹⁹⁷ Apartat modificat per la Llei 12/2015, de 29 de desembre, esmentada en la nota 145.

¹⁹⁸ Article derogat per la Llei 7/2010, de 21 de juliol, esmentada en la nota 145.

Disposició addicional tercera

Totes les referències que la legislació vigent fa a les secretaries generals tècniques i als secretaris generals tècnics s'entenen fetes, respectivament, a les secretaries generals i als secretaris generals.

Disposició addicional quarta

En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, l'Administració de la comunitat autònoma ha de fer l'inventari general dels òrgans col·legiats integrats en l'Administració.

Disposició addicional cinquena

Llevat que una llei disposi una altra cosa, les determinacions lingüístiques establertes en els articles 43 i 44 són també exigibles:

- a) Als consells insulars.
- b) A les entitats que integren l'administració local de les Illes Balears.
- c) A les entitats instrumentals que depenen de les administracions esmentades a les lletres anteriors.
- d) A les corporacions de dret públic de les Illes Balears.
- e) Als concessionaris de serveis públics de competència de les administracions de les Illes Balears.

Disposició addicional sisena

Els ciutadans de les Illes Balears s'han de poder relacionar amb l'Administració de la comunitat autònoma per vies informàtiques o telemàtiques. A aquest efecte, el Govern ha d'establir el marc normatiu que ha de permetre:

- a) La tramitació total o parcial dels procediments per vies informàtiques o telemàtiques.¹⁹⁹
- b) La comunicació directa amb els òrgans i les unitats administratives, com també la formulació de sol·licituds i d'altres manifestacions.

Disposició addicional setena

1. El Govern de les Illes Balears ha d'establir, progressivament, les modificacions normatives necessàries per a la racionalització i per a la simplificació dels procediments administratius vigents.

2. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de mantenir actualitzat l'inventari dels procediments administratius de la seva competència, amb indicació, com a mínim, dels aspectes següents:

- a) Òrgan competent per a la seva resolució.
 - b) Normes en què es concreta la regulació del procediment.
 - c) Terminis màxims de resolució i notificació i efectes del silenci administratiu.
3. Aquest inventari, actualitzat degudament, s'ha de publicar anualment.

¹⁹⁹ Vid. article 110.1 c de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (§1). Vid., també, Decret 126/2010, de 23 de desembre, pel qual es regulen la Comissió Superior de Sistemes d'Informació en Tecnologia i Comunicacions i l'adquisició, l'alienació, l'arrendament i el manteniment de béns i serveis dels sistemes d'informació ([BOIB núm. 191 Ext., de 31 de desembre de 2010](#)).

Disposició addicional vuitena

El sistema de gestió documental dels arxius de l'Administració de la comunitat autònoma s'ha de determinar reglamentàriament, i s'entén aquest sistema com les actuacions de planificació, control, ús, conservació, eliminació i transferència de documents, amb l'objectiu de racionalitzar-ne i unificar-ne el tractament i aconseguir-ne una gestió eficaç i rendible.²⁰⁰

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA ÚNICA²⁰¹**DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA**

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior en allò que s'oposin al que estableix aquesta llei o ho contradiguin, i expressament:

- a) Els preceptes de la Llei 5/1984, de 24 d'octubre, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears que resten vigents.
- b) La disposició addicional segona de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.
- c) La Llei 5/1994, de 30 de novembre, de representació i defensa en judici de l'Administració de les Illes Balears.
- d) Els apartats 1 i 2 de l'article 10 de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística.

DISPOSICIONS FINALS**Disposició final primera**

S'autoritza el Govern de les Illes Balears per dictar les disposicions necessàries per al desplegament d'aquesta llei.

Disposició final segona

Aquesta llei començarà a vigir tres mesos després que s'hagi publicat íntegrament en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

²⁰⁰ Vid. Decret 99/2010, de 27 d'agost, pel qual es regulen els arxius de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i de les entitats que integren el seu sector públic instrumental ([BOIB núm. 131, de 7 de setembre de 2010](#)).

²⁰¹ Disposició derogada per la Llei 7/2010, de 21 de juliol, esmentada en la nota 145.

§4

LLEI 4/2011, DE 31 DE MARÇ, DE LA BONA ADMINISTRACIÓ I DEL BON GOVERN DE LES ILLES BALEARS

([BOIB núm. 53, de 9 d'abril de 2011](#))

TÍTOL PRELIMINAR DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte

Aquesta llei té per objecte establir les mesures i les línies d'actuació que permetin al Govern, a l'Administració de la comunitat autònoma i als ens del sector públic instrumental de les Illes Balears actuar de conformitat amb els principis i valors de la bona administració i del bon govern, en el context de millora contínua de la qualitat de les organitzacions i dels serveis públics que es presten a la ciutadania i de la qualitat democràtica pel que fa als efectes de les intervencions públiques i a l'acció de govern.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei és aplicable al Govern de les Illes Balears, a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i als ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Integren el sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears els ens que s'esmenten a continuació, sempre que estiguin sota la dependència de l'Administració de la comunitat autònoma o hi estiguin vinculats: els organismes autònoms, les entitats públiques empresarials, les societats mercantils públiques, les fundacions del sector públic i els consorcis.²⁰²

3. Respecte de l'exercici dels serveis públics, les persones físiques o jurídiques privades que gestionin serveis públics mitjançant qualsevol de les modalitats de gestió de serveis públics previstes en dret, s'han d'ajustar al contingut d'aquesta llei.

Article 3. Principis generals

Són principis que informen la bona administració i el bon govern:

- a) Orientació a la ciutadania: la ciutadania i la satisfacció de les seves necessitats reals són la raó de ser de l'administració pública. Els servidors i les servidoras públics han d'actuar en l'exercici de les seves funcions amb voluntat de servei a la societat i han de perseguir sempre l'interès general. Així mateix, han de mantenir la imparcialitat i l'equitat en el tracte, el servei i l'administració dels interessos de la ciutadania.
- b) Participació ciutadana: l'administració ha d'aplicar sistemes i mètodes perquè la participació de la ciutadania sigui un fet en el disseny i la gestió de les polítiques públiques i dels serveis que presta, que s'han d'incloure en les agendes polítiques a l'hora de definir i millorar les intervencions d'una manera proactiva.

²⁰² Vid. Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 112, de 29 de juliol de 2010](#)).

- c) Informació administrativa: la ciutadania té dret a rebre informació suficient dels assumptes que siguin del seu interès, d'una manera accessible, comprensible i transparent. Els ciutadans i les ciutadanes tenen dret a accedir als registres i a fer tràmits i rebre informació per mitjans electrònics.
- d) Transparència: l'exercici de la gestió pública ha d'incloure la transparència, tant en l'adopció de decisions com en el desenvolupament de l'activitat pública.
- e) Eficàcia i eficiència: l'administració autonòmica ha de vetllar per l'eficàcia i l'eficiència en tots els seus actes. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per eficàcia la consecució dels objectius que es persegueixen amb el màxim de qualitat possible, mitjançant l'orientació a objectius i resultats i la generalització dels sistemes de gestió. S'entén per eficiència la utilització òptima dels mitjans per aconseguir l'eficàcia, amb introducció de la perspectiva econòmica en l'anàlisi de l'eficàcia. Les administracions públiques han de gestionar de manera eficient i responsable els recursos que els confia la ciutadania. Per això, s'han de dissenyar, mesurar i avaluar les intervencions públiques.
- f) Qualitat normativa: la millora del marc regulador, o qualitat normativa, és essencial per complir amb els compromisos europeus i fer més fàcil el desenvolupament de les actuacions empresarials i ciutadanes.
- g) Simplicitat i comprensió: l'Administració de la comunitat autònoma ha d'utilitzar les tècniques i els mètodes que permetin la simplificació de tràmits, l'eliminació de procediments innecessaris i la disminució dels temps de resposta. Les normes i els procediments administratius han de ser clars i comprensibles per a la ciutadania. Amés, els mitjans públics d'informació dels serveis han d'utilitzar un llenguatge accessible.
- h) Gestió del coneixement: les capacitats dels empleats i les empleades públics i dels seus directius i directives han de ser objecte d'una adequació contínua, a partir de la formalització de la manera de fer i l'augment del capital intel·lectual i organitzacional, amb l'objectiu de la prestació de serveis d'alta qualitat.
- i) Qualitat dels serveis i millora contínua: la qualitat dels serveis públics i de les organitzacions que els presten, com també la qualitat de l'acció de govern i els seus efectes, es conceben com un dret de la ciutadania.
- j) Anticipació i celeritat: la manera de dissenyar polítiques i de gestionar i prestar serveis públics ha de permetre anticipar-se als problemes i a les demandes de la ciutadania. A més, la consecució dels objectius pretesos s'ha d'assolir tan aviat com sigui possible, sempre sens perjudici de l'eficàcia i l'eficiència.
- k) Integritat: els governs han d'assegurar un alt nivell de bones pràctiques i tractar d'impedir les males pràctiques mitjançant polítiques, mesures i infraestructures que garanteixin la integritat en la seva acció i iniciatives.
- l) Governança: els servidors i les servidores públics han de vetllar per l'enfortiment i el foment de la governança, entesa com les normes, els processos i els comportaments que afecten la qualitat de l'exercici del poder o hi influeixen, basats en els principis d'obertura, de participació, de responsabilitat, d'eficàcia i de coherència. La governança es basa en una nova forma d'entendre la interacció de les instàncies públiques tradicionals, els entorns cívics i econòmics i la ciutadania. S'ha de perseguir la coordinació i la cooperació entre les diferents

- administracions públiques i a l'interior de cadascuna, per fer possible el desenvolupament d'un 'govern multinivell'.
- m) Responsabilitat i rendició de comptes: el Govern i l'administració pública han d'assumir en tot moment les responsabilitats de les decisions i actuacions pròpies i dels organismes que dirigeixen. Igualment, han de promocionar i impulsar la cultura de l'avaluació i l'exercici de rendició de comptes en totes les seves actuacions i en el compliment dels objectius establerts.
 - n) Responsabilitat social de l'administració: la responsabilitat social s'ha d'integrar com a principi rector de les polítiques públiques i de les actuacions de l'administració autonòmica, amb la incorporació de les preocupacions socials i ambientals a les seves relacions amb la ciutadania i la societat. S'ha de fomentar de manera especial la inversió socialment responsable de les seves activitats.
 - o) Igualtat de gènere: la igualtat entre homes i dones, des de la perspectiva del Govern i de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, consisteix a garantir la igualtat d'oportunitats i de tracte entre ambdós sexes, en el marc del reforç del paper de la dona, i a lluitar contra tota discriminació aplicant el doble enfocament d'englobar accions específiques i la integració de la perspectiva de gènere.
 - p) Accessibilitat: el Govern i l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears han de dissenyar i desenvolupar els serveis que presten, i també els seus equips i instal·lacions, de manera que tota la ciutadania tenguí garantida l'accessibilitat i així es pugui participar de manera plena i efectiva en la societat en condicions d'igualtat, especialment tenint en compte la nostra discontinuïtat territorial, des de la perspectiva de la doble i la triple insularitat.

TÍTOL I LA BONA ADMINISTRACIÓ

CAPÍTOL I ACCESSIBILITAT, ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA I SIMPLIFICACIÓ

SECCIÓ 1a ACCESSIBILITAT I CIUTADANIA

Article 4. Informació a la ciutadania²⁰³

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i els ens del sector públic instrumental han de garantir a la ciutadania el dret a la informació administrativa, com a primer esglaó del concepte d'accés, i, en general, el dret a tenir informació i a conèixer les actuacions i les iniciatives d'actuació pública que emprèn en virtut de l'exercici de les seves competències i els serveis públics que ofereix.

2. En l'exercici d'aquest dret s'han de respectar els principis d'igualtat, universalitat i accessibilitat, amb especial atenció a l'accés a la informació per les persones amb discapacitats.

²⁰³ Vid. Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern ([BOE núm. 295, de 10 de desembre de 2013](#)).

3. L'Administració de la comunitat autònoma i els ens del sector públic instrumental han de desenvolupar els mitjans electrònics més adequats per exercitar aquest dret a la informació, a més d'habilitar els mitjans pertinents perquè es pugui exercitar també de manera presencial i telefònica.

4. Els òrgans administratius de l'Administració de la comunitat autònoma i les entitats i empreses que en depenen han de donar a conèixer a la ciutadania els informes o les memòries anuals que recullen l'activitat que desenvolupen i els resultats de la seva gestió, que es publicaran, com a mínim, en la pàgina web de l'Administració de la comunitat autònoma.

5. L'exercici del dret a la informació que garanteix aquest article es troba sotmès als requisits i a les condicions que estableix la normativa vigent en matèria de protecció de dades, i les dades personals que la ciutadania proporcioni a l'administració en l'exercici d'aquest dret s'han d'utilitzar amb els fins i els límits que estableix aquesta normativa.

6. El dret a la informació que regula aquest article s'entén sens perjudici del dret a la informació especialitzada que sobre matèries concretes reconegui la normativa sectorial específica.

Article 5. Accés a arxius i registres²⁰⁴

En relació amb l'accés de la ciutadania als arxius i registres de l'Administració de la comunitat autònoma i dels organismes i les entitats que en depenen, com també als documents que es troben en poder seu, l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears:

- a) Ha de fer públiques en la pàgina web de l'administració, en un apartat específic, les condicions d'accés al conjunt d'arxius i registres.
- b) Ha de treballar per implantar progressivament l'ús de les noves tecnologies en l'accés a arxius i registres.

Article 6. Participació ciutadana²⁰⁵

1. Per tal de promoure i garantir la participació ciutadana, l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears:

- a) Ha de fomentar la participació, individual o col·lectiva, en la vida política, econòmica, cultural i social de la comunitat autònoma i ha promoure la participació en els assumptes públics, especialment en relació amb la tramitació de noves lleis i en l'avaluació de les polítiques públiques. En aquest sentit, els projectes de llei han d'incloure un procés participatiu o de consulta i cada avaluació de les polítiques públiques ha de dur associada una acció d'escolta de la veu de la ciutadania. En cas d'impossibilitat de dur a terme aquest procés s'ha de motivar justificadament.²⁰⁶
- b) Ha d'enfortir el teixit associatiu i la societat civil, ha d'impulsar la generació de la cultura i dels hàbits participatius entre la ciutadania i ha d'afavorir la reflexió col·lectiva sobre els assumptes que siguin objecte dels processos participatius, tot això garantint la pluralitat, el rigor, la transparència informativa i la veracitat.

²⁰⁴ Ídem nota anterior.

²⁰⁵ Vid. Decret 46/2008, d'11 d'abril, de creació de la Comissió Interdepartamental per a la Participació Ciutadana ([BOIB núm. 56, de 24 d'abril de 2008](#)).

²⁰⁶ Vid. article 42.6 d'aquesta Llei.

- c) Ha de promoure el diàleg social com a factor de cohesió social i de progrés econòmic i el foment de l'associacionisme, del voluntariat i de la participació social.
- d) Ha d'establir vies de relació directa amb la ciutadania que, amb el subministrament previ de la informació veraç i suficient que es consideri, proporcionin informació per tal d'adequar el disseny de les polítiques públiques a les demandes i inquietuds de la ciutadania.
- e) Ha d'afavorir els mecanismes de participació i de cultura democràtica, entre d'altres, mitjançant les noves tecnologies i ha de treballar per implementar progressivament processos de participació a través de mitjans electrònics.
- f) Ha de promoure la confecció d'uns pressuposts participatius, és a dir, la possibilitat que la ciutadania opini sobre l'ordre de prioritats en el capítol d'inversions mitjançant mecanismes de democràcia directa estructurats degudament o altres processos o instruments participatius. En aquest sentit i com a mínim, es donarà publicitat via electrònica de l'avantprojecte d'inversions del pressupost, perquè la ciutadania pugui fer efectiva aquesta participació directa dins un termini concret.

2. La ciutadania té dret a ser consultada de manera periòdica i regular sobre el seu grau de satisfacció respecte dels serveis públics. Per tal de complir aquest dret s'ha de fomentar l'ús d'instruments adequats, com ara les enquestes, els sondejos o els panells ciutadans. Els resultats d'aquestes consultes s'han de publicar en la pàgina web de l'administració.

SECCIÓ 2a ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA

Article 7. Mitjans electrònics, informàtics i telemàtics

1. Es reconeix el dret de la ciutadania a relacionar-se amb l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears per mitjans electrònics, en els termes i d'acord amb els principis que estableix la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, amb les garanties de disponibilitat, accés, integritat, autenticitat, confidencialitat, traçabilitat i conservació de les dades, com també de comunicació de la informació i els serveis que gestiona en l'àmbit de les seves competències.²⁰⁷

2. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de tenir com a prioritat l'ús de les tecnologies de la informació en l'activitat administrativa.

En especial, ha de facilitar l'accés per mitjans electrònics de la ciutadania a la informació i al procediment administratiu, amb les limitacions que es deriven de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic. La utilització dels mitjans electrònics no ha d'implicar, en cap cas, una minva dels drets ciutadans, com tampoc restriccions o discriminacions de qualsevol naturalesa en el seu accés als serveis públics.

3. Els documents, els serveis electrònics i les aplicacions que es posin a disposició de la ciutadania han de ser visualitzables, accessibles i funcionalment operables en

²⁰⁷ Vid. Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics ([BOE núm. 150, de 23 de juny de 2007](#)).

unes condicions que permetin satisfer el principi de neutralitat tecnològica i evitin la discriminació a la ciutadania per raó de la seva elecció tecnològica.

Igualment, s'ha de facilitar el desenvolupament i la implantació dels progressos tecnològics més avançats i útils per a les relacions amb la ciutadania.

4. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de regular reglamentàriament la seu electrònica, que és l'adreça electrònica disponible per a la ciutadania a través de xarxes de telecomunicacions, de la qual té encomanada la titularitat, la gestió i l'administració. S'ha de crear una Comissió, que s'ha de regular reglamentàriament, com a òrgan de coordinació i d'enllaç entre els òrgans i els organismes amb responsabilitat sobre la seu electrònica, respecte de continguts, disseny i qüestions tècniques de la seu. Aquesta Comissió ha d'estar formada, com a mínim, pels directors i/o les directores generals competents en matèria de tecnologia i comunicacions, en matèria de qualitat dels serveis i en matèria de comunicació.²⁰⁸

5. S'han de publicar a través de mitjans electrònics les disposicions i resolucions que, de conformitat amb la seva normativa reguladora, han de ser publicades, i s'han d'establir les mesures de seguretat necessàries que en garanteixin la veracitat i la integritat. Qualsevol còpia impresa ha de contenir els mecanismes necessaris per poder accedir a l'original electrònic.

Article 8. Sistema de registre electrònic

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de regular reglamentàriament el registre electrònic, que ha de permetre a la ciutadania presentar per mitjans electrònics les seves sol·licituds, escrits i comunicacions.

2. El registre electrònic de l'administració autonòmica pot rebre sol·licituds, escrits o comunicacions adreçats a altres administracions, d'acord amb el que estableixen la normativa bàsica de procediment administratiu i els convenis de col·laboració que, a aquest efecte, se subscriguin.

Article 9. Expedient electrònic

1. L'administració autonòmica ha de promoure la generalització de l'expedient electrònic com a alternativa a l'expedient en paper, en els termes que estableixen la legislació bàsica i la normativa autonòmica que la desplegui.

2. En l'ordenació, els expedients electrònics han de respectar els principis d'integritat, d'accessibilitat i d'interconnexió amb altres documents, expedients o arxius electrònics.

Article 10. Arxiu electrònic

1. Els documents electrònics de l'administració autonòmica s'han d'arxivar per aquests mitjans en els termes que s'estableixin reglamentàriament, i és preceptiu conservar-los quan continguin informació o decisions rellevants per a drets o interessos.

2. S'ha de garantir la seguretat, la integritat, l'autenticitat, la confidencialitat, la qualitat, la protecció de dades i la conservació dels documents que s'hagin

²⁰⁸ Vid. Decret 113/2010, de 5 de novembre, d'accés electrònic als serveis públics de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 165, de 13 de novembre de 2010](#)).

emmagatzemat i dipositat en arxius i dipòsits electrònics, com també la possibilitat d'accedir-hi i la localització.

3. Tot accés a un arxiu o dipòsit electrònic ha de ser controlat i s'han d'identificar els empleats i les empleades públics i les persones que en siguin usuàries.

4. S'han d'arbitrar mesures tècniques que garanteixin la conservació adequada i el possible trasllat dels documents a nous formats i suports.

Article 11. Utilització de mitjans electrònics per òrgans col·legiats

1. Els òrgans col·legiats que hagi creat l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i que estiguin integrats en la seva totalitat per representants dels seus òrgans i entitats dependents han d'utilitzar preferentment mitjans electrònics per al seu funcionament.

2. En cas que s'hagi optat per utilitzar mitjans electrònics, la convocatòria de les sessions, l'ordre del dia i la documentació relativa als assumptes que l'integrin s'han de comunicar als membres per correu electrònic en l'adreça que a aquest efecte hagin designat, sens perjudici de la utilització d'altres mitjans de comunicació electrònics i amb independència que hagin donat el seu consentiment exprés per utilitzar aquesta manera de citació.

3. Les actes, els llibres d'acords i altres documents dels òrgans col·legiats han d'estar arxivats electrònicament com a mínim i amb totes les garanties adequades per a la seva autenticitat i conservació.

Article 12. Transmissió de dades, interoperabilitat, cooperació i col·laboració administrativa

1. L'administració autonòmica de les Illes Balears ha de facilitar a les altres administracions l'accés per mitjans electrònics a les dades de què disposa.

Així mateix, s'ha de fomentar l'accés per mitjans electrònics a les dades de què disposin les administracions local i estatal. Aquest precepte s'entén sens perjudici del compliment de la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

2. Les eines de l'administració autonòmica electrònica han de garantir la seva compatibilitat amb els mitjans d'identificació, autenticació i documents electrònics de la resta d'administracions.

SECCIÓ 3a

SIMPLIFICACIÓ ADMINISTRATIVA

Article 13. Millora de la regulació²⁰⁹

1. S'ha d'impulsar l'avaluació de l'impacte normatiu que té en la societat la regulació ja existent, especialment quant a les conseqüències econòmiques en la ciutadania i el teixit empresarial derivades de la seva aplicació. S'ha d'impulsar la simplificació normativa, la qual cosa implica la revisió sistemàtica de la legislació per tal de garantir la qualitat formal de les normes i el fet que estiguin escrites en termes clars, precisos i accessibles per a la ciutadania. En aquest sentit, s'han d'adoptar

²⁰⁹ Vid. article 42 d'aquesta Llei. Vid., també, article 26 del Decret 6/2013, de 8 de febrer (§5) i articles 14.3 i 15 de la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat ([BOE núm. 295, de 10 de desembre de 2013](#)), així com el comentari a aquesta Llei en la nota 174.

mesures que tendeixin a reduir el nombre de normes reguladores i la seva dispersió i s'han de fomentar els texts refosos.

2. Les memòries, els estudis i els informes ja establerts i en vigor per a la tramitació normativa, segons el que disposa l'article 42 d'aquesta llei, s'han de refundre en un únic document que s'anomenarà 'Memòria de l'anàlisi de l'impacte normatiu', que haurà de redactar l'òrgan o centre directiu proponent del projecte normatiu de manera simultània a la seva elaboració.

Article 14. Inventari i simplificació de procediments²¹⁰

1. Cada entitat o organisme a què es refereix aquesta llei ha de confeccionar un inventari dels procediments administratius de la seva competència i l'ha de mantenir constantment actualitzat.

2. Amb caràcter anual, cada entitat o organisme ha de publicar en la pàgina web de l'Administració de la comunitat autònoma la relació de procediments de la seva competència i les seves principals característiques, entre les quals hi ha d'haver els terminis de gestió.

3. Cada entitat o organisme ha de simplificar els procediments de la seva competència i ha de reduir al màxim les càrregues administratives. S'han d'utilitzar tècniques i mètodes que persegueixin la simplificació de tràmits, l'eliminació de procediments innecessaris i la reducció de temps.

4. S'ha de potenciar el desenvolupament del programa d'actuació per a la reducció de càrregues i la simplificació administrativa, que ha de concretar les actuacions per desenvolupar en aquest sentit, com també la temporalització i el cronograma d'aquestes actuacions per complir els objectius establerts per la Comissió Europea i el Govern de l'Estat.

Article 15. Gestió i millora contínua dels processos

1. En l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han d'identificar i d'estandarditzar tots els processos transversals, és a dir, els que afecten més d'una conselleria, com també s'han de mesurar i millorar especialment, d'acord amb les pautes de la millora de la qualitat, aquells que han de seguir i aplicar totes les secretaries generals, tal com especifica la secció 1a del capítol III del títol I d'aquesta llei.

2. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha d'impulsar d'ofici la gestió per processos, com també la revisió i el redisseny d'aquests últims, mitjançant l'eliminació d'aquelles activitats que no afegeixen valor al procés, per tal d'assolir millores en la qualitat dels serveis, l'eficàcia i l'eficiència.

3. El Comitè de Gerència del Sistema de Gestió per Processos, creat a aquest efecte, és el responsable del bon funcionament i de la millora contínua, entre d'altres, de tots els processos generals de les secretaries generals i dels transversals de tota l'Administració de la comunitat autònoma, així com de l'impuls a la simplificació i a la reducció de càrregues administratives.²¹¹

²¹⁰ Vid. article 7 del Decret 6/2013, de 8 de febrer (§5).

²¹¹ Vid. Decret 89/2010, de 9 de juliol, pel qual es regula la creació del Comitè de Gerència del sistema de gestió per processos ([BOIB núm. 107, de 17 de juliol de 2010](#)).

Article 16. Aportacions documentals²¹²

1. La ciutadania té el dret de no aportar dades ni documents no exigits per les normes o que ja són en poder de qualsevol organisme de l'administració autonòmica o que han de ser expeditats per aquesta. En aquest sentit, l'administració ha de garantir que les persones interessades no hagin d'aportar documents que ja són en poder seu. Si escau, l'administració pot sol·licitar que s'identifiqui l'expedient en el qual es troba el document. En particular, no es pot exigir la presentació d'originals ni còpies compulsades d'aquella documentació i informació que, encara que sigui necessària per resoldre el procediment, sigui en poder de l'administració actuant o es pugui comprovar per tècniques telemàtiques.

Així mateix, no s'ha d'exigir la presentació d'originals ni còpies compulsades en el cas de procediments electrònics, per a la qual cosa és aplicable la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.

2. Per garantir el que disposa l'apartat anterior, l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de promoure els mecanismes d'interconnexió telemàtica que facin possible el reconeixement d'aquest dret i ha de treballar per tal que els documents que siguin en poder d'una administració diferent de l'actuant, però disponibles per mitjans electrònics, tampoc no hagin de ser aportats per la persona interessada, dins els límits de la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

3. Amb la finalitat de millorar la qualitat dels serveis públics i de contribuir a fer efectiu el contingut de l'article 35.f) de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, del règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, es crea el Catàleg de simplificació documental com a inventari públic de documents l'obligació d'aportació dels quals queda suprimida o substituïda per la presentació de declaracions responsables. Si amb posterioritat a la seva entrada en vigor es pretén suprimir o substituir l'obligació d'aportar un altre tipus de document, aquesta supressió o substitució s'ha d'efectuar mitjançant la seva inclusió en el Catàleg de simplificació documental per ordre del conseller o la consellera competent en matèria de simplificació administrativa i a iniciativa de les conselleries competents en la matèria afectada. El Catàleg de simplificació documental ha de recollir, en tot cas, el document o els documents l'obligada presentació dels quals se suprimeix o substitueix, els registres o fitxers automatitzats concrets en què apareixen les inscripcions dels documents o les dades, com també els procediments administratius, si escau, exclosos d'aquesta mesura. A més de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, el contingut del Catàleg s'ha de posar a disposició de les persones interessades en la pàgina web de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.²¹³

Article 17. Grup d'impuls per a la simplificació i la reducció de càrregues administratives

El Grup d'impuls per a la simplificació i la reducció de càrregues administratives és l'encarregat d'estudiar, dissenyar i posar en marxa actuacions generals que tenguin com a objectiu agilitar tramitacions administratives, mitjançant la utilització de les eines organitzatives, de qualitat, d'administració electrònica i jurídiques per

²¹² Vid. Decret 6/2013, de 8 de febrer (§5).

²¹³ Vid. articles 11 a 14 del Decret 6/2013, de 8 de febrer (§5).

redissenyar i simplificar els processos i procediments, com també les tècniques de gestió per reduir càrregues administratives.²¹⁴

CAPÍTOL II TRANSPARÈNCIA EN LA GESTIÓ

Article 18. Concepte i abast

En tots els processos de gestió s'ha d'actuar sota el principi de transparència i s'ha de fer pública tota la informació que la llei permeti, especialment la manera de fer-ne publicitat i de facilitar-hi l'accés a la ciutadania. Aquesta transparència s'ha d'observar principalment en l'adjudicació i l'execució dels contractes, en la signatura de convenis de col·laboració, tant els subscrits amb altres administracions públiques com amb entitats privades, i en la concessió d'ajuts i subvencions.

Article 19. Contractació pública

1. Els òrgans de contractació de les entitats compreses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei han de donar als operadors econòmics un tractament igualitari i no discriminatori i han d'actuar amb transparència i amb vigilància estricta del compliment de la normativa bàsica estatal en matèria de contractes del sector públic i de la normativa autonòmica corresponent.

2. Cada òrgan de contractació, una vegada adjudicat el contracte, ha de publicar, en l'espai web a aquest efecte, és a dir, en el 'Perfil del contractant', en format reutilitzable, els aspectes següents, sempre que, d'acord amb la normativa aplicable en cada tipus de procediment, hi siguin:

- a) Els licitadors.
- b) Els criteris d'adjudicació i la seva ponderació.
- c) El quadre comparatiu de les ofertes econòmiques, de les propostes tècniques i de les millores, si escau, que ofereix cada licitador.
- d) La puntuació obtinguda per cada oferta, amb el detall de l'atorgada per a cadascun dels criteris d'adjudicació i el resum de la motivació de la valoració obtinguda.
- e) L'adjudicatari.
- f) Les modificacions del contracte adjudicat que representin un increment igual o superior al 20% del preu inicial del contracte, si escau.
- g) La cessió de contracte, si escau.
- h) La subcontractació, si escau.

3. En els casos que, d'acord amb la normativa legal de contractació del sector públic que ha de desenvolupar el Govern de les Illes Balears, obliguin a la publicació de la convocatòria en el butlletí oficial corresponent, es publicarà també en forma d'anunci,

²¹⁴ Vid. article 7 de la Llei 2/2012, de 4 d'abril, de suport als emprenedors i les emprenedores i a la micro, petita i mitjana empresa ([BOIB núm. 53, de 14 d'abril de 2012](#)) i Acord del Consell de Govern de 16 de març de 2012 pel qual se determinen el contingut i el sistema d'elaboració de l'estudi de càrregues administratives ([BOIB núm. 42, de 22 de març de 2012](#)).

a càrrec de l'adjudicatari, en un dels diaris de major difusió la informació dels apartats a), c) i e) del punt 2 anterior.

4. El requisit de donar publicitat mitjançant el 'Perfil del contractant' s'ha de complir en el cas de tots els contractes, siguin quins siguin la qualificació i el procediment per tramitar-los, incloent-hi els contractes menors la quantia dels quals superi la xifra de 25.000 euros en els contractes d'obres i de 9.000 euros en la resta de contractes.

5. La informació s'ha de mantenir disponible en la pàgina web de l'administració autonòmica durant tot l'exercici pressupostari. Igualment, s'ha de mantenir disponible en la pàgina web la informació referida a l'exercici immediatament anterior.

6. No és procedent divulgar la informació facilitada pels operadors econòmics que aquests mateixos hagin designat com a confidencial. Aquesta informació inclou, en particular, els secrets tècnics o comercials i els aspectes confidencials de les ofertes.

7. Així mateix, s'eximeix de complir el requisit de publicitat, a més dels casos en què la normativa legal en matèria de contractes del sector públic així ho disposa, en els supòsits en què la divulgació de la informació relativa a l'adjudicació del contracte constitueixi un obstacle per aplicar la legislació, sigui contrària a l'interès públic o perjudiqui els interessos comercials legítims dels operadors econòmics públics o privats, o pugui perjudicar la competència lleial entre aquests últims; en cada cas, s'ha de motivar la concurrència d'aquestes circumstàncies.

Article 20. Gestió de serveis públics

Els plecs de clàusules administratives dels contractes de gestió de serveis públics han de contenir les previsions necessàries per garantir, com a mínim, els drets següents de les persones usuàries:

- a) A presentar queixes sobre el funcionament del servei, que han de ser contestades de manera motivada i individual.
- b) A obtenir una còpia segellada de tots els documents que presentin en les oficines de la concessionària, en relació amb la prestació del servei.
- c) A utilitzar, a elecció seva, qualsevol de les llengües oficials de la comunitat autònoma en les seves relacions amb l'entitat concessionària i amb els seus representants i treballadors i treballadores.
- d) A accedir a tota la informació que sigui en poder de la concessionària i sigui necessària per formular queixes o reclamacions sobre la prestació del servei. En queden exclosos els documents que afectin la intimitat de les persones i els relatius a matèries protegides pel secret comercial o industrial, com també, en general, aquells que estiguin protegits per la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal.
- e) A exigir a l'administració l'exercici de les seves facultats d'inspecció, de control i, si escau, de sanció per resoldre les irregularitats en la prestació del servei.
- f) A ser tractades d'acord amb el principi d'igualtat en l'ús del servei, sense que hi pugui haver discriminació ni directa ni indirecta per cap raó.

Article 21. Convenis de col·laboració

1. Els òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i els ens del sector públic instrumental autonòmic han de trametre al *Butlletí Oficial de les*

Illes Balears, en els primers vint dies dels mesos de gener, maig i setembre de cada any, una relació dels convenis de col·laboració subscrits en el quadrimestre anterior, tant si és amb una altra administració pública com amb una entitat privada.

2. Els òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i els ens del sector públic instrumental autonòmic han de fer pública, en la pàgina web institucional i en els primers vint dies dels mesos de gener, maig i setembre de cada any, una relació dels convenis subscrits referida al quadrimestre anterior, sens perjudici de la inscripció en el Registre de convenis i acords. La informació s'ha de mantenir disponible a Internet durant tot l'exercici pressupostari. Igualment, s'ha de mantenir disponible a Internet la informació referida a l'exercici immediatament anterior.²¹⁵

3. En l'expedient administratiu s'ha de motivar la utilització de la figura del conveni de col·laboració i les raons que impedeixin la concurrència de l'oferta i exclouin la subscripció d'un contracte administratiu o la concessió d'una subvenció. La motivació s'ha de publicar en la forma que estableix el paràgraf anterior.

Article 22. Règim d'ajuts i subvencions

1. La gestió de subvencions i ajuts públics concedits per l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'ha d'ajustar especialment als principis d'eficàcia, en el compliment dels objectius fixats per l'administració atorgant, i d'eficiència, en l'assignació i la utilització de recursos públics, com també de publicitat, concurrència, objectivitat, transparència, igualtat i no-discriminació, amb les úniques excepcions previstes en la normativa bàsica estatal de subvencions i en la normativa autonòmica corresponent.

2. Cada òrgan de l'Administració de la comunitat autònoma o ens del sector públic instrumental que dugui a terme activitats de foment mitjançant l'atorgament de fons públics ha de publicar en la pàgina web de l'administració autonòmica:

- a) Una relació actualitzada de les línies d'ajuts o subvencions que s'hagin de convocar durant l'exercici pressupostari, amb indicació dels imports que s'hi destinen, l'objectiu o la finalitat i la descripció dels possibles beneficiaris.
- b) El text íntegre de la convocatòria dels ajuts o les subvencions.
- c) Les concessions d'aquests ajuts o subvencions, dins el mes següent al de la notificació o la publicació, amb indicació únicament de la relació dels beneficiaris, l'import dels ajuts i la identificació de la normativa reguladora.
- d) Les subvencions concedides sense promoure la publicitat i la concurrència, d'acord amb la normativa bàsica estatal de subvencions i la normativa autonòmica corresponent.

3. S'eximeixen de la publicació, a més dels casos i de les dades en què la normativa legal en matèria de subvencions així ho disposa, els supòsits següents:

- a) Quan la publicació de les dades del beneficiari, a causa de l'objecte de l'ajut, sigui contrària al respecte i a la salvaguarda de l'honor i la intimitat personal i familiar de les persones físiques, en virtut d'allò que estableixen la Llei Orgànica

²¹⁵ Vid. Decret 49/2011, de 20 de maig, pel qual es regula el Registre de Convenis i Acords de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 81, de 2 de juny de 2011](#)).

1/1982, de 5 de maig, de protecció del dret a l'honor, la intimitat personal i familiar, i la pròpia imatge, i la Llei 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

- b) Quan es tracti de dades que estiguin protegides pel secret comercial o industrial.
- c) Amb caràcter general, quan ho exigeixin o aconsellin raons substancials per l'existència d'un interès públic més digne de protecció, que, en tot cas, s'ha de motivar expressament.

4. El que estableix aquest article sobre la publicitat de les subvencions s'entén sens perjudici del que disposa la normativa bàsica estatal de subvencions i la normativa autonòmica corresponent.

CAPÍTOL III ELS SISTEMES DE GESTIÓ I LA QUALITAT DE LES ORGANITZACIONS I DELS SERVEIS PÚBLICS

SECCIÓ 1a ELS SISTEMES DE GESTIÓ ORGANITZACIONAL

Article 23. Qualitat en la gestió

1. L'Administració de la comunitat autònoma i els ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears han d'impulsar l'eficàcia i l'eficiència de les seves organitzacions mitjançant la generalització de la implantació dels sistemes de gestió segons els estàndards reconeguts de qualitat que, entre altres elements, incloguin els epígrafs següents:

- a) Lideratge per a la consecució d'objectius i presa de decisions amb fets i dades.
- b) Planificació estratègica i operativa i identificació de prioritats.
- c) Col·laboració i aliances.
- d) Participació dels empleats i les empleades.
- e) Incorporació d'eines tecnològiques a les funcions més pròximes a la perspectiva de la ciutadania.
- f) Formació dels empleats i les empleades i gestió del coneixent per a la millora contínua.
- g) Anàlisi de les expectatives de la societat i d'escolta de la ciutadania.
- h) Mecanismes actius de participació de la ciutadania.
- i) Estudi del clima laboral i de les opinions dels empleats i les empleades.
- j) Identificació, millora i innovació en els processos.
- k) Índexs de la perspectiva dels usuaris i de la ciutadania.
- l) Sistema de comunicació interna.
- m) Sistema de comunicació externa.
- n) Publicació de dades sobre el compliment dels objectius i la percepció ciutadana.

2. El Govern ha desplegar reglamentàriament aquest article.

SECCIÓ 2a
AVALUACIÓ D'ORGANITZACIONS I SERVEIS

Article 24. Concepte

L'administració autonòmica i els ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears han d'impulsar la cultura de l'avaluació d'organitzacions i serveis com a eina de millora per conèixer-ne la maduresa organitzativa i com a garantia del seu enfocament a la ciutadania. L'avaluació de la qualitat de les organitzacions i els serveis públics persegueix:

- a) Identificar aquells aspectes i àrees de millora que permetin i afavoreixin l'evolució i el desenvolupament de les organitzacions, mitjançant la millora contínua.
- b) Mesurar el rendiment de les organitzacions i els serveis públics que es presten a la ciutadania, com també establir mecanismes d'eficiència.
- c) Assegurar la comparança, la cooperació i la competitivitat dels òrgans, els organismes i les unitats que presten serveis públics.
- d) Millorar la transparència i fer arribar a la ciutadania, en la seva condició de destinatària de l'activitat pública, informació sobre els nivells de qualitat prestats. En aquest sentit, es tindrà especialment en compte la transmissió actualitzada d'informació sobre la qualitat dels serveis als representants i les organitzacions socials, en aquells àmbits que siguin de la seva competència.

SECCIÓ 3a
COMPROMISOS DE SERVEI I CARTES CIUTADANES

Article 25. Concepte

La construcció i la publicació dels compromisos de servei mitjançant cartes ciutadanes es concep com un instrument de transparència i de millora contínua de la qualitat dels serveis públics que presta cada entitat, òrgan o organisme, mitjançant eines i processos de gestió, d'acord amb els estàndards de qualitat a què ha d'ajustar la seva activitat.

Article 26. Classes i abast de les cartes ciutadanes²¹⁶

1. Les cartes ciutadanes poden ser de diferents classes, entre d'altres:
 - a) De drets: són cartes que recullen el conjunt de drets d'un determinat Grup d'usuaris i usuàries en relació amb una política concreta i amb el seu desplegament mitjançant prestacions o serveis.
 - b) Marc: són cartes de mínims de qualitat que elaboren els serveis que es trobin compresos en xarxes de centres, oficines o unitats existents.
 - c) De servei: són cartes que estableixen els mínims de qualitat a què s'ha d'ajustar un servei determinat, que poden sorgir d'iniciatives prèvies de cartes marc o individualment si no formen part d'una xarxa.
 - d) De serveis electrònics: són cartes que han de publicar els organismes que disposen d'aquest tipus de servei, amb indicació de les seves especificacions tècniques.

²¹⁶ Vid. Decret 37/2009, de 26 de juny, sobre cartes ciutadanes de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 99, de 9 de juliol de 2009](#)).

- e) Transversals o multiinstitucionals: són cartes de servei d'un procés o d'un servei que presta més d'una administració.
 - f) De compromisos: són cartes certificades o avaluades per un òrgan extern acreditat a aquest efecte.
2. L'abast de les cartes ciutadanes és obligatori en els casos següents:
- a) Totes les unitats o tots els centres que prestin serveis en xarxa han de disposar almenys d'una carta marc.
 - b) Totes les unitats o tots els centres de més de 25 treballadors han de disposar almenys d'una carta de servei.
 - c) Tots el processos transversals entre l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, les administracions insulars i/o les administracions locals han de disposar d'una carta de tipus transversal o multiinstitucional.

SECCIÓ 4a RECONeixEMENTS

Article 27. Concepte

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de promoure el reconeixement als òrgans i ens que configuren l'administració i el sector públic instrumental, i a les persones que facin més esforços i aconseguixin millors resultats en la millora dels serveis públics mitjançant premis.

2. Els processos de regulació dels premis a la qualitat i a les bones pràctiques s'han de dissenyar per contribuir a la divulgació dels treballs de qualitat i gestionar aquest coneixement.

3. En cap cas els reconeixements o premis no tendran cost econòmic.

Article 28. Modalitats de premis

1. Les modalitats de premis són les següents:

- a) D'àmbit general de la comunitat autònoma de les Illes Balears:
 - Premi d'Excel·lència en la Gestió Pública, com a categoria autònoma del Premi Balear d'Excel·lència en la Gestió, orientat a incentivar l'excel·lència en les organitzacions públiques de les Illes Balears.
 - Premi de Bones Pràctiques a la Qualitat Pública de les Illes Balears, destinat a les organitzacions públiques i sense ànim de lucre de les Illes Balears, que té com a finalitat el reconeixement als òrgans, als organismes i a les unitats que arribin a un determinat nivell de maduresa organitzativa i que, mitjançant la seva activitat de millora, hagin incrementat la qualitat dels serveis que prestin a la ciutadania.
- b) D'àmbit específic de l'Administració de la comunitat autònoma i dels ens del sector públic instrumental de les Illes Balears:
 - Premi de Bones Pràctiques a la Qualitat Pública, que té com a finalitat el reconeixement als òrgans, als organismes i a les unitats de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears que arribin a un determinat nivell de maduresa organitzativa i que, mitjançant la seva activitat de millora, hagin incrementat la qualitat dels serveis que prestin a la ciutadania.

- Premi a les Iniciatives de les Empleades i dels Empleats Públics, que té com a finalitat el reconeixement a aquells empleats i empleades que s'hagin distingit, especialment, en la presentació formal d'iniciatives, suggeriments o informes que, per ser innovadors o significar un important esforç d'anàlisi i d'obtenció de resultats, comportin directament o indirectament una millora en la qualitat dels serveis o en l'atenció de la ciutadania.

2. Es poden crear tantes categories com determinin les corresponents convocatòries.

Article 29. Convocatòries

1. El Premi d'Excel·lència en la Gestió ha de ser convocat de manera coordinada per les conselleries competents en matèria de qualitat, tant en l'àmbit de les empreses privades com en el dels serveis públics.

2. La resta de premis han de ser convocats per la conselleria competent en matèria de qualitat pública.

3. Les convocatòries corresponents s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, juntament amb les bases que n'han de regir la concessió.

TÍTOL II EL BON GOVERN

CAPÍTOL I LIDERATGE ÈTIC I INTEGRADOR

SECCIÓ 1a PRINCIPIIS DE BON GOVERN

Article 30. Àmbit d'aplicació

1. Aquesta secció és aplicable als membres del Govern de les Illes Balears, als alts càrrecs, al personal eventual i a tot el personal que ocupi qualsevol lloc de treball de naturalesa directiva de l'administració autonòmica, sigui quina sigui la seva denominació.

2. Igualment, és aplicable al personal directiu, als òrgans directius i al personal eventual dels ens que formen el sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 31. Principis ètics i regles de conducta

1. Les persones compreses en l'àmbit d'aplicació que estableix l'article anterior han d'observar, en l'exercici de les seves funcions, allò que disposen la Constitució Espanyola, l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i la resta de l'ordenament jurídic, han de promoure el respecte als drets fonamentals i a les llibertats públiques i han d'ajustar les seves actuacions als principis ètics i de conducta següents: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, credibilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental i promoció de la igualtat entre homes i dones.

2. Aquestes persones han de promoure els drets humans i les llibertats dels ciutadans i de les ciutadanes i han d'evitar tota actuació que pugui produir discriminació per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

3. Aquestes persones han de vetllar per l'interès general evitant el conflicte d'interessos. No han d'acceptar cap tracte de favor o situació que impliqui privilegi o avantatge injustificat.

4. Les activitats públiques rellevants d'aquestes persones han de ser transparents i accessibles per a la ciutadania amb les úniques excepcions que preveu la llei.

5. Aquestes persones han d'administrar els recursos públics amb austeritat i evitar actuacions que puguin menyscar la dignitat amb la qual s'ha d'exercir el càrrec públic.

6. El tractament oficial de caràcter protocol·lari dels membres del Govern i dels alts càrrecs és el de senyor o senyora, seguit de la denominació del càrrec, ocupació o rang corresponent. És compromís del Govern fomentar i estendre aquest tipus de tractament a tots els òrgans vinculats al Govern, a l'Administració de la comunitat autònoma o al Parlament.

Article 32. El Govern en funcions

1. El govern en funcions s'ha d'abstenir de prendre decisions que excedeixin les imprescindibles per al funcionament habitual de l'administració o que condicionin l'actuació del govern entrant, llevat dels supòsits de caràcter urgent establerts legalment.

2. El govern sortint ha de garantir l'estat de la documentació necessària per al govern entrant i ha de fer inventaris dels documents bàsics, en qualsevol suport, per facilitar el traspàs de poders. Amb aquesta finalitat, s'han d'elaborar documents informatius de l'estat concret dels arxius de cada unitat administrativa, els quals han de ser públics i transparents.

3. S'ha de vigilar l'ús adequat del càrrec públic, especialment durant les campanyes electorals, i el respecte de les normes electorals que les regulen.

4. L'activitat del govern en funcions ha de ser regulada reglamentàriament.²¹⁷

Article 33. Governança

1. El principi de governança implica una bona orientació de la política del Govern de les Illes Balears, basada en estratègies i accions que impulsin la idea de govern relacional, tant d'interacció multinivell dins la pròpia administració autonòmica com d'interacció amb altres administracions públiques i amb la societat civil.

2. Per fer-ho, el Govern ha de determinar les intervencions públiques que haurien de disposar d'un esquema de governança per garantir la integració en xarxa dels eixos públic-privat-civil i local-global.

3. Les característiques bàsiques dels esquemes de governança han de ser establertes per la conselleria competent en matèria de qualitat. El nivell directiu de les unitats, els centres i els ens ha de desenvolupar l'estratègia tenint en compte tant el

²¹⁷ La DF 1a d'aquesta Llei establia un termini d'un any comptador a partir de l'entrada en vigor de la Llei per dur a terme el desplegament normatiu.

pla sistèmic i de qualitat democràtica, com l'operacional i de desenvolupament de les actuacions.

SECCIÓ 2a CONFLICTE D'INTERESSOS

Article 34. Concepte

1. Hi ha conflicte d'interessos quan els membres del Govern i els alts càrrecs intervenen en les decisions relacionades amb assumptes en els quals conflueixin al mateix temps interessos del seu càrrec públic i interessos privats propis, de familiars directes o compartits amb terceres persones.

2. Als efectes d'aquesta llei, s'entenen per alts càrrecs els inclosos en la normativa autonòmica d'incompatibilitats.²¹⁸

Article 35. Dedicació exclusiva al càrrec públic

1. Els membres del Govern i alts càrrecs han d'exercir les seves funcions amb dedicació exclusiva i no poden compatibilitzar la seva activitat amb l'acompliment, per si mateixos o mitjançant substitució o apoderament, de qualsevol altre lloc, càrrec, representació, professió o activitat, tant si són de caràcter públic com privat, per compte propi o d'altri. El personal a què es refereix aquest article no pot compatibilitzar el seu càrrec o lloc de treball amb la condició de representant electe en col·legis professionals, cambres o entitats que tinguin atribuïdes funcions públiques o hi coadjuvin.

2. Així mateix, tampoc no poden percebre cap altra remuneració amb càrrec als pressuposts de les administracions públiques o entitats vinculades o que en depenguin, ni cap altra percepció que de manera directa o indirecta provingui d'una activitat privada.

3. En ambdós punts, s'han de tenir en compte les excepcions que marca la normativa reguladora d'incompatibilitats de membres del Govern i alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 36. Deure d'inhibició o d'abstenció

1. Els membres del Govern de les Illes Balears i els alts càrrecs s'han d'inhibir o d'abstenir de participar en la presa de decisions en les quals tinguin o puguin tenir interessos ells mateixos, els seus cònjuges o persones unides per relació anàloga, i qualsevol persona amb vincle de parentiu fins al segon grau de consanguinitat o afinitat.

2. L'incompliment d'aquest deure dóna lloc a l'aplicació del règim de sancions previst en matèria d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma.

²¹⁸ Vid. Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ([BOCAIB núm. 150, de 5 de desembre de 1996](#)) i Decret 250/1999, de 3 de desembre, pel qual s'aprova el reglament d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([BOCAIB núm. 156, de 16 de desembre de 1999](#)).

CAPÍTOL II

TRANSPARÈNCIA I ACCIÓ DE GOVERN

SECCIÓ 1a

TRANSPARÈNCIA POLÍTICA

Article 37. Concepte

1. Als efectes d'aquesta llei, la transparència política és el nivell d'accessibilitat i publicitat que el Govern ofereix a la ciutadania en relació amb les seves activitats públiques i la garantia de l'exercici del dret dels ciutadans i de les ciutadanes a la informació sobre el funcionament intern del Govern i les seves institucions, com també de tots els aspectes que afecten la gestió política.

2. Per assolir la transparència política, és necessari establir mesures de prevenció i control de conflictes d'interessos i mesures d'informació pública i de registre d'activitats, béns i drets dels alts càrrecs de l'administració i del Govern de les Illes Balears.

Article 38. Informació al Parlament

1. El Consell de Govern ha de donar a conèixer al Parlament de les Illes Balears el nomenament dels membres del Govern de les Illes Balears i dels alts càrrecs, com també el dels gerents de les empreses públiques o de qualsevol dels ens del sector públic instrumental.

2. El Parlament de les Illes Balears, segons els mecanismes que preveu el seu reglament, pot demanar una compareixença de la persona nomenada, amb la finalitat que pugui defensar la seva idoneïtat per al càrrec, així com el seu projecte per a l'acció de govern.

3. Els òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i els ens del sector públic instrumental autonòmic han de fer públic en la pàgina web institucional el currículum dels membres del Govern i dels alts càrrecs que els regeixen, respectivament. L'Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears dictarà instruccions amb els models dels currículums a publicar.

Article 39. Informació sobre retribucions i declaracions patrimonials

1. Els membres del Govern i els alts càrrecs tenen l'obligació de formular una declaració patrimonial que abasti la totalitat dels seus béns, drets i obligacions, en els termes que reglamentàriament s'estableixin, i que quedarà sota la responsabilitat de l'Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears.

2. Les retribucions que els membres del Govern i els alts càrrecs percebin per raó del seu càrrec han de ser objecte de publicitat oficial amb indicació expressa dels diferents conceptes retributius. Aquesta publicitat es farà a través de la pàgina web institucional.

3. També es donarà publicitat a les compensacions, els beneficis o les indemnitzacions que es rebin per qualsevol concepte vinculat amb l'exercici del càrrec públic.

Article 40. Obertura de dades

1. Per millorar la transparència i generar valor en la societat, el Govern de les Illes Balears es compromet a una obertura efectiva de les dades públiques que són en poder seu, no subjectes a restriccions de privacitat, seguretat o propietat.

2. La disposició del conjunt de dades en formats reutilitzables s'ha de fer de manera ordenada i seguint criteris de prioritat. S'ha de donar prioritat a la informació mercantil i empresarial, la informació geogràfica, la informació legal, l'estadística social i la informació de transport.

3. Els conjunts de dades s'han de facilitar sota llicències de propietat obertes, que en permetin la redistribució, la reutilització i l'aprofitament.

4. El compliment dels articles inclosos en aquesta secció s'entén sens perjudici del que estableixi la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

5. El Govern de les Illes Balears complirà el Reglament del Parlament de les Illes Balears en tot allò que faci referència a facilitar als diputats i a les diputades del Parlament de les Illes Balears el control de l'acció política del Govern.

SECCIÓ 2a FORMES DE GESTIÓ, MARC REGULADOR I RESPONSABILITAT SOCIAL

Article 41. Formes de gestió

El Govern de les Illes Balears ha de fer pública la seva estratègia sobre la forma de gestió de cada servei o activitat de la seva competència. A aquest efecte, ha de fer una relació exhaustiva de tots els serveis i les funcions que presta l'administració en el seu conjunt, n'ha d'indicar, en cada cas, la forma de gestió i la seva justificació, i n'ha de ponderar els criteris de responsabilitat, transparència, eficàcia i eficiència, entre d'altres.

Article 42. Qualitat normativa²¹⁹

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de vetllar per la cultura de la qualitat normativa. En aquest sentit, per iniciar el procés d'elaboració d'avantprojectes de llei, és requisit previ presentar una anàlisi d'impacte normatiu mitjançant un estudi rigorós de les conseqüències per a la societat, especialment les econòmiques, d'aplicar una determinada norma, com també les possibles alternatives a aquesta norma i les conseqüències econòmiques derivades de la seva aplicació.²²⁰

2. Aquesta anàlisi s'ha d'incloure en la memòria justificativa prèvia que en tot cas s'ha d'adjuntar als avantprojectes legislatius, segons el que estableix l'article 13 d'aquesta llei. El contingut i el sistema d'elaboració i de gestió d'aquesta 'Memòria de l'anàlisi de l'impacte normatiu' han de ser determinats per acord del Consell de Govern a proposta de la conselleria competent en matèria de qualitat dels serveis en un termini no superior a dos mesos comptadors a partir del mateix dia d'entrada en vigor d'aquesta llei.

²¹⁹ Vid. article 13 d'aquesta llei. Vid., també, article 26 del Decret 6/2013, de 8 de febrer (§5).

²²⁰ Vid. article 14 de la llei 20/2013, de 9 de desembre, esmentada en la nota 209, tot i que l'apartat 2 d'aquest article està recorregut davant el Tribunal Constitucional (vid. recursos d'inconstitucionalitat [1397/2014](#), [1411/2014](#) i [1454/2014](#), publicats en el [BOE núm. 91, de 15 d'abril de 2014](#)).

3. La memòria ha d'expressar el marc normatiu en el qual s'insereix la proposta i, en tot cas, ha d'incloure una relació de les disposicions afectades i la taula de vigències de disposicions anteriors sobre la mateixa matèria.

4. Aquesta memòria ha de fer referència a criteris de simplificació i de reducció de càrregues administratives i ha de valorar l'oportunitat de la proposta, l'impacte econòmic i pressupostari, l'impacte sobre els sectors, col·lectius o agents afectats per la norma, inclòs l'efecte sobre la competència, les accions de consulta fetes i les accions de participació ciutadana desenvolupades, entre altres criteris que garanteixin que les normes que s'han d'aprovar són necessàries, amb objectius clars, proporcionades, eficaces, accessibles i transparents.

5. S'ha de garantir que la informació obtinguda a partir de l'estudi de l'impacte flueixi tant pels canals de comunicació amb la ciutadania com pels canals interadministratius, mitjançant la instauració dinàmica de sistemes d'informació en les organitzacions públiques.

6. S'ha d'impulsar la cultura de la qualitat normativa mitjançant el foment de la participació de la societat civil, com a element fonamental per millorar la qualitat de la legislació i la seva adequació a les necessitats socials.²²¹

Article 43. Responsabilitat social

1. L'Administració i els ens del sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears han d'evidenciar la seva responsabilitat social incorporant les preocupacions socials i ambientals en les relacions amb la ciutadania i la societat, d'una manera general i més enllà de les seves competències sectorials, i en dos vessants:

1r Mitjançant accions adreçades als treballadors i les treballadores, pel que fa a:

- a) Organització del treball perquè les persones puguin millorar les seves habilitats professionals.
- b) Foment de la formació permanent del personal.
- c) Desenvolupament de mesures per a l'efectiva igualtat d'oportunitats entre homes i dones.
- d) Facilitació de la conciliació de la vida professional, familiar i personal.
- e) Establiment de mesures per prestar atenció a les persones víctimes de violència de gènere.
- f) Previsió de la integració de les persones amb discapacitat i dels col·lectius en situació d'exclusió social.
- g) Foment de la salut laboral.

2n Mitjançant accions adreçades als entorns, pel que fa a:

- a) Incentiu als proveïdors perquè també siguin socialment responsables.
- b) Enriquiment de l'entorn sociocomunitari amb accions de millora del medi ambient, de preservació del territori, de foment de la creativitat i de cohesió social i territorial.
- c) Col·laboració en les pràctiques d'estudiants de formació professional i universitària.

2. El Govern ha de desplegar reglamentàriament aquest article.

²²¹ Vid. article 6 d'aquesta Llei.

SECCIÓ 3a
AVALUACIÓ DE POLÍTIQUES PÚBLIQUES

Article 44. Concepte

1. L'avaluació de polítiques públiques és un procés sistèmic d'observació, anàlisi i interpretació d'una intervenció pública de qualsevol tipus —pla, programa, projecte o altra acció—, per obtenir-ne un judici valoratiu del disseny, el funcionament, els resultats i els efectes, basat en evidències. La finalitat de l'avaluació és ser útil a la societat, com a eina de millora de la qualitat i l'eficàcia dels serveis públics.

2. L'avaluació és una activitat específica i amb identitat pròpia, clarament diferenciada d'unes altres com el control intern, l'auditoria financera, l'auditoria de gestió o el control pressupostari, però amb les quals manté una estreta relació de complementarietat.

3. L'avaluació ha d'aconseguir la participació efectiva de la ciutadania, el foment de l'aprenentatge i la innovació, la potenciació de la transparència mitjançant la rendició de comptes i, així, l'augment del nivell de confiança en l'administració pública.

Article 45. Criteris

1. L'avaluació de les polítiques públiques ha de seguir els criteris següents:

- a) Rellevància dels objectius perseguits d'acord amb l'interès general.
- b) Eficàcia, en el sentit de si s'han aconseguit els resultats desitjats.
- c) Eficiència, en el sentit de si s'han aconseguit els resultats amb un ús raonable i proporcionat dels recursos.
- d) Impacte generat per l'aplicació de la política.
- e) Sostenibilitat o permanència dels canvis o efectes positius en el temps.

2. A més d'aquests criteris, es poden aplicar altres factors d'anàlisi com ara la coherència, l'equitat, la capacitat de resposta, la conveniència, la cobertura i la rendibilitat, els quals s'aplicaran amb flexibilitat a cada cas concret.

Article 46. Abast

1. Cada òrgan de l'Administració de la comunitat autònoma i ens del sector públic instrumental de les Illes Balears pot acordar autònomament l'avaluació de les polítiques públiques que hagi dissenyat, executat o que executi en l'àmbit de les seves respectives competències.

2. No obstant això, el Consell de Govern ha de determinar anualment una relació d'intervencions públiques prioritàries de les quals l'Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears, creada a l'efecte en el marc d'aquesta llei, ha de fer les avaluacions corresponents. En tot cas, ho seran totes aquelles intervencions públiques que superin la quantitat de cinc milions d'euros.

Article 47. Modalitats d'avaluació

L'avaluació de les polítiques públiques segons el moment en què es dugui a terme pot ser:

- a) Ex ante: durant la planificació o la programació d'una política pública.
- b) Intermèdia: durant l'aplicació de la política pública en el període programat.
- c) Ex post: amb posterioritat a l'execució de la política pública programada.

Article 48. Continguts de l'avaluació

Les avaluacions de les polítiques públiques han de tractar com a mínim dels aspectes següents:

- a) Necessitats detectades i que es pretenen resoldre.
- b) Objectius que es pretén aconseguir.
- c) Resultats assolits.
- d) Relació entre els tres elements anteriors.
- e) Efectes produïts.
- f) Impactes constatats i sectors sobre els quals s'han produït.
- g) Mitjans i recursos econòmics i humans emprats.
- h) Costos i relació amb els resultats assolits.
- i) Procediments triats per actuar i raons de la seva elecció.
- j) Grau de col·laboració interinstitucional en l'elaboració i el desenvolupament de la política.
- k) Grau de participació ciutadana en l'elaboració i el desenvolupament de la política.
- l) Opinió i valoració que han merescut per a la ciutadania les actuacions desenvolupades.
- m) Compliment de la legalitat i del dret que assisteix la ciutadania.

Article 49. Publicitat

1. Una vegada conclosa l'avaluació, s'ha de trametre al registre d'avaluacions de l'Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears, d'acord amb el que estableix l'article 51.

2. Els resultats de les avaluacions s'han de publicar, almenys, en la pàgina web de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

TÍTOL III OFICINA D'AVALUACIÓ PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS

Article 50. Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears

1. Amb la finalitat de coordinar i desenvolupar les accions d'avaluació de polítiques, plans i programes, organitzacions i serveis públics de les institucions públiques i els seus ens instrumentals de les Illes Balears es crea l'Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears (OAPIB), sota la dependència directa de la conselleria competent en matèria de qualitat dels serveis, com a òrgan d'execució, de coordinació i de consulta.

2. L'OAPIB ha de desenvolupar les seves funcions amb plena autonomia funcional. L'OAPIB estarà integrada per funcionaris o personal laboral fix de qualsevol administració, designats a l'efecte pel Consell de Govern, oïdes les conselleries competents en matèria d'avaluació i de qualitat pública general i sectorial, per un període de cinc anys.

El director o la directora de l'OAPIB, que serà designat entre el personal al qual és d'aplicació l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, podrà tenir dedicació exclusiva a aquesta funció; reglamentàriament es determinarà la fórmula de serveis especials, Comissió de serveis, excedència o similar que possibiliti aquesta dedicació exclusiva. La resta de

membres de l'OAPIB compatibilitzarà aquesta tasca amb l'exercici del seu treball com a funcionari o laboral fix; reglamentàriament es determinaran la fórmula de compatibilització i les retribucions suplementàries que es puguin cobrar. En cap cas la creació i el funcionament de l'OAPIB no donaran lloc a un increment de plantilla de l'Administració de la comunitat autònoma per tal que suposarà la redefinició de funcions de llocs de treball ja existents.

3. El Consell de Govern ha d'establir reglamentàriament l'estructura de l'òrgan, les incompatibilitats, la situació administrativa i el règim que hi sigui aplicable.

Article 51. Funcions

1. L'OAPIB té les funcions següents:

1r En matèria d'avaluació:

- a) Coordinar i homogeneïtzar totes les tasques referides a l'avaluació pública que es duguin a terme en l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma i del sector públic instrumental de les Illes Balears.
- b) Dirigir i executar aquelles avaluacions que li siguin encomanades directament per la normativa.
- c) Dirigir i executar aquelles avaluacions que li encomani anualment el Consell de Govern, entre les quals obligatòriament es troben l'avaluació de la política d'integritat i el desenvolupament dels programes d'avaluació de l'acompliment.
- d) Desenvolupar, si escau, avaluacions referides a altres administracions públiques de les Illes Balears, mitjançant els mecanismes de col·laboració i cooperació necessaris.
- e) Incloure un esquema de cooperació interinstitucional, com a model de governança mitjançant la Xarxa Interadministrativa d'Avaluació i Qualitat.
- f) Dur a terme, per mitjans propis o aliens, les activitats tècniques, d'estudi, editorials, formatives, informatives o promocionals que consideri adequades per complir les funcions que li són pròpies.
- g) Gestionar un registre de les avaluacions de polítiques públiques i qualitat d'organitzacions i serveis públics que es duguin a terme a les Illes Balears. En aquest registre s'han d'inscriure els resultats de les diferents avaluacions descrites en aquesta llei i altres que determini el Govern de les Illes Balears, i s'han de publicar en la pàgina web de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2n En matèria de seguiment i observació:

- a) Identificar i fer el seguiment de les millors pràctiques de gestió pública, tant en l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma com de la resta d'entitats públiques de les Illes Balears i altres d'especial importància, amb la finalitat de promoure l'aprenentatge i l'intercanvi de coneixements.
- b) Impulsar la realització dels estudis pertinents per recollir les expectatives i la valoració de la ciutadania sobre els serveis públics. Així mateix, ha de promoure que les conselleries recullin dades periòdicament sobre les expectatives i la valoració de la ciutadania referents als serveis públics de les seves competències respectives.

- c) Elaborar anualment una memòria sobre l'índex de la qualitat global dels serveis públics a partir dels resultats d'avaluació o d'auditoria de qualitat de les organitzacions, dels informes de seguiment dels compromisos de serveis, dels informes relatius a queixes i suggeriments, i de la valoració de la ciutadania, entre altres informes o índexs de valoració. Aquests resultats i dades s'han de publicar en la pàgina web de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears. D'aquesta memòria se'n trametrà còpia al Parlament de les Illes Balears perquè en faci arribar un exemplar a cada Grup parlamentari.

3r En matèria de transparència i integritat:

- a) Fomentar els valors i els principis de transparència i integritat i vetllar pel seu compliment, amb incidència especial en la gestió de contractacions, de serveis públics, de convenis i d'ajuts i subvencions.
- b) Dirimir els casos de conflictes d'interessos i emetre un informe previ, si escau, sobre les sol·licituds de compatibilitat d'activitats.
- c) Vetllar pel compliment del règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs i del personal esmentats a l'àmbit d'aplicació que defineix l'article 30 d'aquesta llei, i gestionar la difusió de les compatibilitats autoritzades.
- d) Gestionar la informació sobre les retribucions dels càrrecs públics, així com la seva difusió.
- e) Gestionar el Registre d'interessos i activitats i el Registre de patrimoni dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Desenvolupar, si escau, actuacions conjuntes en aquesta matèria amb altres institucions públiques de les Illes Balears, especialment amb els ens que tinguin competència en matèria de control del patrimoni i béns dels càrrecs públics.
- f) Comprovar la justificació de les variacions en forma d'increment del patrimoni dels càrrecs públics.
- g) Presentar una memòria anual amb recomanacions per aconseguir més transparència en la gestió dels càrrecs públics.
- h) Elaborar un informe semestral sobre el seguiment del compliment dels principis ètics i de conducta, amb la finalitat d'analitzar els procediments i les actuacions que poden possibilitar-ne la transgressió i proposar les mesures que s'estimin convenientes per assegurar l'objectivitat de les decisions de l'administració i de les institucions públiques. D'aquesta memòria se'n trametrà còpia al Parlament de les Illes Balears perquè en faci arribar un exemplar a cada Grup parlamentari.

2. Un desplegament posterior ha de concretar les funcions i el règim de funcionament d'aquesta Oficina.

3. L'existència de l'OAPIB resta permanentment condicionada a la millora efectiva de l'eficiència de la gestió del Govern, l'Administració de la comunitat autònoma i els ens del sector públic instrumental de les Illes Balears.

4. L'OAPIB no pot interferir en el desenvolupament de la carrera administrativa.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Adscripció del Registre d'interessos i activitats i del Registre de patrimoni dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears

El Registre d'interessos i activitats i el Registre de patrimoni dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears han de ser a càrrec de l'Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears, regulada en els articles 50 i 51 d'aquesta llei, a la qual en corresponen, per tant, la gestió i el control.²²²

Disposició addicional segona

Tots els expedients de despesa superiors a 500 euros que es tramitin i es resolguin en relació amb dietes, despeses de representació o similars de membres del Govern o alts càrrecs s'hauran de publicar, cada sis mesos, a la pàgina web institucional. Aquesta informació romandrà publicada mentre duri el mandat del membre del Govern o alt càrrec.

Disposició addicional tercera. Despesa pública

Aquesta llei no pot suposar cap increment de despesa pública.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA ÚNICA

Per al compliment del que es prescriu de l'article 7 al 12 d'aquesta llei, s'estableix un termini fins al 31 de desembre de 2012.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Queden derogades totes les disposicions d'igual o d'inferior rang que s'oposin al que estableix aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Govern en funcions

Per donar compliment a l'article 32.4 anterior i fer-ne el desplegament normatiu, s'estableix un termini d'un any comptador a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Disposició final segona. Modificacions de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears

La Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears queda modificada de la manera següent:

²²² Vid. nota 218.

1. Se suprimeix l'apartat 1.e) de l'article 6.
2. La lletra c) de l'article 7 queda redactada de la manera següent:

«c) La participació, com a voluntari, en activitats solidàries d'entitats benèfiques sense ànim de lucre, sempre que no comportin cap tipus de menyscapte del compliment dels deures o les funcions corresponents.»
3. Se suprimeix la lletra d) de l'article 7.
4. S'afegeix, a continuació de l'article 7, un nou article que té la redacció següent:

«Article 7 bis. Activitats docents, culturals i científiques en els àmbits públic o privat L'exercici dels càrrecs o dels llocs de treball a què es refereix aquesta llei ha de ser compatible, tant en l'àmbit públic com en el privat, amb les activitats següents, sempre que no comprometin la imparcialitat en les seves funcions i no comportin cap tipus de menyscapte del compliment dels deures o les funcions corresponents:

 - a) L'assistència ocasional com a ponent a seminaris, conferències, congressos, jornades de treball o estudi, o cursos de caràcter professional, sempre que no sigui conseqüència d'una relació laboral de prestació de serveis.
 - b) Les activitats ocasionals de caràcter cultural, científic o docent, com ara la impartició de classes en escoles oficials d'administració pública, sempre que no siguin conseqüència d'una relació laboral o de prestació de serveis.
 - c) La impartició de classes a la universitat amb caràcter de professor associat o professora associada.»
5. Es modifica l'article 15 de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que té la redacció següent:

«Article 15. Fets constitutius d'infracció

 1. Es consideren infraccions del règim d'incompatibilitats i de control d'interessos establert per aquesta llei els fets o les conductes següents:
 - a) L'incompliment de les normes d'incompatibilitats a què es refereixen els articles 4 i 5 quan s'hagi produït dany manifest a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
 - b) La falsedat en les dades i en els documents que s'hagin de presentar o declarar d'acord amb allò que estableix aquesta llei.
 - c) L'incompliment de les normes d'incompatibilitat a què es refereixen els articles 4 i 5 quan no s'hagi produït dany manifest a l'administració autonòmica.
 - d) L'omissió o la no aportació de les dades i dels documents que s'hagin de presentar o declarar d'acord amb allò que estableix aquesta llei.
 - e) L'incompliment del deure d'inhibició o d'abstenció en els casos que una norma així ho exigeixi.
 - f) La no declaració d'activitats o béns patrimonials en els registres corresponents en el termini establert quan, requerit a aquest efecte, no es produeixi la rectificació corresponent.
 2. Els fets o les conductes a què es refereixen les lletres a) i b) són constitutius d'infraccions molt greus; els descrits en les lletres c), d) i e) són constitutius d'infraccions greus; i, finalment, la conducta assenyalada en la lletra f) és constitutiva d'infracció lleu.»

Disposició final tercera. Modificació de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears

La Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, queda modificada de la manera següent:

1. L'apartat 2 de l'article 2 queda redactat de la manera següent:
«2. El president o la presidenta rep el tractament de senyor o senyora i té dret a utilitzar la bandera de la comunitat autònoma de les Illes Balears com a guió i als honors corresponents al càrrec.»
2. L'apartat 3 de l'article 26 queda redactat de la manera següent:
«3. Els consellers o les conselleres reben el tractament de senyor o senyora i tenen dret als honors que els corresponen per raó del càrrec.»
3. La disposició addicional primera queda redactada de la manera següent:
«Les persones que hagin ocupat el càrrec de president o presidenta de les Illes Balears tenen dret a rebre, amb caràcter permanent, les atencions honorífiques i protocol·làries corresponents, sempre que no hagin cessat per alguna de les causes establertes en les lletres f) i h) del punt 1 de l'article 6 d'aquesta llei, ni per sentència ferma amb declaració de culpabilitat per qualsevol delicte.»

Disposició final quarta. Desplegament reglamentari

Es faculta el Govern de les Illes Balears per dictar les disposicions reglamentàries que siguin necessàries per desplegar i executar aquesta llei.

Disposició final cinquena. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

§5

DECRET 6/2013, DE 8 DE FEBRER, DE MESURES DE SIMPLIFICACIÓ DOCUMENTAL DELS PROCEDIMENTS ADMINISTRATIUS

([BOIB núm. 21, de 12 de febrer de 2013](#);
correcció d'errades [BOIB núm. 27, de 23 de febrer de 2013](#))

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte i finalitat

1. Aquest Decret té per objecte adoptar mesures de simplificació documental en els procediments administratius i suprimir l'obligació d'aportar una determinada documentació o de substituir-la, si escau, per declaracions responsables.

2. La seva finalitat és millorar la qualitat dels serveis prestats per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i, en particular, contribuir a fer efectiu el dret de la ciutadania a no presentar documents no exigits per les normes aplicables al procediment de què es tracti o que ja es trobin en poder de l'Administració, establert en l'article 35 f de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, del règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i en l'article 37.2 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i d'utilitzar mitjans electrònics per obtenir aquesta informació o documentació d'acord amb l'article 6.2 b de la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.²²³

3. Per aplicar el que preveu aquest Decret s'han de tenir en compte els principis de l'article 4 de la Llei 11/2007, de 22 de juny.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. Aquest Decret és aplicable als procediments i a les actuacions que siguin competència dels òrgans de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, els seus organismes autònoms i la resta d'ens que integren el sector públic instrumental quan exerceixin potestats administratives, a excepció dels procediments tributaris, i actuacions d'aplicació dels tributs, que es regeixen per la seva normativa específica.

En el supòsit dels procediments de contractació administrativa, hi és d'aplicació sempre que no contradigui la normativa bàsica aplicable.

2. En tots els supòsits, l'accessibilitat als documents i a les dades està limitada estrictament als documents i a les dades requerits als ciutadans per tramitar i resoldre els procediments i les actuacions que siguin competència de l'administració corresponent, d'acord amb la normativa vigent.

²²³ [BOE núm. 150, de 23 de juny de 2007](#).

Article 3. Protecció de dades de caràcter personal i consentiment de les persones interessades en el tractament d'aquestes dades

1. El que estableix aquest Decret s'ha d'aplicar sempre de conformitat amb el que preveu la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal,²²⁴ i la resta de normativa de desenvolupament, i sens perjudici de les excepcions que es puguin preveure en una norma amb rang de llei.

2. Quan la documentació no exigible afecti dades de caràcter personal és necessari que la persona interessada consenti que les seves dades o documents puguin ser consultats i comprovats per l'òrgan instructor, fent constar aquest consentiment, expressament, en la sol·licitud d'iniciació del procediment o en qualsevol altra comunicació posterior.

3. Quan la persona interessada no atorgui el seu consentiment exprés per fer les consultes oportunes, estarà obligada a aportar la documentació que contengui les seves dades. Si no l'aporta, l'Administració li ha de requerir la documentació en els termes que estableix l'article 71.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

CAPÍTOL II MESURES DE SIMPLIFICACIÓ DE LES OBLIGACIONS D'APORTACIÓ DE DOCUMENTACIÓ

SECCIÓ 1a DOCUMENTACIÓ NO EXIGIBLE A LA CIUTADANIA

Article 4. Documents no exigibles

L'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears no pot exigir a la ciutadania la presentació de documentació quan hi concorri algun dels supòsits que es descriuen a continuació:

- a) Que l'aportació dels documents no es consideri obligatòria en la norma reguladora del procediment corresponent.
- b) Que, tot i ser obligatòria l'aportació:

1r El document es trobi en poder de l'Administració autonòmica o se'n pugui comprovar la informació per tècniques telemàtiques. En el primer cas és necessari que la persona interessada identifiqui l'expedient en el qual es troba el document. No obstant això, en el supòsit dels documents que es conservin només en paper i hagin transcorregut més de cinc anys des de la finalització del procediment, l'Administració pot sol·licitar, si és necessari, l'aportació de la documentació a la persona interessada.

En el supòsit de l'obligació de certificació de dades és suficient que la persona interessada identifiqui el registre de l'Administració autonòmica en què consten. Així mateix, en tots el supòsits en què es pugui comprovar per tècniques telemàtiques, és suficient que la persona interessada informi del codi segur de verificació. A aquest efecte, pot utilitzar la comunicació identificativa que regula l'article 10 d'aquest Decret.

²²⁴ [BOE núm. 298, de 14 de desembre de 1999.](#)

- 2n Els documents constin en el Catàleg de simplificació documental, regulat en la secció 4a d'aquest capítol, i, en conseqüència, se n'hagi suprimit o substituït la presentació per una declaració responsable.
- 3r Els documents estiguin incorporats a la carpeta documental regulada en la secció 5a d'aquest capítol.

Article 5. Excepcions

Malgrat el que estableix l'article anterior, es pot exigir la presentació dels documents a què es fa referència en els supòsits següents:

- a) En els procediments en què la documentació acreditativa s'hagi de presentar a l'Administració en un sobre tancat, a l'efecte de comprovar-la i verificar-la en actes formals o públics d'obertura de sobres, excepte que s'hagin habilitat mitjans que permetin comprovar-la o verificar-la en el desenvolupament d'aquests actes.
- b) En els procediments derivats de les funcions inspectores, de supervisió i control, d'investigació i d'instrucció dels òrgans que les tenguin atribuïdes, sempre que estigui justificat i per tal d'acomplir la seva finalitat, d'acord amb la normativa específica vigent.

SECCIÓ 2a INFORMACIÓ I MODELS A DISPOSICIÓ DE LA CIUTADANIA

Article 6. Informació general sobre la normativa vigent

1. La informació sobre la normativa vigent ha d'estar a disposició de les persones interessades a la web dels òrgans corresponents, en cada cas, de l'Administració de la Comunitat Autònoma i dels ens del sector públic instrumental que en depenen quan exerceixin potestats administratives.²²⁵

2. La relació normativa ha d'incloure les modificacions normatives, ha d'indicar el butlletí oficial de publicació i, sempre que sigui possible, l'enllaç electrònic.

Quan les normes hagin tingut diverses modificacions, es podrà incloure la versió refosa a l'efecte de facilitar la claredat formal i, si són especialment complexes o relacionades amb altres normes, textos amb els comentaris necessaris per a una comprensió correcta per part de la ciutadania.

3. Els òrgans de la Comunitat Autònoma, els seus organismes autònoms i la resta d'ens que integren el sector públic instrumental quan exerceixin potestats administratives han de mantenir actualitzada la informació sobre la normativa vigent que afecta les seves funcions, que ha de servir per elaborar l'inventari dels procediments derivats de la normativa esmentada al qual fa referència l'article següent.

Article 7. Inventari de procediments

1. L'inventari de procediments és la relació automatitzada dels diferents procediments administratius dels quals és competent l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Inclou les dades identificatives bàsiques dels

²²⁵ Vid. article 26.4 i DF 3a d'aquest Decret.

procediments a l'efecte que les persones interessades puguin accedir a aquesta informació, per la qual cosa ha d'estar a disposició de la ciutadania a la seu electrònica dins la web de la Comunitat Autònoma (<www.caib.es>).²²⁶

2. L'inventari de procediments ha de contenir, com a mínim, la identificació del procediment, les normes en què es concreta la regulació, els requisits i la documentació requerida, els terminis màxims de resolució i notificació, els efectes del silenci administratiu i l'òrgan competent per resoldre'ls. Així mateix, ha d'incloure els models adients de sol·licitud d'inici i d'altres que puguin facilitar la tramitació del procediment, així com la informació sobre els documents que, tot i ser obligatoris d'acord amb la normativa vigent, poden quedar exempts de presentació, d'acord amb el que preveu aquest Decret.

3. Els òrgans de la Comunitat Autònoma, els seus organismes autònoms i la resta d'ens que integren el sector públic instrumental quan exerceixin potestats administratives hauran d'actualitzar la informació normativa i les dades de l'inventari de procediments, inclosa la documentació requerida, i, si escau, els models documentals, en un termini no superior a un mes des de l'entrada en vigor de la norma o de la seva modificació.

Article 8. Models de sol·licitud

1. L'Administració ha de definir els models que poden utilitzar les persones interessades en la tramitació dels procediments administratius, en els quals no es pot exigir més informació que l'estrictament necessària per al desenvolupament del procediment que correspongui.

2. L'inventari de procediments ha d'incloure els models de sol·licitud en suport digital i, sempre que sigui possible, han de ser susceptibles de presentació telemàtica.

3. El model de sol·licitud ha de tenir el contingut següent:

- a) Identificació del procediment vinculat clarament a l'objecte de la sol·licitud, que ha de coincidir amb la identificació que consti en l'inventari de procediments.
- b) Dades identificatives de la persona sol·licitant i, si escau, de qui en sigui representant, que resultin estrictament necessàries segons el procediment o que les requereixi la normativa reguladora.
- c) Dades relatives a la sol·licitud en què la persona interessada concreti clarament la petició de la sol·licitud, els fets i les raons en què es fonamenta.
- d) Documentació requerida per la normativa vigent o aportada per la persona interessada. A aquest efecte s'han d'establir els apartats necessaris per poder assenyalar la possibilitat de no presentar la documentació establerta en la normativa vigent, d'acord amb el que preveu aquest Decret, i indicar els documents que, encara que no siguin requerits normativament, la persona interessada vulgui aportar al procediment.
- e) Identificació del lloc i el mitjà preferent que s'assenyali per a les notificacions.
- f) Clàusula relativa a la prestació o no de consentiment exprés de la persona interessada perquè l'Administració obtengui les dades necessàries per a la

²²⁶ Vid. article 41.2 b i DA 7a.2 de la Llei 3/2003, de 26 de març (§3) i article 14 de Llei 4/2011, de 31 de març (§4). En relació amb la seu electrònica, *vid.* Decret 113/2010, de 5 de novembre, d'accés electrònic als serveis públics de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 165, de 13 de novembre de 2010](#)).

tramitació de l'expedient d'altres òrgans o ens. Si no queda constància de l'autorització esmentada, les persones interessades han de presentar aquests documents o certificats.

- g) Clàusula corresponent al tractament de les dades de caràcter personal contingudes en el formulari, la finalitat per a la qual s'obtenen i el dret d'accés, oposició, rectificació i cancel·lació de dades, d'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, i la resta de normativa de desenvolupament.
- h) Lloc i data de la sol·licitud, signatura de la persona sol·licitant o l'acreditació de l'autenticitat de la seva voluntat expressada per qualsevol mitjà, i identificació de l'òrgan, centre o unitat administrativa al qual s'adreça la sol·licitud.
- i) Espai per a la signatura de la persona sol·licitant o l'acreditació de l'autenticitat de la seva voluntat expressada per qualsevol mitjà.

Article 9. Models genèrics, de sol·licitud o d'altres, a disposició de la ciutadania

1. L'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de publicar, en la forma prevista en l'apartat 3 d'aquest article, un model genèric de sol·licitud d'inici de procediments perquè la persona interessada el pugui fer servir en el supòsit que no identifiqui el procediment d'entre els inclosos en l'inventari de procediments administratius de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. Així mateix, s'han de facilitar models relatius als tràmits comuns i habituals en els procediments administratius, com ara la resposta a un requeriment, l'acceptació de la concessió d'una subvenció o la presentació complementària de dades i documents telemàtics.

3. Els models a disposició de la ciutadania, sens perjudici que estiguin al seu abast en suport paper als registres de les conselleries o òrgans, s'han de publicar en suport digital a la seu electrònica i, sempre que sigui possible, han de ser susceptibles de presentació telemàtica.

SECCIÓ 3a

DOCUMENTACIÓ EN PODER DE L'ADMINISTRACIÓ

Article 10. Comunicació identificativa de la documentació en poder de l'Administració

1. La comunicació identificativa és el document subscrit per la persona interessada en què s'identifica la documentació que no es presenta en un procediment o actuació perquè ja es troba en poder de l'Administració o perquè les dades corresponents es poden comprovar per tècniques telemàtiques. A aquest efecte, s'ha d'assenyalar l'expedient, el registre, la base de dades o similar en què consta, sempre que no hagi transcorregut el termini de cinc anys a què es refereix l'article 4 d'aquest Decret.

Així mateix, pot incloure, en tots els supòsits, el codi segur de verificació que permet l'accés i la comprovació del document per tècniques telemàtiques.

2. En la comunicació identificativa han de figurar:

- a) La identificació del document no presentat.
- b) La identificació de l'expedient, registre o similar en què es troba el document no presentat o les dades corresponents, amb indicació del número o referència concreta o, si escau, el codi segur de verificació del document.

- c) L'òrgan o l'entitat competent que custodia, si escau, el registre o l'expedient en què hi ha el document o les dades.
- d) L'autorització expressa perquè les dades o els documents que no es presenten puguin ser obtinguts, si escau, per l'òrgan gestor mitjançant transmissions telemàtiques o certificacions de tal naturalesa que les substitueixin, de la mateixa Administració o bé d'una altra amb la qual s'hagi establert mitjançant un conveni de col·laboració. Si no queda constància de l'autorització esmentada, les persones interessades han de presentar aquests documents o certificats.

3. A l'efecte de facilitar la tasca d'obtenir o comprovar els documents i accelerar la tramitació de l'expedient, quan el document es trobi en diversos expedients o organismes, la persona interessada ha d'informar de la localització, si és possible, en l'ordre de preferència següent:

- a) En la carpeta documental ciutadana.
- b) En el mateix òrgan al qual s'adreça.
- c) En la mateixa conselleria de l'òrgan al qual s'adreça.
- d) En l'Administració de la Comunitat Autònoma.
- e) En una altra administració pública, amb la qual l'Administració de la Comunitat Autònoma hagi establert convenis d'interoperabilitat respecte de les dades o del document.

4. Quan el document o les dades figurin en el Catàleg de simplificació documental, no és necessària la comunicació identificativa a què fa referència aquest article.

5. A l'efecte de facilitar a les persones interessades la comunicació identificativa s'adjunta un model general en l'annex 1 d'aquest Decret. No obstant això, els òrgans competents de la tramitació dels procediments poden establir altres models i publicar-los mitjançant sistemes telemàtics en l'inventari de procediments d'acord amb l'article 7.

SECCIÓ 4a

CATÀLEG DE SIMPLIFICACIÓ DOCUMENTAL

Article 11. Catàleg de simplificació documental

1. El Catàleg de simplificació documental, creat per la Llei 4/2011, de 31 de març, és la relació de documents l'obligació d'aportació dels quals queda suprimida o substituïda per la presentació d'una declaració responsable, atesa la possibilitat de l'Administració d'obtenir-los per mitjans telemàtics facilitats per la interoperabilitat dels sistemes.

2. El Catàleg conté els documents que figuren en l'annex 2 en el moment de la seva entrada en vigor, amb l'obligació d'ampliar-lo i actualitzar-lo de manera permanent.

Article 12. Contingut

1. A l'efecte que la persona interessada conegui d'on s'extrauran les dades, el Catàleg de simplificació documental ha d'informar dels registres o fitxers concrets en què apareixen els documents o les dades als quals l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears pot accedir, per haver signat el conveni corresponent amb l'ens competent.²²⁷

²²⁷ Vid. article 24 d'aquest Decret.

2. Així mateix, el Catàleg de simplificació documental recull la relació dels certificats o acreditacions que se substitueixen per la presentació d'una declaració responsable de veracitat de les dades aportades i la possibilitat de presentar, si és necessari, el document acreditatiu.

3. A l'efecte de facilitar a les persones interessades la declaració responsable de veracitat de les dades aportades, s'adjunta un model general en l'annex 3 d'aquest Decret, que estarà a disposició de la ciutadania d'acord amb el que estableix l'article 9.3.

4. La manca d'aportació de la declaració responsable de veracitat dóna lloc, si escau, al requeriment de la documentació a la persona interessada, de conformitat amb el que preveu l'article 71.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

Article 13. Gestió del Catàleg

La gestió del Catàleg de simplificació documental correspon a la Direcció General de Funció Pública, Administracions Públiques i Qualitat dels Serveis, competent en matèria de simplificació administrativa, la qual ha de coordinar-lo i impulsar-ne l'ampliació. La inclusió en el Catàleg dels nous documents o certificacions s'ha d'efectuar mitjançant una ordre del titular de la conselleria competent en matèria de simplificació administrativa, d'ofici o a proposta de les conselleries competents en la matèria afectada.

Article 14. Consulta i publicitat

1. El Catàleg de simplificació documental s'ha de poder consultar en la seu electrònica de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. Igualment, s'ha de posar a disposició de la ciutadania en les oficines d'informació i de registre de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i en el servei telefònic 012.

SECCIÓ 5a

CARPETA DOCUMENTAL CIUTADANA

Article 15. Carpeta documental ciutadana

1. Es crea la carpeta documental ciutadana, com a arxiu documental interadministratiu, de caràcter electrònic, en què la ciutadania diposita documents a l'efecte d'utilitzar-los en procediments administratius, a disposició de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o d'altres administracions amb les quals aquesta subscrigui els convenis corresponents.²²⁸

2. Les persones físiques i jurídiques poden incorporar voluntàriament a la carpeta documental ciutadana els documents que els hagin requerit o que considerin que els puguin requerir, en els procediments administratius que iniciïn o que puguin iniciar o en els quals siguin o puguin ser part interessada.

Article 16. Estructura

1. Cada persona física o jurídica pot disposar d'una carpeta documental ciutadana, de caràcter electrònic, en què incorporar documents, d'acord amb el que establirà

²²⁸ Vid. article 24.2 d'aquest Decret.

l'ordre de desplegament que preveu l'article 19. Aquesta carpeta ha de tenir un codi identificatiu en què s'agrupin els documents que aquesta persona incorpori.

2. Un cop creada la carpeta electrònica amb el codi identificatiu corresponent, la persona interessada pot afegir-hi la documentació que consideri adient en relació amb l'objecte i la finalitat de l'arxiu documental interadministratiu. Igualment, ha de vetllar, sota la seva responsabilitat, perquè els documents incorporats siguin els vigents i sol·licitar la supressió dels que continguin dades desfasades o incorrectes.

3. Tots els documents que s'afegeixin a l'arxiu documental interadministratiu han de disposar d'un codi segur de verificació que permeti comprovar-ne la integritat mitjançant l'accés a la seu electrònica del Govern de les Illes Balears.

Article 17. Aportació de documents per part de la ciutadania

1. Els documents que s'aportin a la carpeta documental ciutadana han de ser objecte de còpia electrònica mitjançant la digitalització que garanteixi l'autenticitat, la integritat i la conservació del document. A aquest efecte, el personal dels serveis de registre d'entrada de documents, o d'altre personal amb funcions equivalents, farà la compulsa electrònica del document que presenti la persona interessada mitjançant escanejat i signatura amb el seu certificat digital de compulsa.

2. La documentació aportada a la carpeta documental ciutadana pot estar redactada en qualsevol de les llengües oficials de la comunitat autònoma.

3. Quan la persona interessada aporti documents en altres llengües ha de presentar, a la vegada, la traducció oficial dels textos en qualsevol de les llengües oficials de la comunitat autònoma. En aquest supòsit, els dos documents han de formar part del mateix arxiu electrònic.

Article 18. Aportació de documents per part de les administracions

A l'efecte de facilitar la tramitació dels expedients de diversos òrgans de l'Administració autonòmica o d'altres administracions, amb reducció així de les càrregues administratives dels ciutadans i les empreses:

- a) La carpeta documental ciutadana ha de permetre, a petició de la persona interessada, formulada preferentment a l'inici del procediment, que els mateixos òrgans administratius hi incorporin resolucions o informes. Si el document ha estat generat en paper o no disposa d'un codi segur de verificació, se'n farà la compulsa electrònica mitjançant escanejat i signatura de la còpia digital amb el seu certificat digital de compulsa.
- b) La persona interessada ha d'autoritzar el responsable de la custòdia de l'arxiu en què es troba la carpeta perquè les administracions que hagin subscrit el conveni de col·laboració corresponent amb l'Administració autonòmica puguin accedir als documents que consten en la carpeta documental ciutadana, per poder tramitar els procediments de què es tracti. Aquesta autorització s'ha de fer mitjançant la comunicació identificativa de la documentació en poder de l'Administració. Alternativament, l'autorització es considerarà feta quan la persona interessada faciliti directament el codi segur de verificació del document a altres administracions.

Article 19. Gestió de la carpeta documental ciutadana

La persona titular de la Conselleria d'Administracions Públiques, competent en matèria de simplificació administrativa, ha de regular, mitjançant una ordre, la gestió, l'organització de l'arxiu documental interadministratiu que contengui les carpetes documentals i les mesures per garantir la seguretat de la documentació i de les dades que hi figurin.²²⁹

SECCIÓ 6a

ALTRES MESURES DE SIMPLIFICACIÓ

Article 20. Aportació de documentació per mitjans electrònics

Els procediments administratius susceptibles de ser iniciats o tramitats, totalment o parcialment, de forma electrònica, no han de comportar l'obligació de presentar originals ni còpies compulsades en paper de la documentació aportada ja en format digital.

No obstant això, i d'acord amb l'article 35 de la Llei 11/2007, amb caràcter excepcional, quan l'Administració no pugui comprovar o acarar directament el contingut del document aportat amb l'original, podrà requerir a la persona interessada l'exhibició del document original.

Article 21. Aportació diferida de documentació

1. En els procediments de concurrència competitiva, es pot eximir les persones interessades d'aportar inicialment qualsevol document, mitjançant la substitució per una declaració responsable, sens perjudici de la presentació posterior o acreditació dels documents, en el supòsit d'obtenir una proposta de resolució favorable, en els terminis establerts en les normes de la convocatòria corresponent.

2. El requeriment per presentar o acreditar la documentació s'ha de fer abans de la resolució definitiva i, preferentment, després de la proposta de resolució.

3. Atesa la possibilitat que alguna persona interessada no reuneixi els requisits establerts o no presenti la documentació, els òrgans competents poden proposar una llista de persones interessades suplents.

Article 22. Procediments d'inici d'activitat mitjançant una declaració responsable

A l'efecte de facilitar la instrucció de procediments posteriors o complementaris, com ara d'inspecció o comprovació o d'inscripció en registres administratius, en els procediments iniciats a sol·licitud de la persona interessada mitjançant una declaració responsable o una comunicació prèvia definits en l'article 45 de la Llei 3/2003, de 26 de març,²³⁰ aquesta hi podrà adjuntar la comunicació identificativa prevista en l'article 10 d'aquest Decret.

²²⁹ Vid. Ordre de la consellera d'Administracions Públiques de 3 de juliol de 2014 reguladora de la carpeta documental ciutadana i de l'arxiu documental interadministratiu ([BOIB núm. 91, de 5 de juliol de 2014](#)).

²³⁰ Vid. §3.

CAPÍTOL III MESURES ADMINISTRATIVES

Article 23. Principis d'actuació en la tramitació dels procediments administratius

Els òrgans competents han de vetllar per l'aplicació efectiva del que disposen l'article 4 i el capítol IV sobre els documents no exigibles, amb especial cura perquè aquest fet no suposi un retard en la tramitació dels procediments per part de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Article 24. Col·laboració administrativa

1. El Govern de les Illes Balears ha de fomentar la subscripció de convenis de col·laboració o altres instruments adients amb la resta d'administracions públiques per impulsar les actuacions jurídiques, organitzatives i tecnològiques necessàries per fer efectius els intercanvis de dades entre administracions.

2. Així mateix, el Govern de les Illes Balears ha d'impulsar la subscripció de convenis de col·laboració amb altres administracions públiques a l'efecte d'ampliar el contingut del Catàleg de simplificació documental i de permetre l'accés a la carpeta documental ciutadana a la resta d'administracions de les Illes Balears per tramitar els seus procediments, d'acord amb el que estableixen les seccions 4a i 5a del capítol II.

Article 25. Impuls de la comunicació electrònica

1. Les comunicacions interorgàniques i interadministratives derivades de l'aplicació d'aquest Decret s'han de fer, preferentment, per mitjans electrònics, d'acord amb l'article 20 del Decret 113/2010, de 5 de novembre, d'accés electrònic als serveis públics de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. Les diferents actuacions entre els òrgans administratius, com ara la petició de documentació o les comunicacions o les convocatòries de reunions, s'han de fer preferentment mitjançant una comunicació electrònica a l'adreça de correu electrònic, amb confirmació de recepció, que cada òrgan ha de tenir assignada a l'efecte corresponent.

3. Tota la documentació necessària s'ha de trametre a les persones destinatàries mitjançant fitxers adjunts a les comunicacions electròniques amb confirmació de recepció. La recepció d'aquestes comunicacions pels seus destinataris s'ha de fer constar en l'expedient mitjançant una diligència de la persona funcionària que instrueixi el procediment o que hagi rebut la comunicació.

4. Les relacions entre les administracions s'han d'ajustar al principi de cooperació en la utilització de mitjans electrònics per part de les administracions públiques en els termes establerts en l'article 4 e de la Llei 11/2007.

Article 26. Elaboració i revisió normativa

1. Les propostes de disposicions administratives de caràcter general i els avantprojectes de llei que regulin o modifiquin procediments administratius han de suprimir l'obligació d'aportar una determinada documentació en els termes que estableix aquest Decret o substituir, en la mesura que sigui possible, l'obligació d'aportar documentació per part de les persones interessades per la utilització d'una declaració responsable, amb possibilitat de comprovació posterior.

2. L'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha d'avaluar de manera sistemàtica les normes vigents per analitzar les possibilitats de simplificació documental en els termes que s'indiquen en l'apartat anterior i en el marc dels estudis de reducció de càrregues administratives.²³¹

3. Igualment, les administracions han de vetllar per impulsar la tramitació telemàtica de tots els procediments administratius dels quals siguin competents, amb la finalitat de reduir els terminis de tramitació i de resolució dels procediments.

4. En la seu electrònica de la CAIB s'ha de publicar i mantenir actualitzada la relació de normes vigents, amb les corresponents versions consolidades i la normativa afectada. Aquesta relació pot establir enllaços amb la normativa publicada en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* o en els textos publicats pels òrgans de la Comunitat Autònoma d'acord amb l'article 6 d'aquest Decret.

CAPÍTOL IV APORTACIÓ A L'EXPEDIENT DE DOCUMENTS I COMPROVACIÓ DE DADES NO EXIGIBLES A LA CIUTADANIA

Article 27. Tramitació administrativa de la documentació no exigible

1. L'obtenció de la documentació d'on es troba i la comprovació de les dades necessàries per tramitar un procediment administratiu, no aportades d'acord amb l'apartat b de l'article 4, s'ha de fer d'ofici abans de formular la proposta de resolució del procediment i, en tot cas, amb caràcter previ a la resolució. L'òrgan administratiu al qual correspon la comprovació de les dades és el que la normativa reguladora del procediment corresponent determina com a encarregat d'obtenir la documentació o les dades exigides per tramitar-lo.

2. En els procediments en els quals, per tramitar-los, sigui imprescindible acreditar de manera fefaent les dades, els documents no electrònics o sense identificació del codi segur de verificació s'han de comprovar mitjançant el sistema següent:

- a) Quan es tracti de documents originals o còpies autenticades, lliurats abans per les persones interessades a qualsevol òrgan o unitat de l'Administració autonòmica, aquests òrgans o unitats han de trametre a l'òrgan gestor o instructor que els ho sol·liciti una còpia en format electrònic, preferentment, o en fax electrònic, que té plena validesa en el procediment.
- b) Quan es tracti de documents o dades que es trobin en registres o bases de dades administratives d'accés electrònic, com ara carnets, títols, autoritzacions, permisos, o en general dades de persones físiques o jurídiques, instal·lacions, establiments o d'altres, expedits o resolts per òrgans de l'Administració autonòmica en l'exercici de les seves competències, l'òrgan gestor o instructor ha d'obtenir la documentació o les dades mitjançant l'accés electrònic directe als registres o bases corresponents, o sol·licitar-la a l'òrgan o la persona

²³¹ Vid. article 7 de la Llei 2/2012, de 4 d'abril, de suport als emprenedors i les emprenedores i a la micro, petita i mitjana empresa ([BOIB núm. 53, de 14 d'abril de 2012](#)) i Acord del Consell de Govern de 16 de març de 2012 pel qual se determinen el contingut i el sistema d'elaboració de l'estudi de càrregues administratives ([BOIB núm. 42, de 22 de març de 2012](#)). En relació amb la legislació estatal, vid. articles 14.3 i 15 de la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat ([BOE núm. 295, de 10 de desembre de 2013](#)).

autoritzada. La verificació d'aquestes dades de manera telemàtica ha de quedar acreditada en l'expedient mitjançant una diligència o anotació expedida per la persona funcionària que la dugui a terme.

- c) Quan es tracti d'informes o resolucions administratives de qualsevol índole que hagin estat evacuats per òrgans o unitats de l'Administració autonòmica, a requeriment de l'òrgan gestor o instructor, aquests mateixos òrgans o unitats n'han de trametre una còpia en format electrònic, preferentment, o fax electrònic, que té plena validesa en el procediment.

3. El resultat de les comprovacions esmentades té el mateix valor probatori que l'aportació de la còpia acarada del document acreditatiu de les dades sol·licitades com a necessàries en el procediment administratiu.

Article 28. Sistema simplificat de comprovació

1. No obstant el que preveu l'article anterior, llevat que ho prohibeixi la legislació vigent, es pot fer la verificació de dades de forma simplificada, mitjançant una diligència de l'òrgan instructor o, si escau, d'una persona funcionària, sempre que les dades hagin estat comprovades anteriorment pel mateix òrgan o funcionari, adjuntant la còpia del document, si és necessari, o manifestant-ho sota la seva responsabilitat mitjançant una diligència.

2. El sistema simplificat de comprovació té el caràcter de preferent en el supòsit de documents que es trobin en poder del mateix òrgan o conselleria.

Article 29. Discrepàncies

Si hi ha cap discrepància entre la comprovació realitzada i les dades facilitades per la persona interessada, o és procedent aclarir algun aspecte de les dades, l'òrgan competent per comprovar-les està facultat per fer les actuacions procedents, a través del requeriment, d'acord amb el que disposa l'article 71 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, i en els termes de la normativa específica aplicable en cada cas.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA ÚNICA

Disposició transitòria única. Procediments iniciats abans de l'entrada en vigor

Sempre que sigui compatible i no suposi perjudici o retard en la tramitació, la supressió de l'obligació d'aportar els documents prevists en aquest Decret, així com la substitució de les certificacions per declaracions responsables de les persones interessades, seran aplicables als procediments iniciats amb anterioritat a la seva entrada en vigor.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Queden derogades les disposicions normatives de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquest Decret o el contradiguin.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Habilitació normativa

Es faculta el titular de la Conselleria d'Administracions Públiques, com a competent en matèria de simplificació administrativa, per dictar les disposicions necessàries per al desenvolupament d'aquest Decret.

L'ordre de desplegament de la carpeta documental ciutadana, d'acord amb l'article 19, s'ha d'aprovar en un termini no superior a tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret.

Disposició final segona. Comunicació sobre la configuració dels registres i l'accés electrònic

Els òrgans competents de les conselleries als quals estiguin adscrits els registres han de comunicar, a la resta d'òrgans de l'Administració autonòmica i dels organismes públics vinculats o dependents, la configuració, les característiques, els requisits i els procediments per accedir electrònicament a la informació de què disposin.

Disposició final tercera. Adaptació de les aplicacions informàtiques

1. L'actualització inicial dels procediments inventariats d'acord amb l'article 7 i de la publicació de la normativa prevista en l'article 6 s'ha de completar en un termini no superior a dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret.

2. Una aplicació informàtica ha de facilitar la presentació de la informació de forma sistemàtica i senzilla, i permetre la inclusió dels models i les mesures derivades de la simplificació documental previstes en aquest Decret.

Disposició final quarta. Entrada en vigor

Aquest Decret entra en vigor en el termini de tres mesos comptadors a partir de l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

ANNEX 1

MODEL DE COMUNICACIÓ IDENTIFICATIVA DE LA DOCUMENTACIÓ EN PODER DE L'ADMINISTRACIÓ

Comunicació identificativa de la documentació en poder de l'Administració

Documentació complementària de: _____
(sol·licitud d'inici del procediment, resposta al requeriment...)

Declarant

Nom i llinatges:

DNI:

Adreça de notificació o dades del mitjà preferent (posau les dades de l'opció escollida):

Localitat:

Codi postal:

Municipi:

Província:

Telèfon:

Fax:

Adreça electrònica:

Representant

Nom i llinatges:

DNI o CIF:

Adreça de notificació o dades del mitjà preferent (posau les dades de l'opció escollida):

Localitat:

Codi postal:

Municipi:

Província:

Telèfon:

Fax:

Adreça electrònica:

D'acord amb el Decret, de mesures de simplificació documental dels procediments administratius,

COMUNIC:

Que les dades que permeten identificar l'expedient, registre, base de dades o similar, en què consta/en el/els document/s requerit/s per la normativa vigent són les següents:

Identificació del document 1:

Identificació de l'expedient, registre, base de dades o d'altres:

Òrgan:

Administració (i conselleria, si escau):

Codi segur de verificació (si escau):

Identificació del document 2:

Identificació de l'expedient, registre, base de dades o d'altres:

Òrgan

Administració (i conselleria, si escau):

Codi segur de verificació (si escau):

Identificació del document 3:

Identificació de l'expedient, registre, base de dades o d'altres:

Òrgan

Administració (i conselleria, si escau):

Codi segur de verificació (si escau):

AUTORITZ:

☐ Que es facin les consultes als fitxers públics per acreditar les dades o els documents esmentats perquè puguin ser obtinguts en nom meu per l'òrgan competent o autoritzat, en l'àmbit de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, mitjançant transmissions telemàtiques de dades o de certificacions que els substitueixin.

☐ Que les dades o els documents d'altres administracions inclosos en aquesta comunicació i que no es presenten puguin ser obtinguts per l'òrgan gestor, mitjançant transmissions telemàtiques de dades o de certificacions que els substitueixin, sempre que s'hagi establert per conveni la col·laboració amb l'administració competent.

....., de de 20....

[signatura]

POLÍTICA DE PRIVACITAT

D'acord amb l'article 5 de la Llei orgànica 15/1999, de protecció de dades, i l'article 12 del Reial decret 1720/2007, consent expressament que les dades facilitades en la comunicació identificativa de la documentació en poder de l'Administració siguin recollides i tractades en un fitxer titularitat de la Conselleria

La finalitat d'aquest tractament és dur a terme les gestions administratives derivades de la sol·licitud.

En qualsevol moment podeu exercir els drets reconeguts en la Llei i, en particular, els d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, adreçant-vos per escrit a la Direcció General de mitjançant el Registre de la Conselleria (ref. protecció de dades).

ANNEX 2

CATÀLEG DE SIMPLIFICACIÓ DOCUMENTAL

Nota: el llistat de les diverses seccions es pot ampliar i modificar d'acord amb la Secció IV (articles 11 a 13) del Decret.

Secció I: documents dels quals se suprimeix l'obligació de presentar

Dades (documents)	Origen de les dades
Dades d'identitat (DNI)	Direcció General de la Policia
Dades de residència	Institut Nacional d'Estadística
Dades de residència (certificat d'empadronament)	Ajuntament de Palma de Mallorca

Secció II: certificats dels quals se suprimeix l'obligació de presentar

Acreditatiu del compliment d'obligacions tributàries amb la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	Base de dades del sistema comptable descentralitzat del Govern de les Illes Balears
Acreditatiu de l'existència o no de deutes amb la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	Base de dades del sistema comptable descentralitzat del Govern de les Illes Balears

Secció III: certificats o acreditacions substituïdes per la declaració responsable de la veracitat de les dades

Certificació acreditativa de la titularitat d'un compte bancari de l'interessat (a l'efecte d'ingrés de quanties derivades de resolucions de subvencions, retribucions o similars)
--

ANNEX 3

MODEL DE DECLARACIÓ RESPONSABLE DE VERACITAT DE LES DADES APORTADES

Declaració responsable de veracitat de les dades aportades

Dades aportades relacionades amb el tràmit: _____
(sol·licitud d'inici del procediment, resposta al requeriment...)

Nom i llinatges:

DNI:

Adreça de notificació o dades del mitjà preferent (posau les dades de l'opció escollida):

Localitat: Codi postal: Municipi:

Província:

Telèfon: Fax: Adreça electrònica:

Representant

Nom i llinatges:

DNI o CIF:

Adreca de notificació o dades del mitjà preferent (posau les dades de l'opció escollida):

Localitat: Codi postal: Municipi:

Província:

Telèfon: Fax: Adreça electrònica:

De conformitat amb el Decret ..., de mesures de simplificació documental dels procediments administratius, i la relació de documents del Catàleg de simplificació documental substituïbles per la presentació d'aquesta declaració,

DECLAR:

1. La veracitat de les dades següents, requerides per la normativa vigent:

2. La possibilitat d'acreditar-les documentalment, en cas que se m'exigeixin.

....., de de 20....

[signatura]

POLÍTICA DE PRIVACITAT

D'acord amb l'article 5 de la Llei orgànica 15/1999, de protecció de dades, i l'article 12 del Reial decret 1720/2007, consent expressament que les dades facilitades en la declaració responsable de veracitat de les dades aportades siguin recollides i tractades en un fitxer titularitat de la Conselleria

La finalitat d'aquest tractament és fer les gestions administratives derivades de la sol·licitud.

En qualsevol moment, podeu exercir els drets reconeguts en la Llei i, en particular, els d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, adreçant-vos per escrit a la Direcció General de mitjançant el Registre de la Conselleria (ref. protecció de dades).

ÍNDEX ANALÍTIC

(La numeració remet als articles de les normes)

Abstenció §1 28, 89.4 §3 22

Alts càrrecs →

Accessibilitat

En els mitjans electrònics **§4 7.3**

Informació a la ciutadania **§4 4.2**

Principi d'actuació **§4 3 p**

Accions judicials i administratives

Autorització per actuar **§3 75**

Comunicacions amb els òrgans judicials **§3 76**

Contra l'actuació del Govern **§2 48.3**

D'actes anul·lables **§1 103.1**

De convenis de col·laboració **§1 8.3**

Exercici per part del Govern **§2 11 o, 19.16**

Interdictes **§1 101**

Reclamació prèvia a la via judicial →

Relació amb el recurs extraordinari de revisió **§1 118.1**

Relació amb el recurs potestatiu de reposició **§1 116, 117.1**

Servei jurídic →

Suspensió d'execució d'actes **§1 111.4**

Terminis **§1 121.2**

Acte (administratiu)

Abstenció **§1 28.3**

Acumulació **§1 55.3**

Amb incompliment d'instruccions o ordres de servei **§1 21.2**

Anul·labilitat **§1 63-65, 67, 103, 107.3, 110.3, 142.4 §3 22.3**

Competència **§1 53.1, 62.1 b, 67.3**

De tràmit **§1 75, 76**

Declaració de lesivitat →

Delegació de signatura **§1 12.1, 16 §3 31**

Efectes **§1 57, 65, 66**

Eficàcia **§1 57.2,3 §4 3 e**

Eficiència **§4 3 e**

Execució →

Exhauriment de la via administrativa **§3 53, 59.2**

Ferm **§1 108, 115.1, 118.1**

Finalitat **§1 53.2**

Forma **§1 55, 63.2 §3 42**

Motivació **§1 54**

Normativa aplicable **§1 53.2**

Notificació →

Nul·litat →

Rectificació d'errors **§1** 105.2, 118.3 **§3** 56

Requisits **§1** 62.1 *f*, 63.2

indicació de la delegació **§1** 13.4, 16.3 **§3** 31.2

Revocació **§1** 105.1, 106 **§3** 56.1

Validesa **§1** 57.1, 66, 67

Administració de l'Estat

Administració pública →

Atribució **§1** 3.3, 88.3, 103.4

Caràcter d'administració pública **§1** 2.1

Normativa aplicable **§1** 2.2

Representació en òrgans de cooperació **§1** 5.2

Responsabilitat pel funcionament de l'Administració de justícia **§1** 139.4

Administració de la Comunitat Autònoma §1 2.2 §3 1, 77.1

Administració instrumental →

Administració pública →

Alts càrrecs →

Atribució **§1** 3.3, 103.4

Caràcter d'administració pública **§1** 2.1

Direcció del Govern **§2** 15.1, 19.1

Llengua →

Organització **§2** 43.3 **§3** 5, 7, 41

Personalitat jurídica **§1** 3.4 **§3** 2.2

Principis d'actuació **§1** 3.4, 39 bis, 74.1, 127-133 **§3** 2.1, 3 **§4** 1-3

Relacions amb altres administracions públiques **§3** 77

Servei jurídic →

Suport tècnic **§2** 22

Administració electrònica

Accés a arxius **§4** 3 *c*

Accés a la informació **§1** 71 bis.5 **§4** 3-5

Accessibilitat als mitjans electrònics **§4** 7.3

Anuncis en BOE (remissió automatitzada) **§1** DA 21a

Anuncis en tauler electrònic **§1** 59.5

Carta ciutadana de serveis electrònics **§4** 26.1 *d*

Certificat digital de compulsa **§5** 17.1, 18 *a*

Codi segur de verificació →

Comunicació electrònica **§5** 25

Cooperació entre administracions **§4** 12

Document electrònic

conservació **§4** 10

Dret a relacionar-se amb mitjans electrònics §4 7
 aportació documental §5 20
 en la participació §4 6.1 e
 Expedient electrònic §4 9
 Interconnexió electrònica §4 16.2 §5 25, DF 2a
 Interoperabilitat §4 12, 16.2 §5 25, DF 2a
 convenis entre administracions §4 12 §5 25, DF 2a
 Obertura de dades públiques §4 40
 Òrgans col·legiats §4 11
 Presentació de documents §1 71 bis.5 §4 16.1 §5 20
 Promoció §1 45 §3 34.2 f, DA 6a
Protecció de dades →
 Registre electrònic §1 38.3,4, 71 bis.5, DA 2a §3 37.3, 41.2 §4 8
 escrits dirigits a altres administracions §1 38.4 §4 8.2
Seu electrònica →
Web de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears →

Administració instrumental §1 2.2 §3 1.2

Consorti §1 6.5, DA 20a §3 84 a, 85
 adscripció §1 DA 20.1,2,3,4
 per a la gestió de convenis §1 6.5
 Contractació §3 64.2
 Delegació de competència §3 26
 Encàrrec de gestió §1 15.3
 Exhaustiment de la via administrativa §3 53.2
 Llengua §3 43, 44, DA 5a c
 Principis d'actuació §4 1-3
 Recurs d'alçada §3 58.4
 Registre de convenis §3 82.2
Simplificació documental →
 Societat mercantil §1 6.5
 Transparència en els nomenaments §4 38

Administració local

Administració pública →
 Ajuntaments
 participació en el procediment d'elaboració de reglaments §2 43, 44
 Atribució §1 3.3 §3 4
 Caràcter d'administració pública §1 2.1
 Informació §3 41
Llengua →
 Normativa aplicable §1 2.2 §3 3.1
 Potestat sancionadora §1 127
 Relacions amb l'Estat i les comunitats autònomes §1 9
 Representació en òrgans de cooperació §1 5.8
 Resolució de recursos §1 107.2

Administració pública §1 2.1

Administració electrònica →

Administració instrumental →

Atribucions **§1 3.3**

Avaluació pública →

Bona administració **§4 1-29**

Col·laboració

principi d'actuació **§1 3.2, 4.4,5 §3 3.3, 77.2**

protocol **§1 6.4**

Consultiva **§1 DA 17a**

Cooperació

en matèria d'avaluació pública **§4 51.1.1r e**

òrgans **§1 5.1,2,3,7 §3 79**

principi d'actuació **§1 3.2 §3 3.3, 77.2**

Coordinació

en matèria d'avaluació pública **§4 51.1.1r e**

òrgans **§1 5.1**

principi d'actuació **§1 3.1, 18 §3 3.1, 77.2**

Direcció **§1 3.3**

Empleat públic →

Mitjans tècnics **§1 45 §3 16 e, 34.2 f, DA 6a**

Personalitat jurídica **§1 3.4 §3 2**

Principis d'actuació **§1 3.2, 39 bis, 74.1, 127-133 §3 34.2, DA 6a §4 3 §5 23**

Relacions amb els ciutadans **§1 3.5, 39 bis, 86.4, 139**

Relacions entre administracions **§1 4, 5, 9, 15.4 §3 3.3, 10.1 e, 77-84**

Responsabilitat patrimonial de l'Administració pública →

Transmissió de dades entre administracions **§4 12 §5 25.4**

Alts càrrecs

Cessament **§2 19.12, 33.5**

per incompatibilitat **§2 4, 28.1 b, 30**

Conflicte d'interessos **§4 34, 36, 37.2**

abstenció →

recusació →

Dedicació exclusiva **§4 35**

informació de retribucions **§4 39, DA 2a**

registre d'activitats i bens **§4 37.2, 51.1.3r, DA 1a**

Gestió política →

Informació al Parlament **§4 38, 40.5, 51.1.3r h**

compareixença sobre idoneïtat **§4 38.2**

Nomenament **§2 19.12, 33.5**

informació de currículum **§4 38.3**

Personal eventual de gabinet **§2 22**

Principis d'actuació **§4 30-31**

informe semestral **§4 51.1.3r h**

Separació **§2 19.12, 33.5**

Arbitratge §1 54.1 b, 107.2 §3 59

Arxius (de documents o procediments)

Registres administratius (arxius de documents o procediments) →

Assistència (principi d'actuació) §1 4.2,3

Audiència

De projecte normatiu §2 43

Interessat §1 84, 103.2

Procediment administratiu →

Autoritat

Funcionari amb la condició d'autoritat §1 137.3

Identificació §1 35 b

Responsabilitat patrimonial §1 145

Tracte als ciutadans §1 35 i

Autorització §1 67.4

Declaració responsable →

Auxili entre administracions públiques §1 4.4

Avaluació pública

D'organitzacions i serveis §4 24

De la normativa §4 13, 42

De polítiques públiques §4 44-49

competència §4 46

concepte §4 44

continguts §4 48

criteris §4 45

modalitats §4 47

participació §4 44.3

Governança →

Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears →

Participació §4 6.1 a

Principis §4 3 m

Qualitat →

Xarxa interadministrativa d'Avaluació i Qualitat §4 51.1.1r e

Avocació §1 14 §3 28

Àmbit material §1 14.1 §3 28.1,4

Autorització §3 28.3

Modificació de la competència §1 12.1, 14 §3 28.3

Motivació §1 14.2 §3 28.4

Notificació §1 14.2 §3 28.4
Òrgans §1 14.1 §3 28.1
Recurs §1 14.2 §3 28.6

Bona fe (principi d'actuació) §1 3.1

Caducitat §1 42.1, 44.2, 87, 92, 103.3

Carpeta documental ciutadana §5 15-19, 24.2

Aportació de documents a la carpeta
per l'Administració §5 18, 24.2
per l'interessat §5 15, 17
Codi identificatiu de la carpeta §5 17.1
Codi segur de verificació →
Simplificació documental →

Càrrega administrativa §2 42.2 §4 14.3,4

Grup d'impuls per a la simplificació i la reducció de càrregues administratives §4 17
Memòria de l'anàlisi de l'impacte normatiu →
Metodologia per al còmput §4 14.3
Programació per a la reducció §4 14.4
Reducció de càrregues en la normativa §4 42.4 §5 26
Simplificació administrativa →

Carta ciutadana §4 25, 26

Catàleg de simplificació documental §4 16.3 §5 11-14, annex 2

Gestió del catàleg §5 13
publicació en el BOIB §4 16.3
Informació a la ciutadania §4 16.3 §5 14
No exigibilitat de presentació de documentació §5 4 b.2n, 5
Simplificació documental →

Circular

Instrucció (com a regles d'actuació) →

Ciutadans

Compareixença §1 40
Comunitats balears assentades fora del territori §3 41.4
Deures dels ciutadans §1 39, 40
Drets dels ciutadans §1 35-37, 39-41, 93.1 §3 34-41, 44.2 §4 4-7
Estrangers §1 DA 19a
Principis de relació amb les administracions públiques §1 3.5, 85, 93.1 §3 3.2, 34.2
administració electrònica →
Reconeixement del dret a l'inici d'activitat §1 71 bis.3 §2 36.1 §3 45

Codi segur de verificació

Administració electrònica →

Dels documents de la carpeta documental ciutadana §5 16.3, 18 a

Identificació de documents mitjançant codi §5 4 b, 5, 10.1

Simplificació documental →

Col·laboració (principi d'actuació) §1 3.2, 4.4,5 §3 3.3, 77.2

Administració pública →

Comissió de cooperació (Estat/comunitat autònoma) §1 5.2

Comissió de secretaris generals §2 21

Comissionat autonòmic §2 23

Comissions delegades §2 20 §3 42 b, 53 b, 58.3, DA 1a

Competència

Acord en el procediment administratiu §1 88.3,4

Avocació →

Compartida (Estat/comunitat autònoma) §1 4.5, 5.1

Concurrent (Estat/comunitat autònoma) §1 7

Conflicte de competències →

Convenis de col·laboració §1 6, 8

Delegació →

Desconcentració →

Encomana de gestió →

Exercici §1 4.1, 83.4

Facultat executiva §3 4

Informes sol·licitats §1 83.4

Inhibició §1 20

Irrenunciabilitat §1 8.1, 12.1 §3 20.1

Principi d'actuació §1 4.1,5, 20 §3 3.3

Protocol §1 6.4

Sancionadora §1 127.2

Suplència →

Comunicació entre òrgans §1 19

Administració electrònica →

Comunicació prèvia de l'interessat §1 71 bis §3 37.3, 41.2, 45

Administració electrònica →

Comunicació identificativa de documentació en poder de l'Administració §5 10

Declaració responsable →

Conferència sectorial §1 5, 7.2, 8

Confiança legítima (principi d'actuació) §1 3.1

Conflicte de competències

Entre conselleries §2 11 e §3 10.1 g, 10.2

Entre òrgans §1 20.3 §3 10.1 f, 10.2

Interposició davant el Tribunal Constitucional §2 11 n

Consell Consultiu

Dictàmens §2 19.5, 46 §3 69.1

en matèria de responsabilitat patrimonial de l'Administració §1 142.3

revisió d'ofici §1 102.2,3 §3 54.4

Funció consultiva §1 DA 17a

Sol·licitud de dictamen §2 11 m

Consell de Govern

Acords §2 11 l, 16 e, 21

Acta del Consell §2 17

Actes §3 42 b

Atribucions §2 19, 43.1 c, 44 §3 13.2, 15.2, 54.1, 55.2, 75.1

Comissions delegades §2 20

Composició §2 15.3

Constitució §2 16 b

Convocatòria §2 11 i, 16 a

Deliberacions §2 11 i,j,n, 16 c, 21

Exclusió de la regulació dels òrgans col·legiats §1 DA 1a §3 DA 1a

Funcionament §2 16

Informació i documentació §2 11 o, 16 c

Intervenció d'alts càrrecs o funcionaris §2 16 f, 24

Ordre del dia §2 11 i, 16 a,e

comissió de secretaris generals §2 21

Portaveu §2 24

Secretaria del Consell de Govern §2 7.1, 17, 34.2, 38.3 b, 39.3

Votacions §2 16 c,d

Conseller §2 15.2, 26 §3 5.3, 6.4

Actes §3 42 c, 53 b

Alts càrrecs →

Assistència §3 14 a

Atribucions §2 33, 42.1, 43.1 c, 44 §3 5.2,3, 9.1, 10, 11, 13.2, 15.2, 21, 26.1, 28.1,3,
33.1, 54.1, 55.2, 68.1, 69.1, 75.2

Cessament §2 18.1, 28 §3 9.2

Competència §3 20.2

Competències delegades del president §2 12, 13

Conferència sectorial (participació en la) §1 5.3,5

Conflicte d'interessos §4 34, 36

Conselleria →

Creació de l'òrgan §3 6.4

Dedicació exclusiva **§4** 35
Gestió política →
 Incompatibilitats **§2** 30 **§3** 9.2
Instrucció (com a regles d'actuació) →
 Membre del Govern **§2** 15.2, 26.1
 Nomenament **§2** 11 d, 27 **§3** 9.2
Ordre (com a disposició administrativa) →
Òrgan →
 Presa de possessió **§2** 27.1
 Requisits **§2** 26.2
 Responsabilitat penal **§2** 31
 Responsabilitat política **§2** 13, 32, 48.2
 Sense cartera **§2** 15.2, 26.1, 27.2
 Separació **§2** 11 d, 27 **§3** 9.2
 Suplència **§2** 11 f, 29, 38.3 b
 Titular de la conselleria **§2** 15.2, 26.1
 Tractament (senyor) **§2** 26.3 **§4** 31.6
 Vacant **§2** 11 g, 29

Conselleria §3 7

Competències **§2** 11 c, 38.3 a **§3** 7
 Conflictes de competències **§2** 11 e
Conseller →
 Creació **§2** 11 c, 38.3 a **§3** 6.4
 Denominació **§2** 11 c, 38.3 a
 Extinció **§2** 11 c, 38.3 a
 Ordre de precedències **§2** 8.1
 Organització **§2** 38.2 **§3** 8, 41
 Pla d'actuació **§3** 10.1 b
Secretaria General →

Consells insulars

Control i coordinació **§2** 19.14
 Participació en procediment d'elaboració de reglament **§2** 45.1
 Recurs en interès de la delegació **§3** DA 2a.1,2
 Registres **§1** 38.4 b

Consorci §1 6.5, DA 20a §3 84 a, 85

Administració instrumental →

Consultes (a la ciutadania) §4 6.2

Participació →

Contractació §3 64

Centralitzada **§3** 64.3
Gestió econòmica →
 Informació en el butlletí oficial i premsa **§4** 19.3

Junta Consultiva de Contractació **§3** 65, 66
No és encàrrec de gestió **§1** 15.5
Òrgans de contractació **§3** 64
Perfil del contractant **§4** 19
Plecs de clàusules **§4** 20
Principi de transparència **§4** 19, 20, 51.1.3r *a*
Recurs especial **§3** 66
Responsabilitat social **§4** 3 *n*, 43
Signatura **§3** 11 *a*
Simplificació documental **§5** 2
 aportació diferida de documentació **§5** 21
 en sobres tancats **§5** 5 *a*

Convenis (acords)

Autorització i aprovació **§3** 11 *b*
 pel Consell de Govern **§3** 81, 83.3
 pel Consell de Ministres **§1** 88.3
D'encàrrec de gestió **§1** 15.4 **§3** 30.1,2
De col·laboració (convenis i acords)
 amb administracions públiques **§3** 78
 amb institucions públiques d'altres països **§3** 80.3
 amb l'Estat **§1** 4.5, 5.5, 6, 15.4 **§2** 11 *h*, 19.11, DA 13a **§3** 11 *b*, 81 *a*
 amb les comunitats autònomes **§1** 15.4 **§2** 11 *h*, 19.11 **§3** 11 *b*
 respecte de registres **§1** 38.4
 signatura **§1** 15.4 **§2** 11 *h*, 19.11 **§3** 11 *c*, 80
De conferència sectorial **§1** 5.5
De cooperació
 amb administracions públiques **§3** 78
 amb institucions públiques d'altres països **§3** 80.3
 amb l'Estat **§1** 4.5, 5.5, 6, 15.4 **§2** 11 *h*, 19.11 **§3** 11 *b*, 81 *a*
 amb les comunitats autònomes **§1** 15.4 **§2** 11 *h*, 19.11 **§3** 11 *b*, 79
 de conferència sectorial **§1** 5.5, 8
 signatura **§1** 15.4 **§2** 11 *h*, 19.11 **§3** 11 *c*, 80
 signatura d'acords de conferència sectorial **§1** 5.5
De resolució de procediments **§1** 88, 109 *e* **§3** 11 *b*
Efectes **§1** 8
En matèria de registres **§1** 38.4 *b*
Instrument de formalització **§1** 6.2, 140.1 **§3** 77.2
 contingut **§1** 88.2
Internacionals (convenis i tractats) **§2** 19.13
Motivació **§4** 21.3
Plans i programes comuns amb l'Estat **§1** 7
Protocol **§1** 6.4 **§3** 78.2
Publicació **§1** 7.5, 8.2, 88.2 **§4** 21
Publicitat de la relació de convenis **§4** 21
Registre de convenis i acords **§3** 82 **§4** 21.2
Transparència **§4** 51.1.3r *a*

Cooperació (principi d'actuació) §1 3.2 §3 77.2

Administració pública →

Coordinació (principi d'actuació) §1 3.1, 18 §3 3.1, 77.2

Administració pública →

Declaració de lesivitat §1 103, 106 §3 55

Acte (administratiu) →

Declaració responsable §1 71 bis §3 45

Comunicació prèvia de dades §1 71 bis.2 §3 45.4

Concepte §1 71 bis.1 §3 45.3

Control §1 71 bis.3 §3 45.5,6

Declaració responsable de veracitat de dades §5 12.3, annex 3

Efectes §1 71 bis.3

Irregular §1 71 bis.4 §3 45.7

Lloc i forma de presentació §1 71 bis.5 §3 37.3

administració electrònica →

Manca de presentació §3 45.8

Models §1 71 bis.5 §3 41.2 d, 45

publicitat §1 71 bis.5 §3 41.2 d

Obligació d'informació de la modificació de dades §3 45.9

Relació amb el Catàleg de simplificació documental §4 16.3 §5 11.1, 12.2, annex 2

Simplificació documental →

Decret

Com a acte del president §3 42 a

Disposició administrativa (reglament) →

Eficàcia §2 41

Jerarquia §2 40

Projecte §2 33.2

Publicació §2 11 k, 41

Signatura §2 11 k, 39.2

Decret legislatiu §2 37

Aprovació §2 18.4, 19.4

Promulgació §2 10.2

Publicació §2 10.2, 41

Delegació §1 13 §3 25

A favor d'ens territorials §3 29

A favor de l'administració instrumental §3 26

A favor dels consells insulars §3 DA 2a.1,2

Àmbit material §1 13.1,2 §3 24.2,3, 25, 32.2

Avocació §3 28.2

De signatura §1 12.1, 16 §3 31

Indelegable §1 13.5, 16.4 §3 25.3,6, 31.1

Modificació de la competència §1 12.1, 13.4
Òrgans §1 13.1,7 §3 25.1,5,7
Publicació §1 13.3 §3 25.4, 27
Recurs en interès de la delegació §3 DA 2a.1,2
Revocació §1 13.3,6 §3 25.2

Descentralització (principi d'actuació) §1 3.1 §3 3.1

Desconcentració §3 24.1

De competències §1 12.2 §3 24
Principi d'actuació de l'Administració pública §1 3.1 §3 3.1

Desistiment §1 42.1, 71.1, 87, 90, 91

Efectes §1 91.2,3
Exercici §1 90
Mitjans §1 91.1

Despeses

Gestió econòmica →

Desviació de poder §1 63.1

Direcció general

Creació §3 6.4
Director general →

Director general §3 5.2,4, 15, 16

Alts càrrecs →
Cessament §3 12.2
Funcions §3 12.2, 15.1, 16
Incompatibilitats §3 12.2
Instrucció (com a regles d'actuació) →
Òrgan →
Nomenament §3 12.1, 15.2
Separació §3 15.2
Suplència §3 33.1

Discrecionalitat

Motivació §1 54.1 f

Disposició administrativa (reglament)

Aprovació §2 19.5
Competència §1 13.2 b, 51.1
Compilació normativa §3 14 g
Comunicació a les comunitats europees §1 10
Decret →

Eficàcia **§1** 18.2 **§2** 41
 Entrada en vigor **§2** 41
 Forma **§2** 39
 Impuls normatiu **§3** 16 *b*, 65.3, 72.2
 Inderogabilitat singular **§1** 52.2
 Jerarquia **§1** 51, 62.2
Memòria de l'anàlisi de l'impacte normatiu →
 Nul·litat **§1** 62.2, 107.3, 142.4
Ordre (com a disposició administrativa) →
 Participació ciutadana **§1** 86.4 **§3** 3.2 **§4** 42.5
 Potestat reglamentària **§2** 15.1, 38
 del president de les Illes Balears **§2** 38.3
 dels consellers **§2** 33.3, 38.2, 39.1
 Procediment d'elaboració **§2** 42-47 bis **§3** 14 *a, b*, 71 **§4** 13, 42
 general **§2** 47
 inici del procediment **§2** 42, 47, 47 bis
 motivació del silenci desestimatori **§2** 36.1 *a*
 simplificat **§2** 47 bis
 Publicació **§1** 52.1 **§2** 11 *k*, 41 **§3** 56.3
 informació de la normativa vigent **§5** 6, 7.3, 26.4
 Qualitat normativa **§4** 3 *f*, 13, 42
 Rectificació d'errors **§3** 56
 Recurs contra disposicions **§1** 107.3
 Revisió de textos normatius **§3** 14 *g*
 Simplificació **§4** 3 *g*, 13, 42.4
 Text consolidat **§2** 47 bis
 Titularitat **§2** 38.1

Document (administratiu) §1 45.5, 46 **§3** 37.2, 44.2, DA 8a

Arxius (de documents o procediments) →

Document electrònic **§4** 10, 12.2

Simplificació documental →

Dret d'accés a la informació pública §1 35 *h*, 37 **§3** 38 **§4** 3 *c*, 5

Informació →

Protecció de dades →

Registres administratius (arxius de documents o procediments) →

Dret de petició §1 89.4 **§3** 40

Eficàcia (principi d'actuació) §1 3.1, 4.1 *d*, 39 bis.2 **§3** 3.1, 30.1 **§4** 3 *e*, 23

Concepte **§4** 3 *e*

Control **§3** 10.1 *b*, 14 *e*

Eficiència (principi d'actuació) §4 3 *e*, 23

Concepte **§4** 3 *e*

Control **§3** 10.1 *b*, 14 *e*

Empleat públic

Autoritat →

Estudi de clima laboral **§4** 23.1 *i*

Formació **§4** 23.1 *f*

Gestió del coneixement **§4** 3 *h*, 51.1.2n *a*

Identificació del personal **§1** 35 *b*, 135 **§3** 46, 49

Participació **§4** 23.1 *d*

Personal eventual de gabinet **§2** 22

Premis **§4** 27-29

Reconeixements **§4** 27-29

Responsabilitat disciplinària →

Responsabilitat social **§4** 3 *n*, 43

Encàrrec de gestió

Encomana de gestió →

Encomana de gestió §1 15 §3 30

Principis d'actuació **§1** 4.1 *b*

Publicació **§1** 15.3 **§3** 30.3

Titularitat de la competència **§1** 12.1, 15.2

modificació de la competència **§3** 30.4

Entitat de dret públic

Administració instrumental →

Equitat (principi d'actuació) §4 3 *a*

Execució §1 93, 94 §3 52

Competència **§3** 52

Executivitat **§1** 94, 111, 138.3

Exclusió dels gabinets **§2** 22.1

Fora de l'àmbit territorial **§1** 4.4, 36.3

Forçosa **§1** 95-100 **§3** 68.2

Multa coercitiva **§1** 96.1 *c*, 99

Ordre d'execució **§1** 93.2 **§3** 52

Suspensió **§1** 54.1 *d*, 104, 111 **§3** 66.3

Vinculació amb els actes d'altres òrgans **§1** 18.2

Expedient

Acreditació de les notificacions **§1** 59.1,4

Constància de comunicació electrònica **§5** 25

Custòdia **§3** 46

Diligència **§3** 48.1

Electrònic **§4** 9, 10

accés electrònic **§4** 7.3

administració electrònica →

Identificació **§3** 45

Ordre del despatx **§1** 74.2 **§4** 9.2
 Ordre dels documents **§3** 48.2
Procediment administratiu →

Gestió econòmica §3 14 d

Contractació →
 Despeses **§3** 11 g,h
 Llei de pressuposts **§2** 19.3, 33.4 **§3** 11 f, 14 c **§4** 6.1 f
 Obligacions econòmiques **§3** 11 i
 Pagaments **§3** 11 i

Gestió política

Anticipació **§4** 3 j
Avaluació pública →
 Bon govern **§4** 1-3, 30-49
 Celeritat **§4** 3 j
 Formes de gestió **§4** 41
 Governança **§4** 3 l, 33, 51.1.1r e
 Memòries de gestió **§4** 4.4
 Participació **§4** 6.1
 Proactiva **§4** 3 b
 Transparència **§4** 37, 51.1.3r g

Govern de les Illes Balears §2 15, 26.1

Actes **§3** 42 b
Alts càrrecs →
 Atribucions **§2** 15.1
 Cessament **§2** 18
 Comissions delegades **§2** 20
 Conflictes d'interessos **§4** 34, 36
Consell de Govern →
 Direcció **§2** 11
Gestió política →
 Membres
 conseller →
 vicepresident →
 Portaveu **§2** 24
 Presidència **§2** 2.1, 7
 Principis d'actuació **§4** 1-3, 31
 Representació davant el Parlament **§2** 34
 Representació en òrgans de cooperació amb l'Estat **§1** 5.2
 Responsabilitat política **§2** 13

Govern en funcions §2 18 **§4** 32, DF 1a

Governança

Gestió política →

Honors i distincions

- Concessió **§2** 19.15
- De qui substitueix el president **§2** 7.3
- Senyor o senyora **§2** 2.2, 26.3, DA 1a **§4** 31.6

Igualtat de gènere (principi d'actuació) §4 3 o

Imparcialitat (principi) §4 3 a

Incompatibilitats

Alts càrrecs →

Informació §1 35 h, 37

Accessibilitat →

- De la normativa vigent **§5** 6, 7.3, 26.4
- Del calendari de dies inhàbils **§1** 48.7
- Del procediment **§1** 71 bis.5, 86 **§3** 41.2
- Del projecte normatiu **§2** 44
- Dret d'informació del ciutadà **§1** 35 h, 37 **§3** 41, 49 **§4** 3 c, 4
reconeixement en la normativa sectorial **§4** 4.6
- Entre administracions públiques **§1** 4.1 c, 4.2 **§4** 8, 12
- Inventari de procediments →*
- Presencial **§4** 3
- Protecció de dades →*
- Reutilització de dades públiques obertes **§4** 40.2
- Telefònica **§4** 3

Inhibició §1 20

Alts càrrecs →

Inspecció §1 39.1, 39 bis.2, 71 bis.3, 137.3 §3 45.6

- Excepció a la simplificació documental **§5** 5 b
- Integritat com a principi **§4** 3 k

Instrucció (com a regles d'actuació) §3 21.2

- Als serveis jurídics **§3** 72.2
- Circular **§3** 21.1,3,5
- Competència **§3** 21.1
- Encomana de gestió **§3** 30.5
- Ordre de servei →*
- Per a la direcció d'actuacions **§1** 21
- Publicació **§1** 21.1 **§3** 21.5

Instrucció (del procediment)

Procediment administratiu →

Interès general – públic

- Conveni d'actuació **§1** 6.4
- Declaració de lesivitat **§1** 103.1
- Efectes en relació amb el silenci **§3** 51
- Principi d'actuació de l'Administració pública **§1** 3.1, 4.1 *b*, 4.3, 39 bis, 91.3, 92.4, 111.4 **§4** 3 *a*
- Suspensió d'actes **§1** 111.2
- Tramitació d'urgència **§1** 50

Interès legítim

- Abstenció* →
- Accés a arxius i registres **§1** 37
- Col·lectiu **§1** 31.2, 42.6
- Desistiment* →
- Motivació dels actes **§1** 54.1 *a*
- Persones interessades **§1** 31, 34, 59.5,6
- Protecció **§1** 57.3, 72.2, 107
- Respecte d'actes d'un òrgan col·legiat **§1** 26.5
- Recusació* →

Interessat

- Capacitat d'actuar **§1** 30
- Deure de col·laboració **§1** 39.2
- Informació del procediment **§3** 49
- Interès legítim* →
- Procediment administratiu* →
- Protecció de dades* →
- Representació **§1** 32, 33, 59.1, 70.1 *a*

Inventari de procediments §1 35 g, 42.4 §3 DA 7a.2,3 §4 14 §5 7

- Contingut **§5** 7.2
- Models de documents a disposició de la ciutadania
 - acceptació de la concessió de subvenció **§5** 9.2
 - de sol·licitud **§5** 7.2, 8
 - de sol·licitud (model genèric) **§5** 9.1
 - declaració responsable* →
 - declaració responsable de veracitat de dades aportades **§5** 12.3, annex 3
 - resposta a requeriment **§5** 9.2
 - Procediment administratiu* →
- Publicació **§1** 42.4 **§3** DA 7a.2,3 **§4** 7.2
 - actualització **§5** 7.3, DF 3a.1
 - en la seu electrònica **§4** 14 **§5** 7
- Relació amb la normativa vigent **§5** 6.3

Jerarquia §1 3.1 §3 3.1

- A efectes de la resolució d'abstenció **§3** 22.2
- A efectes del recurs d'alçada **§3** 58.2

De disposicions administratives **§1** 51, 62.2
Dels òrgans **§3** 5.1
Dels òrgans col·legiats **§1** 22.2
Instruccions **§1** 21

Llei

De pressuposts
 avantprojecte de pressuposts **§2** 33.4 **§3** 10 f, 14 c
 participació en les inversions **§4** 6.1 f
 projecte de llei de pressuposts **§2** 19.3
Memòria de l'anàlisi de l'impacte normatiu →
Projecte **§2** 35, 36 **§4** 42
 aprovació **§2** 18.4, 19.2, 33.2, 35, 36
 de pressuposts **§2** 19.3, 33.4
Promulgació **§2** 10.2
Proposició de llei **§2** 19.6
Publicació **§2** 10.2
 informació de la normativa vigent **§5** 6, 7.3, 26.4
Qualitat normativa **§4** 3 f,g, 13, 42
Simplificació **§4** 3 g, 13, 42

Lleialtat institucional (principi d'actuació) §1 4.1 §3 3.3, 77.2

Llengua §1 35 d, 36 §3 43, 44, DA 5a

Àmbit d'aplicació **§3** DA 5a
De la documentació de la carpeta documental ciutadana **§5** 17.2,3
Del procediment administratiu **§3** 44
En la relació amb els ciutadans **§3** 43
 elecció de llengua **§3** 43, 44
 sol·licitud de traducció **§3** 44.2
En la relació entre administracions **§3** 43
En les relacions internes **§3** 43

Memòria de l'anàlisi de l'impacte normatiu §4 13, 42

Càrrega administrativa →
Contingut **§4** 13.2, 42.2,3,4
Informació sobre la memòria **§4** 42.5
Regulació per acord de consell de govern **§4** 42.2

Mesures provisionals o cautelars §1 72, 136

Abans del procediment **§1** 72.2 **§3** 68.2
En el procediment **§1** 71 bis.4, 72.1,4, 111.4 **§3** 45.7
En el procediment sancionador **§1** 136 **§3** 68.2
En el recurs especial en matèria de contractació **§3** 66.3
Motivació **§1** 54.1 d, 136

Moció de censura §2 6.1, 14

Motivació

Actes **§1** 54
 Avocació **§1** 14.2 **§3** 28.4
 Denegació de prova **§1** 80.3
 Inadmissió **§1** 102.3, 119.1
 Mesures provisionals **§1** 54.1 *d*, 136
 Modificació de l'ordre de despatx d'expedients **§1** 74.2
 Negativa d'assistència entre administracions **§1** 4.3
 Petició d'un òrgan **§1** 69.1
 Resolució **§1** 54, 89.3
 Resolució que se separa del precedent administratiu **§1** 54.1 *c*
 Resposta a al·legacions **§1** 86.3
 Suspensió de l'execució d'actes **§1** 111.2

Notificació §1 58

Actuacions abans de la notificació **§1** 76.3
 Acumulació **§1** 86.3
 Als interessats **§1** 34, 58.1, 86.3
 Contingut **§1** 58.2,4, 59.1, 60.2, 61
 D'avocació **§1** 14.2
 D'indemnització **§1** 130.2
 De l'ampliació del termini **§1** 49.1
 De l'efecte del silenci **§1** 42.4
 De l'execució material d'un acte **§1** 93.2, 95
 De la resolució **§1** 42
 De la suspensió del transcurs del termini **§1** 42.5
 De rectificació d'errors **§3** 56.2
 Del desistiment **§1** 91.2
 Del termini
 de caducitat **§1** 92.1
 de la prova **§1** 81.2
 per dies naturals **§1** 48.1
 per esmenar **§1** 76.2
 Efectes **§1** 58.3
Llengua →
 Pràctica **§1** 59, 70.1 *a*
 administració electrònica →
 en el BOE **§1** 59.5, DA 21a, DT 3a
 lloc **§1** 59.2,5, 70.1 *a*, 110.1 *c*
 per mitjans telemàtics **§1** 110.1 *c*
 Publicació **§1** 59.5,6, 60, 61 **§3** 56.2
 en tauler **§1** DA 21a, DT 3 *a*
 Rebuig **§1** 59.4
 Termini **§1** 58.2,4

Nul·litat

Acte (administratiu) →

De disposicions administratives §1 62.2 §3 54.2,4

revisió d'ofici §1 102.2 §3 54.2,4

Dels actes §1 62.1, 64-67, 102, 111.2 b §3 54.1,4

revisió d'ofici §1 102.1, 118.3

Efectes §1 102.4, 142.4

Recurs §1 107.1,3

Suspensió de la tramitació del procediment §1 77

Objectivitat (principi d'actuació) §1 3.1 §3 2.1, 3.2 §4 3 a

Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears §4 50, 51

Avaluacions prioritàries §4 46.2

Custòdia de declaracions patrimonials §4 39.1

Estructura i organització §4 50, 51.2,3,4

Funcions §4 51

foment de la transparència §4 51.1.3r

Instruccions dels models de currículums d'alts càrrecs §4 38.3

Memòria anual

de qualitat §4 51.1.2n c

de recomanacions de transparència §4 51.1.3r g

Registre d'avaluacions de polítiques públiques §4 49.1

Registre de patrimoni i activitats d'alts càrrecs §4 DA 1a

Xarxa Interadministrativa d'Avaluació i Qualitat §4 51.1.1r e

Ordre (com a disposició administrativa)

Competència §2 33.3, 39.1

Disposició administrativa (reglament) →

Jerarquia §2 40

Matèries §2 38.2

Publicació §2 41

Signatura §2 39.3

Ordre de servei §3 21.4

Per a la direcció d'actuacions §1 21, 55.2 §3 21.1,4

Publicació §1 21.1

Respecte del despatx d'expedients §1 74.2

Òrgan §3 5.2,3,4, 6.3, 41

Competència §1 12, 88.4 §3 10.1 f, 20

per a acords respecte de procediments §1 88.3,4

per dictar actes §1 53, 62.1 b

territorial §3 4

Comunicacions §1 19

Creació §1 5.1 §3 5.5, 6.4

Creació de serveis §2 42.3

De consulta i assessorament **§1** 5.1, 54.1 c, DA 17a **§2** 46.3 **§3** 19.2, 65
 De cooperació entre l'Estat i les comunitats autònomes **§1** 5.1,2,3,7
 De resolució de recursos **§1** 107.2 **§3** 58-60, 66
 De vigilància i control de convenis **§1** 6.3 **§3** 78.3,5
 Direcció **§3** 16 f
 Directiu **§3** 5.4
 Funcions **§3** 6.3,6
 Informació sobre la normativa **§5** 6, 7.3
 Jerarquia **§3** 5.1,2, 22.2
 Premis i reconeixements **§4** 27-29
 Superior **§3** 5.2,3, 6.4, 21.2,3
 Suplència del titular **§1** 17
 Unitat administrativa **§1** 11.1
 creació **§3** 6.5,6, 8.3, 10.1 c
 denominacions (departament, servei, secció, negociat) **§3** 6.2
 direcció **§3** 16 d
 funcions **§3** 8.3, 10.1 c,f

Òrgan col·legiat §1 22-27, DA 1a §3 17

Abstenció →

Actes **§3** 42 d

Comissió de secretaris generals **§2** 21

Competència per a la resolució de recursos **§1** 107.2, 109 b **§3** 53.1 d, 59

Concepte **§3** 17.1

Creació **§3** 18, 19

Funcionament

acords **§1**, 23.1 d, 25.3 e, 26.3,4,5, 27.1, 62.1 e **§3** 23.3, 42 d **§4** 11.3

acta **§1** 23, 25.3 d **§4** 11.3

arxius electrònics **§4** 11.3

certificats **§1** 23.1 f, 25.3 e, 26.5, 27.5

constitució **§1** 26.1 **§3** 19.4

convocatòria **§1** 23.1 b, 24.1 c, 25.3 b, 26.2 **§4** 11.2 **§5** 25.2

delegació de competències **§1** 13.7 **§3** 25.7

mitjans electrònics **§4** 11

ordre del dia **§1** 23.1 b, 24.1 a, 26.3, 27.1

pressupost **§3** 18 e

quòrum **§1** 13.7

votació **§1** 23.1 d, 24.1 c, 25.3 a, 26.3,4, 27.1,2,3, 62.1 e

Funcions **§3** 18 d, 19.1,4

Inventari d'òrgans **§3** DA 4a

Jerarquia **§3** 18 b

Membres **§1** 24 **§3** 11 e, 18 c, 19.3,4

president **§1** 23 **§3** 18 c

representació **§1** 24.2

responsabilitat **§1** 27.4

secretari **§1** 25, 26.5, 27.1

suplències **§1** 23.2, 24.3, 25.2
vicepresident **§1** 23.2
Modificació **§3** 19.5
Recusació →
Règim jurídic **§1** 22, DA 1a
Supressió **§3** 19.5

Organitzacions ciutadanes

Participació en procediments d'elaboració de reglaments **§2** 43, 45.2 **§4** 42.6

Orientació a la ciutadania (principi d'actuació) §4 3 a

Parlament

Convocatòria d'eleccions **§2** 10.1 b
Delegacions legislatives **§2** 18.4, 19.4
Elecció del president de les Illes Balears **§2** 3.1
Incapacitació del president de les Illes Balears **§2** 6.3, 19.9
Informació al Parlament
 d'alts càrrecs **§4** 38.1
 memòria anual de qualitat **§4** 51.1.2n c
 memòria anual de recomanacions de transparència **§4** 51.1.3r g
Projectes de llei **§2** 19.2,3, 36
Representació **§2** 8, 34
Responsabilitat política **§2** 13, 32
Sessions extraordinàries **§2** 19.10

Participació §1 3.5 §4 6

Accessibilitat **§4** 3 p
Consultes i sondejos **§4** 6.2, 23.1 k, 51.1.2n b
Dels empleats públics **§4** 23.1 d
Foment de la participació **§4** 6.1 b
Gestió política →
Mètodes **§4** 3 b
Principi d'actuació de l'Administració pública **§1** 3.5 **§3** 3.2 **§4** 3 b
 en inversions pressupostaries **§4** 6.1 f
 en la elaboració normativa **§4** 42.4,6
 ordenació de polítiques públiques **§4** 44.3
Proactivitat **§4** 3 b,j

Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó §2 11 p

Pla d'actuació §3 5.3,4, 83

Contingut **§3** 83.1
Convenis (acords) →
Desenvolupament **§3** 5.4
Entre l'Estat i les comunitats autònomes **§1** 7
Establiment **§3** 5.3, 10.1 a,b, 10.2

Execució §3 5.4
Publicació §3 83.2

Potestat sancionadora

Competència §1 127.2
Indemnització §1 130.2
Intencionalitat §1 131.3 a
Irretroactivitat §1 128 §3 67
Legalitat §1 127.1,2 §3 67
Prescripció §1 132
Principis §1 127 §3 67
Procediment sancionador →
Reincidència §1 131.3 c
Reiteració §1 131.3 a
Responsable §1 130
Sanció §1 129.2,3, 131-133
 concurrència de sancions §1 133
Tipicitat §1 129 §3 67

Precedent administratiu

Motivació de la resolució que se separa §1 54.1 c

Prescripció §1 42.1, 92.3, 132, 142.4,5

President

Absència §2 8
Actes §3 42 a, 53.1 a
Actuació §4 31, 34-36
Alts càrrecs →
Atribucions §2 10, 11, 15, 27.1, 28.1 e §3 8.2, 75.1, 80
Cessament §2 6
Elecció §2 3.1
Incapacitació §2 6.1 e, 6.3, 19.9
Incompatibilitats §2 4
Nomenament §2 3.2
Presa de possessió §2 2.2
Representació §2 2.1, 9, 10, 34.1
Responsabilitat penal §2 5, 6.1
Responsabilitat política §2 13, 48.2
Suplència §2 8
Tractament (senyor o senyora) §2 2.2, DA 1a §4 31.6
Vacant del càrrec §2 7

Procediment administratiu

Abstenció →
Actuacions anteriors §1 69.2, 72.2, 76.3
Acumulació §1 73

Administració electrònica →

Al·legacions **§1** 35 e, 79, 80.2,3, 86.2, 89.1, 112, 135 **§3** 43

Càrrega administrativa →

Convenis o acords **§1** 88

De concurrència **§1** 54.2, 59.6 b, 71.2

Documents **§1** 35 c,e,f, 42.5 a, 45.5, 112 **§3** 44, 48.2

aportació diferida **§5** 21

còpies **§1** 35 a,c, 38.5, 45.5, 46

documentació en poder de l'Administració **§1** 35 f **§3** 37.2 **§4** 16 **§5** 4, 5

dret a no aportar **§4** 16.1 **§5** 4, 5

simplificació documental →

verificació de dades **§5** 27, 28

Expedient →

Identificació d'autoritats i personal **§1** 35 b, 135 **§3** 46, 49

Informació del procediment **§1** 34, 35 a, 86 **§3** 41.1,2 b, 49

inventari de procediments →

Iniciació **§1** 68, 74.2 **§3** 45

acord d'iniciació **§1** 42.4, 72.2

Llengua →

Notificació →

Obligatorietat **§1** 53.1, 62.1 e

Participació de l'interessat **§1** 85.1, 91.1,2

al·legacions **§1** 35 e, 79, 80.2,3, 86.2, 89.1, 112, 135 **§3** 43

assessorament **§1** 81.2, 85.2

audiència **§1** 84, 86, 112

comunicació prèvia de l'interessat →

declaració responsable →

proposta d'actuacions **§1** 78.1, 81.3

prova **§1** 80.3, 81, 89.1

renúncia **§1** 87.1

termini **§1** 76.1, 81.2, 84.2,3,4, 86.2, 92.1,2 **§3** 47

Principis **§1** 85.3 **§3** 44.2 **§4** 3 g **§5** 23, 26

Procediment sancionador →

Proposta de resolució **§1** 35 e

al·legacions de l'interessat **§1** 79.1

audiència prèvia **§1** 84.1

de director general **§3** 16 c

Recusació →

Resolució →

Retroacció **§1** 113.2

Selectiu **§1** 54.2, 59.6 b, 71.2

Silenci administratiu →

Sol·licitud →

Terminació **§1** 87

Termini →

Tramitació

- acumulació **§1** 75.1
- aportació de documentació per part de l'Administració **§5** 27-29
- celeritat **§1** 74.1, 75
- de persones interessades **§1** 76.1
- defectes **§1** 79.2
- impuls **§1** 74.1, 75, 79.2
- informes **§1** 82, 89.5
 - facultatiu **§1** 83.1
 - petició **§1** 82
 - preceptiu **§1** 82, 83.3,4
 - termini **§1** 83.2,3
 - vinculació **§1** 83.1,4
- instrucció **§1** 78 **§3** 46
 - òrgan competent **§1** 12.3
 - verificació de dades i documents **§5** 27-29
- mitjans informàtics i telemàtics **§1** 71 bis.5 **§3** 37.3, 41.2, DA 6a
- prova **§1** 80, 81
 - denegació **§1** 80.3
 - despeses **§1** 81.3
 - mitjans **§1** 80
 - notificació **§1** 81.1,2
 - termini **§1** 80.2
- simplificació **§3** DA 7a.1 **§4** 3 g **§5** 23
- suspensió **§1** 77 **§3** 23.4, 44.2
- Tramitació d'urgència **§1** 50, 54.1 e

Procediment sancionador

- Abreujat **§3** 50.3 b
- Accés **§1** 35 a, 37
- Actuacions anteriors **§3** 68.2
- Al·legacions **§1** 135
- Competència **§1** 134.2 **§3** 68
- Durada **§3** 50.3
- Identificació de l'instructor **§1** 135 **§3** 68.2
- Informació al responsable **§1** 135
- Obligatorietat **§1** 134.1,3
- Ordinari **§3** 50.3 a
- Potestat sancionadora* →
- Presumpció d'innocència **§1** 137
- Principis del procediment **§1** 134-137 **§3** 67
- Procediment administratiu* →
- Prova **§1** 137.2,3,4
- Resolució **§1** 44.2, 138
 - no delegació de signatura **§1** 16.4
- Simplificat **§3** 50.3 b
- Termini* →

Processos en l'Administració (gestió per processos) §4 15, 23.1 j

Comitè de Gerència del Sistema de Gestió per Processos §4 15.3

Protecció de dades

Consentiment de l'interessat §5 3, 8.3 f

En contractació §4 19.6,7

En subvencions §4 22.3

En relació amb l'obertura de dades públiques §4 40.4

Informació de dades a la ciutadania §4 4, 5, 20 d §5 8.3 g

Protocol general

Convenis (acords) →

Qualitat §4 3 f

Carta ciutadana →

Gestió del coneixement §4 3 h

Memòria anual §4 51.1.2n c

Normativa §4 3 f, 13, 42

Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears →

Premis i reconeixements §4 27-29

Principi d'actuació de l'Administració §4 1, 2, 3 g

Servei públic →

Queixa §3 40.2

Accés previ a la informació §4 20 d

Contestació motivada §4 20 a

Dret de petició →

Memòria anual §4 51.1.2n c

Servei públic →

Qüestió de confiança §2 6 c, 11 j, 14, 19.7

Reclamació economicoadministrativa §1 107.4 §3 62

Reclamació prèvia a la via judicial §1 120, 121 §3 61

A la via judicial civil §1 122-124 §3 61.1,2,3

A la via judicial laboral §1 125, 126 §3 61.1,4

Efectes §1 121

Interposició §3 61.1

Normativa aplicable §1 120.2

Obligatorietat §1 120.1

Resolució §1 54.1 b

Respecte de convenis de col·laboració §3 78.5

Recurs administratiu §1 107

Audiència §1 112

Competència indelegable §1 13.2 c

Contingut §1 110.1
 Contra actes de tràmit §1 107.1 §3 58.1
 Contra disposicions administratives §1 107.3
 De l'acord d'acumulació de procediments §1 73
 De l'acord d'avocació §1 14.2 §3 28.6
 De mesures provisionals §1 72.2
 De resolució de caducitat §1 92.1
 De resolució sobre recusació §1 28.5
 Inadmissió §1 113.1, 119.1
 Informació §3 41.2 c
 Informació en les notificacions dels actes §1 58.2
 Interessat §1 86.3
 Interposició §1 110, 113.1
 Recurs d'alçada §1 107.1,2, 114 §3 58
 competència §1 114.1 §3 58
 efectes §3 53 c
 del silenci §1 43.2
 interposició §1 114.2 §3 58
 resolució §1 109 a §3 53.1 c
 termini §1 115
 Recurs en interès de la delegació §3 DA 2a.1,2
 Recurs especial en matèria de contractació §3 66
 Recurs extraordinari de revisió §1 108, 115.3, 118.1 §3 60
 competència §1 118.1 §3 60
 inadmissió §1 119.1
 resolució §1 119
 termini §1 118.2, 119.3
 Recurs potestatiu de reposició §1 107.1, 116 §3 57
 actes no impugnables §3 57.2
 competència §1 116.1
 termini §1 117
 Representació §1 32.3,4, 33
 Resolució
 competència §3 10.1 h
 congruència §1 113.3
 motivació §1 54.1 b
 Substitució dels recursos §3 59
 Tramitació §1 110.2

Recurs d'inconstitucionalitat

Interposició §2 11 n, 19.8

Recusació §1 29 §3 23

Causa de suspensió del procediment §1 77
 Competència per resoldre §3 23.2

Registre de documents (enregistrament) §3 37

Accés §1 35 h, 37, 48.6 §3 38

Administració electrònica →

Certificat digital de compulsa §5 17.1, 18 a

Còpia segellada §1 35 c, 70.3

Dades §1 38.3 §3 37.1

Electrònic §1 38.3,4, 71 bis.5, DA 2a §3 37.3, 41.2 §4 8

escrits dirigits a altres administracions §1 38.4 §4 8.2

Enregistraments en registres d'ajuntaments i consells insulars §1 38.4 b

Gestió §3 14 h, 37.1

Horaris §1 38.6,8

Informació del Catàleg de simplificació documental §5 14.2

Models documentals a disposició de la ciutadania §5 9.3

Rebut §1 70.3 §3 37.1, 47

Registres administratius (arxius de documents o procediments) §3 DA 8a

Conservació de documents electrònics §4 10

Dret d'accés §1 35 h, 37 §3 38 §4 3 c, 5

a altres administracions §4 12

accés electrònic §4 5 b, 7.3, 10

informació en web §4 5 a

Reglament

Disposició administrativa (reglament) →

Renúncia §1 90

Representació de la comunitat autònoma

Comissionats §2 23

President §2 2.1

Servei jurídic →

Resolució §1 42, 87.1

Acte (administratiu) →

Avocació →

Com a denominació de l'acte §3 42 c,d

Competència §3 16 c, DA 7a.2 a

Comunicació a les comunitats europees §1 10

Convencional (per conveni) §1 42.1, 88

suspensió del termini §1 42.5 e

Del recurs §1 113

Delegació →

Execució →

Finalització de la via administrativa §1 109, 142.6, 145.4

Indelegable §1 13.2 c §3 30.5

Mesures de garantia §1 72.1

Motivació →

Notificació →

Obligació de resoldre **§1** 42, 43.3, 44, 89.4, 91.2,3

Òrgan competent **§1** 12.3

Requisits **§1** 89, 113.3

indicació de la delegació **§1** 13.4, 16.3 **§3** 31.2

motivació **§1** 87.2, 89.5, 118.1

Silenci administratiu →

Termini →

Responsabilitat §1 35 j, 41

De la instrucció **§1** 41, 42.7

De la tramesa de recursos d'alçada **§1** 114.2

Dels serveis públics **§1** 139.1

Per la no-abstenció **§1** 28.5 **§3** 22.4

Rendició de comptes **§4** 3 m

Responsabilitat de dret privat §1 144

Responsabilitat disciplinària

Empleat públic →

Per incompliment

d'instruccions o ordres de servei **§1** 21.2

de l'obligació de resoldre **§1** 42.7

de l'ordre del despatx d'expedients **§1** 74.2

de la instrucció de procediments **§1** 79.2, 83.3

Procediment disciplinari **§1** DA 8a

Potestat disciplinària **§1** 127.3

Responsabilitat patrimonial de l'Administració pública §1 139.1,3, 143.1 §3 69

Acció de repetició **§1** 145.2,5

Competència **§3** 69.1

Concurrent **§1** 140

Inadmissió **§3** 69.2

Indemnització **§1** 102.4, 141, 143.1, 144

Dany **§1** 139.1,2, 141.1, 143.1

Prescripció **§1** 142.4,5

Principis **§1** 139

Procediment **§1** 142, 143, 146.2

dictamen preceptiu de l'òrgan consultiu **§1** 142.3

Resolució **§1** 142.6,7, 143.1, 145.4

Responsable **§1** 145

Silenci **§1** 142.7, 143.3

Sol·licitud **§1** 145.1

Solidària **§1** 140.2

Responsabilitat penal §1 146

Responsabilitat social §4 3 *n*, 43.1

Revisió d'ofici de disposicions o actes §1 102, 103, 105, 106 **§3** 54

Resolució

competència **§3** 54.1,2

motivació **§1** 54.1 *b*

Revocació

Acte (administratiu) →

De delegació de competències **§1** 13.3,6

Sanció

Potestat sancionadora →

Secretari general

Alts càrrecs →

Atribucions **§3** 14, 21, 28.1,3, 76.3

Cessament **§3** 12.2

Comissió de secretaris generals **§2** 21

Funcions **§3** 13.1

Incompatibilitats **§3** 12.2

Instrucció (com a regles d'actuació) →

Nomenament **§3** 12.1,2, 13.2

Secretaria General →

Suplència **§3** 33.1

Secretaria General §3 8.1 *a*

Creació **§3** 6.4

Informe sobre el procediment d'elaboració de disposicions **§2** 46.2

Sector públic instrumental

Administració instrumental →

Servei jurídic

Accions judicials i administratives →

Advocacia de la Comunitat Autònoma **§3** 70, 72, 75, 76

Advocats de l'Administració de la Comunitat Autònoma **§3** 70.1, 73.1

Assessorament jurídic

de les conselleries **§3** 13.1, 14 *a,b*

del Govern **§3** 70.1

del president **§3** 70.1

dels òrgans directius **§3** 71

dels òrgans superiors **§3** 71

Coordinació **§3** 72, 76.2,3

De la Comunitat Autònoma **§3** 70

De les conselleries **§3** 13.1, 14 *a,b*, 71, 72.1
 Informe jurídic sobre disposicions **§2** 46.1
 Instruccions
 de l'Advocacia de la Comunitat Autònoma **§3** 72.2, 73.2
 de les conselleries **§3** 21.2,3
 Intervenció en el procediment administratiu **§3** 71
 Representació i defensa en judici
 de l'Administració de la Comunitat Autònoma **§3** 73

Servei públic

Accés **§3** 34.2 *a*
 Avaluació **§4** 24
 Carta ciutadana dels compromisos de servei **§4** 25
 Concessionari **§3** DA 5a *e*
 Contractació **§4** 20
 Informació **§3** 41 **§4** 3 *g*
 Qualitat **§3** 39 **§4** 3 *i*, 23-26, 41, 51.1.3r *a* **§5** 1.1
 Queixes **§3** 40.2
 Responsabilitat **§1** 139.1

Seu electrònica §4 7.4

Accessibilitat →
Catàleg de simplificació documental →
 Comissió de la seu electrònica **§4** 7.4
Inventari de procediments →
 Perfil del contractant **§4** 19.2,3,4,5
Registre de documents (enregistrament) →
 Repositori de normativa vigent **§5** 26.4

Silenci administratiu §1 42-44 §3 51

Consideració d'acte finalitzador **§1** 43.2
 Efectes **§1** 43.3,4 **§2** 36.1 *a*
 informació **§1** 42.4
 Sentit del silenci **§1** 43.1,2, 44, 102.5, 119.3, 124.2, 125.2, 142.7, DA 3a **§2** 36.1 *a*
 §3 51, 61.3,4

Simplificació administrativa

Càrrega administrativa →
 Dels procediments **§4** 14.3 **§5** 26
 Grup d'impuls per a la simplificació i la reducció de càrregues administratives **§4** 17
 Normativa **§4** 3 *g*, 13, 42 **§5** 26
 Principi d'actuació **§4** 3 *g*
Processos en l'Administració (gestió per processos) →
Simplificació documental →

Simplificació documental §5

Administració electrònica →

Aportació de documentació per part de l'Administració §5 27-29

certificat de dades registrades §5 4 b

consentiment de l'interessat §5 3, 8.3 f, 10.2 d

de documents en poder de l'Administració §5 4 b, 23

Carpeta documental ciutadana →

Catàleg de simplificació documental →

Documentació no exigible §1 35 f §3 37.2 §4 16 §5 4, 5

codi segur de verificació →

comunicació identificativa del document §5 4 b, 10, 18 b, 22, annex 1

Models documentals

inventari de procediments →

Principis rectors §5 1-3

Sol·licitud

Administració electrònica →

Contingut §1 70, 71, 89.2

inventari de procediments →

models §1 70.4 §5 8, 9

requisits §1 39 bis.2, 70, 71 §3 41.2

Esmena §1 71

Informació sobre procediments §1 35 g §4 7.2 §5 7

Millora §1 71.1,3

Modificació §1 71.3

Pluralitat d'interessats §1 33, 42.6, 70.2

Presentació §1 38.4, 71 bis.5 §3 37.3, 41.2, DA 6a b

registre de documents (enregistrament) →

Representació §1 32.3,4, 33

Simplificació documental →

Sondejos

Participació →

Subvenció §3 51 a

Aportació diferida de la documentació §5 21

Efectes del silenci §3 51 a

Inventari de procediments →

Model d'acceptació §5 9.2

Principis aplicables §4 22.1, 51.1.3r a

Procediment de concessió de subvenció o ajuda §3 51 a

Publicitat §4 22.2

excepcions §4 22.3

Suplència §1 17 §3 32, 33

- Àmbit d'aplicació **§3 32.2,3**
- Del director general **§3 33.1**
- Del secretari del Consell de Govern **§2 17.2**
- Del secretari general **§3 33.1**
- Dels consellers **§2 11 f**
- Dels òrgans, en general **§3 33.2**
- Publicació **§3 32.5**
- Titularitat de la competència **§1 12.1, 17.2**

Termini

- Actuacions fora de termini **§1 63.3**
- Ampliació **§1 42.6, 49, 54.1 e, 71.2**
- Còmput **§1 48, 50 §3 47**
- En relació amb
 - el procediment sancionador **§3 50.3**
 - el tràmit de l'interessat **§1 76.1**
 - d'al·legacions **§1 79, 84.2,3, 89.1, 91.2, 92.1**
 - d'esmena **§1 76.2, 92.1**
 - declaració responsable* →
 - els recursos **§1 58.2**
 - l'esmena de la sol·licitud **§1 71.1**
 - la notificació de la resolució **§1 42.2,3,4, 115.2, 117.2 §3 DA 7a c**
- Infracció dels terminis **§1 79.2, 92.1**
- Obligatorietat **§1 47**
- Per resoldre i notificar **§1 58.2 §3 47, 50**
 - disminució del temps **§4 3 g**
- Suspensió **§1 42.5, 44.2 §3 44.2**
- Tramitació d'urgència **§1 50**

Territori

- Competència vinculada **§1 12.3**
- Execucions fora de l'àmbit territorial **§1 4.4 §3 5.5**
- Informació a les comunitats balears assentades fora del territori balear **§3 41.4**

Transparència §1 3.5 §4 37-39

- Avaluació pública* →
- En la gestió **§4 18-22, 51.1.3r a**
 - contractació **§4 19, 20**
 - convenis de col·laboració **§4 21**
 - gestió política* →
 - serveis públics **§4 20**
 - subvencions **§4 22**
- Foment **§4 51.1.3r**
 - recomanacions (memòria anual) **§4 51.1.3r g**

Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears →

Principi d'actuació de l'Administració pública §1 3.5 §3 3.2 §4 3 d, 51.1.3r a

Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears

Processament del president de les Illes Balears §2 5

Publicació del nomenament del president del Tribunal §2 10.2

Unitat administrativa

Òrgan →

Vicepresident §2 15.2, 25

Actes §3 42 c

Alts càrrecs →

Atribucions §2 25

Cessament §2 18.1

Com a president §2 7.1

Competències delegades §2 12, 13, 25.1

Funcions §2 25.1, 27.2

Membre del Govern §2 15.2

Nomenament §2 11 d, 25.3, 27.2

Responsabilitat política §2 13, 32, 48.2

Separació §2 11 d, 25.3

Suplència del president §2 8.1, 11 f

Web de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Continguts

alts càrrecs →

avantprojecte d'inversions del pressupost §4 6.1 f

enquestes i sondejos §4 6.2

informació sobre convenis §4 21

memòries §4 4.4, 49.2, 51

normativa vigent §5 6, 26.6

Informació →

Obertura de dades públiques §4 40

Seu electrònica →

Notes

Evolució de la normativa estatal en matèria de procediment administratiu

- ✓ **La Llei 30/1992** és normativa estatal bàsica. Veure l'apartat 3 de la disposició addicional 17a i la [Sentència de Tribunal Constitucional 50/1999, de 6 d'abril](#), esmentada en la nota 2.
- ✓ **La reforma de l'any 1999** de la Llei 30/1992 va suposar la modificació de més de quaranta articles i disposicions. D'aquesta reforma en destaca la regulació del termini per resoldre i per notificar, el silenci i el seu sentit i també la recuperació del recurs de reposició.
- ✓ Les reformes posteriors més importants han afectat la regulació de **l'accés electrònic del ciutadà** i les notificacions per aquests mitjans ([Llei 11/2007](#)) i, d'altra banda, la modificació de la Llei per adaptar-se a la **Directiva de serveis** ([Llei 25/2009](#)).
En el primer supòsit, la matèria es regula fora de la pròpia Llei 30/1992, en la [Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics](#).
En el segon supòsit, destaca la introducció de la «declaració responsable i la comunicació prèvia» en la regulació de la Llei 30/1992, modificant-se l'article 43 i afegint dos articles nous (39 bis i 71 bis) a la Llei.
- ✓ La incidència de la normativa referida als **principis d'actuació de caire transversal**: la [Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern](#) i la normativa en relació amb la simplificació administrativa.
- ✓ La **derogació de la Llei 30/1992 el 2 d'octubre de 2016**, com a conseqüència de l'entrada en vigor de la [Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques](#).

- ✓ Les matèries que regula la Llei 30/1992, a partir del 2 d'octubre de 2016, es regulen en la [Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques](#) i en la [Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic](#).